

၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့မှာ

ထုတ်ဖော်ပြသလိုက်တဲ့

ပြည်သူ့ဆန္ဒ

မောင်ကျော်စွာ

ဒီချုပ်ပါတီအစိုးရသစ်လက်ထက် ကျင်းပသည့် ၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနား ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပြီ။

ကာချုပ် အာဇာနည်ဗိမာန်သွား၍ ပန်းခွေချ အလေးပြုခြင်းလောက် ဖြင့်သာ ၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ ထူးခြားချက်ကို အချို့မကုန်စေ သင့်ပါ။ ဝေးဝေးနိုင်ယုတ်ကြည့်ပါနှင့်။ မနှစ်က ၆၉ နှစ်မြောက်အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားနှင့် ဒီနှစ် ၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားကို ဖော်ပြခဲ့ကြသည့် (၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)ရက်နေ့နှင့် (၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၆)ရက်နေ့ထုတ် အစိုးရ သတင်းစာနှစ်စောင်၏ သတင်းရေးသားဖော်ပြချက်ကိုသာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်စေချင်ပါသည်။

၆၈ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့တွင် အာဇာနည်ဗိမာန်သို့ ဒုတိယ သမ္မတ ဒေါက်တာစိုင်းမောက်ခမ်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သူရ ဦးရွှေ မန်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်အောင်မြင့်၊ ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦးတို့တက်ရောက်ပြီး လွမ်းသူ့ပန်းခွေချ အလေးပြုပြီး မေတ္တာပို့သ အမျှဝေခဲ့ကြသည်။

စာမျက်နှာ (၁၀) သို့ ▶▶

တိုင်းရင်းသားလူငယ်ညီလာခံတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဖက်ဒရယ်တည်ဆောက်ခြင်းတို့ကို ဆွေးနွေး

ဇူလိုင် ၂၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် မှမ်း(သျှမ်း)ပြည်နယ်၊ လွိုင်လင်မြို့နယ်၊ ပင်လုံမြို့တွင် ဇူလိုင် ၂၇ ရက်မှ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပမည့် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူငယ် ညီလာခံ၏ ဒုတိယမြောက်နေ့တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဖက်ဒရယ်တည်ဆောက်ခြင်း အကြောင်း အရာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

စာမျက်နှာ (၂၂) သို့ ▶▶

သုံးပွင့်ဆိုင်ဆွေးနွေးမှုပုံစံအတိုင်း ဆက်သွားရန် မိုင်ဂျာယန် စုံညီအစည်းအဝေးတွင် ဘုံသဘောထားချမှတ်

ဇူလိုင် ၃၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုင်ဂျာယန်၌ ပြုလုပ်လျှက်ရှိသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ စတုတ္ထမြောက် နေ့(ဇူလိုင် ၂၉ ရက်နေ့) မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှု မူဘောင်များထဲမှ ကိုယ်စားပြုမှုနှင့် စုဖွဲ့မှုကို သုံးပွင့်ဆိုင်ကိုယ်စားပြုမှုစနစ် အပေါ်တွင် ဆက်လက်အခြေခံသွားရန် ဘုံသဘောထား ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။

အစည်းအဝေး တက်ရောက်သည့် မွန်ပြည်သစ်ပါတီမှ ဒုဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ဟံသာက 'မူဘောင်ထဲမှက အုပ်စု ၇ စု ခွဲထားတယ်။ အခု စည်းအဝေးမှာ အစိုးရရယ် လွတ်တော်ရယ် တပ်မတော်ရယ် က တပွင့်၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တွေက တပွင့်၊ နိုင်ငံရေးပါတီတွေက တပွင့်ဆိုပြီး ၃ ပွင့်ဆိုင် တက်ရောက်ဖို့ အားလုံးက လက်ခံတဲ့ ဘုံသဘောထား ချမှတ်နိုင်ခဲ့တယ်'ဟု ပြောသည်။

မူ ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA)၏ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှု မူဘောင်များအရ အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကို အစိုးရ၊ လွတ်တော်၊ တပ်မတော်၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စားလှယ်၊ နိုင်ငံရေးပါတီ၊ တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အခြား ပါဝင်သင့်တဲ့ ဘုံသဘောထား ချမှတ်နိုင်ခဲ့ပါဝင်ထိုက်သူ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ထို့အပြင် စတုတ္ထမြောက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်သုံးသပ်ချက်၌ ပါရှိသည့် ကိုယ်စားပြုမှုနှင့် စုဖွဲ့မှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် ပုံစံ၊ ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာများနှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှု ပုံစံအဆင့်ဆင့်ကို အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ယင်းဆွေးနွေးမှုများအပေါ် ဘုံသဘောထားများ ရယူနိုင်ခဲ့သလို ဆွေးနွေးမှုများအရ ကျန်ရှိသော အခြားအဖွဲ့များအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍများတွင်သာ ပါဝင်ညှိသဘောထားများ ချမှတ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း လည်း သိရသည်။

တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ စတုတ္ထမြောက်နေ့ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိအဖြစ် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး KNU ဒုဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုနော်စီဖိုးရာစိန်မှ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အစည်းအဝေးကို ဇူလိုင် ၃၀ ရက်နေ့အထိ ဆက်လက်ကျင်းပသွားမည် ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသား ပြည်သူ့အကျိုးရှေးရှု လုပ်ဆောင်ရမည့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး

ဖြစ်ပွားရသည့် အခြေခံအကြောင်းအရာဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းစစ်ဒဏ်ကို အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များတွင် နေထိုင်သည့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများသာ အများဆုံးခံခဲ့ရပြီး အချို့မှာ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်အဖြစ် အခြားနိုင်ငံများတွင် မျက်နှာငယ်စွာ နေထိုင်နေရသလို တိုင်းပြည်သည်လည်း အဖက်ဖက်မှ ချွတ်ခြွေကျပြီး ကမ္ဘာ့အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံစာရင်းသို့ ရောက်ရှိသွားကာ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူ့အားလုံး ဆင်းရဲကြပ်တည်း ဒုက္ခမျိုးစုံ ကြုံနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာကို အစိုးရအဆက်ဆက်ဖြေရှင်း ခဲ့သော်လည်း ပြေလည်မှုမရခဲ့သည်မှာ ပြဿနာ အရင်းခံ နိုင်ငံရေး အရ မူလပိုင်ရှင်တန်းတူအခွင့်အရေးပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သာဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အစိုးရအဆက်ဆက်အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များကို နာမည်ပျက်ခြင်း၊ ခွဲထွက်ရေးသမားများ ဟု ပုံဖော်ဝါဒဖြန့်ခြင်း၊ အချင်းချင်း သွေးခွဲသပ်လျှိုခြင်း၊ မက်လုံး ပေးမြဲဆွယ်ခြင်း အမျိုးစုံသုံး ဖြေရှင်းခဲ့သော်လည်း အနာတခြား ဆေးတခြား ဖြစ်ပြီး အောင်မြင်မှု မရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။

ဆိုခဲ့ပါအတိုင်း တိုင်းရင်းသားများ စုပေါင်းနေထိုင်ခဲ့သည့် နိုင်ငံ တော်တွင် မူလပိုင်ရှင်တိုင်းရင်းသားအား တန်းတူရည်တူရှိသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော် တည်ထောင်မှသာ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် နိုင်ငံတော်တစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည် ကို နိုင်ငံရေးဦးဆောင်သူများအားလုံး ဖြစ်ရပ်မှန် သမိုင်းသင်ခန်းစာ

ယူတတ်ရန် လိုသည်။

ထို့ကြောင့် လက်ရှိအစိုးရအနေဖြင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်မှသာ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မည်ကို သိနားလည်ထားပြီးဖြစ်သလို ယင်းအတွက်ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက် ရာတွင် ပြဿနာ အကြောင်းအရင်းခံ တိုင်းရင်းသားများ၏ မူလ ပိုင်ရှင်အခွင့်အရေးကို အသိအမှတ်ပြု တန်းတူရည်တူ သဘောထားရန် လိုသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အမိနိုင်ငံတော်ကြီးကို အတူတကွ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် တောင်းစရာ မရှိသလို ပေးစရာလည်း မရှိကာ မူလပိုင်ရှင်များသာ ဖြစ်သည်ကို နားလည်အသိအမှတ် ပြုရန်လိုသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင် ခုတ်ရာတခြား ရှာရာတခြား ဆက် ဖြစ်နေပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးခရီးအလမ်းဝေးကာ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုး တိုး တက်ရေးသည်လည်း ရွှေပြည်တော်မျှော်လေတိုင်းဝေး ဆိုသလို ဖြစ် နေဦးမည်။

အချုပ်အားဖြင့် ပြောရမည်ဆိုလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို စစ်ဒဏ်သင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများသာ အလိုချင်ဆုံး ဖြစ်သလို တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ ကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် ဖော်ဆောင်ရာတွင် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူ ရေရှည်အကျိုးကိုသာ ရှေးရှုလုပ်ကိုင်သွားရန် ကရင်သတင်း စဉ်က တိုက်တွန်းလိုပါသည်။

လက်ရှိ တကျော့ပြန် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ အရှိန်ရစ ပြုလာပြီဖြစ်သည်။ အစိုးရသစ်အနေဖြင့်လည်း လာမည့် ဩဂုတ်လကုန်ပိုင်းတွင် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁ ရာစု ပင်လုံ)ကို ကျင်းပသွားမည်ဟု ပြောဆိုထားပြီးဖြစ်ကာ ယင်း အတွက် အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များလည်း အသီးသီး ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်နေသည်ကို တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။

နှစ်ခြောက်ဆယ်ကျော်ကြာ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားရသည့် အ ကြောင်းအရင်းကို ပြန်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုံရှိသည့် မိမိတို့နိုင်ငံသည် မဟာလူမျိုးကြီးဝါဒ ကျင့်သုံးကာ တပြည်ထောင်စနစ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံရေးအရ ပြေလည်မှုမရဘဲ ပြည်တွင်း စစ် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အမှန်စင်စစ် တိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် အမိနိုင်ငံတော်ကြီးတွင် ရှေးပဝေသဏီထဲက အတူတကွ နေထိုင်လာကြပြီး လွတ်လပ်ရေး အတွက် အတူတကွ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူများဖြစ်ကာ နိုင်ငံတော်၏ မူလ ပိုင်ရှင်များသာ ဖြစ်သည်။ မူလပိုင်ရှင်များအနေဖြင့် မိမိအခွင့်အရေး၊ တနည်း တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေး မရရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် တော်လှန် ရေးလမ်းစဉ်ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းက ပြည်တွင်းစစ်

ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အားလုံးပါဝင်လာနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းရန် အပါအဝင် သဘောထား (၃) ခု လက်မှတ်ထိုး (၈) ဖွဲ့ဆုံးပြတ်

ဇူလိုင် ၂၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စပန်းရှင်ငါး ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် တိုင်း ရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အ စည်းများ ပါဝင်လာနိုင်ရေး ဆက် လက်ကြိုးပမ်းမည့် ဆုံးဖြတ်ချက် အပါအဝင် ဆုံးဖြတ်ချက် သဘော ထား သုံးခုကို (NCA) လက်မှတ်ရေး ထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက် နက်ကိုင်အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့၏ NCA-S EAO ခေါင်းဆောင်များ အစည်းအ ဝေးအပြီး ဇူလိုင် ၂၀ ရက်နေ့၌ သဘောထားထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့၌ ဇူ လိုင် ၁၈ မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ကျင်း ပသည့် NCA ထိုးထားသည့် ကရင် အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU)၊

ဒီမိုကရေစီ အကျိုးပြု ကရင်တပ်မ တော် (DKBA)၊ KNU/KNLA ငြိမ်းချမ်းရေး ကောင်စီ၊ ရှမ်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ကောင်စီ (RCSS)၊ ရခိုင်ပြည် လွတ်မြောက် ရေးပါတီ (ALP)၊ ချင်းအမျိုးသား တပ်ဦး (CNF)၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံး ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုက ရက်တစ် တပ်ဦး (ABSDF) နှင့် ပအိုဝ်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ချုပ် (PNLO) တို့၏ ခေါင်း ဆောင်များ အစည်းအဝေး အပြီး တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ KNU အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောကွယ်ထူးဝင်းက ကျနော် တို့ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက် အရ ၂၁ ပင်လုံညီလာခံမှာပင်၊ မိုင်ဂျာယန်မှာလုပ်မယ့် အစည်းအ ဝေးမှာပင်၊ ကျနော်တို့အနေနဲ့ အခု ထုတ်ပြန်ချက်မှာပါတဲ့ ဆုံး ဖြတ်ချက်ချထားတဲ့ သဘောထား အတိုင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်ဟု ကရင်သ တင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ အစည်းအဝေးတွင် NCA-S EAO ၈ ဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်များ၊ အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်များအပါအဝင် ၄၁ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ၂၁ ပင်လုံညီလာခံအတွက် ကြိုတင်ပြင် ဆင်သည့်အနေဖြင့် ဆွေးနွေးရမည့် အချက်များ၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ မိုင် ဂျာယန်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေး နွေးမည့် အချက် ၄ ချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘောထားများကို စုစည်းခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း

ကရင်သတင်းစဉ်	
အမှုဆောင်နာယက	မန်းလင်းမြတ်ကျော်
အယ်ဒီတာချုပ်	နန်းဇောဂေ
အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ	စောထွန်းလင်း
သတင်းတာဝန်ခံ	စောခါးစူးညား၊ စောသိန်းမြင့်
သတင်းထောက်များ	စပန်းရှင်၊ နန်းဝေဖြိုး၊ စအိုင်ဆူး၊ စောညွန့်သောင်း၊ ကဆောဝါ၊ စောမြတ်ဦးသာ၊ နန့်သွာဖောင်
ကရင်ပိုင်း	နော်စေးခုဒူး၊ စောသိန်းမြင့်
စာစီဒီဇိုင်းအယ်ဒီတာ	စောဖိုးမူး၊ ကျော်အဲနယ်
ထုတ်ဝေသူ	စောသန့်ဇင်ဦး (၀၀၃၄၇)
ပုံနှိပ်သူ	ခုံရင်းကျေးရွာ၊ ဘားအံမြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
	အောင်ချမ်းသာပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၆၄၁)
	တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
တန်ဖိုး၊ စောင်ရေ	၅၀၀ ကျပ်၊ စောင်ရေ ၃၅၀၀
ဆက်သွယ်ရန်	အမှတ် ၅/၇၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ အထက(၃)ကျောင်းအနီး
	အမှတ် (၅) ရပ်ကွက်၊ ဘားအံမြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
	kicnews@yahoo.com, kicnews97@gmail.com
	www.kicnews.org, www.karennews.org
	09421026867, 0973169249, 09255743135

ပဒိုကွယ်ထူးဝင်းက ဆက်ပြော ပါရှိသည်။ ၎င်းအပြင် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲ များမှ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး သဘောတူညီမှု ရသည်အထိ မဟာမိတ် တိုင်းရင်း သား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီ များ၊ အစိုးရ၊ တပ်မတော်တို့နှင့် ဆက်လက် အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု သဘော ထား ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည်။ လာမည့် ဇူလိုင် ၂၆ ရက်မှ ၂၉ ရက်နေ့အထိ တိုင်းရင်းသားလက် နက်ကိုင်အဖွဲ့များ၊ ပြည်တွင်း တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံရေးပါတီများ အစည်းအဝေး ကျင်းပရန်ရှိပြီး ယင်းအစည်းအဝေး မတိုင်မီ ယခု NCA-S EAO ခေါင်းဆောင်များ အ စည်းအဝေးကို ကျင်းပခြင်း ဖြစ် သည်။

အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအတွက်ကဏ္ဍပေါင်းစုံ ကြိုးပမ်းကြရန် KNDO စစ်ဦးစီးချုပ်ပြောကြား

ဇူလိုင် ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စာအုပ်စာအုပ်

ကရင် အမျိုးသားထု တရပ်လုံး လွတ်မြောက်ရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့် ရှိသော တိုင်းပြည်ရရှိရေး အတွက် ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ ကြိုးပမ်း လုပ်ဆောင်သွားရန် ဇူလိုင် ၁၆ ရက်နေ့က ကျရောက်သော (၆၉) နှစ်မြောက် ကရင်အမျိုးသား ကာ ကွယ်ရေးတပ်မတော်-KNDO နေ့ တွင် ၎င်း၏ စစ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သူ ဗိုလ်မှူးချုပ်စောနယ်ဒါးဘိုမြက ပြောကြားလိုက်သည်။

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး(၁) ပဒို စောသောသိဘွဲ့နှင့် ဗဟိုကော်မ တီဝင်များ၊ KNDO တပ်ဗိုလ်၊ တပ် မှူးများနှင့် ဒေသခံလူထုများ အပါ အဝင် စုစုပေါင်း ၅၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး KNU တပ်မ ဟာ(၇)ရှိ ၎င်းတို့ဌာနချုပ်တွင် ပြု လုပ်ကျင်းပခဲ့သော ၆၉ နှစ်မြောက် KNDO နေ့ အခမ်းအနားတွင် ဗိုလ် မှူးချုပ်စောနယ်ဒါးမြက ထိုသို့ ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်ကြီး စောဘဦး ကြီးက ပြောတယ်။ ကျနော်တို့ဟာ အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရတဲ့ တိုင်း ပြည်တပြည်ရှိဖို့ စည်းလုံးညီညွတ် မှုဖြင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရမယ်။ စည်းလုံးမှုဖြင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်

မှု မရှိရင် တနေ့ဝါးမျိုခြင်းခံရဖို့ပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးဟာ ကျနော်တို့ရဲ့ တာဝန်ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကဏ္ဍနဲ့ ကိုယ်နဲ့ စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ ကျ နော်တို့ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ရမယ်။ တစ်တည်းတည်း တဝမ်းတည်း ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြမယ်။ စိတ် ရှည်သီးခံမှုနဲ့ လုပ်ဆောင်သွားရ မယ်ဟု သူက ပြောကြားသည်။

၎င်းအပြင် လက်ရှိ ကွဲပြားနေ သော ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ များကို တစ်တည်းသော တပ်မ တော်တရပ် ဖြစ်ပေါ်လာရန် ကနဦး ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ် ကာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိပြီး မိမိ၏တိုင်း ပြည်နှင့်ပြည်သူကို စောင့်ရှောက် သွားမည့် တပ်မတော်အနေဖြင့် တည်ရှိနေရမည်ဟုလည်း ဗိုလ်မှူး ချုပ်စောနယ်ဒါးဘိုမြက ဆက်ပြော သည်။

ထိုနေ့ အခမ်းအနားတွင် KNDO နေ့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ ဖွဲ့ စည်းရခြင်း သမိုင်းကြောင်းနောက် ခံများ၊ လက်ရှိ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ဖြစ်စဉ်များကို တက် ရောက်လာသည့် တပ်မှူးတပ်သား များနှင့် လူထုပရိသတ်များအား သက်ဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များက ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့

သူ စောမုဒိုစိုးက 'ခေါင်းဆောင်တွေ ရဲ့ အားပေးလမ်းညွှန် စကားတွေ ကြားရတော့ ကျနော်အရမ်းကို ဝမ်းသာအားရမိပါတယ်။ တကယ် လို့ ကရင်လက်နက်ကိုင် နှစ်ဖွဲ့သုံး ဖွဲ့ ပြန်စုစည်းနိုင်မယ်ဆိုရင် ကျ နော်တို့ ကရင်လူငယ်တွေ ကရင်လူ မျိုးတွေ ပြန်စုစည်းတာဟာ ကျနော် တို့ ကရင်လူမျိုးအားလုံးအတွက် အကောင်းဆုံးပါပဲ'ဟု ကရင်သ တင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် KNUကို စတင်ဖွဲ့ စည်းခဲ့ပြီးနောက် ကရင်အမျိုးသား များ၏ တောင်းဆိုချက်များကို ဖဆပလ အစိုးရမှ အကြမ်းဖက်နှိမ် နင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် ကရင်အမျိုးသား များကို ကာကွယ်ရန် ထိုနှစ်၊ ဇူ လိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် KNDO ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုနှစ်ကျရောက်သည့် KNDO ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် KNU ၏ ခရိုင်၊ တပ်မဟာ (၇)ခုရှိ KNDO တပ်ရင်း အသီးသီး တွင်လည်း ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၆၈ နှစ်မြောက် KNDO နေ့ကို ဗဟိုအဆင့်အဖြစ် KNU တပ်မဟာ(၆)နယ်မြေ၊ ဒူးပလာယာ ခရိုင်ရှိ အူးကရေခီး၌ ကျင်းပခဲ့ သည်။

ကရင်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး ကျိုက်မရောမြို့နယ်၌ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲပြုလုပ်

ဇူလိုင် ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စာအုပ်စာအုပ်

ပြန်ကျနေသော ကရင်လက် နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ပြန်လည်ပေါင်း စည်းရေးအတွက် မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ လှကဇိုင်း ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ဒေသခံလူထု များ၏ သဘောထားဆန္ဒခံယူပွဲ အစီအစဉ်တရပ်ကို ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့က လှကဇိုင်းကျေးရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းဓမ္မာရုံတွင် ကရင် လူငယ်အစည်းအရုံး (KYO)က ဦး ဆောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ကျိုက်မရောမြို့နယ် လှကဇိုင်း ကျေးရွာအုပ်စုသည် ကရင်အမျိုး သား အစည်းအရုံး(KNU)၏ ဒူးပ လာယာခရိုင် ဝင်းရေးမြို့နယ်၊ ဝင်း ရော်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အဆိုပါ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ ပြုလုပ်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဝင်းရေးမြို့နယ် KYO ဗဟိုအမြဲတမ်း ကော်မတီဝင် စော ကော်သူးလေက ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ယခုလို ပြောသည်။

'ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကို သွားမယ်ဆိုတော့ ကျနော်တို့ ကရင် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေက လည်း ကွဲနေတာ ရှိတယ်ပေါ့နော်။ အဖွဲ့တွေ ကွဲနေတော့ ဖွဲ့စည်းပုံ တွေရာ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်အမြင်တွေ က မတူညီတာတွေရှိတယ်။ ဒါ ကြောင့် တဖွဲ့တည်း ပြန်လည် ပေါင်းစည်းဖို့ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ လွှာတွေယူပြီး KNU ရဲ့ မူဝါဒ

လမ်းစဉ်အတိုင်း ရှေ့ဆက်သွား မယ်'ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက် ရေး တပ်မတော် (KNLA)၊ ဒီမိုက ရေစီ အကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA) တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာ သာ ကရင်အမျိုးသား တပ်မတော် (DKBA)နှင့် ကရင် ငြိမ်းချမ်းရေး ကောင်စီ (KNU/KNLA-PC)စသည့် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ပြန် လည်ပေါင်းစည်းရေး လုပ်ဆောင် ရန် KNU ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ၎င်းဆန္ဒခံယူပွဲ အစီအစဉ်ကို ပြု လုပ်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း စော ကော်သူးလေက ဆက်ပြောသည်။

၎င်း သဘောထားဆန္ဒ ခံယူပွဲ တွင် ကရင်တမျိုးသားလုံး၏ မျှော် မုန်းထားသော အမျိုးသားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိရေး အတွက် KNU ၏ နိုင်ငံရေး ဦး ဆောင်မှုအောက်တွင် ကရင်လက် နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များအားလုံး တလုံးတဝတည်း ပြန်လည် ပေါင်း စည်းရန် ဒေသခံလူထုအနေဖြင့် ဆန္ဒရှိ မရှိကို သဘောထားစစ်တမ်း စာရွက်ဖြင့် ဆန္ဒပြုလက်မှတ် ရယူ ခဲ့ရာတွင် ကရင် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး ကို ကန့်ကွက်သူမရှိ တည်တညွတ် တည်း ဆန္ဒပြုကြသည်ဟု ဆို သည်။

၎င်း လူထုဆန္ဒ ခံယူပွဲအပေါ် ခလယ်ရွာမှ စောလာရှူးဖောင်က

တဖွဲ့တည်း ပြန်လည်ပေါင်းစည်း မယ်ဆိုတော့ ကရင်တိုင်းရင်းသား တယောက်အနေနဲ့ ဝမ်းသာတာ ပေါ့။ အရင်က မညီညွတ်ခဲ့ကြလို့ ကျနော်တို့ကရင်တွေ အစစရာရာ နောက်ကျကျန်ခဲ့ရတယ် ပေါ့နော်။ အခု ပြန်လည်ပေါင်းစည်းနိုင်မယ် ဆိုရင် အမျိုးသားအရေး စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေ အရင်ကထက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်လာနိုင် မယ်ဟု ပြောသည်။

ထိုဒေသ၌ ပထမဦးဆုံး ပြု လုပ်သည့် လူထုဆန္ဒခံယူပွဲသို့ လှ ကဇိုင်းကျေးရွာအုပ်စု ကျေးရွာ ၅ ရွာမှ ဒေသခံလူထု ၁၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ဇူလိုင်လ ၃ တီယပတ်တွင် ခလယ်ကျေးရွာ အုပ်စု၊ တံခွန်တိုင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ဒီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ရေး၊ သံဖြူရေပျံမြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာများ တွင် အလားတူ လူထုဆန္ဒခံယူမှု အစီအစဉ်ကို ဆက်လက် လုပ် ဆောင်သွားမည်ဟု သိရသည်။

အလားတူ ကရင်လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့များ ပြန်လည်ပေါင်းစည်း ရေး ဆန္ဒခံယူပွဲတရပ်ကို ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့ကလည်း ကရင် ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ အံဖကြီးကျေးရွာတွင် ဒေသခံများ က ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့ကြသေး သည်။

ကရင်လက်နက်ကိုင် (၃)ဖွဲ့မှ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုတွင် သဘောထားတူညီရေးကို လိုလား

ဇူလိုင် ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စာအုပ်စာအုပ်

တနိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ် ရပ် စဲရေး သဘောတူစာချုပ် NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ကရင် လက်နက်ကိုင် ၃ ဖွဲ့က ၎င်းတို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပြန်လည် ပေါင်း စည်းရေး ကိစ္စရပ်များအပြင် လာ မည့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှု ကိစ္စရပ်များတွင် သဘောထား တရတည်း ဖြစ်ရေးအတွက် လို လားနေကြကြောင်း သိရသည်။

မြဝတီမြို့နယ် အတွင်းအရှိ လေးကေကော် မြို့သစ်တွင် ဇူလိုင် ၁၂ ရက်မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် ကရင်လက်နက် ကိုင်များ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ ဆွေး

နွေးပွဲတွင် တက်ရောက်လာသည့် ကရင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့မှ ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များက ယခု လို သဘောထား မှတ်ချက်များ ပေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

KNU ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာ

ရေးရာဌာနတာဝန်ခံ ပဒိုစောအား တိုးက 'လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့ က ရင်အဖွဲ့တွေအနေနဲ့ နောက်လာ မယ့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုတွေမှာ တသံတည်းဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အခုက ပထမခြေလှမ်းပဲ ရှိသေး

တယ်။ ကရင်အဖွဲ့တွေ အနေနဲ့က တော့ စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ တသ ဘောတည်း ဖြစ်ဖို့ကို အားလုံးလက် ခံကြတယ်'ဟု ပြောသည်။ အဆိုပါ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုမှာ NCA လက်မှတ်ရေးထိုး ထားကြ သည့် KNU, DKBA, KNU, KNLA(PC) တို့၏ သီးသန့် တွေ့ဆုံ မှု ဖြစ်ပြီး ဆွေးနွေးမှုများအရ ၎င်း တို့အနေဖြင့် KNU ၏ နိုင်ငံရေး ဦး ဆောင်မှုအောက်တွင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောထား များရှိကြသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချသည့် အဆင့် အထိ မရှိသေး ကြောင်း ပဒိုစောအားတိုးက ပြော သည်။

၎င်းအပြင် မေလ ၁၆ ရက်မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ကေအန်ယူနယ်

မြေ၊ လေးဝါးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ကရင်အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံ ပါဝင် သည့် ကရင်အမျိုးသားနှီးနှော ဖလှယ်ပွဲတွင်လည်း တနိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစာချုပ် (NCA) လက်မှတ်ထိုးခဲ့ကြသည့် ကရင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးကိစ္စများတွင် တသံတည်း ဖြစ်ရေး ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ရန် ကိုလည်း ဆွေးနွေးမှုများ ရှိခဲ့ကြ သည်။

လေးကေကော်မြို့သစ်၌ ပြု လုပ်ခဲ့သည့် ခေါင်းဆောင်များ၏ တွေ့ဆုံမှုတွင် KNU ဥက္ကဋ္ဌ စောမူ တူးဖေးဖိုး ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင် များ၊ DKBA ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ် မှူးချုပ်စောစတီး ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ KNU/KNLA(PC) မှ

နော်ကပေါ်ထူး ဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စများ ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးခြင်းအပြင် နိုင်ငံရေး၊ စီး ပွားရေး၊ စစ်ရေး စသည့်အကြောင်း အရာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အလားတူ ကရင်လက်နက် ကိုင် အဖွဲ့သုံးဖွဲ့ဖြစ်သည့် KNU, DKBA နှင့် KNU/KNLA ငြိမ်း ချမ်းရေးကောင်စီတို့ တဖွဲ့တည်း ပြန် ပေါင်းစည်းရေးအတွက် လို လားသည့် ကရင်ပြည်သူများမှ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်နှင့် မွန်ပြည် နယ်၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်များတွင် ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်များက လူထုဆန္ဒခံယူပွဲများ ပြုလုပ် ကျင်း ပခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

KG ပညာရေးအတွက်လိုအပ်သည့်အဆောက်အအုံ၊ ကရင်ပြည်နယ်ပညာရေးဌာနလုပ်ဆောင်ပေးမည်

ဧပြီလ ၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကဆေးဝါး

ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဒေသတွင်း စာသင်ကျောင်းများ၌ KG တန်း ကလေးပညာရေးအတွက် သင်ရိုး ညွှန်တမ်းစနစ်သစ် သင်ကြားနေမှုတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံများ နှင့် နေရာထိုင်ခင်းများမှာ လိုအပ်ချက်များ ရှိနေသေးသဖြင့် ပြည်နယ် ပညာရေးဌာနမှ ၂၀၁၅-၁၆ မှ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိ ပံ့ပိုးလုပ်ဆောင်ပေးသွားမည်ဟု သိရသည်။

လက်ရှိ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း မူလတန်းမှ အထက်တန်းအထိ ကျောင်းပေါင်း ၁၇၁၅ ကျောင်းရှိပြီး ၂၀၁၆-၁၇ စာသင်နှစ်တွင် စနစ်သစ်ဖြင့် စတင် သင်ကြားသော KG တန်း ကလေးများအတွက် လိုအပ်ချက်များအပေါ် ပံ့ပိုးလုပ်ဆောင် သွားမည့်အကြောင်း နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်နယ်ပညာရေးမှူး ဦးစိုးမြင့်က ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့၌ ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

'KG တန်းဆိုတာ သူငယ်တန်းပဲပေါ့။ သို့သော် သူ့စနစ်က သင်ကြားရေး အခန်းသီးခြားရှိလေကောင်း လေပေါ့။ ကြောင့် ဒီနှစ်မှာ KG တန်းအတွက် ဘတ်ဂျက်ငွေ

ချပေးတာတွေ ရှိတယ်။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘတ်ဂျက်နှစ်မှာလည်း တင်ပြလာတဲ့ ကျောင်းတိုင်းကို ဆက်လက် ချပေးသွားမယ်။ လိုအပ်ချက်တွေရှိနေတဲ့ ကျောင်းတွေကလည်း တင်ပြပေးကြပါ' ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ယခုနှစ်အတွင်း ပြည်နယ်အစိုးရ၏ စာရင်းအရ ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ကျောင်းများတွင် KG တန်း တက်ရောက်သည့် ကျောင်းသားကျောင်းသူ ကလေးစုစုပေါင်း ခုနစ်သောင်းကျော်(၇၄၃၉၄ ဦး)ရှိကာ ကျောင်းတကျောင်းလျှင် KG တန်းအတွက် ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမနှစ်ဦး သင်တန်း ပေးထားသည်ဟု သိရသည်။

ဖားအံမြို့၊ အမှတ်(၁၂) မူလတန်းကျောင်းမှ KG တန်း ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးဖြစ်သူ နော်စေးဟဲက 'KG တန်းစနစ်သစ်က ကောင်းပါတယ်။ ကလေးတွေ ကျောင်းနဲ့ မစိမ်းတော့ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကျောင်းသားက တအားများနေတယ်။ ဆရာမက နှစ်ယောက်ပဲ ရှိတော့ စိတ်ရှည်ရှည်နဲ့ထိန်းရတယ်။ ပိုပြီးတော့လည်း ဂရုစိုက်ရတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ဖားအံမြို့နယ်၊ ပိုင်ရမ်းကျေးရွာ

မူလတန်းကျောင်းအုပ် ဆရာ စောသိန်းလှိုင်ကလည်း KG တန်း သင်ကြားရန်အတွက် တီထွင်ဖန်တီးသည့်နေရာ၊ အတုလုပ်တန်း ကစားသည့်နေရာနှင့် သင်ယူသည့်နေရာ ၃ နေရာ ရှိရမည် ဖြစ်သော်လည်း ကျောင်းတိုင်း မလုပ်နိုင်ကြောင်း၊ ပညာရေးဌာနမှလည်း အဆင်ပြေသလို သင်ကြားရန် ညွှန်ကြားထားပြီး ကျောင်းများတွင်လည်း KG တန်းအတွက် နေရာအခက်အခဲများ၊ ဆရာမ မပြည့်စုံမှုနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်း မပြည့်စုံမှုများ ရှိနေသည်ဟု ပြောဆိုသည်။

မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ကျောင်းများတွင် ၂၀၁၆-၁၇ စာသင်နှစ်မှစ၍ စတင် သင်ကြားသော KG ပညာရေးစနစ်သစ် သင်ညွှန်တန်းကို နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များအဖွဲ့၊ ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရံပုံငွေအဖွဲ့၊ Save The Children နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးဌာနတို့ ပူးပေါင်းရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆-၁၇ စာသင်နှစ်အတွက် ကရင်ပြည်နယ်တွင် ကျောင်းပေါင်း ၁၇၁၅ ကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းသား/ ကျောင်းသူပေါင်း လေးသိန်းကျော် (၄၆၈၄၅၂ ဦး) ပညာသင်ကြားလျက် ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ကရင်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူဘောလုံးပွဲ YUOE နှင့် NRDC ဝိုင်းစွဲ

ဧပြီလ ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း

ရန်ကုန် ကရင်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ တတိယအကြိမ်ဘောလုံးပွဲဝိုင်းစွဲ ဝိုင်းစွဲလှပွဲများကို ဧပြီလ ၁၉ ရက် နေ့လည်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်ဝန်း ဘောလုံးကွင်း၌ ကျင်းပရာ အမျိုးသမီးပွဲတွင် ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ် (YUOE) နှင့် အမျိုးသားပွဲတွင် ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဒီဂရီကောလိပ် (NRDC) အသင်းတို့က အသီးသီးအနိုင်ရ ဝိုင်းစွဲသွားခဲ့သည်။

ပြိုင်ပွဲ နောက်ဆုံးပိုင်းပွဲကို ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး အမျိုးသမီးပွဲတွင် ရန်ကုန် ပညာရေး တက္ကသိုလ်အသင်းက ရန်ကုန်သူနာပြု တက္ကသိုလ်အသင်းကို ၃ ဂိုးပြတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားပွဲတွင် ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဒီဂရီကောလိပ် အသင်းက ၃ ဂိုး တက္ကသိုလ်အသင်းကို ၄ ဂိုး ၁ ဂိုးဖြင့် လည်းကောင်း အသီးသီးအနိုင်ရ ဝိုင်းစွဲသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြိုင်ပွဲတွင် အမျိုးသမီး အကောင်းဆုံး ဂိုးသမားဆု ရရှိခဲ့သည့် ရန်ကုန်သူနာပြု တက္ကသိုလ် ဒုတိယနှစ် ကျောင်းသူ နန်းစုစုဌေးက 'အခုလို အကောင်းဆုံး ဂိုးသမားဆု နဲ့ အသင်းလိုက် စုစည်းညီညွတ်တဲ့ ဆုရတဲ့အတွက်လည်း ညီမတို့ အသင်းသားတွေ ပျော်ရွှင်နေကြတယ်။ အနိုင်အရူးထက် ကိုယ့်က

ရင်ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ စုစုစည်းစည်း ပိုမိုသိကျွမ်းခွင့်ရလို့ လည်း ပျော်တယ်။ တိုက်တွန်းချင်တာက ချိတ်ဆက်မှုအားကောင်းကောင်းနဲ့ ဒီထက်ပိုပြီးကောင်းအောင် နောက်နှစ်ပိုင်းလုပ်ကြစေချင်တယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အဆိုပါ ဘောလုံးပွဲဝိုင်းစွဲပွဲသည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ တက္ကသိုလ်အသီးသီးတွင် လာရောက် ပညာသင်ကြားနေသည့် ကရင်ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ အချင်းချင်း မိတ်ဆက်တွေ့ဆုံနိုင်ရန်နှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိရန် ရည်ရွယ်၍ ကျင်းပသည့် ဘောလုံးပွဲဝိုင်းစွဲပွဲ ဝိုင်းစွဲပွဲဖြစ်ပြီး ပွဲဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အခက်အခဲများစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း ပွဲဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီဝင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကွန်ပျူတာ ဒီပလိုမာ ကျောင်းသား မန်းသောလျှံက ပြောသည်။

ကျန်တို့ ဖွင့်ပွဲကို ပညာရေး တက္ကသိုလ် ကွင်းက မအားလို့ မိုင်ဒါကွင်းမှာ သွားလုပ်ရတယ်။ အခု ဝိုင်းစွဲပွဲပြီး ဆုချီးမြှင့်ပေးမယ့် စာယဉ်က ဆရာမတွေ မလာဘူး။ သံလျင်ဆရာတော်ကပဲ ဆုချီးမြှင့်ပေးတယ်။ ကျန်တို့ဘဝက အမိမဲ့သားတွေလိုပဲ။ ရေးရာဝန်ကြီးကို မောင်မယ်သစ်လွင် ကြိုဆိုပွဲတုံးက ဖိတ်တယ်။ မအားဘူး ပြောတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တခြား တိုင်းရင်းသားတွေက အားပေးသူရှိတော့ ကောင်းကောင်းလုပ်နိုင်တယ်။ ဝိုင်းကူသူ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်'

ဟု မန်းသောလျှံက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကရင်ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ ဘောလုံးပွဲကို အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြားမှ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်သည့်အတွက် ဂုဏ်ယူသလို နှစ်စဉ်ဖြစ်အောင် လုပ်သွားနိုင်အောင် ဝိုင်းစွဲပွဲစားသွားမည်ဟု ဂိုးအများဆုံးသွင်းသူ ရွှေဖိနပ်ဆုရ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးဒီဂရီကောလိပ် စတုတ္ထနှစ် အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းသား စခင်နိုင်ဦးကလည်း ပြောသည်။

ယခုနှစ်အတွက် ယင်းဘောလုံးပွဲကို ကရင်တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ တက္ကသိုလ်များ (ရန်ကုန်)မှ ဦးဆောင်ပြီး တက္ကသိုလ်ကရင်ကျောင်းသားများ ဖလားဘောလုံး ပြိုင်ပွဲ ဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပကာ အမျိုးသားအသင်း ၈ သင်းနှင့် အမျိုးသမီးအသင်း ၃ သင်းတို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ နောက်ဆုံး၌ အဆိုပါ အသင်းတို့ ဝိုင်းစွဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးစွဲသည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်က တက္ကသိုလ်စာယဉ် ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကျင်းပသည့် တက္ကသိုလ် ကရင်ကျောင်းသားများ ဘောလုံးပွဲသည် ယခုဆိုလျှင် သုံးကြိမ်တိုင်ရှိပြီဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီး ဘောလုံးပွဲကိုမူ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ထည့်သွင်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ပွဲစဉ်သူများထံမှ သိရသည်။

နယ်စပ်ရိုမြန်မာရွှေပြောင်းကျောင်းသူကျောင်းသားများ ထိုင်းတက္ကသိုလ်တခုတွင် ပညာသင်ဆုလျှောက်ထားနိုင်

ဧပြီလ ၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စဖန်းရောင်း

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် မြန်မာရွှေပြောင်းကျောင်းတခု ဖြစ်သည့် Children Development Centre (CDC) မှ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် ထိုင်းတက္ကသိုလ်တခု ဖြစ်သော Rajamangala University of Technology Tak (RMUTL Tak) တွင် တက္ကသိုလ်ပညာ ဆက်လက် သင်ကြားနိုင်မည့် အခွင့်အရေး ရရှိတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဦးစွဲသည့် ဇွန်လဆန်းပိုင်းက CDC ကျောင်းအတွက် ပညာသင်ဆု ပေးရန် အဆိုပါ တက္ကသိုလ်မှ ကမ်းလှမ်းလာခြင်းဖြစ်ပြီး တာ့ခံ ခရိုင်အ

တွင်းရှိ မြန်မာရွှေပြောင်းကျောင်း များမှ အရည်အချင်း ပြည့်မီသူ မည်သည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား မဆို တက်ရောက်နိုင်မည့် အခွင့်အရေး ရရှိကြောင်း CDC ဒုက္ခကျောင်းအုပ် ဆရာ စောမျိုးညွန့်က ပြောသည်။

'သူတို့ ကမ်းလှမ်းထားတာက တော့ CDC ကျောင်းတခုတည်း အတွက်ပေါ့။ ဒါပေမယ့်လည်း အခြား ရွှေပြောင်းကျောင်းတွေ ဒုက္ခသည်စခန်းက ဖွင့်ထားတဲ့ ကျောင်းတွေအနေနဲ့ တက်ချင်တယ်။ အရည်အချင်း ပြည့်မီတယ်ဆိုရင် CDC ကျောင်းအနေနဲ့ပဲ သွားဖို့ သူတို့ သဘောတူထားပါတယ်' ဟု ၎င်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြော

သည်။

ပညာသင်ဆု လျှောက်ထားလိုသူများတွင် ပတ်စီပို (သို့) ဆယ်နှစ်ခံကဒီ (သို့) အလုပ်လုပ်ခွင့် လက်မှတ် ပန်းရောင်ကဒီ ရရှိထားသူ ဖြစ်ရမည် ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို နယ်စပ်ပညာရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အရည်အချင်း စိစစ်ရေးကော်မတီ၏ စိစစ်ရွေးချယ်မှုဖြင့် အဆိုပါ တက္ကသိုလ်တွင် တိုက်ရိုက် တက်ရောက်၍ ပညာသင်ကြားနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟု CDC ဒုက္ခကျောင်းအုပ်က ဆက်ပြောသည်။

ပညာသင်ဆုအတွက် အဆိုပါ ထိုင်းတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသားဦး

တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶▶

ကရင်စာသင်ကြားရေးတိကျသည့်ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်ပေးရန် ရောဂတ်တိုင်းစာယဉ်တောင်းဆို

ဇူလိုင် ၂၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း

ရောဂတ်တိုင်း ဒေသကြီး အတွင်းရှိ အခြေခံပညာ ကျောင်းများတွင် ကရင်စာ သင်ကြားရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအနေဖြင့် တိကျသောချာသည့် ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်ပေးရန် ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ပုသိမ်မြို့၊ စကောကရင် သာသနာ့နယ် နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်အဖွဲ့ချုပ်၊ ခန်းမ၌ ပြုလုပ်သည့် ၎င်းတိုင်းဒေသကြီး ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကော်မတီ အစည်းအဝေးတွင် တောင်းဆိုလိုက်သည်။

အဆိုပါ ရောဂတ်တိုင်း စာယဉ် အစည်းအဝေးသို့ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မြို့နယ် ၂၀ ကျော်မှ စာယဉ်တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး အစည်းအဝေးတွင် ၂၀၁၆-၁၇ ပညာသင်နှစ်အတွင်း အခြေခံပညာကျောင်းများ၌ ကရင်စာ သင်ကြားရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရမှ တိကျသောချာသည့် ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကျောင်းချိန်အတွင်း ကရင်စာ သင်ကြားခွင့်ပေးရန် အချက် ၂ ချက်ကို တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရထံ တင်ပြသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု တိုင်း

စာယဉ် ဒုက္ခကမ္ဘာ မန်းထွန်းလင်းက ကရင်စာသင်စဉ်သို့ ပြောသည်။ မန်းထွန်းလင်းက 'အခု တိုင်းအတွင်းမှာ ကရင်စာပေ သင်ကြားရေးက တနေရာနဲ့တနေရာ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးတွေရဲ့ ပြောစကားက မတူညီဘူး။ တမြို့နယ်ကို တမျိုးနီးပါးဖြစ်နေတယ်။ ဒါတွေကို စနစ်တကျ တပြေးညီဖြစ်ဖို့ တင်ပြတာပေါ့။ အဲဒါကို တိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ရယ်၊ ကရင်ရေးရာဝန်ကြီးရယ်၊ လူမှုရေးဝန်ကြီးဆီကို အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးပို့ပြီး သူတို့နဲ့ ဆွေးနွေးဖို့ တောင်းဆိုမယ်' ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကရင်စာပေ သင်ကြားရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကော်မတီများက လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းသာ ဖြစ်သည့်အတွက် ညွှန်ကြားချက် မထုတ်ပြန်နိုင်သလို စာယဉ်များ၏ တင်ပြတောင်းဆိုမှုကို အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ အနေဖြင့် အလေးထား နားထောင်ပေးစေလိုကြောင်း ပန်းတနော်မြို့နယ် ကရင်စာပေ နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကော်မတီ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး မန်းဝင်းမောင်က ဆိုသည်။

'စာယဉ်ဆိုတာက လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း။ ဘာမှလည်း ကျနော်တို့ကို အသိအမှတ်ပြုတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဝန်ကြီးတွေကို ပြောချင်တာက သူတို့ ရက်တရာ ပြည့်ပြီလား၊ ရက်တထောင်ပြည့်ပြီလား မသိသေးဘူး။ ဝန်ကြီးတွေနဲ့ တော့ စကားမပြောရသေးဘူး။ သူတို့နဲ့တွေ့လိုရင် ကရင်စာပေ ယဉ်ကျေးမှု ကော်မတီတွေဟာ လူရာသူရာ အသွင်းခံရပြီး ကျနော်တို့ရဲ့ ပြောတဲ့စကားကို သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေ အလေးထား လေးစားပြီးတော့၊ ဖိတ်ခေါ်ပြီးတော့ ကျနော်တို့ရဲ့ အကူအညီ လေးတွေကို လက်ခံနိုင်ရင်တော့ အကောင်းဆုံးပေါ့ဗျာဟု မန်းဝင်းမောင်က ကရင်စာပေသင်စဉ်သို့ ပြောသည်။

ရောဂတ်တိုင်း ဒေသကြီးအတွင်း ၂၀၁၅-၁၆ ပညာသင်နှစ်အတွင်း ပိုးကရင်စာပေကို အခြေခံပညာ စာသင်ကျောင်း ၁၀၇၅ ကျောင်းနှင့် စကောကရင်စာပေကို ၅၀၂ ကျောင်း၌ သင်ကြားပေးခဲ့သလို ယခု ပညာသင်နှစ်တွင် ကျောင်းအရေအတွက် တိုးလာသဖြင့် စာရင်းအတိအကျကို ပြုစုနေကြောင်း တိုင်းစာယဉ် တာဝန်ရှိသူများထံမှ သိရသည်။

လက်ရှိအချိန်နှင့် လိုက်လျောညီထွေရေးဆွဲထားသည့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းစာအုပ်များ သပြေပညာရေးဖောင်ဒေးရှင်း ထုတ်ဝေ

ဇူလိုင် ၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း

လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ အခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစွာ ရေးဆွဲထားသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေခံသိပ္ပံ၊ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်မည့် ဆရာများအတွက် သင်ကြားရေးနည်းစနစ် လမ်းညွှန်စာအုပ်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရန် ပြင်ဆင်နေသည့် လူငယ်များအတွက် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း စာအုပ်သစ်များကို သပြေပညာရေး ဖောင်ဒေးရှင်းက ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မိတ်ဆက်ထုတ်ဝေလိုက်သည်။

ထိုနေ့ညနေ ၃ နာရီမှ ၅ နာရီအထိ ရန်ကုန်မြို့၊ စိမ်းလမ်းစိုပြေ ဥယျာဉ် Zephyr စားသောက်ဆိုင်ခန်းမ၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော အဆိုပါ စာအုပ်သုံးအုပ် မိတ်ဆက်ထုတ်ဝေခြင်း အခမ်းအနားတွင် အဆိုပါ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစွာ ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သပြေပညာရေး ဖောင်ဒေးရှင်း တာဝန်ရှိသူများက ယခုလို ပြောသည်။

'အခု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ စာအုပ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဘာလို့ ထပ်ပြုစုစရာလိုလဲ မေးစရာရှိတယ်။ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သင်နေတဲ့နေရာမှာ လွယ်ကူအောင်၊ သင်တဲ့အခါမှာလည်း ပုံမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေ၊ အနေအထားနဲ့ ကိုက်ညီမယ့် သင်ခန်းစာအချက်အလက်တွေ ပါဝင်အောင် နောက်တချက်ကတော့ ထွေထွေထူးထူး သိပ္ပံအခန်းတွေဘာတွေ သုံးစရာ မလိုဘဲနဲ့ လွယ်လွယ်ကူကူ သင်ကြားနိုင်အောင် ကျနော်တို့ ဒီ စာအုပ်ကို ပြုစုထားတာဖြစ်တယ်' ဟု သပြေပညာရေးဖောင်ဒေးရှင်း အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ စောမျိုးမင်း သူက ပြောသည်။

ထို့အပြင် နေရာ၊ ဒေသ၊ အခြေအနေ လိုအပ်ချက်အရ နယ်စပ်ဒေသ ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင် စာသင်ကျောင်းများ စသည်တို့တွင် ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းများ တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ သင်ကြားရေး လုပ်ငန်းခွင်ဝင်မည့် ဆရာများ အနေဖြင့် မြန်မာစာဖြင့် မိတ်ဆက်ထုတ်ဝေသည့် သင်ကြားရေး အတတ်ပညာနည်းလမ်းများ သင်ရိုးစာအုပ်ကို အလွယ်တကူ လေ့လာ သင်ကြားနိုင်ရန် ရည်ရွယ် ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖောင်ဒေးရှင်း ဒါရိုက်တာတဦးဖြစ်သူ မအိအိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီစွာ ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သပြေပညာရေး ဖောင်ဒေးရှင်း တာဝန်ရှိသူများက ယခုလို ပြောသည်။

အလားတူ လုပ်ငန်းခွင် ကျွမ်းကျင်မှု သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ပြုစုခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိ လူငယ်များ အလုပ်လျှောက်ရာတွင် ကျား၊ မ၊ လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ၊ အရပ်အမြင့် စသည်များကို ကိုယ်ရေးအကျဉ်း (CV) တို့တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပြီး အမှန်တကယ် လုပ်ငန်းခွင်တွင် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုကိုသာ အဓိကထားရမည်ဖြစ်သည့်အတွက် အခုလို လုပ်ငန်းခွင် ကျွမ်းကျင်မှု ဆိုင်ရာများ၊ အဓိက ရေးသားဖော်ပြထားသည့် လျှောက်လွှာများ မည်

သို့ရေးရမည်ကို သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ပြုစု ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်သည်ဟု စောမျိုးမင်း သူက ဆက်ပြောသည်။

လက်ရှိ မိတ်ဆက်ထုတ်ဝေလိုက်သည့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းစာအုပ်များကို နယ်စပ်အခြေပြု ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းများ ပြည်တွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်း အချို့ ဖြစ်သည့် ဒေါ်ခင်ကြည် ဖောင်ဒေးရှင်း စသည့် ကျောင်းများတွင် သင်ကြားသွားမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သပြေပညာရေး ဖောင်ဒေးရှင်းအနေဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားရေး အခြေခံစာအုပ်များ၊ မြန်မာသမိုင်း၊ အခြေခံသင်္ချာ၊ နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ် စသည့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းစာအုပ်များကို ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်သလို ပြည်တွင်း၌ ဘာသာစကား၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး စသည့်သင်တန်းများကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

သပြေပညာရေး ဖောင်ဒေးရှင်းကို ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့တွင် လွန်ခဲ့သည့် ၁၉ နှစ်ခန့်က စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ကုံကော်ပညာရေးစင်တာကို တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့သလို ပြည်တွင်း၌ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ယခုလတွင် ကုံကော် ဘာသာပြန်သင်တန်းကျောင်းကို တောင်ငူကွလားပမြို့နယ်တွင် ဖွင့်လှစ်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

▶ တာဝန်စာမျက်နှာမှ

ရေးအများဆုံး ၂၀ ဦး လက်ခံသွားမည်ဖြစ်ပြီး စိတ်ပါဝင်စားသူများ အနေဖြင့် နယ်စပ်ကျောင်းပညာရေးများမှ အနည်းဆုံး ၁၂ တန်းနှင့်အထက် သို့မဟုတ် ၎င်းနှင့်တူညီသည့် အသိအမှတ်ပြု အောင်လက်မှတ်များ ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ် (သို့) ထိုင်းဘာသာစကား တခုခုကို ဆက်သွယ် ပြောဆိုနိုင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု သိရသည်။

ထိုင်းတက္ကသိုလ်မှ ပေးမည့် ပညာသင်ဆုအရ ၂ နှစ် တက်ရောက်ရမည့် ဒီပလိုမာတွင် Welding Technician, Computer Technician, Electronic Technician စသည့် ဘာသာရပ်များ ပါဝင်ပြီး Business and Liberal Arts, Engineering, Science and Fine Arts စသည့်ဘွဲ့များအတွက် ၄ နှစ်၊ Industrial Education (with

teaching licenses) အတွက် ၅ နှစ် တက်ရောက်ရမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ ပညာရေးကော်မတီ BMW EC ဥက္ကဋ္ဌ နော်ဖောရေက 'ကျမတို့ နယ်စပ်ကျောင်း၊ ဒုက္ခသည် စခန်းက ကျောင်းတွေမှာရှိတဲ့ ကလေးတွေအတွက် အခွင့်အရေးတခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကျောင်းတွေကနေ တနှစ်ကို ကျောင်းသူ ကျောင်းသား အယောက် ၅၀၀ လောက် ထွက်

တယ်။ ခုလိုရတဲ့ အခွင့်အရေးကနေ အသိအမှတ်ပြု ဘွဲ့လက်မှတ်တခု ရသွားရင် သူတို့အတွက် အများကြီး ကောင်းသွားတယ်' ဟု ပြောသည်။

ပညာသင်ဆု ရွေးချယ်ခံရပြီး သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အသီးသီး တက်ရောက်ခွင့်ရမည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအား သင်ကြားရေးစရိတ်နှင့် နေထိုင်ရေးစရိတ်တို့ကို ထောက်ပံ့ပေးမည်ဖြစ်ပြီး

စားစရိတ်၊ ကျောင်းဝတ်စုံနှင့် သွားလာရေး၊ ကျန်းမာရေးစရိတ် အပြင် အခြားသော စာရေးကိရိယာ အသုံးအဆောင်များ ပါဝင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ယင်းတက္ကသိုလ်၏ ပညာသင်ဆုခေါ်စာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

Rajamangala University of Technology Tak (RMUTL Tak) တက္ကသိုလ်၏ ပညာသင်ဆု အစီအစဉ်မှာ သြဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့

နောက်ပိုင်း စတင်မည်ဖြစ်သည့် အတွက် ယင်းအစီအစဉ်အတွက် စိတ်ပါဝင်စားသည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများကို ဇူလိုင်လအတွင်း အရည်အချင်း စိစစ်ရေးကော်မတီမှ အပြီးသတ် ရွေးချယ် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြဝတီတွင်ဂက်စ်ကား (၂)စီးတားဆီးခံရမှုထပ်မံဖြစ်ပေါ်

ဧပြီလ ၁၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့မှတစ်ဆင့် နယ်စပ်ဂိတ်ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး မြဝတီမြို့သို့ တရားဝင်ရောက်ရှိလာသည့် မင်းပြည့်စုံကုမ္ပဏီ ပိုင်ဂက်စ်ကား ၂ စီးမှာ ဧပြီလ ၁၀ ရက် (ယမန်နေ့)နေ့လည် ၂ နာရီအချိန်ခန့်က မြဝတီမြို့ အမှတ် (၅) ရပ်ကွက် ကားဝင်းဟောင်း အနီးတွင် တားဆီးခံရသည့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခု ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဖြစ်စဉ်မှာ ၎င်းဂက်စ်ကားများကို မြဝတီနယ်စပ်ဒေသ ရေနံဓာတ်ငွေ့ရည် လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း တာဝန်ရှိသူများက တားဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရပြီး ထိုသို့ ထပ်မံတားဆီးခံရသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး စောအောင်ချစ်က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

ကျနော်တို့ တားဆီးရတဲ့ အကြောင်းရင်းက အသင်းအဖွဲ့ဝင်တွေဖြစ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှာ တလမှာ ကားဘယ်နှစီးစီးပဲ သွင်းရမယ်လို့ သတ်မှတ်ထားတာ ရှိပါတယ်။ အခုဂက်စ်ကား သွင်းလာတဲ့ ကုမ္ပဏီက ၁၅ စီးလောက် ဖြစ်နေပြီ။ အသင်းရဲ့ သတ်မှတ်ချက်ထက် ကျော်လွန်သွားလို့ တားဆီးတာဖြစ်ပါတယ်ဟု ပြောသည်။

မြဝတီနယ်စပ်ဒေသ ရေနံဓာတ်ငွေ့ရည် လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းကို ကုမ္ပဏီ ၆ ခုဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အသင်း၏ ချမှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များအရ အသင်းဝင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုသည် တလလျှင် ဂက်စ်ကား ၈ စီးသာ အများဆုံး တင်သွင်းခွင့်ပြုထားကြောင်း သိရသည်။

ကျနော်တို့ အနေနဲ့ကလည်း တရားဝင် တင်သွင်းခွင့်ရထားတဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့အတွက် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပဲ တင်သွင်းချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိပါတယ်။ အဲဒီအတွက် နှုတ်ထွက်စာ တင်ထားတဲ့အပေါ်မှာလည်း ဘာမှ အကြောင်းပြန်ကြားခြင်း မရှိသေးပါဘူး။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကိုလည်း လာမယ့် ဧပြီလ ၁၃ ရက် အစည်းအဝေးမှာ ဆုံးဖြတ်ဖို့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကျရင်လည်း ကျနော်တို့က မူဘောင်ထဲကပဲ ပြောဆိုဖြေရှင်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ဟု မင်းပြည့်စုံကုမ္ပဏီမှ မန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာ ဦးမြင့်ထွန်းက ပြောသည်။

မင်းပြည့်စုံကုမ္ပဏီသည် အသင်း၏အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်စာတင်ထားသည့် ကုမ္ပဏီတစ်ခု ဖြစ်ပြီး ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ ၁၄ ရက်

နေ့က တရားဝင်တင်သွင်းလာသည့် ၎င်းကုမ္ပဏီပိုင် ဂက်စ်ကား ၄ စီးကို အသင်းတာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ကရင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့မှ သတ်မှတ်ချက် စည်းကမ်းများနှင့်မညီဟု ဆိုကာ အလားတူ တားဆီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူးသည်။

ယမန်နေ့က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်တွင် အသင်းတာဝန်ရှိသူများမှ တရားဝင်တင်သွင်းလာသည့် ဂက်စ်ကားသေတ္တာများကို သိမ်းဆည်းသည့်အထိ တင်းမာမှုဖြစ်ပွားသဖြင့် မြဝတီမြို့တွင်း လုံခြုံရေးတာဝန်ရှိသည့် နယ်ခြားစောင့်တပ် BGF ဗိုလ်မှူးတဦး သွားရောက်ဖြေရှင်းရာမှ ထိုအသင်း တာဝန်ရှိသူများနှင့် အပြန်အလှန် အချင်းများမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သေးကြောင်း သိရသည်။

မြဝတီနယ်စပ်ဒေသ ရေနံဓာတ်ငွေ့ရည် လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းတွင် ကရင်လက်နက်ကိုင်များ ပိုင်ဆိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများအပြင် အခြားသော လုပ်ငန်းရှင်များ ပိုင်ဆိုင်သည့်ကုမ္ပဏီများ ပါဝင်ပြီး ဂက်စ်တင်သွင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသင်းဝင်အချင်းချင်း မကျေလည်မှုများ မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်လေ့ ရှိသည်။

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း လိုင်စင်မဲ့ယာဉ် သက်လက်ပမ်းဆီးမှုရှိသဖြင့် ဒေသခံများ အခက်ကြုံ

ဧပြီလ ၂၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကဆေးဝါး

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ယခုနှစ် လဆန်းပိုင်းမှစ၍ ယခုအချိန်ထိ လိုင်စင်မဲ့ယာဉ်များ အလျင်းသင့်သလို ရှောင်တခင် ဆက်လက်ပမ်းဆီးမှု ရှိနေသေးသဖြင့် ဒေသခံလူထုများ အတွက် အလုပ်အကိုင်၊ အသွားအလာအတွက် အခက်အခဲ ကြုံတွေ့လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ထိုသို့ အလျင်းသင့်သလို ပမ်းဆီးရာ၌ ကရင်ပြည်နယ် ဖားအံမြို့တွင် ဧပြီလ ၁၃ ရက်မှ ၁၈ ရက်နေ့အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်အစိုးရ ဖားအံခရိုင်ရဲဌာန စာရင်းအရ လိုင်စင်မဲ့ယာဉ်ပမ်းဆီးရမိမှု ထုများက ယခု ဆက်လက်ပမ်းဆီးမှုအပေါ် သွားလာရေး အခက်ကြုံကာ အစိုးရမှ တစ်ဖက်က နည်းလမ်းရှာ ဖြေရှင်းပေးရန် လိုလားနေကြသည်။

လိုင်စင်မဲ့ကား ပမ်းဆီးသည့်အတွက် လက်ရှိ အခက်ကြုံတွေ့နေရသည့် ဖားအံမြို့ခံ ကျောင်းသားမိဘတိုင်းဖြစ်သူ ကိုနိုင်က 'အခု ဖားအံမှာ လိုင်စင်မဲ့တွေ စပမ်းနေပြီဆိုတော့ အိမ်က ကားသွားလာလို့ မရတော့ဘူး။ မိန်းမဈေးသွား၊ ကလေးကျောင်းကြိုကျောင်းပို့ ကိုယ်လည်း အလုပ်ကိစ္စ၊ ဟိုသွား ဒီသွား လုပ်ရတာတွေ အဆင်မပြေတော့ဘူး။

ပြည်နယ်အစိုးရ အနေနဲ့တော့ တခုခုတော့ လုပ်ပေးမှ ဖြစ်မယ်။ ဖားအံမှာက အိမ်တိုင်းနီးပါး ဒီကားတွေဘဲ သုံးနေတာလေဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ဖားအံ ဒေသခံ ကိုသားငယ်ကလည်း 'ကျနော်က သဲကျောက်ကားတစ်စီးနဲ့ အိမ်စားရိတ် သမီးကျောင်းစားရိတ်အတွက် မောင်းတယ်။ အခု ကားပမ်းတယ်ဆိုတော့ ဝင်ငွေမရှိတော့ဘူး။ ကားလည်း ပြန်ရောင်းလို့ မရတော့ဘူး။ ဘာတွေဆက်လုပ်ရမှန်းနဲ့ ဒီကားအတွက် ဘယ်လို စီစဉ်ရမှန်း မတွေးတတ်တော့ဘူးဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယခင် ဇွန် ၉ ရက်နေ့က ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ညွှန်ကြားစာ ထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် ကရင်ပြည်နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဒေသတွင်း လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့တာဝန်ရှိသူများ၊ သံဃာ့အဖွဲ့ အစည်းများမှ ဆရာတော်ကြီးများ ပူးပေါင်းကာ ဖားအံမြို့တွင် ပမ်းဆီး အရေးယူမှု ဆက်တိုက် ပြုလုပ်လာသည့် အတွက် လိုင်စင်မဲ့ စီးနင်းအသုံးပြုနေသော ပြည်သူများအကြား စိုးရိမ်ပူပန်မှုနှင့် အမြင်သဘောထား အမျိုးမျိုး ပြောဆိုနေမှုများ ထွက်ပေါ်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့ ဒုရဲမှူးကြီး

ဦးလင်းဦးက 'ကျနော်တို့ ရဲတပ်ဖွဲ့ကတော့ ဖားအံမြို့မှာ လိုင်စင်မဲ့ကား ဥပဒေအရ ပမ်းဆီးမှု ဆက်လုပ်နေပါတယ်။ ပြည်နယ်တွင်းက မြို့နယ်တွေအလိုက် ပမ်းဆီး စီမံချက်တွေ ရေးဆွဲတင်ပြကာ ပြည်နယ်အစိုးရ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း တပြည်နယ်လုံး အတိုင်းအတာနဲ့ လွှမ်းမိုးပမ်းဆီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်တာတွေ လုပ်သွားမယ်။ ဒါမှ လိုင်စင်မဲ့ကားဖြင့် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တာတွေ၊ ယာဉ်တိုက်မှုတွေ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး/ လက်နက် ရောင်းဝယ်တာတွေ၊ လိုင်စင်မဲ့ယာဉ် သယ်ဆောင် ရောင်းဝယ်တာတွေနဲ့ လိုင်စင်မဲ့ကား အသုံးပြုကာ ဥပဒေမဲ့ ကျူးလွန်တာတွေကို အရေးယူဆောင်ရွက် နိုင်ဖို့ လုပ်ဆောင်သွားမယ်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း လိုင်စင်မဲ့ယာဉ်များ ပမ်းဆီးခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ နယ်စပ်လိုင်စင်မဲ့ကား သွင်းဂိတ်များကို ပိတ်ပင်တားဆီးပေးရန်၊ ဒေသတွင်း လိုင်စင်မဲ့ကားများကို သက်သာသော အခွန်နှုန်းထားဖြင့် တရားဝင် လိုင်စင်များ ပြုလုပ်ပေးရန်တို့ကို အစိုးရအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားပေးရန် ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ ၅ ခုကလည်း ယခု ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန် တောင်းဆိုထားသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာဖြေရှင်းမှုထင်သာမြင်သာ မတွေ့ရသေးဟုဝင်းရော်ဒေသခံပြော

ဧပြီလ ၁၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ဝင်းရော်ဒေသအတွင်း မူးယစ်

ဆေးဝါးပြဿနာကို ယခင်အစိုးရမှ လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်ထိ ထင်သာမြင်သာရှိသော ဖြေရှင်းဆောင်

ရွက်ခြင်းမျိုး မတွေ့ရသေးကြောင်း ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့က ခလယ်တံခွန်တိုင် တိုက်နယ်၊ အထက်တန်း

ကျောင်း မြေပြည့်ခန်းမ၌ ပြုလုပ်သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် တွေ့ဆုံပွဲတွင် ဒေသခံများက ဆွေးနွေးပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် စောရောင်အောင်နှင့် ကရင်ပြည်နယ် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သူ ဦးတင်မျိုးဦးတို့ သွားရောက်သည့် ၎င်းတွေ့ဆုံပွဲတွင် ထိမိထို၊ တမိုဝေါင်း၊ ထိုမိုးနှိုင်း၊ တံခွန်တိုင်၊ ပူလိန်း၊ ကွမ်ကသောင်၊ ဒိုင်လွတ်၊ ဖားပြန်နှင့် ကျုံခဝန် ကျေးရွာများမှ ရပ်မိရပ်ဖ ၁၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ ကိစ္စအပေါ် ယင်းသို့ တင်ပြခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တံခွန်တိုင်ကျေးရွာမှ စောအောင်မြင့်က 'မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အရင်အစိုးရတုန်းက လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်

တွေကိုလည်း တင်ပြခဲ့တယ်။ ခုချိန်ထိ ထင်သာမြင်သာ မတွေ့ရသေးဘူး။ လူငယ်တွေရော၊ လူကြီးတွေရော၊ မူးရူးနေကြတယ်။ မိသားစုလည်း တာဝန်မယူနိုင်တော့ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း တာဝန်မယူနိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုကို တော့ ကျနော်တို့ လုံးဝ ကန့်ကွက်တယ်ဟု တွေ့ဆုံပွဲတွင် ဆွေးနွေးပြောဆိုခဲ့သည်။

ထို့အပြင် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များ အနာဂတ်ကောင်းစားရေး အတွက် မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းကို ဥပဒေကြောင်းအရ ထိရောက်စွာအရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ဆောင်ပေးသင့်သလို မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျေးရွာ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ပြည်သူလူထုများ အနေဖြင့်လည်း ပူးပေါင်းပါဝင်ရ

မည်ဟုလည်း တွေ့ဆုံပွဲသို့ တက်ရောက်လာသည့် ဒေသခံအချို့က သုံးသပ်ပြောဆိုကြသည်။

၎င်းပြောဆိုချက်အပေါ် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် စောရောင်အောင်က 'မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာက တနယ်လုံး အတိုင်းတာနဲ့ ဖြစ်နေတယ်။ အနာဂတ် လူငယ်တွေ အနေနဲ့ သိပ်အဆင်မပြေဘူး။ အစိုးရ ရက် ၁၀၀ စီမံချက်ထဲမှာလည်း ပါပါတယ်။ ပြည်နယ်အစိုးရ ထံ မေးပြီးတော့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ အဆိုတင်သွင်းသွားမယ်ဟု ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်၊ ဝင်းရော်ဒေသတွင် ယခင်နှစ်က မူးယစ်ဆေးဝါးကြောင့် မိခင်အရင်းကို တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶▶

ဝင်းရော်ဒေသကရင်စာယဉ်တည်တံ့တိုးတက်ပြန့်ပွားရေး အဖွဲ့ရုံးပထမဦးဆုံးဖွင့်လှစ်

ဇူလိုင် ၁၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောလယ်လင်းက ကရင်ပြည်နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၊ ဝင်းရော်ဒေသ၏ ပထမဦးဆုံး ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု တည်တံ့တိုးတက်ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ရုံးကို ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်တွင် ဒိုင်လွတ်နှင့် တမိုးဝင်းကျေးရွာအကြားရှိ လယ်ကွက်မြေတနေရာ၌ ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။

ကရင်စာပေလုပ်ငန်း စနစ်တကျ စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ရုံးလုပ်ငန်းအတည်တကျ ပုံမှန် လည်ပတ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကာ ဒိုင်လွတ်ကျေးရွာမှ စောတင်အောင်၊ နန်းရီရီဝင်းနှင့် စောရွှေတို့ မောင်နှမတစ်ယောက်တည်းက ပေ ၁၀၀ ပတ်လည်ရှိ လယ်ကွက်မြေတွင် အဆိုပါရုံးကို ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ရုံးတာဝန်ခံ စောယောင့်သာအဲဆန်က ပြောသည်။

အဓိကတော့ နွေရာသီမှာ စာပေသင်တန်းဖွင့်ပို့ပေးရန်၊ ဒါပေမယ့် အခြားနွေရာသီ မဟုတ်တဲ့ အချိန်မှာလည်း လိုအပ်သလို စာပေသော်လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုပိုင်း သော်လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်တွေ ရေးဆွဲပြီး ဆောင်ရွက်

တဘက်စာမျက်နှာမှ စားဖြင့် ခုတ်သတ်ခဲ့သောအမှုအပြင် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲပြီး သေကြောင်းကြုံစဉ် မူမမှန်စိတ်ကြောင့် မိသားစုဝင်များကို စားဖြင့်ခုတ်သတ်မှုများ အများစု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဆေးဖြတ်စခန်းသို့ သွားရောက်ကုသရသည့် ဒေသခံ ရွာသား ၁၀ ဦး ခန့်ရှိသည်ဟု သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

ခလယ်တံခွန်တိုင် တိုက်နယ်၊ တံခွန်တိုင်ရဲစခန်းမှူး စောအောင်ဝင်းထိုက်က 'မေလကနေစပြီး ရွာတွေမှာ နေ့ကင်းလှည့်တယ်။ ညကင်းလှည့်တယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှုခင်းပညာပေးလုပ်တယ်။ အဖွဲ့တချို့ရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ဆက်စပ်မှုတွေ ရှိတဲ့အတွက် ဆောင်ရွက်ရတာ အခက်အခဲရှိတယ်။ အားလုံးပူပေါင်း ဆောင်ရွက်မှသာ မူးယစ်ကင်းစင် နယ်မြေ

ဖြစ်လာမယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်း မန်းစောမြဝင်းကလည်း 'လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ရုပ်မိရပ်ဖ၊ ပြည်သူ့ရဲအားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှ ဒီဒေသက မူးယစ်ဆေးဝါးပြဿနာ ဖြေရှင်းနိုင်မယ်။ ရောင်းဝယ် ဖောက်ဖျက်မှုတွေ သိနေသော်လည်း သတင်းပေးတိုင်ကြားပြောဆိုဖို့ မပြောရဘူးပေါ့နော်။ အောက်ခြေကနေ လူငယ်တွေ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးနေတာကိုလည်း ပညာပေး အရေးယူမှုတွေ လုပ်ရပါတယ်'ဟု ပြောသည်။ ထို့အပြင် တွေ့ဆုံပွဲတွင် စောရှုဖောင်အွာနှင့် ဦးတင်မျိုးဦး တို့ ဘက်က လွှတ်တော် အတွေ့အကြုံ

ဖလုံ-စဝေါ်ပါတီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်သစ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းမှုတွင် လူငယ်များပါဝင်ဖြည့်ဆည်းသွားမည်

ဇူလိုင် ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောညွန့်သောင်း

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့ အခြေစိုက် ကရင်နိုင်ငံရေး ပါတီတစ်ခုဖြစ်သည့် ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP)၏ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်များကို ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့က အသစ်ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော်လည်း ကျန်ရှိနေသေးသည့် လစ်လပ်နေရာများ၌ မျိုးဆက်သစ် လူငယ်များ ပိုမို ပါဝင်လာရန် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ယင်းပါတီ၏ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသူ စောကြည်လင်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

တို့ လုပ်ဆောင်သွားမယ်'ဟု သူက ပြောသည်။

အသစ်ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် ဗဟို အလုပ်အမှုဆောင်များထဲတွင် ဥက္ကဋ္ဌ စောခင်မောင်မြင့်၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ မန်းအောင်ပြည့်စိုး၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး စောကြည်လင်း၊ တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး(၁) နော်ယုဇနဝါ၊ အမျိုးသမီး ဥက္ကဋ္ဌ နန်းစေအော၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး စောဝင်းကျော်ဦးနှင့် ပြန်ကြားရေးမှူး စောခင်ဝင်းအောင် စသည်တို့ ပါဝင်ကြပြီး တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး(၂) နှင့် လူငယ်ဥက္ကဋ္ဌ နေရာများမှာ လစ်လပ်လျှက်ရှိသည်။

စောကြည်လင်းက ဖြည့်စွက်ဖြောဆိုသည်။

ကရင်ပါတီများထဲတွင် ဖလုံ-စဝေါ်ပါတီသည် အင်အားအကြီးဆုံး ပါတီတစ်ခုဖြစ်ပြီး လက်ရှိပါတီဝင် စုစုပေါင်း ၃ သောင်းနီးပါး ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ၎င်းပါတီသည် ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် အနိုင်ရရှိခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၈ ရက် ရွေးကောက်ပွဲတွင်မူ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်များ၌ မဲဆန္ဒနယ်အပြည့် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ တနေရာမျှ မဲအနိုင် မရရှိခဲ့ပေ။

'လစ်လပ်နေတဲ့ နေရာတွေမှာ အစားထိုးမယ့် လူငယ်တွေ မရရှိသေးဘူး။ ပါတီမှာတော့ လူငယ်နဲ့ လူကြီးရယ်လို့တော့ မခွဲခြားပါဘူး။ လူငယ်တွေ ပါဝင်မှုတော့ နည်းနေပါသေးတယ်။ ဒီထက် ပိုမိုပါဝင်လာနိုင်အောင်တော့ ကျနော်

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်များအလိုက် အလုပ်အမှုဆောင်များကိုလည်း တဖြည်းဖြည်း ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသွားမည်ဖြစ်ပြီး ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လူငယ်များ ပိုမိုပါဝင်စေလိုကြောင်း ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး

ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP)ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး ပါတီ၏ မူဝါဒအရ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကို ၅ နှစ်တကြိမ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန် သတ်မှတ်ထားကြောင်း သိရသည်။

၂၁ပင်လုံတွင် အနိုင်ရပါတီများသာ တက်ခွင့်ရပါက အမျိုးသားကိုယ်စားပြုမှုမဟုတ်ဟု ကရင်ပါတီများပြောဆို

ဇူလိုင် ၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေမြို့စော

ကရင်လူမျိုးများကို အခြေခံသည့် ကရင်ပါတီ ၅ ခုအနက် ရွေးကောက်ပွဲတွင် တဦးသာ အနိုင်ရသည့်အတွက်ကြောင့် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၁ရာစု ပင်လုံ) တွင် အနိုင်ရပါတီသာ တက်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက ကရင်တမျိုးသားလုံးအား ကိုယ်စားပြုနိုင်မည် မဟုတ်ဟု ကရင်တိုင်းရင်းသားပါတီများက ယနေ့ ပြောဆိုလိုက်သည်။

ကရင်ပါတီများအနေဖြင့် ယခုလို သဘောထားပေး ပြောဆိုလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကရင်ပါတီ ၅ ခုမှ တဦးတည်းရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် ကရင်ပြည်သူ့ပါတီ (KPP)မှ စောကျေအောင်မြင့်က '၂၁ရာစု ပင်လုံမှာ ကရင်ပါတီများအားလုံး ကိုယ်စား မည်သူတက်ရောက်ရမှာကို မသိရသေးတဲ့အပြင် အနိုင်ရကရင်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် တဦးသာ တက်ခွင့်ရမယ်ဆိုရင် ကရင်မပါတီ ညီလာခံဖြစ်သွားမယ်။ တဦးတည်းဆိုရင် ကျနော်လည်း တက်မှာ မဟုတ်ဘူး'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

မကြာမီ ကျင်းပသွားရန်ရှိသည့် ၂၁ရာစုပင်လုံအပေါ် ကရင်ပြည်နယ် အခြေစိုက် PSDP ဒုဥက္ကဋ္ဌ မန်းအောင်ပြည့်စိုးကလည်း 'အနိုင်ရပါတီများကိုသာ တက်ရောက်ခွင့်ပေးတဲ့အတွက် ရုံးတုံပါတီတွေက မဲဆန္ဒရှင်များကို ကိုယ်စားပြုခြင်း မရှိဘူးလား။ (ညီလာခံမှာ) အနိုင်ရတဲ့ပါတီ ၂၂ ပါတီဟာ တပြည်လုံးမှာရှိတဲ့ မဲဆန္ဒရှင်အားလုံးရဲ့ သဘောဆန္ဒ၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ သဘောဆန္ဒ ပါသွားပါ့မလား စိုးရိမ်ပူပန်ချက် သံသယ ရှိနေတယ်'ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP)၊ ကရင် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (KDP)၊ ကရင်ပြည်နယ် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ (KSDDP)၊ ကရင်ပြည်သူ့ပါတီ (KPP)နှင့် ကရင်အမျိုးသားပါတီ (KNP) စသည့် ကရင်ပါတီများ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာတွင် ကရင်ပြည်သူ့ပါတီမှ တဦးသာ

ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ ၂၁ရာစုပင်လုံတွင် ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဦးစားပေးသွားရန် ရှိကြောင်း နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ပြောဆိုထားပြီး ညီလာခံကို လာမည့် ဩဂုတ်လ နောက်ဆုံးပတ်တွင် ကျင်းပသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

စိတ်နှလုံးငြိမ်းချမ်းလိုပါက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့်သာ နေစေလိုကြောင်း ရှိနေသော မြောက်မြောက် မွေးနေ့မင်္ဂလာပွဲတွင် တောင်ကလေးဆရာတော်ဟောကြား

ဧပြီလ ၁၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောညွန့်သောင်း မိမိ၏ စိတ်နှလုံးငြိမ်းချမ်းလိုပါက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့်သာ နေစေလိုကြောင်း ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့ ဖားအံမြို့နယ်၊ တောင်ကလေး ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ကျင်းပသည့် အထက်ကရ ဆရာတော်တပည့်ပွဲတွင် ဒေါက်တာအရှင်ပညာသာမိ၏ ၅၆ နှစ်မြောက် မွေးနေ့မင်္ဂလာပွဲ တရားတော်တွင် ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်က ဟောကြားလိုက်သည်။

အဆိုပါ မွေးနေ့မင်္ဂလာပွဲတွင် ဆရာတော်ဘုရားက တက်ရောက်လာကြသည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများနှင့် လူထုပရိသတ်များနှင့်အတူ ၅၆ နှစ်မြောက် မွေးနေ့မင်္ဂလာ အထိမ်းအမှတ်အနေဖြင့် အများသတ္တဝါများအတွက် စုပေါင်း မေတ္တာတရားများ ပို့သခြင်းနှင့် ဂျိုးဖြူငှက်ပေါင်း ၅၆ ကောင် လွှတ်ပေးခြင်း အစီအစဉ်လည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်၏ မွေးနေ့မင်္ဂလာပွဲတွင် ကရင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် နန်းခင်ထွေးမြင့် ဦးဆောင်သည့် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များ၊ ပြည်နယ် လွှတ်တော်အမတ်များ၊ ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ရပ်ဝေးရပ်နီးရှိ ဆရာတော်ဘုရား၏ တပည့်ဟောင်းများ နှင့် ဒါယိကာများ စုစုပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

ပြည်နယ်အစိုးရနှင့်မပြုသဖြင့် ပြည်သူများထံ KNU မြေယာမူဝါဒချပြရန် အစီအစဉ်ဖျက်သိမ်းခဲ့ရ

ဧပြီလ ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် မြေယာပေါ်လစီ မူဝါဒများနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူများထံ အသိပေးချပြရန် ရည်ရွယ်၍ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) သည် ကရင်ပြည်နယ် ဖားအံမြို့၊ သုမေခါရာမ ကြားတောရ ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဆွေးနွေးပွဲတရပ် ပြုလုပ်မည်ကို ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရမှ ခွင့်ပြုချက်မပေးသဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ဖျက်သိမ်းခဲ့ရသည်ဟု သိရသည်။

KNU မြေယာမူဝါဒ ချပြနိုင်ရန် အတွက် ဆွေးနွေးပွဲ သတ်မှတ်ရက်မတိုင်မီ ကရင်အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ကော်မတီ (KUPC) ကရင်ပြည်နယ် အဖွဲ့ခွဲမှ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဆရာတော် ဦးစန္ဒာဝရ လက်မှတ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်ထံသို့ ခွင့်ပြုမိန့်စာ တင်ထားသော်လည်း ခွင့်မပြုကြောင်း ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည် အကြောင်းကြားလာသဖြင့် အစီအစဉ် ဖျက်သိမ်းခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းမြေယာမူဝါဒ ချပြရန် ပွဲဖြစ်မြောက်ရေး စီစဉ်ခဲ့သူ ကရင်ပြည်နယ် KUPC အဖွဲ့ခွဲ ခေါင်းဆောင် ဆရာတော် ဦးစန္ဒာဝရက 'ဦးဇင်းတို့ KNU ကို ကူညီပေးတဲ့ ဘုရားဆိုတော့ ဦးဇင်းတို့လည်း စောဒက တက်စရာမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ခုလို အချိန်ခါမျိုးမှာ အဲဒီအကြောင်းပြချက်ကတော့ မသင့်လျော်သေးဘူးလို့ ထင်တယ်။ နောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ မြေယာပြဿနာက ထိပ်တန်းဖြေရှင်းရတဲ့ ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဒါကို အစိုးရပဲ စီမံခန့်ခွဲခွင့် ရှိတယ်။

သုများ စီမံခန့်ခွဲခွင့် မရှိဘူးဆိုတော့ ထင်သာမြင်သာ ပွင့်လင်းမှု မပြုသရဲတဲ့ သဘောလားမသိဘူး။ အဲလို အဓိပ္ပါယ်ရောက်တယ်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ မိန့်ကြားသည်။

ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ပြန်လည်အကြောင်းကြားစာအရ နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ မြေအားလုံးကို နိုင်ငံတော်အစိုးရမှပင် မြေယာဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့်အညီ စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသဖြင့် ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ ရုံးစိုက်ရာ ဖားအံမြို့တွင် KNU ၏ မြေယာမူဝါဒအား ပြည်သူလူထုသို့ အသိပေးချပြမည့် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပလိုကြောင်း တင်ပြလာခြင်းကိစ္စအား ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် ခွင့်ပြုပေးနိုင်ခြင်း မရှိပါကြောင်း ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်စား ဇော်လွင်ဦးမှ KUPC အဖွဲ့ထံ ပြန်လည် အကြောင်းကြားခဲ့ သည်ဟု သိရသည်။

ယခုလို ခွင့်ပြုချက် မပေးရခြင်းသည် အစိုးရမှ KNU အား အသိအမှတ်ပြုမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု နှင့် ညှိနှိုင်းမှု အားနည်းနေသေးကြောင်း ကောက်ချက်ချနိုင်သလို အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး လက်မှတ်ထိုးပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ဆောင်သည့် ကာလတွင် တဘက်နှင့်တဘက် ရှိသည့် မူဝါဒများကို အသိအမှတ်ပြုရန် လိုအပ်သည်ဟု KNU တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး(၂) ပဒို မန်းမန်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

'အဓိက မြေယာမူဝါဒအပြင် တခြားဆိုင်ရာ မူဝါဒတွေလည်း ရှိတာပေါ့။ မူဝါဒနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တော့မှ အစိုးရနဲ့ KNU ဘက်တွေမှာ နှစ်ဖက်မူဝါဒတွေကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ဖို့၊ ပြီးတော့ အသိအမှတ်ပြုဖို့ လိုအပ်မယ်။ အဲလို အသိအမှတ်ပြုပြီးမှ ပြည်သူအတွက် အကောင်းဆုံး မူဝါဒ ဖြစ်မယ့်ဟာကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်သေးတယ်လို့ ကျနော်တို့မြင်တယ်။ အခုလို ခွင့်မပြုတာတွေဟာ အစိုးရက KNU ကို အသိအမှတ်ပြုမှု အားနည်းနေတာဟု ၎င်းက ပြောသည်။

အလားတူ မြေယာမူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ KNU သည် ပြီးခဲ့သည့် မေလအတွင်းက ရန်ကုန်မြို့၊ အလုံလမ်းရှိ Summit Parkview ဟိုတယ်တွင် KNU မြေယာမူဝါဒ ဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်ခြင်း အခမ်းအနား တရပ်ကို ကျင်းပကာ အခမ်းအနားတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပ မီဒီယာများ၊ ကရင် အပါအဝင် တိုင်းရင်းသား ပါတီများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

KNU သည် 'မြေယာသည် ပြည်သူလူထုက ပိုင်ဆိုင်သည်' ဟု သော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ရှိနှင့်ပြီးသား မြေယာမူဝါဒကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ပြန်လည်ရေးဆွဲခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်ကလည်း ကရင်ပြည်နယ်အပြင် KNU လက်လှမ်းမီရာ ကရင်ဒေသများတွင် မြေယာမှတ်ပုံတင်နှင့် တိုင်းထွာပေးမှုများ စတင်ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။

ထို့အပြင် KNU သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မြေယာမူဝါဒကို စတင်ပြဋ္ဌာန်းကာ ထိုမှတဆင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် 'မြေယာသည် ဒေသခံ ပြည်သူများတွက် ဖြစ်သည်' ဟု သော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲချမှတ်ခဲ့ပြီးနောက် ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ ယခုတဖန် ထပ်မံရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု KNU က ဆိုသည်။

ငှက်ပျောတောသေးပေးခန်း တည်ဆောက်ရေး ဒေသခံများက ပြည်နယ်အစိုးရအား အကြောင်းပြန်စေလို

ဧပြီလ ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောညွန့်သောင်း လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်၊ ကော့လုံကျွန်းပေါ်ရှိ ကိုမောင် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း တည်ဆောက်မည့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း

အဆောက်အဦးကို မူလ သဘောတူထားသည့် ငှက်ပျောတော ကျေးရွာတွင် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် ပြည်နယ်အစိုးရအား တောင်းဆိုထားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းပြန်ရန် ဒေသခံများ မျှော်လင့်နေကြ

သည်။ ဆေးခန်းနေရာ ပြောင်းရွှေ့မတည် ဆောက်ရန်နှင့် မူလက သဘောတူထားသည့် နေရာတွင် တည်ဆောက်သွားရန် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့က ကော့လုံကျွန်း ဒေသ

ခံများ စုပေါင်း၍ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတရပ် ကျင်းပကာ တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း ပြည်နယ်အစိုးရက လက်ရှိအချိန်ထိ မည်သည့် အကြောင်းပြန်မှုမျှ မရှိသေးကြောင်း ငှက်ပျောတောကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး စောသန်းဦးက ယနေ့ ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

'လွန်ခဲ့တဲ့ အစိုးရက ကျနော်တို့ ငှက်ပျောတော ကျေးရွာက ဘက်ဂျက် တင်တယ်။ ဘက်ဂျက်ကျတာလည်း ဒီငှက်ပျောတောရွာမှာပဲ။ ကျနော်တို့က မြေနေရာကိုလည်း စုပေါင်းပြီး ဝယ်ထားခဲ့ပြီး သန့်စင်ခန်းလည်း ဆောက်လုပ်ထားပြီးပြီ။ ဒါကို ကျနော်တို့ ဒေသခံတွေက လက်မခံတဲ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလုပ်တယ်။ ပြည်နယ်အစိုးရကိုလည်း စာတင်ခဲ့တယ်။ အခုထိ ဘာအကြောင်းမှ မကြားရသေးဘူး။ ကျန်းမာရေးက ကျနော်တို့အတွက် အရေးကြီးနေလို့ပါ ဟု စောသန်းဦးက ပြောသည်။

ပြည်နယ်အစိုးရ ယခု ပြောင်းရွှေ့ တည်ဆောက်မည့် ကိုမောင် ရှမ်းစု တည်နေရာတွင် သစ်ပင်ကြီး

များရှိ၍ ရှင်းလင်းမှုများ လုပ်ဆောင်ရဦးမည်ဖြစ်ပြီး ထိုနေရာသည် ကော့လုံကျွန်း၏ အလယ်ဗဟိုမကျသလို လူနေထိုင်မှုလည်း နည်းနေကြောင်း ဒေသခံတိုင်း ဖြစ်သူ စောလေးငယ်က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

စောလေးငယ်က 'အခုပြောင်းရွှေ့မယ့် ရွာကတော့ ဘာတစ်ခုမှ မရှင်းလင်းရသေးဘူး။ အပင်ကြီးတွေရှိတယ်။ သစ်တောတွေလည်း အများကြီး ရှင်းလင်းရဦးမယ်လေ။ မူလသဘောတူထားတဲ့ ငှက်ပျောတောကျေးရွာက ဘယ်ရွာပဲလာလာဗဟိုကျတယ်။ ဆောက်ဖို့လည်း အဆင်သင့်လုပ်ထားပြီး ဖြစ်တယ်။ နောက် ဘက်ဂျက် ချထားပေးတာလည်း ဒီရွာပဲလေ။ ထူးထူးထွေထွေ တော့ မပြောချင်ပါဘူး။ ဖြစ်နိုင်ရင် ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင်က ကွင်းဆင်းပြီး လာကြည့်သင့်ပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

ထိုသို့ ပြောင်းရွှေ့ တည်ဆောက်ရန် ပြည်နယ်အစိုးရ ဆုံးဖြတ်ရခြင်းမှာ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က မူလ ဆေးခန်းတည်ဆောက်မည့်

နေရာ ငှက်ပျောတောကျေးရွာတွင် ရေနစ်မြုပ်သည့်နေရာ ဖြစ်ကြောင်း လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး နိုင်ဝင်းဇော်က ဇွန်လ ၈ ရက် နေ့စွဲဖြင့် မြို့နယ်ကျန်းမာရေးမှူးထံ ပေးပို့သည့်စာတွင် ဖော်ပြထားချက်အရ သိရသည်။

သို့သော် ငှက်ပျောတောကျေးရွာ၌ တည်ဆောက်မည့် ဆေးခန်းနေရာသည် ကော့လုံကျွန်း ဧရိယာအတွင်းရှိ ကျေးရွာအုပ်စု ငါးခုစလုံး၏ သဘောဆန္ဒဖြင့် လက်မှတ်ထိုးထားခြင်းဖြစ်ပြီး မြေနေရာမှာလည်း ကျေးရွာများ စုပေါင်းဝယ်ယူထားသော ရေနစ်မြုပ်ခြင်း မရှိသည့် ကုန်းမြင့်နေရာ ဖြစ်သည်ဟု ဒေသခံများက ပြောသည်။

ကော့လုံ ကျွန်းပေါ် တည်ဆောက်သွားရန်ရှိသည့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသည် ၎င်းဧရိယာရှိ ကိုမောင်၊ မြလေး၊ တရွက်ဖိုး၊ အင်းနီသိပ်နှင့် နေကော့ စသည့် ကျေးရွာအုပ်စု ၅ ခုအတွင်းရှိ ကျေးရွာပေါင်း ၂၄ ရွာအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ဖြစ်သည်။

(၅)ကြိမ်မြောက် KYO ညီလာခံပဟိုခေါင်းဆောင်အသစ်များ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပြီးစီး

ရူလိုင် ၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဝအိုင်ဆူး
ဖားအံခရိုင်၊ လှိုင်ဘွဲ့မြို့နယ်၊ လေးဝါး(လော်စီးလာ) စခန်းတွင် ပြုလုပ်သည့် ကရင်လူငယ်အစည်းအရုံး-KYO ၅ ကြိမ်မြောက် ညီလာခံ၌ အဖွဲ့၏ခေါင်းဆောင်သစ်များအဖြစ် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ ၁၁ ဦးကို ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့က မဲပေးရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ စောလယ်နယ်၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ စောအယ်စိုး၊ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး စောလားစေးဝါး၊ တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး(၁) စောသူးလေ အယ်မူးနှင့် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး(၂) နော်ဆဲဆဲ တို့ အပါအဝင် ကော်မတီဝင် ၁၁ ဦးတို့ကို ညီလာခံ တက်ရောက်ခဲ့သည့် ဗဟို၊ ခရိုင်နှင့် ကရင်ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ ကိုယ်စားလှယ် ၉၀ ကျော်တို့က ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

KYO ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသူ စောလယ်နယ်က 'ဒီ ၅ ကြိမ်မြောက် ကွန်ကရက်ရဲ့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက ပြောရမယ်ဆိုရင် အကုန်လုံးက အသစ်တွေချည်းပဲ။ အရင်က ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတွေ တယောက်မှ မပါလာဘူး။ အဲဒီအတွက်လည်း အစပိုင်းတွေမှာတော့ အခက်အခဲတွေ ရှိနိုင်တာပေါ့' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ဇွန်လ ၂၀ ရက်မှ ၃၀ ရက်နေ့ အထိ ကြာမြင့်သည့် ၎င်းညီလာခံသို့ KYO ဗဟိုနှင့် KNU ခရိုင် ၇ ခုမှ KYO လူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ မယ်လ၊ မယ်ရာမို စသည့် ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ လူငယ်ကိုယ်စား

လှယ်များ၊ တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံ ရောက် KYO ကရင်လူငယ်များ၊ ကရင်အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး-KWO နှင့် ပြည်တွင်းမှ လူငယ် အပိုင်းအဝန်း(YC)၊ ကရင်လူငယ်ကွန်ယက်-KYN ၏ လူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ KNU စည်းရုံးရေးဌာန တာဝန်ခံ ပဒိုစောလှထွန်း အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၁၆၁ ဦး တက်ရောက် ခဲ့ကြပြီး KYO ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် ၁၈ ခုကိုလည်း အတည်ပြုချမှတ် နိုင်ခဲ့ကြသည်။

၎င်းညီလာခံ တက်ရောက်ခဲ့သူ လူငယ်အပိုင်းအဝန်း(YC) အဖွဲ့မှ စောရဲထွေးက 'ကျနော်တို့အနေနဲ့ အခု တက်လာတဲ့ ခေါင်းဆောင် သစ်တွေနဲ့ လက်တွဲလုပ်ဆောင်ရမှာ တွေက အများကြီး ရှိတာပေါ့။ အဲဒီအများကြီးထဲက လူငယ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ ကရင်သမိုင်းတွေ ပိုမိုသိရှိ နားလည်ဖို့ဆိုတဲ့ အချက်တွေက အခု တက်လာတဲ့ ခေါင်းဆောင်သစ်တွေ နဲ့ လက်တွဲလုပ်ဆောင်ဖို့က အရေးကြီးတယ်လို့ ကျနော်မြင်တယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် ညီလာခံ၌ KYO ၏ လေးနှစ်ကာလအတွက် ချမှတ် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေးခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် အတည်ပြုခြင်း၊ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆွေးနွေးချမှတ် အတည်ပြုခြင်းနှင့် ဗဟိုအလုပ်အမှု ဆောင် ကော်မတီသစ် ပြန်လည် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

'KYO လူငယ်ခေါင်းဆောင် သစ်တွေကို ရွေးကောက်နိုင်လိုက်

တဲ့အပေါ်မှာ ဝမ်းသာတယ်။ အခု ခေါင်းဆောင်သစ်တွေ အနေနဲ့ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပနဲ့ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှာ ရှိနေတဲ့ ကရင်လူငယ် တွေနဲ့ အတူတကွလက်တွဲပြီး KNU က ချမှတ်ထားတဲ့ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ရောက်ဖို့ အတူတကွ အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင် သွားဖို့ ကျနော်တို့အနေနဲ့ မျှော် လင့်ထားတယ်' ဟု KNU စည်းရုံး ရေးဌာန တာဝန်ခံ ပဒိုစောလှထွန်း က ညီလာခံအပြီးတွင် ကရင်သ တင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

KYO ဗဟို၏ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ညီ လာခံကို လေးနှစ်ကြိမ် ကျင်းပ ရမည်ဖြစ်သော်လည်း ယခုညီလာ ခံကို အဖွဲ့တွင်း အခြေအနေများ အရ ငါးနှစ်ကြာမှသာ ကျင်းပ နိုင်ခြင်းဖြစ်ပြီး ပြီးခဲ့သည့် ၄ ကြိမ် မြောက်ညီလာခံကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် KNU ဖာပွန် ခရိုင် ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

KYO ကို ကရင်ခေါင်းဆောင် များ ဖြစ်ကြသည့် မန်းဘခိုင်၊ မန်း ဝင်းမောင်နှင့် မန်းကျော်စိန်တို့ ဦး ဆောင်ပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့ စည်းခဲ့သည်။ သို့သော် အဖွဲ့အတွင်း လူငယ်ခေါင်းဆောင် အချင်းချင်း အကြား သဘောထားကွဲလွဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သဖြင့် အဖွဲ့၏ လှုပ်ရှားမှု ရပ်တန့်သွားခဲ့သည်။ ယင်းနောက် KNU ကို အထောက်အကူပြုရန်နှင့် ကရင်မျိုးဆက်သစ် လူငယ် ခေါင်း ဆောင်များကို မွေးထုတ်ရန် ရည် မွယ်၍ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ KNU ဌာန ချုပ်ဟောင်း မာနယ်ပလောတွင် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ သည်။

နှင့်ညီမျှသည့် ငွေကို ကဒ်ထဲတွင် ထည့် ထားပြီး စခန်းသူစခန်းသား များမှ ၎င်းတို့၏စားသုံးကုန်များကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဆိုင်များ၌ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် သွားရောက်ဝယ် ယူရမည့် စနစ်မျိုး ဖြစ်သည်ဟု ကရင်ဒုက္ခသည်များ ကော်မတီ (KRC)၏ ဘဏ္ဍာရေးတာဝန်ခံ နော်ဘလူးမင်းနိုင်က ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြော သည်။

'အခုပြောင်းလဲလိုက်မှာက အ ရင်လို တလကို နှစ်ကြိမ်တန်းစီပြီး စားနပ်ရိက္ခာ စောင့်ထုတ်ရတာမျိုး မဟုတ်တော့ဘူး။ သတ်မှတ်ထား တဲ့ ကဒ်တခုထဲကို တာဝန်ရှိသူတွေ က အလုံအလောက် ငွေထည့်ပေး ထားမယ်။ ပြီးတော့ ဆိုင်ဖွင့်တဲ့အ ချိန်မှာ ကြိုက်တဲ့အချိန်သွားပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် ထုတ်ယူလို့ရ မယ်' ဟု သူမက ဆိုသည်။

ဒုက္ခသည်များသည် ယခင်က စားနပ်ရိက္ခာများကို ရွေးချယ် စား သုံးခွင့် မရှိခြင်းကြောင့် ယခုပြု လုပ်ပေးမည့် အစီအစဉ်အရ ၎င်း

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သစ်တောထိန်းသိမ်းခြင်းကို လူမှုအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မည်ဟု KNU ပြောဆို

ရူလိုင် ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဝဖန်းရှောင်

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (ကေအန်ယူ) ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင် အနေဖြင့် ၎င်းတို့နယ်မြေအတွင်းရှိ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သစ် တော ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ ကို ဒေသခံများအပြင် လူမှုအဖွဲ့အစည်း များနှင့်ပါ ပူးပေါင်း လုပ် ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ၎င်း ခရိုင်၏ တာဝန်ရှိသူများက ရူလိုင် လ ၁၁ ရက်နေ့က ပြောကြားလိုက် သည်။

ထိုနေ့က တနင်္သာရီ တိုင်းဒေ သကြီး ထားဝယ်မြို့၊ ဇေယျာထက်စံ ဟိုတယ်တွင် ကေအန်ယူ ဘိတ်- ထားဝယ်ခရိုင် တာဝန်ရှိသူများ၊ ကေအန်ယူ ဗဟို သစ်တောဌာန တာဝန်ခံ၊ အစိုးရသစ်တောဌာန၊ ဒေသတွင်း INGO, NGO နှင့် CSO အဖွဲ့များ ပါဝင်သည့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ဆိုင် ရာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲအပြီးတွင် ကေအန်ယူ ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင် အတွင်းရေးမှူး ပဒို စောအဲခဲက ယင်းသို့ ပြောဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ် သည်။

၎င်းက 'အဲဒီသစ်တောတွေနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်း လုပ်ဆောင်တဲ့ အခါ လူထုတွေ အစိုးရနဲ့ နိုင်ငံတကာရဲ့ နည်း ပညာတွေ အကူအညီတွေအပြင် ဒေသတွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းမရှိရင် အောင် မြင်မှု မရှိဘူးလို့ ယူဆတဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ပြောသည်။

တို့အနေဖြင့် မိမိစားသောက်လို သော စားသုံးကုန်များကို ကိုယ် တိုင် စီမံခန့်ခွဲကာ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်စားသောက်နိုင်သလို အ ချိန်နှင့် ကုန်ကျစရိတ် နည်းခြင်း ကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးများစွာရှိ မည်ဟုလည်း နော်ဘလူးမင်းနိုင် က နေက ဆက်ပြောသည်။

၎င်းရိက္ခာကဒ်စနစ်ကို အစမ်း ကာလ ၃ လ သတ်မှတ်ထားပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာ့ခဲခရိုင်ရှိ နို့ဖိုးစခန်း နှင့် ရတ်ချီဘူရီခရိုင်ရှိ ထမ်းဟင် စခန်းနှစ်ခုမှ ဒုက္ခသည်အချို့ကို အဆိုပါ ကဒ်စနစ်ဖြင့် ရိက္ခာစတင် ပေးဝေထောက်ပံ့ပေးသွားရန် စီစဉ်

၎င်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ကေအန်ယူ သစ်တောဆိုင်ရာ မူဝါဒ များချပြခြင်း၊ အစိုးရမှ တနင်္သာ ရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း သစ်တော ကြီးပိုင်းများ၊ အမျိုးသားဥယျာဉ် များ သတ်မှတ်ခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိုးရိမ်စရာ အခြေအနေများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခြေအနေ များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။

ထားဝယ်မြို့အခြေစိုက် တာက ပေါ် ကရင်လူငယ်အဖွဲ့ တာဝန်ခံ နော်ဝီသလောက 'ဒီလိုကိစ္စတွေ အပေါ်မှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တွေဖြစ်လာရင် ကျမတို့အနေနဲ့ သစ်တောနဲ့ပတ်သက်ပြီး အစိုးရနဲ့ INGO တွေကနေ သူတို့ ဘာတွေ လုပ်ဆောင်နေလို့ဆိုတာ သိလာရ မယ်ဆိုတော့ ကျမတို့ လူထုဘက်က နေ ပိုပြီး ရပ်တည်လို့ရလာနိုင်တဲ့ အခြေအနေ ဖြစ်လာမှာ ဖြစ်ပါ တယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

လက်ရှိ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသ ကြီးအတွင်း သစ်တောအများဆုံးမှာ ကေအန်ယူ နယ်မြေအတွင်းသာ ကျန်ရှိနေခြင်း၊ ယခင် အစိုးရ လက်ထက် သတ်မှတ်ခဲ့သည့် သစ် တောကြီးပိုင်းများ၊ အမျိုးသား ဥ ယျာဉ်များကို ဒေသခံများ မသိရှိ ခြင်းများအပြင် ၎င်းစရိယာများ အတွင်း၌ ဒေသခံများ၏ ကျေးဇူး များ၊ မြေယာများ ပါဝင်နေခြင်း စ သည့် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ် လျက်ရှိသည်။

ယင်းအခြေအနေများ အပေါ်

ဒေသတွင်း လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကေအန်ယူတို့က စိုးရိမ်နေကြ ပြီး အစိုးရအနေဖြင့် ဒေသခံများ ကို ထိခိုက် မှု ရှိ နိုင် သည့် အခြေအနေများအား ပြန်လည် သုံး သပ် စိစစ်ပေးရန်အပြင် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲမြောက်မှသာ ဒေသခံ များ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ပါဝင်ဆုံး ဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် မူဝါဒ ကောင်းများ ချမှတ်ပေးရန် လိုလား နေကြသည်။

ထို့အပြင် ကေအန်ယူ ဘိတ်- ထားဝယ်ခရိုင် နယ်မြေနှင့် ဆက် စပ်နယ်မြေများ၌ အကောင်အထည် ဖော် လုပ်ဆောင်နေသည့် သတ္တု တူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုး ရေး စီမံကိန်းများကြောင့် ဒေသခံ များ၏ မြေယာများအပြင် အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနစ် နာမှု၊ မြစ်ချောင်းများ ပျက်စီးမှု များအပေါ် အစိုးရနှင့် ကေအန်ယူ တို့က ထိရောက်စွာ ဖြေရှင်းပေးနိုင် ခြင်း မရှိသေးကြောင်းလည်း ဒေသ ခံ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများက ထောက် ပြုပြောဆိုနေကြသည်။

ကေအန်ယူ၏ ဗဟိုသစ်တော ဌာနကလည်း အစိုးရသစ်နှင့် ခိုင် မာမာညီ မူဝါဒများ ဆွေးနွေးနိုင် ရေးအတွက် ၎င်းတို့ချမှတ်ရေးဆွဲ ထားသည့် သစ်တောမူဝါဒ ဆိုင်ရာ များကို လာမည့် ၁၆ ကြိမ်မြောက် ကေအန်ယူ ကွန်ဂရက်အမိ အပြီး သတ်ရေးဆွဲ အတည်ပြုနိုင် ရန် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း သိရ သည်။

စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်စားသုံးနိုင် သည့် ၎င်းအစီအစဉ်ကို ပထမ ဦး ဆုံးအကြိမ်အနေဖြင့် ပြုလုပ်စီစဉ်ရ ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း KRC က ပြောဆို သည်။

ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ် တ လျှောက်တွင် မယ်လ၊ အုန်းဖျန်၊ နို့ဖိုး၊ မယ်လအူး၊ မယ်ရာမို၊ ဘမဲ့ ဒုံယန်း၊ ထမ်းဟင်၊ ကရင်နီ အမှတ် (၁) နှင့် အမှတ်(၂) စသည့် မြန်မာ ဒုက္ခသည်စခန်း ၉ ခု၌ မြန်မာ ဒုက္ခသည်ဦးရေ တသိန်းကျော် ခို လှုံ့လျက်ရှိသည်ဟု ဒုက္ခသည်အ ရေး ကူညီဆောင်ရွက်သူများ၏ စာရင်းအရ သိရသည်။

ဒုက္ခသည်စခန်း၌ စားနပ်ရိက္ခာကို ကဒ်စနစ်ဖြင့် စမ်းသပ်ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ပြင်ဆင်

ရူလိုင် ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဝအိုင်ဆူး
ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခ သည်စခန်းများကို စားနပ်ရိက္ခာများ ကူညီထောက်ပံ့ပေးနေသည့် (The border consortium-TBC) အဖွဲ့မှ ယခု ရူလိုင်လအကုန်ပိုင်းမှစ၍ အ

ကူအညီဖြန့်ဝေရေး စနစ်သစ်တခု အဖြစ် ရိက္ခာကဒ်စနစ်ကို စမ်းသပ် လုပ်ဆောင်သွားရန် စီစဉ်ပြင်ဆင် နေသည်ဟု သိရသည်။

အဆိုပါ စားနပ်ရိက္ခာကဒ် စနစ်ဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းအစား ပေး ဝေသော စားနပ်ရိက္ခာ၏ တန်ဖိုး

ဟပွန်ခရိုင် တောင်ယာစပါးခင်းတွင် ကြွက်များဝင်ရောက်ပျက်ဆီးမှု ဆိုးဝါးလျက်ရှိ

ယုမာလားကို အုတ်စာအစား ဖြစ်လာစေရန် အစားအစာ ပြုပြင်ပေးရမည်။

ဇူလိုင် ၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ဆူး ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး - KNU၏ ဟပွန်ခရိုင် ဘူးသို့၊ ဒွေ လိုင်းနှင့် လူသောမြို့နယ်များရှိ ကျေးရွာအများစုတွင် ဒေသခံ တောင်သူများ စိုက်ပျိုးထားသည့် တောင်ယာစပါးခင်းများကို ဇွန်လ ဆန်းပိုင်းမှစ၍ ယခုအချိန်ထိ ကြွက်များ ဝင်ရောက်ပျက်ဆီးခံရမှု

ကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကြုံတွေ့နေရ သည်ဟု စုံစမ်း သိရှိရသည်။ အဆိုပါ မြို့နယ်များအနက် လူသောမြို့နယ်၊ ပေကကျေးရွာ အုပ်စုရှိ လေးပုဒန်း၊ ထီးဖိုးထ၊ မော ယူနီ၊ သေဟန်းမုဒဲ၊ ထီးဆွဲနီ၊ က လိုဘောခို၊ ကလိုဘောထနှင့် သေ ခထကျေးရွာများမှာ ကြွက်များ၏ ပျက်ဆီးခံရမှုကို အဆိုးဝါးဆုံး ကြုံ တွေ့နေရပြီး တချို့မှာ ပြန်လည်လုပ်

ကိုင်၍ မရသည့် အခြေအနေအထိ ဖြစ်နေကြောင်း KNU ဟပွန်ခရိုင် အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောလွင်က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယနေ့ ပြော သည်။ 'လူသောမြို့နယ်က အဆိုးဝါး ဆုံး ကြုံတွေ့နေရတယ်လို့ တော့ လောလောဆယ် သိထားတယ်။ တညတည ဒေသခံရွာသားတွေ သွားထိုးတာ ကြွက်အကောင်ရေ

ရာနဲ့ချီပြီး ရကြတယ်။ ဒီလို ဖြစ် တာက သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုတွေနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ် လို့ ကျနော်ထင်တယ်။ သစ်တွေ ဝါးတွေ တောင်ယာခုတ်ထွင် ရှင်း လင်းမှုတွေက များလာတော့ ကြွက် တွေလည်း နေစရာ၊ စားစရာ မရှိ ဖြစ်လာပြီး ဒီလိုဝင်ရောက် ပျက် ဆီးတယ်လို့ တော့ ပြောလို့ရတာ ပေါ့'ဟု ပဒိုစောလွင်က ဆို

သည်။ ကြွက်များ ဝင်ရောက်ပျက်ဆီး တောင်ယာခုတ်ပြီး လုပ်ကိုင်စား မှု ခံနေရသည့် မြို့နယ် ၃ ခု၏ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်များသို့ တောင်ခင်းခံထားပြီး စာရင်းများ အစုံအလင် အတိအကျရရှိပါက ဗဟိုနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ဌာနမှ ကရင်ပြည်သူများ ကူညီ စောင့်ရှောက် ရေးကော်မတီ (CIDKP)နှင့် Karen Office of Relief and Development (KORD) စသည့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကူ အညီတောင်းခံ တင်ပြသွားမည်ဟု လည်း စောလွယ်ကေက ဆက်ပြော သည်။ ထိုကဲ့သို့ တောင်ယာစပါးခင်း များအား ကြွက်များ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဝင်ရောက်ပျက်ဆီးမှုကြောင့် ဒေသ ခံ တောင်ယာလုပ်ကိုင်သူ ရွာသူ ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ အဓိ က စားနပ်ရိက္ခာဖြစ်သော ဆန်စပါး မှာ လာမည့်နှစ်အတွက် အခက်အခဲ ရှိလာနိုင်ကြောင်း ၎င်းဒေသများမှ တောင်သူများက အထူး စိုးရိမ်နေ ကြသည်။ ကြွက်တွေ တောင်ယာထဲ ကျ ခါစက ဆိုရင် တောင်ယာခင်းထဲ စပါး လာကြည့်တာ မြက်ပေါင်း ကြွက်များ ဝင်ရောက်ပျက်ဆီးသည့် ပင်တောင် မခုတ်ချင်တော့ဘူး။ တောင်ယာခင်းက စပါးတွေကို

ကြည့်ပြီး ဝိုင်းတောင်ငိုချင်တယ်။ တောင်ယာခုတ်ပြီး လုပ်ကိုင်စား သောက်နေရတဲ့ ကျနော်တို့ဘဝ က အခုလို ကြွက်တွေ လာပျက်ဆီး တော့ အရမ်းကို စိတ်ပျက်သွား တယ်။ လာမယ့်နှစ်တွေအတွက် စဉ်းစားလို့တောင် မရတော့ ဘူး' ဟု တောင်ယာစပါးခင်း ကြွက်ပျက် ဆီးခံခဲ့ရသူ ရွာသားတဦး၏ ပြော ဆိုချက်ကို KNU ဟပွန်ခရိုင်၏ လူသောဖောဒေး ဘလော့ဂ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ကြွက်များသည် စိုက်ပျိုးထားသည့် စပါးမျိုးစေ့များ၊ စပါးစိုများနှင့် အပင်ပေါက်များကို စားသောက် ကိုက်ဖြတ်ပျက်ဆီး ကြပြီး ကျယ်ပြန့်သည့် တောင်ယာ ခင်းများကို ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် အဓိက လိုက်လံကိုက်ဖြတ်ပျက်ဆီး ခဲ့ကြပြီး တောင်ယာခင်းငယ် အချို့ မှာ တခင်းလုံးနီးပါး ပျက်ဆီးခံ လိုက်ရသည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ဟပွန်ခရိုင်အတွင်း နေထိုင်ကြ သည့် ဌာနကရင်လူမျိုးများသည် တောင်ယာခုတ်ခြင်းဖြင့် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ပြုကြ ပြီး လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ် ကလည်း တောင်ယာများအတွင်း ကြွက်များ ဝင်ရောက်ပျက်ဆီးသည့် အလားတူ ဖြစ်ရပ်မျိုး ကြုံတွေ့ခဲ့ ရဖူးကြောင်း သိရသည်။

► ရှေးဦး "မြေနှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့" မှ

ဒီနှစ် မြေနှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့တွင်လည်း အာဇာနည်ဗိမာန်သို့ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်၊ အမျိုး သားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်တို့ လွှမ်းမိုးပေးခဲ့ရာ အလေးပြုပြီး မေတ္တာပို့သ အမျှပေ ခဲ့ကြသည်။

မနှစ်က (၂၀၁၅ ခုနှစ်) အာဇာနည်ဗိမာန်သို့ ကာချုပ် တက်ရောက် အလေးပြုခြင်း မရှိခဲ့။

(၂၀၁၆ ခုနှစ်) ဒီနှစ်တော့ ကာချုပ် အလေးပြုသည်။ ယင်းကို မလိုအပ်ဘဲ အကျယ်ချဲ့နေသည်။ ထူးခြားသည်ဟု မမြင်၊ လုပ်ရိုး လုပ်စဉ်အတိုင်း လုပ်သွားကြသည်ဟုသာ မြင်သည်။

(၂၀၁၅ ခုနှစ်) မနှစ်က သမ္မတဦးသိန်းစိန်က နေပြည်တော်မှာ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို ရည်စူးပြီး ဆွမ်းကပ်သည်။ (၂၀၁၆ ခုနှစ်) ဒီနှစ်တွင်လည်း နေပြည်တော်မှာ သမ္မတ ဦးထင်ကျော်က အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို ရည်စူးပြီး ဆွမ်းကပ်သည်။ (၂၀၁၅ ခုနှစ်) မနှစ်က သမ္မတဆွမ်းကပ်သည့် အခမ်းအနားသို့ ကာချုပ် တက်သည်။ ဒီနှစ် (၂၀၁၆ ခုနှစ်) သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ဆွမ်းကပ်သည့် အခမ်းအနားသို့ ကာချုပ် မတက်ရောက်ဘဲ အာဇာနည်ဗိမာန်သို့လာပြီး တက်သည်။ အပြောင်းအလဲက ဒါပဲဖြစ်သည်။ ကာချုပ်က သမ္မတ ဦး သိန်းစိန် ဆွမ်းကပ်ပွဲတက်ပြီး သမ္မတဦးထင်ကျော် ဆွမ်းကပ်သည့် အခမ်းအနားမတက်တာကို ထူးခြားသည်ဟု သုံးသပ်ကြလျှင် လူရယ် စရာ ဖြစ်လိမ့်မည်။

လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ဟုပြောရသည်မှာ တခြားကြောင့်မဟုတ်။ မနှစ်က ရော ဒီနှစ်မှာပါ သမ္မတဆွမ်းကပ်ပွဲကို ချီးမြှင့်သည့် ဆရာတော်ကြီးမှာ ပျဉ်းမနားမြို့၊ ဈေးကုန်းကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက ဆရာတော် အဘိဓဇ မဟာဂဋ္ဌဂုရု အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တ ကဝိသာရကပဲ တရား ချီးမြှင့်တာဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့ကအတိုင်း လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်သဘော လုပ်ကြ တာသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုနှင့် ဖြန့် ထုတ်လိုက်သော ဓာတ်ပုံတွေကြည့်ပြီး လူတွေက ဆန္ဒစွဲဖြင့် အဓိပ္ပာယ် တွေ ကောက်နေကြသည်။

ထူးခြားလေးနက်သည်ဟု မြင်သည့်အချက်မှာ ယခင်နှစ်ကာလများ နှင့် မတူဘဲ တတိုင်းတပြည်လုံးရှိ ပြည်သူများက မိမိတို့ နေထိုင်ရာဒေသ အသီးသီးတွင် မြေနှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားကို စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာ၊ ခမ်းနားထည်ဝါစွာ ကျင်းပကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ကျင်းပကြသည်မှာ စစ်မှန်သောဒီမိုကရေစီကို တတိုင်းတပြည်လုံး နှင့် ပြည်သူလူထုက နှစ်နှစ်ကာကာ လိုလားကြောင်း အခိုင်အမာ ထပ်မံ၍ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပြသခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပါသည်။

အတိအကျဆိုရလျှင် ပြည်သူလူထုက 'ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်'ကို မလို လား၊ 'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းစဉ်'ကိုသာ လိုလားသည် ဟု အခိုင်အ မာ ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဟု မြင်ပါသည်။ မြင်ကြရပါမည်။

'ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်' ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း

ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်ကို အတိုဆုံးပြောပြရလျှင် ဒီမိုကရေစီ နှင်းမြေ ပြီး စစ်အုပ်စုက နိုင်ငံတော်အာဏာကို ထာဝစဉ် သိမ်းပိုက်ထားလို သည့် လမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ပြည်ထောင်စုစစ်စစ် (ဝါ) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တောင်းဆိုမှုကို 'ခွဲထွက်ရေး (ဝါ) ပြည် ထောင်စုဖြိုခွဲရေး'ဟု သရုပ်ဖော်သောလမ်းစဉ်မှာ ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ် ပင် ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တမျိုးပြောရလျှင် ပြည်တွင်းစစ်ကို မွေးမြူထား ပြီး ပြည်ထောင်စုအတုဖြင့် လိမ်ညာလှည့်ပတ်ထားသည့်လမ်းစဉ်' လည်း ဖြစ်သည်။

နောက်ထပ်တမျိုး ထပ်ပြောရလျှင် 'စစ်တပ်ကို စစ်အုပ်စုက တလက်ကိုင်တပ်သဖွယ်လုပ်ပြီး အခြေခံဥပဒေအထက်မှနေကာ နိုင်ငံ ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု စသဖြင့် နယ်ပယ်ပေါင်းစုံကို စိတ်ကြိုက်လက်ဝါးကြီးအုပ်၊ ချုပ်ကိုင်ခြယ်လှယ်ထားသည့်လမ်းစဉ်' ပင် ဖြစ်သည်။

ယနေ့ပြောနေကြသည့် 'စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီနှင့် ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ' ဆိုသည်မှာ 'မူလပထမ ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်'ကို ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲထားသည့် '၂၁ရာစု ဗိုလ်နေဝင်း လမ်းစဉ်'သာ ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ ပြည်သူလူထုသည် မူလပထမဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်ကို ဖြစ် စေ၊ ခေတ်စနစ်နှင့်အညီ မိတ်ကပ်လိမ်းအလှခြယ်သထားသည့် ၂၁ ရာစု ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်ကိုဖြစ်စေ ရင်ထဲအသည်းထဲမှ ရွံရှာမုန်းတီးပါ သည်။

'ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းစဉ်' ကား အဘယ်နည်း

အရိုးရှင်းဆုံး၊ အလွယ်ကူဆုံး ပြောပြရမည်ဆိုလျှင် 'ပြည်သူလူထုကို ပထမနှင့် အဓိကနေရာမှာထားသော လမ်းစဉ်'သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ 'တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ကို အပြည့်အဝ အာမခံသောလမ်းစဉ်'ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းစဉ်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။

ထို့အပြင် စစ်တပ်သည် ပြည်သူ့အစေခံအဖြစ်၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားကို အစဉ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ကာကွယ်သော လမ်းစဉ်ဟု အခြားတဖက်မှနေ၍ ပြောလျှင်လည်း ရပါသည်။ တနည်း ပြောရလျှင် ကာချုပ်နှင့်စစ်တပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးဌာနတခု ဖြစ်သော ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်တွင် တိုင်းပြည်နှင့်လူထု အား အချိန်မရွေး ရင်ဆိုင်ကျရောက်လာနိုင်သည့် ပြည်ပရန်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကူညီရေးကို စွမ်းစွမ်းတစ် ထမ်းဆောင်သည့် စနစ်ဟုလည်း ပြောလို့ရပါသည်။

အခြားတနည်းဖြင့်ပြောရလျှင် ကာချုပ်နှင့်စစ်တပ်သည် ပြည်ထောင် စု လွှတ်တော်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်ကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လမ်းစဉ်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။

ကာချုပ်နှင့်စစ်တပ်က အခြေခံဥပဒေ၊ လွှတ်တော်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ နှင့်သမ္မတကို အမိန့်ပေးနိုင်၊ စိတ်ကြိုက်ခြယ်လှယ် ထိန်းကျောင်းနိုင်ခွင့် ဥပဒေအရ တရားဝင် တည်ရှိနေသောစနစ်သည် စစ်အာဏာရှင်စနစ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်သာ ဖြစ်မြဲဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဘယ်တော့မှ၊ ဘယ်လိုမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းစဉ် မဟုတ်နိုင် ပါ/ မဖြစ်နိုင်ပါ။

ထိုသို့ ဗိုလ်နေဝင်းလမ်းစဉ်ကို ရွံရှာမုန်းတီးကြောင်း၊ လုံးဝ မလို လားကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းစဉ်ကိုသာ နှစ်သက်လိုလား တန်ဖိုးထားကြောင်း၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုးပါကြောင်း တတိုင်းတပြည်လုံးမှ ပြည်သူများသည် မိမိတို့နေထိုင်ရာ နယ်ပယ်ဒေသ အသီးသီးတွင် မြေ နှစ်မြောက်အာဇာနည်နေ့ကို သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက် ကျင်းပကြခြင်းဖြင့် ရင်ထဲအသည်းထဲကဆန္ဒကို ထုတ်ဖော် ပြသခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြင့် ပြည်သူများသည် သူတို့ရင်ထဲမှ အမုန်းနဲ့အချစ်ကို လင်းလက် ထင်ရှားစေခဲ့ပြီ။

ထို့အပြင် သမိုင်း၏ အရှိတရားနှင့် အာဇာနည်များ၏ မပျောက် ပျက်နိုင်သော ပကတိဂုဏ်ဒြပ်ကို မှီန့်ဖျော့သေးသိမ်သွားအောင် မည်သူ ကမျှ၊ မည်သို့မျှ လုပ်၍မရနိုင်ကြောင်း အထင်အရှား သက်သေပြခဲ့ သည်။

ပြည်သူများ၏ ဤသို့ဆန္ဒထုတ်ဖော်ပြသမှုကို ဒီချုပ်ပါတီအစိုးရ အနေဖြင့် အလေးအနက် အသိအမှတ်ပြုလိမ့်မည်ဟု မှတ်ယူပါသည်။ ဒီမိုကရေစီဆိုသည်မှာ ပထမအချက်အနေဖြင့် ပြည်သူများ၏ အဆုံး အဖြတ်ကို ခံယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချက်၌သာ ရပ်တန့် နေရန် မဟုတ်ပါ။ ဒုတိယအချက် ဒီမိုကရေစီရဲ့ဝိညာဉ်ဟု ဆိုရမည့်အချက် မှာ ပြည်သူများက ပေးအပ်လိုက်သည့် အဆုံးအဖြတ်ကို လေးစားလိုက်နာ ပြီး ပြည်သူတို့က ပေးအပ်ထားသည့် အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း တိကျခိုင်မာ စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ လေးစားလိုက်နာ၊ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်သည့် စနစ်ကိုသာ စစ်မှန်သောဒီမိုကရေစီစနစ်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်မှာ ဖြစ်ပြီး ယင်း သို့သောစနစ်ကို လက်တွေ့တွင် တိကျစွာ တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်သော အစိုးရကိုသာ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ခေါ်ဆိုရပါလိမ့်မည်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသမီး အမျိုးပြုသော ဒီချုပ်အစိုးရသည် 'ဗိုလ် ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းစဉ်'ကို ပြည်သူများနှင့်အတူ ရဲရင့်ပြတ်သားစွာ အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်နိုင်ပါစေသတည်း။

မောင်ကျော်စွာ

KV ဓာတ်အားလိုင်းစီမံကိန်းကြောင့် နစ်နာသူများ လျော်ကြေးရရှိရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရသို့ တင်ပြမည်

ဧပြီလ ၁၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
ကဆောင်ရက်
မော်လမြိုင်-မြဝတီ ၂၃၀ ကေ
ဗွီ (KV)နှင့် မြဝတီ-ကော့ကရိတ်
၆၆ ကေဗွီ ဓာတ်အားလိုင်း စီမံကိန်း
ကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာသော ဒေသခံ
များ၏ မြေယာများအတွက် လျော်
ကြေးငွေရရှိရန် ပြည်နယ်တွင်း
ဌာနဆိုင်ရာများ ကော်မတီဖွဲ့ စိစစ်
ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ပြီး ပြည်
ထောင်စုအစိုးရသို့ တင်ပြပေးသွား
မည်ဟု ကရင်ပြည်နယ် လျှပ်စစ်ဝန်
ကြီး ဦးစိုးလှိုင်က ဧပြီလ ၁၄
ရက်နေ့တွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့
ပြောသည်။
'ကျနော်တို့ အခု အောက်ခြေ
မြို့နယ်တွေကို စာထုတ်ညွှန်ကြား
ထားတယ်။ ထိခိုက်နစ်နာတဲ့ ဒေသ
ခံတွေရဲ့ မြေယာတွေ၊ လူနေ အိမ်
ခြံတွေ၊ သီးပင်စားပင်တွေ ထိခိုက်

နစ်နာတာတွေကို ခရိုင်အဆင့်၊ မြို့
နယ်အဆင့်၊ ရပ်ကျေးအဆင့် စိစစ်
စာရင်းပြုစုပြီး ပြည်နယ်အစိုးရ
ကနေတဆင့် ပြည်ထောင်စု အစိုး
ရနှင့် နေပြည်တော် လျှပ်စစ်ဓာတ်
အားပို့လွှတ်ရေးနှင့် ကွပ်ကဲရေး ဦး
စီးဌာနကို တင်ပြတောင်းခံ ဖြေ
ရှင်းပေးသွားမယ်'ဟု ၎င်းက ပြော
ဆိုသည်။
လတ်တလော အခြေအနေအရ
လျော်ကြေးကိစ္စ နှင့်ပတ်သက်၍
လျော်ကြေးငွေ ဘတ်ဂျက်ခွင့်ပြု
ပေး၍ ချပေးခြင်း မရှိသေးဘဲ စိစစ်
စာရင်းပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းများ
စတင်ခြင်းထားသည်သာ ရှိသော်
လည်း မော်လမြိုင်ဘက်မှာမူ ဒေသ
ခံများနှင့် တွေ့ဆုံညှိ နှိုင်းပြုလုပ်
မှုများ ရှိနေပြီဖြစ်သည်ဟု ကြားသိ
ရကြောင်း ဦးစိုးလှိုင်က ဆက်ပြော
သည်။

မော်လမြိုင်မှ မြဝတီသို့ ၅၈.၆
မိုင်၊ မြဝတီ-သယံဇာတ နှင့် နောင်
ကျေးရွာ ဓာတ်အားခွဲရုံမှတဆင့်
ကော့ကရိတ်မြို့သို့ ၁၈ မိုင် အရှည်
ဖြင့် သွယ်တန်းထားသည့် အဆိုပါ
စီမံကိန်းသည် မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဌာန
ဝင်းအတွင်း ဓာတ်အားခွဲရုံ တည်
ရှိပြီး မြို့တွင်းရပ်ကွက်နှင့် အနီးတ
ဝိုက် ကျေးရွာများသို့ လျှပ်စစ်ဖြန့်
ဖြူးရာ၌ လယ်ယာနှင့် သီးပင်စား
ပင်နှင့် ခြေမြေများ ထိခိုက်ပျက်စီး
မှုများ ရှိသည့်အတွက် ဒေသခံလူထု
အကြား ပြောဆိုဝေဖန်နေမှုများ
မြင့်တက်လာပြီးနောက် ပြည်နယ်
လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးက ယခုလို ပြောဆို
လာခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။
ဓာတ်အားလိုင်း စီမံကိန်းအ
ပေါ် လယ်မြေ ထိခိုက်မှုရှိသည့်
ကော့ကရိတ် အမှတ်(၆)ရပ်ကွက်
စာမျက်နှာ (၁၂)သို့ ▶▶

မလေးရှား ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှု ရပ်ဆိုင်းရန် ညွှန်ကြားမှုကို စောင့်ကြည့်မည်ဟု တနင်္သာရီဒေသခံ လူမှုအဖွဲ့ ပြောဆို

ဧပြီလ ၁၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
စဖန်းရောင်း
တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး၊
မြိတ်ခရိုင်၊ တနင်္သာရီမြို့နယ် အ
တွင်း လုပ်ဆောင်နေသည့် မလေး
ရှားနိုင်ငံ MSPP ကုမ္ပဏီ၏ ဆီ
အုန်း စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းအား ရပ်
ဆိုင်းထားရန် မြို့နယ် အထွေထွေ
အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနက ညွှန်ကြား
လိုက်သည့် ကိစ္စမှာ စောင့်ကြည့်ရ
မည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသေး
ကြောင်း ဒေသခံလူမှုအဖွဲ့အစည်း
များက ပြောဆိုသည်။
တာကပေါ ကရင်လူငယ်အဖွဲ့မှ
တာဝန်ခံ နော်ပီသလောက 'ဆီ
အုန်းစိုက်ပျိုးမှုတွေကနေ ဖြစ်လာ
တဲ့ ဒေသခံတွေရဲ့ ထိခိုက်နစ်နာမှု
တွေကို ယခင်အစိုးရလက်ထက်
အဆင့်ဆင့် တင်ပြပေးမယ့် ထူးခြား
မှု မရှိဘူး။ အခု အစိုးရလက်ထက်
ဒီလို အရေးတယူ ဆောင်ရွက်တာ
တွေ ရှိလာတော့ ကြိုဆိုပါတယ်။
ကုမ္ပဏီအနေနဲ့ လိုက်နာခြင်း ရှိမရှိ
ကတော့ စောင့်ကြည့်ရအုံးမှာ ဖြစ်
ပါတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့
ပြောသည်။
အဆိုပါ Myanmar Stark
Prestige Plantation-MSPP ကုမ္ပ
ဏီသည် မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
ကော်မရှင် MIC ၏ ခွင့်ပြုချက်
သာ ရရှိထားပြီး မြေယာလုပ်ပိုင်
ခွင့်နှင့် ပတ်သက်သည့် ခွင့်ပြုချက်
မရှိသည့်အတွက် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး
ရေးခြင်းအား ရပ်ဆိုင်းထားရန် ပြီး
ခဲ့သည့် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့က
အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ထိုသို့
ညွှန်ကြားခံရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း

သိရသည်။
တနင်္သာရီ မြို့နယ်၊ သရဘွင်
ကျေးရွာအုပ်စု ကဝက်၊ ကော့မပြင်း
ကျေးရွာအနီးတဝိုက်ရှိ MSPP
ကုမ္ပဏီ၏ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေး စီမံ
ကိန်းကြောင့် ဒေသခံ ကရင်တိုင်း
ရင်းသားများ၏ ဥယျာဉ်၊ ခြံမြေ
များ၊ ကျေးရွာများ အသက်မွေးဝမ်း
ကျောင်းမှုများပါ ထိခိုက်လာသည့်
အပြင် စီမံကိန်းအကြောင်းပြု၍
သစ်ခိုး ထုတ်လုပ်နေမှုများလည်း
ရှိနေကြောင်း ဒေသခံများက ပြော
ဆိုကြသည်။
၎င်းအပြင် ယင်းစီမံကိန်းကို
ပြန်လည်စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုချက် ရရှိ
ထားသည့် ဧရိယာအတွင်း အ
ကောင်အထည် မဖော်နိုင်သည့်
မြေနေရာများအား ဒေသခံများထံ
ပြန်လည်ပေးအပ်ရန်နှင့် လျော်
ကြေးပေးရန်တို့အပြင် သစ်ထုတ်
လုပ်နေမှုများအား ဥပဒေအရ ထိ
ရောက်စွာ အရေးယူပေးရန် ဒေသခံ
နှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများက လို
လားနေကြသည်။
ယင်း အခြေအနေများကြောင့်
ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့က
မြိတ်မြို့တွင် ကျင်းပသည့် JMC-S
အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြမှုများ
ရှိခဲ့သဖြင့် တနင်္သာရီမြို့နယ် ရဲ
တပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ကုမ္ပဏီ၏ စိုက်ပျိုး
ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ခွင့်ပြုချက်
မရှိသည့်အတွက် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး
ရေးခြင်းအား ရပ်ဆိုင်းထားရန် ပြီး
ခဲ့သည့် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့က
အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ထိုသို့
ညွှန်ကြားခံရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း

C-S အဖွဲ့ဝင် စရောင်းက 'ကျနော်
တို့ပြီးခဲ့တဲ့ JMC-S ထီးခီးကိစ္စ
ဆွေးနွေးတုန်းက တခါတည်း တင်
ပြလိုက်တာပါ။ အခု အဲဒီ စီမံကိန်း
ကို ရပ်နားထားဖို့ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်
ရေးနဲ့ ရဲက အကြောင်းကြားစာ
ထွက်သွားပြီ။ ပြီးတော့ အရင်က
ဒေသခံတွေ သွားလာခွင့်ကို ပိတ်
ထားတဲ့ကိစ္စကိုလည်း ဖွင့်ခိုင်းလိုက်
ပြီ'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြော
သည်။
မလေးရှားနိုင်ငံနှင့် ဖက်စပ်
လုပ်ကိုင်သည့် MSPP ကုမ္ပဏီမှာ
၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရင်း
နှီး မြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် (MIC) နှင့်
နေပြည်တော်မှ ခွင့်ပြုချက်အရ မြေ
ဧက ၄၂၂၀၀ လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိ
ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှ
စတင်ကာ အဆိုပါ မြေယာများအ
ပေါ် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းမှုများ ပြု
လုပ်ပြီး ဆီအုန်းပင်များ စိုက်ပျိုး
လာရာ ယခု ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးပြီး
ဧက ၃၂၀၀ ရှိပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရ
သည်။
တနင်္သာရီမြို့နယ်တွင်းရှိ ဆီ
အုန်းစိုက်ပျိုးရေး စီမံကိန်း နယ်မြေ
များမှာ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအ
ရုံး KNU ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင် အ
တွင်း ပါဝင်နေပြီး စီမံကိန်းကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဒေသခံများ၏
ထိခိုက်နစ်နာမှုများအတွက် ၂၀၁၄
ခုနှစ်မှစတင်ကာ ဒေသခံများ၊ လူမှု
အဖွဲ့အစည်းများမှ KNU နှင့် ယခင်
တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရထံ လက်မှတ်
ရေးထိုးတင်ပြမှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း
ထူးခြားမှု မရှိခဲ့ကြောင်း သိရ
သည်။
တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး JM

ဖိုင်ဘာဆက်ကြောင်း ပြန်ဖော်ထုတ်ရာ စပါးပင်များ ပျက်စီးမှု မဖြေရှင်းပေးသဖြင့် လယ်သမားအချို့မကျေနပ်

ဧပြီလ ၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ရက်
စောညွန့်သောင်း
မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်း
MPT နှင့် Telenor ဆက်သွယ်ရေး
ဖိုင်ဘာဆက်ကြောင်းကို ဖားအံမြို့
နယ်၊ နောင်ကမြိုင်ကျေးရွာမှ လယ်
မြေပေါ်တွင် မြှုပ်နှံထားပြီးနောက်
ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ယူရာ၌ စပါး
ပင်များ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်ကို
ဖြေရှင်းပေးခြင်း မရှိသဖြင့် လယ်
ပိုင်ရှင်အချို့မှာ ကျေနပ်မှု မရှိ
ကြောင်း သိရသည်။
အဆိုပါ ဖိုင်ဘာဆက်ကြောင်း
တူးဖော်ခြင်းကို အကောင်အထည်
ဖော် လုပ်ဆောင်နေသော Fiber
Optic Communication Network
Co. Ltd မှ ဖြေရှင်းပေးရန် မြေပေါ်
ထိခိုက်ခံရသည့် ဒေသခံများက
ယခုနှစ်၊ မေလအတွင်းက တောင်း
ဆိုထားမှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း တူး
ဖော်မှုကို ခေတ္တခဏသာ ရပ်တန့်
ထားကာ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့က ပြန်
လည်တူးဖော်မှု ပြုလုပ်ခဲ့ရာမှ စိုက်
ထားသည့် ဒေသခံစပါးပင်များ
ပျက်စီးနေခြင်း ဖြစ်သည်။
နောင်ကမြိုင်ရွာသား တဦးဖြစ်
သူ စောအနိုင်က 'လယ်သမားတွေ

က ဖြေရှင်းပေးဖို့ တောင်းဆိုတော့
သူတို့က ဖြေရှင်းတာ မတွေ့ရဘူး။
မြှုပ်နှံထားတဲ့ ကြိုးများကိုတော့
သူတို့ ပြန်လာထုတ်သွားကြပါ
တယ်။ ဒါပေမယ့် စပါးပင်တွေ
အများကြီး ပျက်စီးသွားတယ်။
ပျက်စီးသွားတဲ့ အဲဒီစပါးပင်တွေကို
တော့ ဘာလျော်ကြေးမှ မပေးတော့
လယ်သမားတွေက မကျေနပ်ကြ
ဘူး'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြော
သည်။
ထို့အပြင် မြှုပ်ထားသော ဖိုင်
ဘာ ဆက်ကြောင်းကြိုးများ ပြန်
လည်တူးဖော်ခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍
စပါးပျက်စီးသွားသော ပိုင်ရှင်လယ်

သမားများအနေဖြင့် လျော်ကြေး
လိုချင်ကြသော်လည်း လယ်သမား
အချို့က ကြောက်ရွံ့မှုများရှိသဖြင့်
မပြောဆိုရဲကြောင်း သူက
ဆက်ပြောသည်။
၎င်းကိစ္စအပေါ် နောင်ကမြိုင်
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး စောမောင်
တုက 'ဒီကိစ္စမှာ ကုမ္ပဏီက လျော်
ကြေးပေးပါတယ်။ ၁ သိန်းကျော်
တဦးရယ်။ ၁ သောင်းနဲ့ တဦးရယ်။
ကုမ္ပဏီက ဘယ်လိုထွက်ချက်ဘယ်
လိုပေးလဲတော့ ကျနော်မသိဘူး'ဟု
ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
နောင်ကမြိုင်တွင် MPT နှင့်
Telenor မြန်မာဖုန်းလိုင်းအတွက်

မြေအောက် ဆက်သွယ်ရေးဖိုင်ဘာ
ဆက်ကြောင်း ဖောက်လုပ်ရာတွင်
ဒေသခံ လယ်သမား ၄၂ ဦး၏
လယ်ယာမြေပေါ်ကို ဖြတ်သန်းသွား
ပြီး အချို့တွင် အိမ်ခြံမြေအတွင်းသို့
ဖြတ်သန်းခြင်း ခံကြရခြင်း ဖြစ်
သည်။
Fiber Optic Communication
Network Co Ltd သည် ယခုလို
ဖိုင်ဘာဆက်ကြောင်း ကြိုးများ
ပြန်လည် ထုတ်ယူခဲ့သော်လည်း
နောင်ကမြိုင်ရွာရှိ အခြားလယ်မြေ
များတွင် ဆက်လက် တူးဖော်မှုများ
ပြုလုပ်နေကြောင်း နောင်ကမြိုင်
ဒေသခံများက ပြောဆိုသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့်အဆင့်ထိ ပါဝင်သွားမည်ဟု လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ပြောဆို

ရူလိုင် ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲ (ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-၂၀၁၆) တွင် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ်အနေဖြင့် မိမိတို့၏ မူဝါဒများကို ဆွေးနွေးပွဲအဆင့်တိုင်းတွင် တင်ပြဆွေးနွေးကာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် အဆင့်ထိ ပါဝင်သွားရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်း အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ် ဖြစ်မြောက်ရေး ကော်မတီ (ယာယီ) က ပြောသည်။

၎င်းကိစ္စ နှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၀၁၆) အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ် ကျင်းပရန် ပြင်ဆင်နေမှုအပေါ် ဖိုရမ်ဖြစ်မြောက်ရေး ယာယီကော်မတီက ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ဗိုလ်တထောင် ဘုရားလမ်းရှိ Orchid Hotel ၌ ရူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့၌ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်ရာတွင် အဆိုပါ ကော်မတီဝင် ဦးသွင်လင်းအောင်က ပြောဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ ကိစ္စက အခုချိန်ထိ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မရှိသေးပါဘူး။ ကျနော်တို့ ဝင်ပြီး ဆွေးနွေးချင်တယ်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့အခါမှာ ပေးရင်ပေး။ ဘာတွေပေး အဲဒါမျိုးလုပ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျနော်တို့ ဝင်ထိုင်ပြီး ဆွေးနွေးချင်တယ် ဆိုတာက လူထုဖြစ်ချင်တဲ့ဟာတွေ ဘယ်လောက်ထိ ဆီလျော်ပါတယ်ဆိုတာကို ရှင်းပြခွင့်၊ ဆွေးနွေးခွင့် ရှိချင်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတိုင်းမှာ ပြည်သူ့အသံ နားထောင်ဖို့ မဖြစ်မနေ လို

အပ်တယ်ဆိုတာ လူတိုင်း လက်ခံနိုင်တဲ့ အချက်ပါ။ ဒီအချက်ကို လည်း ခွင့်ပြုလာလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်’ ဟု ဦးသွင်လင်းအောင်က ပြောသည်။ ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၀၁၆) ကို အစိုးရက လာမည့် ဩဂုတ်လအတွင်း စတင်ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်နေပြီး NCA စာချုပ်တွင် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ပါဝင်ခွင့်ပေးမည်ဟု ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ယင်းညီလာခံနှင့်အပြိုင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများဖိုရမ်ကို ကျင်းပသွားမည်ဟု အစိုးရက ပြောဆိုထားသည်။

အဆိုပါ ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံတွင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရတို့က နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေးသွားမည်အပြင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများဖိုရမ်က မြေယာ၊ သယံဇာတ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသွားရန် ကနဦး စီစဉ်ထားကာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့်အဆင့်ကိုမူ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ်အား လောလောဆယ် ပြုလုပ်ခွင့် မပေးထားကြောင်း ပအိုဝ်းလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီး ခွန်ဥက္ကဋ္ဌက ဇွန်လကုန်ပိုင်းတွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောဆိုခဲ့သည်။

လက်ရှိတွင် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ် ဖြစ်မြောက်ရေး ယာယီကော်မတီ အနေဖြင့် ညီလာခံအတွက် အခန်း ၇ ခန်းပါ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန် မူကြမ်း

တစောင်ကို ရေးဆွဲထားပြီး ယင်းမူကြမ်းတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကို ညီလာခံတွင် ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် အဆင့်ထိ ပါဝင်ခွင့်ပေးရေး အပါအဝင် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ် ကျင်းပမည့် ပုံစံ၊ လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်၊ လုပ်ငန်းစဉ်အချိန်ဇယား စသည့် အချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းမူကြမ်းကို ယာယီ ကော်မတီအနေဖြင့် ရူလိုင် ၃ ရက်နေ့က အစိုးရ၏ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ် အကောင်အထည်ဖော်ရေး အလုပ်အဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များ၊ NCA လက်မှတ်ထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့နှင့် တရားဝင် ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ကြောင်း၊ အလားတူ အပစ်ရပ်စာချုပ် လက်မှတ် မထိုးသေးသည့် တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များထံ ပေးပို့ထားသလို ရူလိုင် ၄ ရက်နေ့တွင် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ မဟာမိတ်အဖွဲ့ (UNA) နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ယာယီကော်မတီဝင် နော်မူးဖောထူးက ပြောသည်။

အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်း ဖိုရမ် ဖြစ်မြောက်ရေး လုပ်ငန်းကော်မတီ (ယာယီ) ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းကွန်ရက် ၂၀ ကျော်ဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ကော်မတီအနေဖြင့် အဖွဲ့အစည်း ၄၀ ကျော်နှင့် အစည်းအဝေး ၉ ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရာမှ ယခုကဲ့သို့ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်တရပ်ကို ရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပေးမည်ဟု ကြားသိရကြောင်း ပြောဆိုသည်။ နေပြည်တော်ရှိ လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာနက ၎င်းစီမံကိန်းအတွက် လုပ်ငန်းတင်ဒါ တိုက်ရိုက် ချထားပေးပြီး ဒေသတွင်း တည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းပိုင်း၌ အပိုင်း ၁၅ ပိုင်းခွဲ၍ ပြည်နယ်ဘက် လုပ်ငန်းပိုင်း ၁၁ ခုကို ချစ်လင်းမြိုင်ကုမ္ပဏီ နှင့် မွန်ပြည်နယ်ဘက် လုပ်ငန်းပိုင်း ၄ ခုကို အခြားကုမ္ပဏီက ဆောင်ရွက်

၂၀၁၆ ခုနှစ် ခုနှစ် စောထွန်းလင်း ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၀၁၆) ဆွေးနွေးပွဲ မူဘောင် (Framework) ကို အားလုံး လက်ခံထားရန်လိုအပ်သည်ဟု ရန်ကုန်မြို့၊ နတ်မောက်လမ်းရှိ Chatrium Hotel ၌ ရူလိုင် ၁၈ ရက်နေ့ တွင် ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖက်ဒရယ် ကောင်စီ (UNFC) နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ခူးဦးရယ်က ပြောသည်။

ရူလိုင် ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၀၁၆) ဆွေးနွေးပွဲ မူဘောင် (Framework) ကို အားလုံး လက်ခံထားရန်လိုအပ်သည်ဟု ရန်ကုန်မြို့၊ နတ်မောက်လမ်းရှိ Chatrium Hotel ၌ ရူလိုင် ၁၈ ရက်နေ့ တွင် ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖက်ဒရယ် ကောင်စီ (UNFC) နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ခူးဦးရယ်က ပြောသည်။

‘ဩဂုတ်လ မကုန်ခင် ညီလာခံ ကျင်းပဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် Framework က အားလုံးလက်ခံ သဘောတူနိုင်တဲ့ Framework (ဆွေးနွေးပွဲ မူဘောင်) ဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် မူဘောင် ပြန်သုံးသပ်တဲ့ အခါ အားလုံး သဘောတူညီမှု ပါဝင် လာခြင်းမရှိရင်၊ အားလုံးလက်ခံ သဘောတူထားတဲ့ မူဘောင် ဖြစ်မလာဘူးဆိုရင်၊ ညီလာခံကို ကျင်းပ တဲ့အခါမှာ ကျနော်တို့ ကိုယ်စား လှယ် ပုံစံအနေအထားနဲ့ ပတ်သက် လို့ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး အဖြေရှာတဲ့ အခါမှာ အခက်အခဲတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ ရနိုင်တယ်။ အဲဒီကိစ္စကို မနေ့က နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ တွေ့ဆုံအခါမှာ ကျနော်တို့ စိုးရိမ်မှု တွေကို ထည့်သွင်းတင်ပြပါတယ်’ ဟု ခူးဦးရယ်က ပြောသည်။

ထို့အပြင် UNFC ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်

ချုပ်ကြီး အင်ဘန်လ ဦးဆောင်သည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့နှင့် နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်သည့် အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့ ရူလိုင် ၁၇ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန (NRPC) ၌ အလွတ်သဘော တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ် ညီလာခံသို့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ အားလုံး တက်ရောက်နိုင်ရေး နှစ်ဖက် ဆက်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင် သွားမည် နှစ်ဖက်တာဝန် ရှိသူ များက ပြောသည်။

လက်ရှိတွင် ဩဂုတ်လအတွင်း ပြုလုပ်မည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ မူဘောင် ပြန်သုံးသပ်မည်ဖြစ်ရာ အပြောင်းအလဲရှိနိုင်ကြောင်း ဝေဖန်မှုများလည်း ရှိသည်။ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ အနေဖြင့် လာမည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ညီလာခံတွင် အဖွဲ့အားလုံး ပါဝင်ရေးအတွက် မည်သို့ တက်ရောက်သွားမည်ကို ယခုလကုန်ပိုင်းတွင် ကချင်ပြည်နယ် မိုင်ကယန်တွင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ၏ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ကာ ဆွေးနွေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင်အဖွဲ့များထံမှ သိရသည်။

UNFC နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အနေဖြင့် ပုံစံ တစ်ခုတည်း အောက်တွင် အားလုံး ပါဝင်နိုင်ရေး အတွက် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်သွား သွားမည်ဆိုပါက မည်သို့ဖြစ်လာ မည်ကို စောင့်ကြည့်သွားရမည် ဖြစ်သည်ဟု ခူးဦးရယ်က ဆက်

ပြောသည်။ ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီ လဆန်း ပိုင်းက ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံသို့ အစိုးရ၊ လွှတ်တော်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦး၊ အစိုးရ တပ်မတော်မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦး၊ NCA လက်မှတ်ထိုးထားသည့် တိုင်းရင်း သား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦးနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၀ ဦး၊ အခြားဖိတ်ကြားသင့်သည့် တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များ နှင့် တတ်သိပညာရှင် ကိုယ်စား လှယ် ၁၀၀ ဦးတို့ဖြင့် စတင် ကျင်း ပခဲ့သည်။ လာမည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ညီလာခံတွင်မူ ကိုယ်စားလှယ် အရေအတွက် အပါအဝင် ဆွေးနွေး ပွဲ မူဘောင် ပြန်သုံးသပ်မည်ဖြစ်ရာ အပြောင်းအလဲရှိနိုင်ကြောင်း ဝေဖန်မှုများလည်း ရှိသည်။ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ အနေဖြင့် လာမည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ် ညီလာခံတွင် အဖွဲ့အားလုံး ပါဝင်ရေးအတွက် မည်သို့ တက်ရောက်သွားမည်ကို ယခုလကုန်ပိုင်းတွင် ကချင်ပြည်နယ် မိုင်ကယန်တွင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ များ၏ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ကာ ဆွေးနွေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင်အဖွဲ့များထံမှ သိရသည်။

► **စာမျက်နှာမှ (၁၁) “KV ဓာတ်အားလိုင်းစီမံကိန်း” မှ**
နေ စောထွန်းဝင်းက ‘ဘယ်လိုပြောရမှန်း မသိတော့ဘူး။ ကျနော်လယ် တွေ ထိတယ်။ သူတို့ မြေတူးဖို့၊ တိုင်စိုက်ဖို့၊ ကားကြီးတွေ လမ်းတွေ ထိုးပစ်လို့ လယ်တွေ ပျက်စီးကုန် တယ်။ ကိုယ့်မှာက အစိုးရပြောစာ ရှိတယ်။ ပုံစံ(၇) စာအုပ်ရှိတယ်။ တောင်ကြောဘက်က ထိတဲ့လူတွေ က တောပြေစာ (KNU မြေစာရင်း ပြေစာ) ပုံ ရှိကြတယ်။ လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီနဲ့ အစိုးရဘက်က ဘယ်လို

လျော်ကြေးပေးမလဲ ဆိုတာတော့ ပြောမတတ်သေးဘူး’ ဟု ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ ကော့ကရိတ်မြို့နယ် ရွာသစ် ကုန်းရွာမှ စောနောင်ဘိုးကလည်း ယင်းစီမံကိန်းကြောင့် ဒေါနတောင် ကြောမြို့များရှိ ကွမ်းပင်များ ပျက် စီးသကဲ့သို့ ဒေသခံများမှာ မည် သည့် စာရွက်စာတမ်းမျှ မရှိသည့် အတွက် ဓာတ်တိုင်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီဘက်က အပင်လျော်ကြေးသာ

လျှက်ရှိရာ ပြည်နယ်နှင့် မြို့နယ် လျှပ်စစ်ဌာနအနေဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီ ဆောင်ရွက်ရသည့် အပိုင်းသာရှိ ကြောင်း ပြည်နယ်လျှပ်စစ်ဝန်ကြီး က ဆိုသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ဆန်းပိုင်းမှ စတင် ကာ ကော့ကရိတ်မြို့၊ တတန်ကူး ကျေးရွာနှင့် ဒေါနတောင်ကြော အာရလမ်းသစ် လမ်းမကြီးတ လျှောက် ဓာတ်အားတိုင်များ စိုက် ထူခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင် ခြင်းကြောင့် ဒေသခံ လယ်မြေ၊

ဥယျာဉ်ခြံနှင့် ခြံမြေများ ထိခိုက် ဆုံးရှုံးမှုများကို နစ်နာကြေးပေးရန် သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီနှင့် ဌာနဆိုင် ရာများက ဒေသခံများသို့ အသိ ပညာပေးခြင်း၊ စာရင်း ကောက်ယူ ခြင်းများ ယခုရူလိုင်လ လယ်ပိုင်း အထိ မရှိသေးကြောင်း ဒေသခံများ က ပြောဆိုသည်။ ဦးသိန်းစိန် အစိုးရ လက်ထက် ၂၀၁၄/၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော်သည့် ၎င်းစီ မံကိန်းသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်က အာရ

လမ်းမသစ် ဒေသအတွင်း တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားနေမှုများ ရှိသည့်အတွက် စီမံကိန်းကို ယာယီ ရပ်ဆိုင်းခဲ့သော် လည်း ယခုအစိုးရ လက်ထက်တွင် လုပ်ငန်း ပြန်လည်အကောင်အ ထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ကာ ၂၀၁၇/ ၂၀၁၈ ဘတ်ဂျက်နှစ်အတွင်း လျှပ် စစ်ဖြန့်ဖြူး နိုင်ရန် လျာထားချက်ရှိ ကြောင်း သိရသည်။

တနီၤသရံၣ်ကီၢ်ဒိၣ် JMC-S ကရၢၤခိၣ် (၂) KNLA ဒုးယၢၤခိၣ် သုးယၢၤထီၣ်လၢမုၢ်ဒါ

လၢယုၤလဲၣ် ၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးၤဖျါ
ကညီၤကီၢ်ခိၣ် တၢ်ထီၣ်သုးသုး
မုၢ်ဒါ - KNLA ဒုးယၢၤခိၣ် သုးယၢၤထီၣ်လၢ
မိၤစီၤမုၢ်ကဲၣ်လၢ အမုၢ်ဝဲ တနီၤသရံၣ်
ကီၢ်ဒိၣ်အပတီၢ် တၢ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်ပ
တုၣ်တၢ်ခိၣ် ကမံးတံၢ် JMC-S ကရၢၤ
ခိၣ် (၂) တၢ်တကအံၤ ဖဲအပူၤကွၢ်
လၢ ယုၤလဲၣ် အသီ ၃၀ အနံၤအံၤ အဝဲ
သုးယၢၤထီၣ်လၢ တကီၢ်ခါ
ဟံးယၢၤ ဝဲအပူၤဒါအပူၤအံၤ အဂ့ၢ်
သုးယၢၤထီၣ်လၢ

သရံၣ်ကီၢ်ဒိၣ် ပဒိၣ် မၤပျဲကွၢ်ဝဲ ထံခံ
တြၢၤလၢအမုၢ်ဝဲ ခုၣ်အဲၣ်ယုၤကွၢ်
ခါလၢ အိၣ်ဖဲ ဒဝဲၣ်တၢ်ပတီၢ် အလီၤခံ
တၢ်တဘၣ်လိာ်ဖိးမံလိာ်သးဘၣ်လၢ
ခံခိယၢ်ဖၤ အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒီး ပုၤဘၣ်မုၢ်
ခါလၢ JMC-S အကျါတက ယုးယၢၤ
ထီၣ်ဝဲ ကထီၣ်အသး ဒ်အခဲအံၤန့ၣ်
လီၤ

အလီၤအဂ့ၢ် တကးဘၣ် JMC-S လၢ
တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ယၢၤတံၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီ
ကဲထီၣ်မုၢ်အိၣ်ထီၣ်တခါလၢလၢန့ၣ်
တၢ်တဘၣ်လၢ တၢ်ဘျီအံၤဘၣ်အ
ယံ န့ၣ်လၢ အဝဲ အတၢ်ပတီၢ်ပတီၢ်
ကီၢ်လၢ ကမံးတံၢ်အဝဲန့ၣ်အကျါစ့ၢ်ကိး
တၢ်ဘျီတၢ်ဖျိၣ် ကဲထီၣ်လၢ ခံကမ
လၢအဂ့ၢ် တသ့ဘၣ်အဂ့ၢ် ပာ်ဖျါ
ယာ်ဝဲလီၤ

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ကညီၤကီၢ်ခိၣ် JMC အခါတကွဲမုၢ်ဝဲပတီၢ်တံၢ်ဒီး ပုၤတတၢ်ကရၢၤကရိတဖၣ်ဘၣ်

လၢယုၤလဲၣ် ၈ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်
နီၤဖျါဖျါ
ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကီၢ်ခိၣ်အပတီၢ်
တၢ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်ပတီၢ်တၢ်ခိၣ် ကမံး
တံၢ် (JMC-S) ဖဲလၢယုၤ ၂၉ သီအနံၤ
အခါ တကွဲမုၢ်ပတီၢ်ဝဲ ထံၣ်ကီၢ်
သးပတီၢ်တံၢ်ဒီး ကမုၢ်ပုၤတတၢ် ကရၢၤ
လၢ အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ ကီၢ်ခိၣ်အပူၤ
တဖၣ်ဘၣ်အဂ့ၢ် ကညီၤကီၢ်ခိၣ်ဒီး က
မုၢ်ပုၤတတၢ်ကရၢၤတဖၣ် ဖဲဝဲန့ၣ်
လီၤ

ကညီၤကီၢ်ခိၣ် ကမုၢ်ပုၤတတၢ်
ပုၤဘျးစဲ (KPSN) စီၤကွၢ်စ့ၢ် ဖဲဝဲ
“ဒ်ယသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲအသိး တၢ်ဒုးအိၣ်
ထီၣ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်ကရၢၤအံၤ ပဒိၣ် ဒုးအိၣ်
ထီၣ်ဝဲလီၤ သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ တကွဲ
မုၢ်ညါနီၣ်ဝဲ CSO တဖၣ်ဘၣ်လီၤ ဘၣ်
မနုၤအယံလဲၣ် တၢ်တကွဲမုၢ်ပတီၢ်
ပကဆုၤန့ၣ်တၢ်ဘၣ် ပုၤလၢ ပတီၢ်
ဝဲအခဲအံၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်
လၢ တၢ်ရဲလိာ်သးအဖိခိၣ်လီၤ ကွဲမုၢ်
ဝဲလၢ CSO ကရၢၤခါဒီးဒီး လဲၤခါ
စးဝဲတဖၣ်ဘၣ်” အဂ့ၢ် ဖဲဝဲလီၤ

ဖျိတခိၣ် ကြၢၤအိၣ်ဒီး တၢ်တဲသကိး
လိာ်သးဒီး ပတီၢ်တၢ်ကရၢၤကရိ တ
ဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ကညီၤထံၣ်ကီၢ်သးပတီၢ်
တံၢ်တဖၣ်ဖဲဝဲလီၤ
ကညီၤကီၢ်ခိၣ် JMC-S အကျါ
အံၤ ပုၤကမုၢ်ပတီၢ်ဝဲ ၄ က ဒီး ပုၤ
အကတဖၣ် မုၢ်ဝဲ ပုၤခါဒီးလၢ ကညီၤ
ဖိၣ်စုကဝဲၤ ကရၢၤ ပဒိၣ်ကရၢၤဒီး သုး
မုၢ်ဒါအခါဒီးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ လၢတၢ်
တကွဲမုၢ်ဝဲ ကီၢ်ခိၣ်ထံၣ်ကီၢ်ကရၢၤကရိ
တဖၣ်ဘၣ်အဖိခိၣ် ကီၢ်ခိၣ်အပတီၢ်
တၢ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်ပတီၢ်တၢ်ခိၣ် ကမံးတံၢ်
(JMC-U) န့ၣ်ညါသးယဲၤ (၁) ဒီးက
ထၢၣ် ရှုၣ်ခါ ဖဲဝဲ ဒ်အခဲအံၤလီၤ

ဘၣ်ထွဲ တၢ်ဘၣ်ဟးထီၣ်ဝဲအ
ဂ့ၢ်အံၤ သုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ စီၤမုၢ်ကဲၣ် ဖဲဝဲ
“ဘၣ်ထွဲ ယတၢ်ဟံးသးအံၤ ပတီၢ်
ဝဲလဲၤလၢ ယလံာ်ယုးယၢၤထီၣ်အ
ကျါလဲၤလီၤ တအိၣ် လီၤလီၤဆီဆီ နီ
တမံၤဘၣ်” အဂ့ၢ် ဖဲဝဲန့ၣ်လီၤ
ဖဲ အပူၤကွၢ် လၢယုၤအတီၢ်ပူၤ
အံၤ ပဒိၣ်သုးမုၢ်ဒါ ဒုးယၢၤခိၣ်ဒီး တနီၤ

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကီၢ်ခိၣ်အ
ပတီၢ် တၢ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်ပတီၢ်တၢ်ခိၣ် က
မံးတံၢ် JMC-S ကရၢၤဖဲ လၢယုၤ ၂၉
သီအနံၤ ဖဲဝဲဖျိအံၤ နီၣ်ဂံၢ် ၂၂ ခိၣ်
ချ့ သုးတြၢၤ ဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ်အပူၤ လၢ
ကမံးတံၢ်ဖိ ၁၆ ကန့ၣ်လီၤ

တကီၢ်ခါ ပုၤလၢပတီၢ်ပတီၢ်
JMC-S အကျါတဖၣ် မုၢ်ဒါနီၣ်တက
တၢ်ပတီၢ်ဒီး တဖၣ်လၢအပတီၢ်
တၢ်လၢ ပတီၢ်အခါဒီးဘၣ်ဒီး မု
အိၣ်ဒီးထၢန့ၣ်ဝဲ ပတီၢ်အခါဒီးတ

“တကွဲမုၢ်ဘၣ်ဝဲ ပတီၢ်တံၢ်ဒီး
CSO တဖၣ်ဘၣ်အယံ ဘၣ်သးတဖၣ်
ဘၣ် ဖးဒိၣ်ညါလီၤ တၢ်အဝဲအံၤ သုး

မုၢ်ဒါဒီး ခုၣ်အဲၣ်ယုၤလၢ အိၣ်ဖဲန့ၣ်တ
ဖၣ် ကဘၣ်ရဲၣ် ကျဲဝဲလီၤ ပလဲၤတဖၣ်
ပသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလီၤ ပတီၢ်အိၣ်ဖျိအ
ပူၤ ကကွဲမုၢ်ဝဲ တၢ်မနုၤသ့ၣ်တဖၣ်
လဲၣ် ဒီး ပုၤခါဒီးကမုၢ်ပတီၢ်
ယုၤတဖၣ် အိၣ်ဝဲစ့ၢ်လီၤ မုၢ်လၢတၢ်
အိၣ်ဖျိအယံ ကထီၣ်ဝဲ ပုၤလၢ ကြၢၤ
ထီၣ်ဝဲတဖၣ်လီၤသ့ၣ် ပုၤလၢ ရဲၣ်ကျဲ

တၢ်တဖၣ် တၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ် အိၣ်တစး
ဖိလီၤ” အဂ့ၢ် ဖဲဝဲန့ၣ်လီၤ
ကီၢ်ခိၣ်၊ ကီၢ်ခိၣ်အပတီၢ် တၢ်
ခိးကွၢ်တၢ်ပတီၢ်တၢ်ခိၣ် ပတီၢ်ကမံး
တံၢ် (state level ceasefire com
-mittee) အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤ အပူၤ
အံၤ ဖဲဝဲလဲၤလၢ ကဘၣ်မုၢ်ဝဲ ခါဒီး
လၢ ခံခိၣ်ကမုၢ်ပတီၢ် ဒီး ပုၤအါက

စ့ၢ်ကိး ကဘၣ်ပတီၢ်ဝဲ ဒီး လၢ ပဒိၣ်
ဒီး ကလုာ်န့ၣ်ဖိၣ်စုကဝဲကရၢၤ အခါ
စး ၅ ကစ့ၢ်စ့ၢ် ကဘၣ်ပတီၢ်ဝဲ တကး
ဘၣ် ခံကမုၢ်ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ ပုၤကမုၢ်
ခါဒီး ၂ ကစ့ၢ်စ့ၢ် ကဘၣ်ပတီၢ်ပတီၢ်
ဝဲန့ၣ်လီၤ

သးစၢ်အကလုာ်

“သီပုၤနီၣ် ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝဲတဂ့ၢ်အဂီၢ် လိာ်ဝဲလီၤ”

ကညီၤမုၢ်ဖိလၢ ဒိၣ်ထီၣ်ဘၣ်လၢ ခူပူၤပုၤလၢ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့တ
ခါဇၢၤအဂီၢ်အယံ ဒီး တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီး ကညီၤပုၤဂီၢ်ဝဲတၢ်ကရၢၤကရိတဖၣ်
တအိၣ်ဝဲဘၣ်တကလၢအမုၢ် နီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကွၢ်လၢ အသးန့ၣ် အိၣ်ဝဲ (၂၈)
န့ၣ်အံၤ အခဲအံၤ အဝဲ ပတီၢ်ပတီၢ်မၤကိးတၢ်ဖဲ ကညီၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဖဲ
တၢ်မၤအကျါ လၢတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤအပူၤ ဒ်ပုၤသးစၢ်တကအသိး
လဲၤလီၤ
အဝဲ အတၢ်ဆၢကတီၢ် လၢကွၢ်ဝဲလၢ ကွၢ်ဒီး ဟံၣ်၊ ဟံၣ်ဒီး ကွၢ် လၢ
တၢ်ဘၣ်ထံၣ်လိာ်သးဒီး တၢ်အိၣ်မုၢ်အိၣ်အယၢၤအကျါ အဂီၢ်စၢ်တၢ်ဝဲဘၣ်
ဆူၣ် မုၢ် ပုၤလၢ သးစဲဝဲ ဒဲၤလၢကွၢ်သ့တၢ်မၤအယံ ဟဲပတီၢ်ပတီၢ်ဘၣ်ဝဲ
ကညီၤတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ အသးန့ၣ်တခိၣ် တၢ်အိၣ်ကလုာ်သးသဟီၣ် တဖၣ်
ဟဲအါဒိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒီး မၤက့ၤဝဲတၢ်လၢ ကညီၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢ

လွၢ်တၢ်ဖဲဝဲတၢ်အဂီၢ် နီၣ်ဂံၢ် (၁၁) တၢ်ဖျိကွၢ်အပူၤ ဒီး တၢ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်
ဘၣ်ကွၢ်သ့တခိၣ် လဲၤမၤလိာ်ဝဲ နီၣ်ဂံၢ် (၁) ဂံၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်ထီၣ်ကွၢ်အပူၤန့ၣ်
လီၤ ဖျိထီၣ်ဝဲ အတီၢ်တဆဲးဖဲ (၂၀၀၄) န့ၣ်ဒီး လဲၤဆဲး ထီၣ်ဝဲ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်
အိၣ်ချ့ခိၣ်တဖၣ်ဖျိစိမဲၤဖဲ ဝဲၣ်မကွဲၤ ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ မဲၤလၢသ့ၣ်ကမုၢ်ဒါဒီး
တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ ဖဲအံၤ ဖဲ ၂၀၀၉ န့ၣ်န့ၣ်လီၤ
ဖဲအဝဲထီၣ်ကွၢ်အကတီၢ် အဟံၣ်ဖိဖိ တၢ်လဲၤတရဲးအသး ဘၣ်ဂီၢ်
ဝဲအဖိခိၣ် အမိၤအပၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအီၤလၢ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်
သ့အယံ အိၣ်ကွၢ်ဆၢကတီၢ် တထံၣ်ဘၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဒိၣ်ခိၣ်မုၢ်ဒါဘၣ်
ဘၣ်ဆူၣ် ဒိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤတၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ ကွၢ်ဂီၤအ သန့
အကျါအယံ အဝဲအတၢ်ပညိၣ်လီၤတီၢ် ကျဲလီၤမၤတၢ်ဝဲအဂ့ၢ် အဝဲစး
ဝဲလီၤ

လီၤဘၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤအဂ့ၢ် အဝဲ
စးဝဲလီၤ
“လၢယကမၤဘၣ်တၢ်လၢ
ကညီၤပုၤဂီၢ်ဝဲ တၢ်ကရၢၤကရိအပူၤ
လၢ ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝဲအဂီၢ်အံၤ ယတ
ဆီမိၣ်ယာ်ဝဲ နီၣ်တဘျီဘၣ် ဘၣ်
ဆူၣ် ဖဲယမၤဝဲ တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ
အသးန့ၣ်တခိၣ် ဒီဖျိလၢ ခိၣ်ယၢၤ
တဖၣ်အတၢ်ဆီၣ်ထွဲ အယံဒီး သး
စၢ်ဆၢလၢ အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအိၣ်ထီၣ်
ဝဲ ကလုာ်ဂ့ၢ်ဝဲ အါအါဂီၢ် ဂီၢ်အယံ
မၤက့ၤဘၣ်ဝဲတၢ် န့ၣ်လီၤ” အဂ့ၢ်
အဝဲ စးဝဲလီၤ
ဟံၣ် စီၤကွၢ်ဖုၤ မိၢ်နီၣ်ဖျါဖျါ
လၢအိၣ်ဖဲ ကညီၤကီၢ်ခိၣ် ဝဲၣ် ဝဲၣ်
ဖျိအံၤအပူၤ အဖိမုၢ် ၅ ကလၢအမုၢ်
နီၣ်ထံၣ်ထီၣ်ဝဲကွၢ် နီၣ်မိၣ်မိၣ်ဝဲကွၢ်
နီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဝဲကွၢ် နီၣ်အိၣ်အိၣ်ဝဲကွၢ်
ဒီး နီၣ်သးသးဝဲကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အ
ကျါ အဝဲ (နီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဝဲကွၢ်) မုၢ်ဝဲ
ဖဲမုၢ် ၃ ကတကန့ၣ်လီၤ
စးထီၣ်လၢ အိၣ်ကွၢ်သ့ ဆၢ
ကတီၢ်ဒီး အိၣ်ဝဲ တီၤဖျိကွၢ်
အပတီၢ်လၢ စးထီၣ်တီၤဖိသ့ၣ်တုၤ

“ဖျိထီၣ်အတီၢ်တဆဲးတဘျီ လၢကမံးထီၣ်ဝဲ ဖျိစိမဲၤအဂီၢ် ပဘၣ်
ယုၤထၢတၢ်မနုၤလၢ ပတီၢ်အိၣ်မုၢ်အဂီၢ်လဲၣ်န့ၣ် ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်အခါ တသ့ၣ်
ညါတၢ်ယာ်ဘၣ် ဘၣ်ဆူၣ် ဖဲထီၣ်ဖျိစိမဲၤဆၢကတီၢ် တၢ်သံကွၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲ
လၢ သးစၢ်တကအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အကျါအဂီၢ်လီၤသ့ၣ် ဘၣ်မနုၤအ
ယံလဲၣ် ဖျိစိမဲၤ တၢ်သိၣ်လိာ်အကျါအကျါတဖၣ် တၢ်လီၤဟီၣ် အိၣ်ဒိၣ်အ
ယံလီၤ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့အကျါလၢ ပလဲၤဝဲအံၤ ဒီဖျိလၢတၢ်ပညိၣ်
(တၢ်တီၢ်ဟံ) တအိၣ်ဝဲဘၣ်အယံ တုၢ်ဘၣ်ဒ်သိး ကျဲလီၤမၤဝဲအသိးလီၤ”
အဂ့ၢ် အဝဲ က့ၤတဲပုးဝဲလီၤ
အိၣ်ကွၢ်ကတၢ်လဲၤတဘျီ အဝဲ ဟဲပတီၢ်ပတီၢ်ဝဲလၢ ကညီၤတၢ်ဆဲး
တၢ်လၢပုၤဂီၢ်ဝဲအကျါအသိး ဖဲ ၂၀၁၅ န့ၣ်တၢ်ယုၤအတီၢ်ပူၤအံၤ အဝဲဟးလုၤ
မၤစၢၤဝဲအမိၤလၢ ကဒီးယုၤထၢသးဖဲ ဖျိလဲၤ-ဖျိလဲၤဒိၣ်မိၣ်ကရဲၣ်တုၣ်ပတီၢ်
အံၤအဂီၢ် ဒီး တၢ်သးစၢ်ဆၢအိၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ ကညီၤပုၤဂီၢ်ဝဲတၢ်ကရၢၤ
ကရိတဖၣ် အဖိခိၣ် ဒီး စးထီၣ်မၤတၢ်လၢကလုာ် ပုၤဂီၢ်ဝဲတၢ်မၤတဖၣ်အ
ကျါ တခိၣ် တကီၢ်ခါ ဆၢကတီၢ်အခဲအံၤ အဝဲဟးမုၢ်ဒါ ဖဲ ကညီၤသးစၢ်
ပုၤဘျးစဲ ဖျိ အပူၤ ဒ်ကညီၤကီၢ်ခိၣ် တၢ်ဆဲးကျိးဒီး တၢ်ထီၣ်ယုၤတၢ်မုၢ်ဒါခိၣ်
အသိးန့ၣ်လီၤ
“ယထံၣ်လၢ ပဝဲသ့ၣ် သးစၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ စီၤသန့လၢ
တၢ်ဒီလီၤသံ ယာ်ဝဲအကွၢ်အဂီၢ် တခါ အကတီၢ်လီၤ တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်
သ့သန့န့ၣ်က့ အပတီၢ်ပတီၢ်အယံ နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဆီမိၣ် တအိၣ်ထီၣ် နီၣ်တ
မံၤဘၣ် အယံန့ၣ် ထံၣ်ဘၣ်လၢ သးစၢ်အါတကွၢ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်ပညိၣ်
တၢ်တီၢ်ဟံ ဒိၣ်ခိၣ်မုၢ်ဒါအံၤအဂီၢ် တအိၣ်ဝဲဘၣ်” အဂ့ၢ် တဲပုးဘၣ်ဝဲ အဝဲ
အတၢ်ထံၣ်လၢ စီၤခဲအံၤ သးစၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ
တကးဘၣ်အမဲာ်ညါ ဖဲစီၤသန့လၢအအါ ဒီး တၢ်စံၣ်စိးတဲစိးလၢ
တဂ့ၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်သး ဒ်အံၤအဖိလၢ အဝဲစးဝဲလၢ အဲၣ်ဒီးထီၣ်ဝဲ
ကညီၤသးစၢ်ခိၣ်နီၣ်လၢ ဆိကမိၣ်တၢ်တီၢ်ဘၣ်ဘၣ် ဒီးအိၣ်ဆၢထၢၣ်သးလၢ
ကစၢ်တၢ်ဆီမိၣ်၊ ကစၢ်တၢ်ဆၢတဲးဒီး နီၣ်တီၢ်ခိၣ်ရဲၣ်မဲၤတၢ်တဖၣ်လီၤအဂ့ၢ်
အဝဲ စးဝဲလီၤ
ဒ်တၢ်ကတီၢ်ကျါတၢ်အသိး အဝဲအဲၣ်ဒီးဆိၣ်ထွဲဝဲ စီၤခဲအံၤ ကညီၤသး
စၢ်တဖၣ်လၢ “ဖဲ ပအိၣ်ဖျိလဲၤဝဲတဘျီယံ ကလုာ်၊ လံာ်လၢ၊ တၢ်စံၣ်စိး
တဲစိးဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲပတီၢ်ပတီၢ်ဒီးပဝဲသ့ၣ်လဲၤလီၤ အယံန့ၣ်
ပမုၢ်တအိၣ်၊ ပမုၢ်တပာ်လုာ်ပာ်ပုၤ ပပုၤကလုာ်ဘၣ်တခိၣ် တမုၢ်လၢ ပုၤက
ဟဲအံၤ ပာ်လုာ်ပာ်ပုၤန့ၣ်ပဝဲဘၣ် ပပုၤကလုာ်တက အပတီၢ်မုၢ်ဖျိဝဲတခိၣ်
လီၤကံးဒ်သိး ကလုာ်ဒိတကလုာ် အပတီၢ်လီၤဖျိဝဲလီၤ အယံန့ၣ် လိာ်
လၢ ပတဘၣ်သါပုၤနီၣ်ဝဲ ပပုၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝဲဘၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် န့ၣ် တီၣ်ဖျါဘၣ်
က့ၤ အဝဲ အတၢ်စးကတီၢ်လီၤ

လီၤကဝီၤပုၤဂ့ၢ်ဝီၤကရူၢ်လၢတနီၤသရံၣ်ကီၢ်ခိၣ်ခိၣ်စံးလၢကခိးကွၢ်ဝဲ တၢ်ကပတုၣ်မလ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်သိထူၣ်

လၢယုၤလဲၣ် ၁၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးဖါၣ် ကီၢ်ဆၢၣ် တၢ်ပၤဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဝဲ ကျိၤ နံၣ်လီၤဃာ်ဝဲ တၢ်ကလုၢ်လၢ တၢ်ကဘၣ်ပတုၣ်ဝဲ ကီၢ်မလ့ၣ်ကျိၤ MSPP ခိပနံၣ် တၢ်သ့ၣ်သိထူၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤဝဲ တနီၤသရံၣ်ကီၢ်ခိၣ်ခိၣ် မ့ၣ် ကီၢ်ရၢၣ်၊ တနီၤသရံၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်အပူၤ အ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ အိၣ်ခိၣ်တၢ်အိၣ်သးလၢ တၢ်ကဘၣ်ခိးကွၢ်ဝဲလီၤအဂီၢ် လီၤကဝီၤပုၤဂ့ၢ်ဝီၤကရူၢ်တဖၣ် စံးဝဲလီၤ တၢ်ကပီၤကညိသးစၢ်ကရူၢ် မူ ဒါခိၣ် နီၣ်ပံၣ်သလိစံးဝဲ “တၢ် ဘၣ်ခိးနး တဖၣ် ဟဲကထီၣ်သးခိဖျိ တၢ်သ့ၣ်သိ ထူၣ်အပူၤ ပတီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဆူအပူၤ ကွံၣ် ပဒိၣ် အစိးစိးအိၣ်ဘၣ်ဆၢၣ် တၢ်လီၤဆိတအိၣ်ဝဲဘၣ်၊ တၢ်ဟံးအရ

အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ ပဒိၣ်အစိးစိးအိၣ်အပူၤ အပူၤ ခိးသကၢ်ယဲလီၤ၊ ကဘၣ်ခိး ကွၢ်ခိးလၢ ခိပနံၣ် မလ့ၣ်၊ တဖၣ်ထွဲ ဘၣ်ခိးလီၤ” အဂီၢ် စံးဝဲလီၤ။ Myanmar Stark Prestige Plantation –MSPP ခိပနံၣ်အစိးစိးနးဘၣ်ဃာ်ဝဲ ကီၢ်ပယီၤတၢ်ဘျၢ လီၤသး ခိမရူၢ် MIC အတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး လံဘၣ်ဆၢၣ် တခိးနးဘၣ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ် ကပံၣ်ဝဲကျဲၤအတၢ်ပျဲခွဲးဘၣ်အပူၤ တၢ်ပၤဆၢၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဝဲကျိၤ နံၣ်လီၤဝဲ လၢကပတုၣ်ဝဲ တၢ်သ့ၣ်သိထူၣ်တၢ် တီၢ်ကျဲၤဝဲ အပူၤကွံၣ် လၢယုၤလဲၣ် ၁၁ သီအနံၣ်အံၤအဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။ MSPP ခိပနံၣ် တၢ်သ့ၣ်သိထူၣ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢ အိၣ်ဖဲ တနီၤသရံၣ် ကီၢ်ဆၢၣ်၊ သရၤဘျၢကရူၢ်၊ ကဝဲ၊ ကီၢ်

မ့ၣ် သဝီအပူၤတကဝီၤအပူၤ ဘၣ်ခိး အပူၤ ခိးသကၢ်ယဲလီၤ၊ ကဘၣ်ခိး ကွၢ်ဝဲ ပုၤလီၤကဝီၤ ကညိဖဲတဖၣ် အ ကျိးလီၤခိး ဟီၣ်ခိၣ်လီၤ တကးဘၣ် ခိဖျိလၢ တၢ်တီၢ်ကျဲၤအပူၤ တၢ်ထူး ထီၣ်မကမာၣ်ဝဲ သ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ် ထီၣ်ဝဲအဂီၢ် လီၤကဝီၤပုၤဂ့ၢ်ဝီၤကရူၢ် စံးဝဲ လီၤ။ MSPP ခိပနံၣ်လၢ မသကိး ဃုာ်တၢ်ခိး ကီၢ်မလ့ၣ်အံၤ ခိးန့ၢ်ပာ်ဝဲ ဟီၣ်ခိၣ် ၄၂၂၀၀ အုကၢၣ်လၢ ၂၀၁၁ နံၣ်ကီၢ်ပယီၤတၢ်သ့ၣ်သိထူၣ်လီၤဘျၢ လီၤခိၣ် ဝဲကျိၤ (MIC)အအိၣ် ခိး န့ၢ်ပံၣ်တီၢ်အ တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအပူၤန့ၢ်လီၤ၊ စးထီၣ်ကျိၤပျိ ပဲၣ်ပျိဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်အစိးစိးနး ၂၀၁၂ နံၣ် ခိး သ့ၣ်လီၤဝဲသိထူၣ် တဖၣ်လၢ တ ကီၢ်ခါ အစိးစိး သ့ၣ်ဟံးဝဲအုကၢၣ် ၃၂၀၀ လံအဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။

ကုၤန့ၣ်ဖျါထီၣ် Fiber အကျိၤအပူၤဘုထူၣ်ဟးဂီၤတၢ်ဂ့ၢ် တဘျီရဲၣ်အပူၤထူၣ်ဖိတနီၤသးတမံ

လၢယုၤလဲၣ် ၉ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးဖါၣ်သိ တၢ်ဟဲဘျၢလီၤဃာ်ဝဲ ကီၢ်ပယီၤ တၢ်ဆဲးကျိးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ MPT ခိး Telenor တၢ်ဆဲးကျိးလၢအပူၤဝဲ Fiber အကျိၤဖဲ ဖုၣ်အဂီၢ်ဆၢၣ် နီၣ် ကမ့ၣ်သဝီ၊ စံးအပူၤဝဲအလီၤခဲ ကုၤ န့ၣ်ထူးထီၣ်ကဒါကုၤဝဲအခါ ဘုထူၣ် တဖၣ် ဟးဂီၤဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တဟဲဘျီ ရဲၣ်န့ၢ်ဝဲဘၣ်အဖိခိၣ် ပုၤထူၣ်ဖိတနီၤ သးတမံဘၣ်အဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ။ Fiber Optic Communication Network Co.Ltd လၢ မလိၣ်ထီၣ်ဖး ထီၣ်ဝဲ တၢ်န့ၣ် Fiber အဝဲန့ၣ်အကျိၤ တဖၣ် ကဘျီရဲၣ်လီၤန့ၢ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ အဂီၢ် လီၤကဝီၤပုၤဂ့ၢ်ဝီၤကရူၢ် အဟီၣ်ခိၣ် ဘၣ် ခိဝဲတဖၣ် ဃုထီၣ်ဃာ်ဝဲ တနီၤအံၤ လၢမုၢ်အတီၢ်ပုၤလဲၣ် ဘၣ်ဆၢၣ် အိၣ်ပ

တုၣ်ဃာ်ဝဲတစိးဖိလီၤခိး ကုၤစးထီၣ် န့ၣ်ကဒါဖဲ လၢယုၤလဲၣ် ၄ သီအနံၣ်အံၤ အပူၤ လဲၣ်ဘၣ်ဟးဂီၤဝဲ လီၤကဝီၤပုၤ ဘုထူၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ နီၣ်ကမ့ၣ်သဝီဖိ တကလၢအပူၤ စိးအနံၣ် စံးဝဲ “ပုၤထူၣ်ဖိတဖၣ် ဃု ထီၣ်လၢ တၢ်ကဘျီရဲၣ်န့ၢ်ဝဲအဂီၢ်ခိး ထီၣ်ဘၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် တဘျီ ရဲၣ်န့ၢ်ဝဲ ဘၣ်၊ မုၢ်ပျဲလၢ ဘျၢလီၤဟံးဝဲတစိး ဟဲကုၤထူးထီၣ်ကုၤဝဲလီၤ။ ဘၣ်ဆၢၣ် ဘုထူၣ်ဟးဂီၤ ခိးန့ၣ်ညါလီၤ။ တဟ့ၣ် ကုၤဝဲ ဘုထူၣ်လၢ ဟးဂီၤဝဲတဖၣ် အပူၤဘၣ်အပူၤ ပုၤထူၣ်ဖိတဖၣ် အသးတမံဝဲဘၣ်” အဂီၢ် စံးဝဲန့ၣ် လီၤ။ ဘၣ်ထွဲ တၢ်န့ၣ်ထူးထီၣ်ကုၤ ခိဝဲတဖၣ် ဃုထီၣ်ဃာ်ဝဲ တနီၤအံၤ လၢမုၢ်အတီၢ်ပုၤလဲၣ် ဘၣ်ဆၢၣ် အိၣ်ပ

ဘုထူၣ်လၢ ဟးဂီၤဝဲအပူၤတဖၣ် ဘၣ် ဆၢၣ် ပုၤထူၣ်ဖိတနီၤ ပျဲတၢ်အပူၤ တဲထီၣ်ဝဲ တဘျီဘၣ်အဂီၢ် အဝဲဆဲး တဲဝဲလီၤ။ တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲန့ၣ်အဖိခိၣ် နီၣ်ကမ့ၣ် သဝီ ပုၤပၤဆၢၣ်တၢ်အခိၣ် စိးမိးတုၣ် စံးဝဲ “တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤအဖိခိၣ် ခိပနံၣ် ဟ့ၣ်ဝဲ စုလိးကုၤလီၤ။ တကလီၤဘျီ တကမၤ တကလးတက လီၤ။ ခိပနံၣ်ခွဲး န့ၢ်ဝဲ ဒ်လဲၣ်ဒု ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်” အဂီၢ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။ MPT ခိး Telenor ကီၢ်ပယီၤ လီၤတဲစိးအကျိၤ ဖဲ နီၣ်ကမ့ၣ်သဝီအပူၤ အံၤအဂီၢ် န့ၣ်ဝဲ ဟီၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိး Fiber အကျိၤခိး ခိကဲဘၣ်ဝဲ လီၤကဝီၤ ပုၤထူၣ်ဖိ ၂၄ က အစံးခိး တနီၤတစိ ခိကဲဘၣ်ဝဲလၢ ဟံၣ်ကရၢၢ်အပူၤန့ၣ် လီၤ။

ယုၤန့ၣ်လီၤမၤဟးဂီၤဘုလၢမုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ် ခုးတဖၣ်အပူၤအပူၤဘုဟးဂီၤ

လၢယုၤလဲၣ် ၂ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်စးအိၣ်ဆူ ဖဲကညိဒိကလုာ်စၢဖျိကရၢ- ခုၣ်အိၣ်ယုၤ မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ်၊ ဘုသိၣ်၊

ခွဲၣ်လိ ခိး လုၤသိကီၢ်ဆၢၣ်အပူၤ စးထီၣ် လၢ လၢယုၤထီၣ်သိတုၤကတီၢ်အစိးစိး ယုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤအုၣ်မၤဟးဂီၤဝဲ ခုဖိ သဝီဖိတဖၣ် အခုးဘု အအံၤသိသိ

အပူၤ ဘုးတဖၣ်ဟးဂီၤဝဲ နးနးကျဲၤ ကျဲၤအဂီၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ။ ယုၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤအုၣ်မၤဟးဂီၤ ဘုအံၤ ကဲထီၣ်အသးအနးကတၢ်ဖဲ

လုၤသိကီၢ်ဆၢၣ်၊ ပုကုကရူၢ်၊ လုၤပုၤ ဒါ၊ ထံဖိထူၣ်၊ မိယုၤန့ၣ် သ့ၣ်ဃာ် မုၢ်ဒါ၊ ထံဆူၣ်န့ၣ် ကျိဘိခိၣ်၊ ကျိ ဘိထူၣ် ခိး သ့ၣ်ဆၢၣ်ထူၣ် သဝီတဖၣ်ခိး ခုးတနီၤ ကုၤမၤအိၣ်ကဒါဝဲ တသ့ လၢဝဲ လုၤတကုၤဘၣ်အဂီၢ် ခုၣ်အိၣ် ယုၤ မုၢ်တြီၤကီၢ်ရၢၣ် န့ၣ်ရဲၣ် ပဒိၣ် စိးလဲၣ်စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။ “သ့ၣ်ညါဘၣ် လၢတကီၢ်ခါ အစိးစိး ကဲထီၣ်သး အကတၢ်လီၤ ပုၤသဝီဖိတဖၣ် လဲၣ်ဆဲးယုၤတဟါ တဟါန့ၢ်အခုလၢ အကယၢညါလီၤ တၢ်ကထီၣ်သးဒ်အံၤအံၤ ယဆိမိၣ်လၢ ကဘျးစဲလိာ်အသးခိး ခိၣ်ဃာ်န့ၣ်ဆၢၣ် ဟးဂုၤဟးဂီၤဝဲလီၤ။ တၢ်ကျိသ့ၣ်၊ ကျိ ဝါခိး တၢ်ဖဲခုး အါထီၣ်ဝဲအပူၤ ယုၤ တဖၣ် ကအိၣ်ကဆဲးဝဲခိး အိၣ်အိတ

သ့လၢဘၣ်အပူၤ ဘၣ်န့ၣ်လီၤမၤဟး ဂီၤဝဲ ဒ်အံၤလီၤန့ၣ် ပတဲအိၣ်သ့လီၤ” အဂီၢ် ပဒိၣ် စိးလဲၣ်စံးဝဲလီၤ။ ပဒိၣ် စိးလဲၣ်စံးဝဲလီၤ ဆဲးတဲအါထီၣ် ကဒိးဝဲ လၢဃုထီၣ်ဃာ်ဝဲ ကီၢ်ဆၢၣ် (၃)ဘၣ်လၢ ယုၤန့ၣ်လီၤမၤဟးဂီၤဝဲ အတၢ်ဟးဂုၤဟးဂီၤတဖၣ် နီၣ်ကီၢ်ခိၣ်ခိၣ် စရီလဲၣ် လၢ ကီၢ်ဆၢၣ်ဘၣ်ထွဲတဖၣ်အ အိၣ်လဲၣ် ခိး မုၢ်ခိးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲစရီလီၤတၢ် လီၤဆဲးလဲၣ်တဘျီ ကတီၣ်ဖျါထီၣ်ခိး ဃုဝဲ တၢ်မၤစၢၤဆူ လီၤခါသး စံးပုၤ သ့ၣ်ဖျးဝဲကျိၤ (CIDKP) ခိး (KORD) ကရူၢ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဒ်ပုၤသဝီဖိတဖၣ် စံးဝဲအသိး ယုၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤလၢခုးပုၤ ခိဖုဒိဖုဒိး ဟးအုၣ်ခွဲးထူးထီၣ် ဘုထူၣ်သ့ၣ်တဖၣ်၊ ဟးအိၣ်ဝဲ ဘုအဒိၣ်ခိး မဲဝဲအါလၢ

ခုးအယၢဝဲဝဲခိး မုၢ်လၢ ပုၤခုးအိၣ် တဖၣ် မဲဝဲတုၤဒ်လဲၣ်ဟးဂီၤ ခိလီၤ ဃုာ်ဃုာ်အဂီၢ်န့ၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။ ခိဖျိ လၢ ယုၤမၤဟးဂီၤဝဲ ခုးပုၤဘုတဖၣ် ဒ်န့ၣ် အအံၤသိသိအပူၤ လီၤကဝီၤ ဖိလၢ မၤအိၣ်ခုးတဖၣ် ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢ နံၣ်လၢကဟဲတနံၣ်အဂီၢ် တၢ်အိၣ် မိၢ်ပုၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကီ ကအိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ် လီၤ။ ဒ်န့ၣ်အသိး ခုၣ်အိၣ်ယုၤ မုၢ်တြီၤ ကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤ လုၤသိကီၢ် ဆၢၣ်၊ ပုကုကရူၢ်၊ စံးလီၤတနီၤအပူၤန့ၣ် စးထီၣ်ဖဲလၢယုၤ ၂၈ သီအနံၣ်ခိး တုၤ လၢဆၢကတီၢ်အစိးစိး ဘုဟံးတဖၣ် လီၤန့ၣ်လီၤမၤဟးဂီၤဝဲ ဘုထူၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်အသးစုၢ်ကီၢ်န့ၣ်လီၤ။

ပုၤသဝီဖိတဖၣ် ခုးလၢယုၤ မၤဟးဂီၤဆိးတဖၣ်

► ကဘျးပုၤ(၃) “ခိဖျိလၢတၢ်ကုၤန့ၣ်ကဒါဝဲလီၤခဲထံကျိအပူၤ” တၢ်ဖိဝဲထွဲ

အိၣ်ဝဲလီၤ။ တၢ်အဝဲအံၤတဖၣ် ကဲထီၣ် သး လၢတၢ်လီၤကိးတီၤဒဲးလီၤ။ စံးတဖၣ် မုကုမၤကုၤလၢ ကစၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမုၢ် ကန့ၢ်ဝဲလီၤ။ တၢ် ဟံးဝဲလီၤသ့ၣ်၊ ထံဘိထံကျိဝဲကျိၤ ကုၤမၤကဒါန့ၢ်ဝဲ တသ့ဘၣ်၊ လၢက

ကဲထီၣ်ဝဲ ထံဘိထံကျိဝဲကျိၤ အဂီၢ် တမုၢ်တၢ်အညိဘၣ်။ တၢ်လၢာ်ဘၣ် လၢာ်စု အိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ” အဂီၢ် စံးဝဲ လီၤ။ တကးဘၣ်အမဲာ်ညါ ခိဖျိလၢ ခုၣ်သဝီသ့ၣ်ကုၤသးပုၤတဖၣ် အတၢ်လိာ်

ဘၣ်ခိး ဃုထီၣ်ဝဲအပူၤ ဟဲတုၤန့ၣ်န့ၢ် ဝဲလီၤအဂီၢ် ၊ တီၢ်ဟံးဝဲလၢ ကဆဲးန့ၣ် ဝဲ လီၤခဲထံကျိ တုၤလၢ ဝိၣ်ရဲကျိ အဂီၢ် ခိး ကတီၣ်ဖျါထီၣ်န့ၢ်ဝဲ လီၤကဝီၤပုၤ အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်ဆူ တၢ်ဖိခိၣ်အ ဂီၢ် အုၣ်ထွဲ ဆဲးတဲဝဲလီၤ။

တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ် ဒီး ကညီဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ကမံးတံၣ် (KRC) ပှၤပှၤစ့

နီၤဘလူမဲနဲၣ်စ့ၣ်

The Border Consortium-TBC လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဲာ် ကီၤကွီၣ်တဲာ် - ကီၤပယီၤကီၤဆၢ ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ဒဲကဝီၤတဖၣ် အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အံၤ စးထီၣ် ဖဲလၢယူၤလံၤလၢာ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် အိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသးလၢ ကဟ့ၣ်နီၤလီၤ မၤကွၢ်ဝဲ တၢ်နီၤလီၤတၢ်အိၣ်သန့လၢ အသိတခါ လၢအမ့ၢ် တၢ်မၤကွၢ်တၢ်စူးကါဝဲ တၢ်အိၣ်ခဲ (Food Card)အံၤန့ၣ်လီၤ

တၢ်စူးကါတၢ်အိၣ်ခဲသန့အံၤ တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤအလီၤန့ၣ် ကထၢန့ၣ်ပာ်စၢၤ စ့လၢအထဲသီးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ပာ်စၢၤ တၢ်အိၣ်အံၤ အလုၢ်အပူၤ အဖိခိၣ်ဝဲ ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲတဖၣ် အနီၤ ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ကဘၣ်လဲၤပှၤအိၣ်က့ၤတၢ်အိၣ် တဖၣ် လၢကွၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ ကညီဘၣ်ကီဘၣ်ခဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် (ခ့ၣ်အဲးစံၣ်) မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်လိာ် သံကွၢ်ဒီး ကညီဘၣ်ကီဘၣ်ခဲကမံးတံၣ် (KRC) ပှၤပှၤစ့ နီၤဘလူမဲနဲၣ်စ့ၣ် န့ၣ်လီၤ

“ကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢ မ့ၢ်န့ၣ်ဒၣ်လဲာ် ခးဖိတဘျုး စ့ၣ်စ့ၣ်ဒီး လဲၤထူး ထီၣ်တၢ်အိၣ်သ့ လိၤလိၤသန့က့ၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဒဲကဝီၤတၢ်တီခိၣ်ရီၢ်မဲပူၤဒီး ခ့ၣ်အၣ်ရံစံၣ် အတၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ အပူၤလီၤန့ၣ် ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ လီၤ”

ဘၣ်သးဒီး တၢ်ကစူးကါဝဲ တၢ်အိၣ်ခဲ (Food Card) သန့တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ နအိၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် နီၣ်လဲၣ်

ဘၣ်ထွဲ ဗၤပုၤ အမၤပုၤန့ၣ်ပုၤ ပှၤအနၢ အံၤ အကဲဆဲးဖဲလၢ တၢ်အသိတခါ ဖးဒိၣ်ညါလၢ ပမ့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်လၢ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲအဂီၢ် ဒီး လၢပကစၢ်ဒၣ်လဲာ် မိၤနီၤ န့ၣ်က့ၤ တၢ်ဆိတလဲတခါအံၤအဖိခိၣ်န့ၣ် ပမ့ၢ်မၤကွၢ်အံၤလီၤတၢ်လိာ်ဆဲးန့ၣ် တၢ်လၢအဂ့ၢ်တဂ့ၢ်လဲာ်န့ၣ် ပကလဲၤဖိဖျိဘၣ်အံၤလီၤ လၢညါကၢာ် အနံၣ် ၃၀၀တၢ်ပူၤန့ၣ် ပှၤဒဲကဝီၤဖဲလဲာ် လဲၤထူးထီၣ်အိၣ်န့ၣ် လၢအကစၢ်ဒၣ်လဲာ် မ့ၢ်အဲအံၤန့ၣ် တၢ်ဆိတလဲကွၢ်အံၤလီၤ တမ့ၢ်လၢ ဘၣ်လဲၤရဲၣ်လီၤအသးလၢ တလဲၤခဲဘျီလၢဘၣ်. အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပှၤပှၤလၢ တၢ်ကဟ့ၣ်အံၤ တၢ်ပနီၣ်ဖိ ခးတဘျုးအပူၤအံၤ တၢ်ကထၢ န့ၣ်လီၤကျိၣ်စ့ဒီးအလီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်အ သး. လၢအကြၢးကၢာ်ကီၣ်ဝဲ. ဝံးဒီး အဝဲသ့ၣ် ကလဲၤဘၣ်ဝဲ လၢတၢ်သဘျုးလီၤ. ဖဲအဲဒိၣ်ဒီးလဲၤဝဲဒၣ်အခါလဲၤ. ဖဲအဲဒိၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲအခါဒီး အပူၤနီၣ်ဂံၢ်အဖိခိၣ် န့ၣ် ထူးထီၣ်ဝဲဒၣ် ကသ့ဝဲမိၤနီၤ

တၢ်အိၣ်လၢ အိၣ်ဖဲန့ၣ်တဖၣ် ကမ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ညၣ်ဒီးဆိဒိၣ်. မ့ၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ် လၢ အဝဲသ့ၣ် တဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ နီတဘျီဘၣ်လီၤ. ဒ်သး အဝဲသ့ၣ် ကထူးထီၣ် န့ၣ်ဝဲဖဲ အဝဲသ့ၣ် အဟံၣ်ဖိဖိလိာ်လိာ်ဝဲအသးအဂီၢ်လီၤ. အဖိန့ၣ် တၢ်အိၣ် သးလၢ တၢ်ဆိတလဲန့ၣ်ဝဲအဲအံၤ လီၤဆိလိာ်သးဖးဒိၣ်ညါဒီး အပူၤကွၢ် တၢ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်အိၣ်သန့တဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢလၢ အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်မၤလီၤန့ၣ်ဝဲ တၢ်အဝဲအံၤ ဒ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူ တၢ်လဲၤခိဖျိ အသိတခါအသးလီၤ

ဒဲကဝီၤတဖၣ်အပူၤ တၢ်ကသ့ဝဲ တၢ်အိၣ်ခဲသန့အံၤ အဖိခိၣ် တၢ်ဘၣ်ဘျုးဒီး တၢ်တၢ်တၢ်လၢ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်အဂီၢ် ကမ့ၢ်တၢ်မနုၤသ့ၣ် တဖၣ် လဲၣ်

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတခါအံၤန့ၣ် စးထီၣ်ဝဲ သတူၢ်ကလံာ်တဖၣ်ဘၣ်. လၢ တၢ်မၤအိၣ်ကန့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ဖးယံာ်ညါ. လၢအနံၣ်ညါ တၢ်စးထီၣ်ကၢာ်ကီၣ်အံၤ လီၤ. ကတီၤဆိစၢၤဖဲဒီး မၤဝဲ (Workshop)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ် ခဲလဲၤညါ. ဝံးဒီး အိၣ်သကိးဒီး ပှၤလၢအဆါတၢ်. တဲာ်စ့ၢ်ကိးဒီး ပှၤလၢကပှၤဘၣ်တၢ်တဖၣ် အဖိန့ၣ် ယဲယထံၣ်လၢ အတၢ်ကဲဘျုးကအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ခံကပၤလၢာ်လီၤ. ပှၤလၢအဆါတၢ်တကအဂီၢ်န့ၣ် ကဆါဘၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်ဒီး ကန့ၢ်ဘၣ်စ့တဘျီယဲဖဲန့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်တထီၣ်. ဒ်န့ၣ်အသး ပှၤလၢအပူၤတၢ်စ့ၢ်ကိး ဖဲအဝဲသ့ၣ် သးလိာ်အိၣ် ဝဲဒၣ် တၢ်အိၣ်လၢ တၢ်ကတီၤဖာ်အံၤ စ့တအိၣ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် ယုထၢဝဲသ့လီၤ. ခံခါတခါန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ဟ့ၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ အကစၢ်ဟံၣ်ဖိဖိအဂီၢ် သ့လၢ အနီၤ ကစၢ်ဒၣ်လဲာ်. တမၤဘၣ်တၢ်ဝဲ နီတဘျီဘၣ်အဖိ ဖဲစးထီၣ်သး သိသိဆၢ ကတီၢ်ဒု တၢ်ကီတၢ်ခဲ အိၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်မၤကွၢ်ဝဲဖဲ နီၣ်ဖိဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဒဲကဝီၤ အပူၤ (၂)သိအကတီၢ် ပှၤလၢတၢ်ဖိတဖၣ် အသးမ့ၢ်ဝဲအသး ပှၤပှၤတၢ်တဖၣ် န့ၣ်က့ၤ သးခဲဝဲလီၤ. ယထံၣ်လၢ ကဲထီၣ်တၢ်အဘျုးတခါခါလီၤ. တၢ်ကီတၢ်ခဲ တအိၣ်ဘၣ်ဒု တမ့ၢ်ဘၣ်. ထံၣ်လၢ တမ့ၢ်လၢ တၢ်ကီတၢ်ခဲ ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် ကအိၣ် ဝဲဘၣ်.

တၢ်အိၣ်ခဲလၢ တၢ်ကမၤဝဲအဲအံၤန့ၣ် ဒဲကညီဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ကမံးတံၣ်ဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါတဂၤအသးန့ၣ်ထံၣ်လဲၣ်

ယထံၣ်လၢ တချုးတၢ်သ့ဝဲ ခးအဝဲအံၤဒီးဘၣ် အနံၣ် (၃၀)အကတီၢ် တချုးတုၤဝဲ တလါဒီးဘၣ်အကတီၢ် ပှၤလၢဆိၣ်ထွဲဝဲတၢ်တဖၣ် ဘၣ်သ့ဝဲ သိလ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ကစိာ်ဝဲ တၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသး တၢ်ထူးထီၣ်ဝဲ တၢ်အိၣ်အကျါ လီၤစံၣ်ဝဲဒီး လီၤမၤဝဲတဖၣ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်စ့ၢ်လီၤ ဒီး ဝဲစိာ်တီဆ့ၢ်

တၢ်အလဲစ့ၢ်ကိး တမ့ၢ်လၢာ်ထဲတစဲးဖိဘၣ်. ဒီး (၂)ထံၣ်တထီၣ် တၢ်ကထၢ န့ၣ်လီၤဝဲ လၢတၢ်ပာ်ကီၤယာ်အလီၤအဂီၢ် ဘၣ်ယးထီၣ်တၢ်အလဲဒီး ဘၣ်စိာ် လီၤတၢ်အလဲသ့ၣ်တဖၣ် လၢာ်ဝဲ ဒ်န့ၣ်ညါလီၤ

သၢထံၣ်တထီၣ် မ့ၢ်ဝဲ ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ဘၣ်လဲၤဟ့ၣ်နီၤလီၤဝဲ တၢ်အိၣ်လီၤ. ဘၣ်လဲၤ တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ် တုၤလၢအပတီၢ် (၃)ပတီၢ်ညါ လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်မၤလၢအညီဘၣ်. အဝဲအံၤတခါ ခးအိၣ်ဝဲလၢ ဟံၣ်ခိၣ်ကိးန့ၣ်ဒီး အစုပူၤအဖိ ပှၤဟံၣ်ခိၣ်ဖိတဖၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်တဖၣ် လဲၤထူးထီၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အနီၤကစၢ်ဒီး ပှၤလၢရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ဝဲတၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ပှၤဆါတၢ်ဖိ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢဆါတၢ်တဖၣ် ဟံၣ်ခိၣ်ဆါဝဲအတၢ်ဖိတၢ်လဲၤလၢ အိၣ်ဒီးဆါဝဲတဖၣ်လီၤ. အဖိန့ၣ် မ့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်လၢ အကတၢ်ကပတီၢ် ကီၤညါလီၤန့ၣ်ဝဲလၢ TBC အဝဲစိာ် တီဆ့ၢ်တၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢာ်စ့ၢ်အဂီၢ် ဖးအါညါလီၤ

အကတၢ်တၢ်ဆါကတီၢ်စ့ၢ်ကိး တလၢာ်လၢဘၣ်. ဘၣ်လဲၤရဲၣ်လီၤသး လၢ တကမံာ်တဂၤ. တန့ၣ်ဝဲတန့ၣ် တၢ်ဒ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိး တအိၣ်လၢဖျါဘၣ်လီၤ. အလီၤစံၣ်. အလီၤမၤ. အလီၤတၢ်စ့ၢ်ကိး ကလီၤဖျါဝဲလီၤ. မ့ၢ်ဝဲလၢ တအိၣ် လၢဝဲဘၣ်စ့ၢ်ကိး သ့ဝဲလီၤ. ဝဲစိာ်တီဆ့ၢ်တၢ်အလဲလၢ ဘၣ်တီၣ်ထီၣ်တၢ်. ဘၣ် ဟံၣ်လီၤတၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢာ်စ့ၢ်တဖၣ် တလၢာ်လၢဝဲဘၣ်အဖိခိၣ် ယန့ၣ်လၢ ကကဲထီၣ်ကဒါက့ၤဝဲ တၢ်ကမ့ၢ်ဆိၣ်ထွဲကဒါက့ၤလၢ ဟံၣ်ခိၣ်လၢ တၢ်လိာ်လီၤဟံၣ် အိၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. အဖိန့ၣ် တၢ်ကမၤကွၢ်ဝဲဖဲ ဒဲကဝီၤ တဖျါ. ခဲဖျါ အပူၤလၢ (၃)လါအတီၢ်ပူၤ မ့ၢ်ဝဲဒီး တၢ်ထူးထီၣ်တၢ်အိၣ် မ့ၢ်ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲလဲတဘျီ ဒုးဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖျိဝဲ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ဒဲကဝီၤလဲၤလဲၤအဖိ ကမၤဝဲလီၤ. ထံၣ်ကီတနီၤလၢ ပလဲၤထံၣ်ဘၣ်တဖၣ် မၤဝဲလၢ အနံၣ် (၂၀)ဘျုးလဲၤအဖိ အဝဲသ့ၣ် သးခဲဝဲလီၤ. ဘၣ်မနုၤအဖိလဲၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဘျုးလၢ ခံကပၤ လၢာ်လၢ ပှၤဆါတၢ်ဖိအဂီၢ်ဒီး ပှၤပှၤတၢ်ဖိ တဖၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်လီၤ. ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ပစးထီၣ်မၤဝဲအဲအံၤအဖိ တလဲၤသး ဘျုးဘျုးစ့ၢ်စ့ၢ်ဒီးဘၣ်. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကီတၢ်ခဲ ကအိၣ်ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ညါထီၣ်လဲတဘျီ တၢ်ကီတၢ်ခဲအဲ အံၤတဖၣ် တအိၣ်လၢဝဲဘၣ်အသး တၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢာ်စ့ၢ်ကိး ကလီၤဖျါဝဲလီၤ. ဒ်ယၤတဂၤအသး ယမ့ၢ်လၢလၢ ကကဲထီၣ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဖျိလီၤ

ဒ်သးပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိ ကမ့ၢ်တဖၣ် ကန့ၢ်ပာ်ဝဲတၢ်စူးကါဘၣ်ဝဲ တၢ်အိၣ်ခဲ အဝဲအံၤ အကျါအကျဲၤဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်အဂီၢ် နအိၣ်ဒီးဟ့ၣ်ကွၢ်ဒိလဲၣ်

အပူၤကွၢ် ဟံၣ်ခိၣ်တဖၣ် ယုထၢတၢ်တသ့နီၣ် တမ့ၢ်ဘၣ်. အဝဲအံၤ တၢ်အိၣ် အိၣ်ယာ်ဝဲ အကလုာ်ကလုာ်အဖိ အဝဲသ့ၣ် ယုထၢတၢ်သ့လၢ အကစၢ်ဒၣ် ဝဲလီၤ. အဝဲသ့ၣ် အနီၤကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ဆိမိၣ်တဖၣ်ဒဲသ့လီၤ. အဒိ- ပှၤဟ့ၣ်လီၤစ့ ၃၀၀ လီၤ. မ့ၢ်သ့လၢဝဲလၢ ၄၀၀တခါ တၢ်အဝဲအံၤ တမ့ၢ်တၢ်အဘၣ်စ့ၢ်ကိး ဘၣ်. မ့ၢ်ထီၣ်ဒုးဝဲ ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီး စ့မ့ၢ်အိၣ်တၢ်စ့ၢ် စ့တဖၣ်န့ၣ် ကမ့ၢ်ဝဲ အဝဲသ့ၣ် အဂီၢ်ကဒီးလီၤ. ဒ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကီတၢ်ခဲ မနုၤသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ထီၣ်သ့လဲၣ်န့ၣ် ပှၤတနီၤ တမၤလီၤဘၣ်လဲာ်ဘၣ်အဖိ ဖးလံာ်တသ့ဘၣ်. ကကဲထီၣ်သးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် တၢ်ကမၤလီၤဆိန့ၣ်ဝဲလီၤ. အဒိ-တသ့ၣ်ညါဝဲ တၢ်အနီၤဂံၢ်နီၣ်ဒုးဘၣ်သန့က့ တၢ်ကပာ်ပနီၣ်န့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်အလုၢ်န့ၣ်လီၤ. ကမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ပနီၣ်တခါလၢ ကန့ၢ်လဲၤထူးထီၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ

အကတၢ်တၢ်ဆါကတီၢ်စ့ၢ်ကိး ဖဲမနုၤတဖၣ် အိၣ်ထီၣ်သ့လဲၣ်န့ၣ် ဟံၣ်ခိၣ်တ ကတချုးဘၣ်အဖိ ဟံၣ်ခိၣ်အဝဲန့ၣ် ဟံၣ်ခိၣ်ဖိဖိတဂၤမ့ၢ်လဲၤထူးထီၣ်ဝဲ တခါ အဝဲမ့ၢ်တနီၤပာ်ဝဲဘၣ်ဒီး ဆိမိၣ်ဝဲလၢ မၤဝဲသ့လၢ အအိၣ်ဒီးဝဲအသးအဖိ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမၤဘၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်အဝဲအံၤ တၢ်မ့ၢ်ပှၤအံၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတခါ ကဲထီၣ်သးတသ့ဘၣ်.

တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢခံတခါ ဒီဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်လဲၤဘၣ်လၢတၢ်သဘျုးအပူၤဒီး တလိာ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်အံၤ ဒ်အပူၤလၢဘၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ် ဘၣ်တဘျုးကဆိကမိၣ် ဝဲလၢ ဒဲကဝီၤကမံးတံၣ်. ဒဲကဝီၤခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တလိာ်မန့ၢ်တၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢဘၣ်ဒီး တကန့ၢ်ဘၣ်ဖးဒဲကဝီၤတၢ်ပတီၢ်အုၤသ့ၣ်သ့ဝဲလီၤ. န့ၣ်က့ၤ အိၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ ပှၤဒဲကဝီၤဖဲလဲာ်ခဲစ့န့ၣ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဒၣ်လၢ ဒဲကဝီၤအတၢ်မၤသကိး. ခ့ၣ်အၣ်ရံစံၣ်အတၢ်မၤသကိး အဖိလီၤ. ဒဲကဝီၤဒီး ခ့ၣ်အၣ်ရံစံၣ် မ့ၢ်တမၤသကိးတၢ်ဘၣ်န့ၣ် မတမ့ၢ် ဟဲမၤ တသ့ဘၣ်. တၢ်ကဲဘျုးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ် အလီၤတအိၣ်စ့ၢ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢ မ့ၢ်န့ၣ်ဒၣ်လဲာ် ခးဖိတဘျုးစ့ၣ်စ့ၣ်ဒီး လဲၤ ထူးထီၣ်တၢ်အိၣ်သ့ လီၤလိၤသန့က့ၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဒဲကဝီၤတၢ်တီခိၣ်ရီၢ် မဲပူၤဒီး ခ့ၣ်အၣ်ရံစံၣ် အတၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ အပူၤလီၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်သ့ၣ် နီၣ်ထီၣ်က့ၤမိၤနီၤ

တၢ်ကီၤခါဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိတဖၣ် တၢ်က့ၤဆူ အလီၤအကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်ကစိာ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ်သါလီၤအကလုာ်ကလုာ်လၢ တၢ်ပဲာ်ထံၣ်နီၤဖးတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤအဖိခိၣ် ဒ်န့ၣ်မ့ၢ် ကညီဘၣ်ကီဘၣ်ခဲကမံးတံၣ် ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤအသး နအိၣ်ဒီး တဲာ်ခဲလဲၣ်

အိၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါ တကီၤခါ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အံၤ လီၤ. အပူၤကွၢ် တန့ၣ်ဘၣ်အတီၢ်ပူၤအံၤ ကီၤပယီၤ ကီၤပဒိၣ်ပှၤဟ့ၣ်ကွၢ်တၢ် ဟဲတုၤဝဲလၢ ကီၤကွီၣ်တဲာ် ဒီး ထံၣ်လိာ်သးဒီး ကီတီၢ်ခိၣ်ကျိၣ်ဝဲလဲလီၤ. အဝဲ သ့ၣ် တၢ်ပိာ်သကိး တဲာ်လိာ်သးအကျါ ဘၣ်ထွဲ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲတဖၣ် ကက့ၤ လၢအလီၤအကျဲၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကီၤပယီၤပဒိၣ်တကပၤ စံးဝဲလၢ တၢ်ကက့ၤဆူ အကစၢ်အလီၤအဂီၢ် တၢ်ကီတၢ်ခဲ တအိၣ်ဝဲဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ကြၢးက့ၤဝဲလၢ တၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်. တၢ်လီၤ. ကသံၣ်ကသိ. တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့. တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့ ဒီး တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူလၢ အပူၤကဲတဖၣ် တကး ဘၣ် မ့ၢ်က့ၤတဘျီ ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးလၢ တလိာ်လဲၤလၢ နီတလိာ်လၢ ဘၣ်လီၤ

ဆၢကတီၢ်အဝဲအံၤ အဝဲသ့ၣ်(ကီၤပဒိၣ်) အကစၢ်ဒၣ်ဝဲ တကတဲာ်က တီၢ်ဘၣ်ဒီးအသးဒီးဘၣ်. က့ၤဝဲတသ့ဒီးဘၣ်အဖိခိၣ် ကွီၣ်တဲာ်ပဒိၣ်စ့ၢ်ကိး တုၤလိာ်ဝဲလီၤ. ကီၤပယီၤပဒိၣ်တကပၤ တကတဲာ်ကတီၢ်ဘၣ်ဒီးဝဲအသးဘၣ် အဖိ အဝဲသ့ၣ်စ့ၢ်ကိး တပျဲက့ၤဒီးဝဲ ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲတဖၣ်ဒီးဘၣ်. တက့ၤ ဆၢဒီးဘၣ်. လၢတၢ်အဝဲအံၤအဂီၢ် ထံၣ်ကီၤအဝဲအံၤ ၂ဘၣ် နီၤပာ်လဲၤဒီး ကဘၣ် ကတဲာ်ကတီၢ်ဆိသးလီၤ. အဖိန့ၣ် အိၣ်ဒီးတဲာ် ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢ တဘၣ်သးဒုဒိတဂ့ၤ. တၢ်တီခိၣ်ရီၢ်မဲပူၤအိၣ်ဝဲ တပတီၢ်ဘၣ် တပတီၢ် လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ် မ့ၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ ဆၢထၢၣ်လၢ ကစၢ်ခိၣ်ခိၣ် အပတီၢ် မန့ၢ်မ့ၢ် တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ဝဲလၢ ကက့ၤဆူ ကစၢ်လီၤကျဲအဂီၢ်လီၤ

တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်အဂီၢ် လီၤစ့ၢ်ဝဲ ကယီၤကယီၤ အဖိခိၣ်လၢကအိၣ်ဆၢထၢၣ်က့ၤအဂီၢ်တၢ်ကီၤတၢ်ခဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ. လၢတၢ် အဝဲအံၤအဖိခိၣ် နအိၣ်ဒီးတဲာ်တၢ်ဘၣ်ကစၢ်လၢမၤစၢၤတၢ်တဖၣ်ဒိလဲၣ်

ပအဲဒိၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါက့ၤ ပှၤဆိၣ်ထွဲတၢ် (Doner)သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ဖဲပှၤဘၣ် ကီဘၣ်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် က့ၤတသ့ဒီးအကတီၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ကအိၣ်ဒီး တၢ်ဒိ သ့ၣ်ဒိသးဒ်အပူၤကွၢ်အသး. တကပၤမိန့ၣ် ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ထီၣ်အသးဒီး တၢ်ကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်သ့မ့ၢ်ဂ့ၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤ

► ကဆုန်ပတ်(၁) “ကညီထူရှင်လါးခိုးကံ” တစ်စိတ်

တက်ကွဲထိရီထိုင်ပဲလီ၊ လာတီနတ်အညီ ဒ်သီးဒီး တက်ကနီဖဲဝဲ တက်အဆာလ၊ ပျာကညီဒီး တက်ဝဲတက်ကလာလ၊ အဟဲပျိုင်လဲပတ်မထိုင်အသး ဒ်ပျာကညီတဖန် အဘာန်စာ ကသုအင်ဂီ မဲဝဲ တက်ပန်လီ၊ တက်ကံနီနီယာ ဝုဒ်ကံလီ၊ လုဂ်ဝါအတပ်ပန်နီလီ၊ ပျာလ၊ အဝုဒ်ကံလီ၊ အိုင်ဒီးလုဂ် ဝါအတပ်ပန်တဖန်နတ် တက်သ့ညါဝဲလ၊ အမူ ပျာကညီနီနီဒီး မူမု ပျာလ၊ အဝုဒ်ကံလီ၊ အိုင်ဒီး လုဂ်ဝါတက်စာပန်ဘတ်တဖန်နတ် မူဝဲ တက်ဝဲတက်ကလာ ဟဲပျိုင်လဲပတ်မအသးလ၊ ပျာကညီတဖန်အကျီ န်လီ၊ အဝဲနတ် မူတက်ကံစုအဆဲကတက်တဘျီ အတက်ဂံကဲထိုင်အသးနတ်လီ၊ တက်ကံစုအဝဲနတ် တဘျီဒီး တက်ကွဲဝဲကွဲကလာ တက်လုာ်တက်ဟံနီတမံ ဘတ်၊ မူတက်ကံစုမနီမနီမနီ အတက်ပန်နီ ဒ်သီး တက်ကသ့ညါဘတ်ဝဲ ပျာကညီဒီး တက်ဝဲတက်ကလာဟဲပျိုင်လဲပတ်မအသး ဒ်ပျာကညီအဆာကသုအင်ဂီနတ် လီ၊

တက်ကံစုခံဘျီတဘျီကဲထိုင်လ၊ တက်ကွဲဝဲကွဲကလာအဂုာ်-

ဖဲပုလ၊ ပျာတဖန် အတက်ဂုာ်တက်နတ် အတက်ဘျီထိုင်ဘါထိုင်အလုာ် အလုာ်နတ် တမူဒ်သီး မူမဆါတနံအံ ပျာကံမူနတ်ဖဲ ဘါဝဲ ပျာရံဖဲတက်ဘျီ တက်ဘါ၊ တမူဒ်သီး ပျာကံမူထိုင်ဖဲ ဘါဝဲဘူးဒးတက်ဘျီတက်ဘါအသီးနတ် ဘတ်၊ အဝဲသ့ဝဲ စံးဝဲ- သါယူအိုင်ဒ် တကယီ အခိုင်ထံးအကတက်တအိုင် ဘတ်၊ သံတသု ပျာတသု ပျာဝဲပျိုင်ဒ် အတက်လီထူလီယိုင်နတ်လီ၊ ပျာက ညီထိုင်က့ယူတသုဘတ်နတ် မူလ၊ အဝဲသ့ဝဲ နတ်ကမုန် “ပယီ” အယီ “ယူ” ဟံတဒာကွဲာ် အသးလ၊ ပျာကညီနတ်လီ၊ လာတီနတ်အညီ တက်ကံ တက်ခဲ၊ တက်နးတက်ဖျိုင်၊ တက်ဆူးတက်ဆါ အိုင်ထိုင်ပဲလီ၊ ပျာကညီဒ်သီး ကပူ၊ ဖျိုးထိုင်ကွဲာ်လ၊ တက်ကမုန်အဲအင်ဂီ ကဘတ် “လုာ်ထိုင်ပတ်ထိုင်တက်လ၊ ယူ” မူဒ်သီး အတက်ကမုန် ကဘတ်ပျိုင်ကွဲာ်အင်ဂီနတ်လီ၊ တချူးလ၊ အဝဲသ့ဝဲ ဟးထိုင်ဒီးလ၊ ယိုင်လုာ်မူထံးဝဲ ချခန ၂၂၃၄ (ပျာကွဲာ်နတ် လုာ်ကထံဘျီ) ဒီးဘတ်အခါနတ် အဝဲသ့ဝဲ အတက်ဘျီထိုင်ဘါထိုင်တက်အလုာ်အလုာ်နတ် မူဝဲ - တက်လုာ်ထိုင်ယူလ၊ သိ၊ မဲတ်တးလဲးဒီး ကိမ်း (ဂျိုင်)လ၊ အမူဝဲ “တက်ဂါလီ၊ တက်သွိုင်အတက်လုာ်မူအလုာ်အလုာ်” နတ်လီ၊ အဂုာ်ဒ်အံ တက်သွိုင်မူ “သးသမူ” ဘတ်ပေးဒီး ယူလ၊ တက်ပျိုင်တက်ကမုန်အင်ဂီနတ်လီ၊

ဖဲပုလ၊ ပျာအတက်ကံစု ခံဘျီတဘျီ လ၊ အပုာ်ယုဒ်ဒီး တက်ကွဲဝဲ ကွဲကလာနတ် တက်တယးကွဲာ်ဝဲ ဘတ်တဘတ်ကစးထိုင်အသးဖဲ အဝဲသ့ဝဲ ဟဲလီအိုင်ဆဲးဝဲဝဲ ကိာ်သံဘိသံမူ (ခဲအံ ကိာ်ထံးဘး) ဒီး ကိာ်လီပ၊ (ခဲအံ ကိာ်ယုဒ်နတ်) ဖဲ ချခန ၂၀၁၃-၁၁၂၈ န်တဖန်အဘာန်စာ တက်ဆာကတီာ်တဖန် အခါနတ် သ့ဝဲသ့ဝဲလီ၊ ဆာကတီာ်ဖဲနတ်အခါ မျါလ၊ အဝဲသ့ဝဲအတက်ဘျီ တက်ဘါအတက်လုာ်ထိုင်ပတ်ထိုင်တက်အကျီအင်ဂီနတ် ကျိုင်ကျီဆဲတလဲက့ အသး ကယီကယီ ဆု ပျာကံမူဖဲနတ်တဖန် အတက်လုာ်တက်ဟံနတ် မူဝဲ “တက်စံပဲသံ” (တမူတက်ဂါလီ၊ တက်သံပတ်လုာ်မူအူဘတ်) ဒီး လ၊ တက်လုာ်သိဖဲ၊ မဲတ်တး လဲး၊ ကိမ်းအလီ၊ အဝဲသ့ဝဲ လုာ်ထိုင်ပတ်ထိုင်ကွဲာ်ဝဲ တက်လ၊ ထိးလ၊ ဆါ ဒ်ပျာကံမူဖဲနတ်တဖန် မဲဝဲ အလုာ်အလုာ်အသးနတ်လီ၊

တက်စံးဝဲလ၊ ပပျာကလုာ်အကျီ ကညီမုာ်ပုာ်အိုင်လ၊ သဝီပုာ်တဂ၊ စးထိုင်အိုင်ယုက့အဖဲ ဆိက့လ၊ ထိးလ၊ ဆါ၊ စံးသံဝဲ အကိာ်ဒ်ပျာကံမူဖဲနတ် တဖန် မဲဝဲအသး၊ တက်တမံလ၊ အဝဲသ့ဝဲ တမူညီနတ်ဝဲလ၊ ညါခါဘတ်နတ် လီ၊ တက်လုာ်တက်ဟံတကလုာ်အံ တက်ကိးအီလ၊ “အိုင်ဘူး” ဒီး မူတက်အိုင် ယဲအလုာ်အလုာ်လ၊ အပုာ်ယုဒ်ဒီး “တက်ကံစုကွဲကလာ” နတ်လီ၊ အဝဲအံ ဘတ်တဘတ် ကမူဝဲ ဖဲပုမဲဝဲ တက်ကံစုခံဘျီတဘျီ အလုာ်အလုာ်လ၊ အပုာ် ယုဒ်ဒီး တက်ကွဲဝဲကွဲကလာနတ်လီ၊ မူမုဒ်နတ်ဒီး တက်ကံစုတဘျီအံ အခိပညီ ဆိတလဲကဲထိုင်က့အသးဆု တက်ဘျီထိုင်ဘါထိုင်၊ တက်စုာ်တက်နတ်အတက်မ၊ အတက်ပန်တခါအသးလဲနတ်လီ၊

တက်အိုင်ဘူး (အိုင်ယဲ)အိုင်ဝဲ ခံကလုာ်လီ၊ တာတကလုာ်မုာ်ဝဲ ပျာဟံနတ် ဖဲပုထီပုထီ အိုင်တဆုာ်အိုင်တချူအယီ မဲတက်အိုင်ဘူး ဒီး ခံတကလုာ်မုာ်ဝဲ ပျာဒ်ဒိုင်ဒီထ၊ တက်အိုင်ဘူးပက်လ၊ “အိုင်တက်စိးခဲစိးနီ” နတ်လီ၊ တက်အိုင် တက်စိးခဲစိးနီ ညါတက်ဆူးတက်ဆါအဆာကတီာ်မူဂု၊ တမူလ၊ တက်ဆူး တက်ဆါအဆာကတီာ်ဘတ်မူဂု ဖဲအသးအိုင်ဝဲ တဘျီဘျီနတ် မဲဝဲသ့ဝဲလီ၊ လါခူးကံစုမူ တက်ဘတ်သွီး တက်အိုင်တက်စိးခဲစိးနီတက်ကံစုအမူး တခါလီ၊ လါခူးမူလိတလါလ၊ ဒီတနန်ကျာ တက်စုအါကတက်အလါနတ်လီ၊ မူခိုင်

ကလံသိဝဲဂီ၊ သအူးပပျာတက်ဘတ်စိတ်ဘတ်တက်သုတက်ဂီတက်ချိုင်အယီ မူပုာ်ဆဲက့ဆါဘျီအါကတက်အလါနတ်လီ၊ လ၊ တက်နတ်အယီ ဖဲပုတဖန် ဒ်အဝဲသ့ဝဲ အတက်စုာ်တက်နတ်အိုင်ဝဲအသး၊ ဒ်သီးဖဲလံးဖဲပုထီပုထီတဖန် ကပူ၊ ဖျိုးဒီး တက်ဆူးတက်ဆါတက်ဆဲက့မနီအင်ဂီ ကိးဖျိုင်ကွဲာ်ဝဲ ဖဲလံးဖဲပုထီပုထီတဖန် ခဲလါဒ်ဒီး ရဲဂံကျဲမနီဝဲ “ဒီးဒူဒီသဝီ တက်ကံစုကွဲကလာမူး” နတ်လီ၊ တက်မဲအီလ၊ လါခူးပု ဆာကတီာ်အယီ တက်ကိးအီလ၊ “လါခူးကံစု” နတ် လီ၊

တက်မဲလီဆဲထိုင် လါခူးကံစုမူးဒီး တက်သိုင်လီတဲလီအတက်ရဲဂံတက် ကျဲ-

တက်မဲလီခူးကံစုမူးအတက်လီဆဲဒီး တက်လုာ်တက်ဟံအတက်ကွဲဝဲကွဲက လ၊ အလုာ်အလုာ်တမီ မူဝဲ ဒ်အံ . တက်မူကမဲ လါခူးကံစုမူးနတ် ကဘတ်ပုာ် ယုာ်ဝဲဒီး တက်ပိးတက်လီ နွဲကလုာ်လ၊ အမူဝဲ - မူဟံတ၊ မူဟံတ၊ ဖဲဂီ၊ ကထံပီ၊ တက်ကွဲသ့ဝဲ၊ ထံတလီမီ၊ လုဂ်ဝါနတ်လီ၊ တက်ပိးတက်လီတဖန်အံ တခါဒုဝဲစုာ်စုာ်နတ် အိုင်ဒီးအခိပညီဒုဝဲ၊ ဒ်သီးဖဲလံးတဖန် ကဟံးနတ်ဝဲ တက်ပိးတက်လီတဖန်အံအခိပညီ အဒိအတဲာ်ဒီး ကအိုင်မူမပံာ်ထွဲဝဲလ၊ အတက်အိုင်မူပူအင်ဂီ နတ်လီ၊ လါခူးကံစုတက်ပိးတက်လီတဖန် တက်ထူးထိုင် အခိပညီတခါစုာ်စုာ်နတ် တက်လီဆဲလိာ်သးအိုင်ဝဲတဖန်မဲ၊ လ၊ တက်လီာ် တတီာ်ဒီး တတီာ်နတ်လီ၊ ဘတ်ဆုာ် အခိပညီတက်ဂီမီပုာ်တမီ မူတက်လ၊ အလီယလိာ်သး ဒ်သီးသိးယုဒ်ယုဒ် ခဲလါဒ်လီ၊ ဖဲလ၊ အပူကွဲာ် ၁၉၇၈ န်၊ ယမဲဒီးတက်မဲအါလ၊ သူမူကီဆုာ် (ကညီတက်ပာ်ဆါခိုင်တယာ်ဟိုင်ကပီ) အခါ ယထိုင်လိာ်သံကွဲာ်ဘတ်ဒီး ဖဲသးပုာ်အသးအိုင် ၉၇ န်တကအိုင်လ၊ အခါ ယထိုင်လိာ်သံကွဲာ်ဘတ်ဒီး ဖဲသးပုာ်အသးအိုင် ၉၇ န်တကအိုင်လ၊ ကညီကီဆုာ်၊ တီနီကစာဂီထံး သဝီဆဲးဆဲးဖဲတဖန်၊ ဖဲ အဝဲသ့ဝဲ မဲလါခူးကံစုမူးအါ . အဝဲဝဲဘတ်ယဲလ၊ တက်ဟံးနတ်တက်ပိးတက်လီတဖန် အခိပညီမူဝဲဒုဒ်ဒ်အံ-

ဖဲဂီ-မူသုာ်မူတကလုာ်လ၊ အသးသမူကီ၊ နမူဟံးနတ်အဒုဒီး လဲ၊ သူဂ်လီဆါဆုာ် တက်လီာ်တတီာ်ဂု၊ တတီာ်ဂုနတ် မဲထိုင်ဝဲဒု သုညီကဒ်ဒီး မူဝဲညီလ၊ တက်လီာ်ကံစုဖျိုး၊ တက်လိာ်ထံအါအိုင်နတ်လီ၊ ပတက်အိုင်မူစုာ်ကံး ကဘတ်လါကဲဝဲ ဒီဖဲဂီအသး . ဖဲ ပပုာ်တဂုဒီး အိုင်ဆဲးဆဲးလီ၊ တက်လီာ် တတီာ်လီလီ၊ တက်မူတက်ခိုင်တက်ဖျိုင်တမူ၊ ဟိုင်ခိုင် တက်တတက်တန၊ တဖန် ပတက်ကဘတ်ကဲ ပပုာ်အါဖျီအါ ကဘတ်သုလ၊ တက်သးဒူပူနတ်လီ၊

ကထံပီ- အရီးဆာဝဲ၊ တကမဲာ်စုာ်စုာ် အိုင်ဒီး အသးသမူ၊ နမူ ကျီတက်အီ၊ တကကွဲာ်တကကွဲာ်ဘတ်ဆုာ် အထုာ်ဖဲဟဲမဲထိုင်ကဒါက့လ၊ တကမဲာ်စုာ်စုာ်နတ်လီ၊ ပတက်အိုင်မူစုာ်ကံး ကဘတ်လါကဲဝဲ ဒ်ကထံပီအသီး . ပတက်ဟံးသး ပတက်စံးတက်ကတီာ် နတ် ကြးလ၊ ကဘတ်ဆာဝဲ ဒ်ကထံပီအ သိး . ပမူဘတ်တက်ခိုင်တဲာ် မဲဟးဂီ၊ ပတက်အိုင်မူ ဒ်တက်ခိုင်တက်ထံပီ တကကွဲာ်တကကွဲာ်ဘတ်ဆုာ် ပကဘတ်ကျဲးစးမူထိုင်ဂဲထိုင် ကဒါက့ဒ်ကထံပီ ကိးကမဲာ်ဒီး ဟဲမဲထိုင်ကဒါ တကမဲာ်တထုာ်စုာ်စုာ်အသီးနတ်လီ၊

တကွဲသ့ဝဲ-အရီးဆာ၊ အသုာ်တဖန် အိုင်တဖျိုင်တဖျိုင်လ၊ တုသုာ် ယီတဖုယီအလီ၊ ပဘတ်ကွဲာ်လီအိုင်မူဒ်တကွဲသ့ဝဲ အိုင်ယုအိုင်ပိးလိာ်သး အသီးနတ်လီ၊ အခိပညီအကတမံ ပတဘတ် “သးကွဲ” တဘတ်၊ မူဟံတ-အခိုင် စုစု လီ၊ ကိးဒီးယိုင် . မူတက်ဘတ်တက်ဘါအတက်ပန်နတ် . ဒုးနတ်ဖျါထိုင်ဝဲလ၊ ပကဘတ်အိုင်ဒီး တက်အိုင်ထူးအိုင်ယူနတ်လီ၊

မူဟံတ-အခိပညီမူဝဲ ပျာတကမုာ်စုာ်နတ် လါကဲဒီး မူမူာ်တဖျိုင် စုာ်စုာ်အသီး . မူမူာ်တဖျိုင် ပအိုင်မူတသုာ်ဘတ်ဆုာ် မူမူာ်အါဖျိုင် ပမူဟံတဖျိုင် အီနတ် ကထိုင်ဝဲ မူဟံတမူဒ် ဒီး ပျာအိုင်အါသ့ဝဲလီ၊ တက်ယုတဖဲး မူတက်ဂီတက်ဘါ အတက်ပန်နတ် .

ထံ- ထံမူတက်အိုင်ဘတ်ဒီး ဟိုင်ခိုင်ချူတက်မူတသုနီတမံဘတ် . တက်ခဲ လာာ်ဘတ်ဒီးသနူအသးလ၊ ထံလီ၊ ထံမူတက်စုာ်တက်ကဘး ပကဘတ်အိုင် မူလီ၊ ကိးထံလီ၊ အခိပညီအကတမံ မူဝဲ ပတက်အိုင်မူပူ ပကဘတ်အိုင် မူထံထံဆးဆး ဂု၊ ဂုဘတ်ဘတ် . ပကဘတ်ဆဲမိတ်တက်ထံထံဆးဆး ဂု၊ ဂုဘတ် ဘတ် လီ၊ တက်လီဆဲးနတ်လီ၊

လုဂ်ဝါ-အလုာ်ဝါ၊ မူတက်တီတက်လီတက်စိ တက်ဆုာ်အပန်နတ် . လုဂ် မူတက် အပန်နတ်တခါလ၊ အမူဝဲ တက်စာတက်မဲဘူးက့တက်အပန်နတ်လီ . ပမူက့ကွာ် က့တက်မဲလါခူးကံစုအင်ဂီ ဖဲပုမ၊ ပျာတက်တက်ဟံနတ်တက်ပိးတက်လီ

နွဲမံလ၊ အိုင်ဒီးအခိပညီတဖန်အံ ပနာ်ပာ်အီသုညီကဒ်လ၊ မူးအတက်ရဲဂံ တက်ကျဲအံ တမူထဲလ၊ တက်ကွဲဝဲကွဲကလာတက်စုာ်တက်နတ်အတက်မဲတခါမဲ အင်ဂီဘတ် . အိုင်ဒီး အတက်ပညီတက်ဟံးဒ်ဒိုင်လ၊ အမူဝဲ - ဖဲလံးတဖန်နတ် ကအိုင်မူအိုင်ဂဲလ၊ အတက်အိုင်မူအပူဒ်လဲ . တက်သိုင်လီသီလီတက် အတက်ရဲဂံ တက်ကျဲမူးလီဆီ တခါနတ်လီ၊ အဝဲအံ မူစီလ၊ ပျာကွဲာ်ဖဲပုတဖန် မဲဝဲ လါခူးကံစုစုတဘျီမူး အတက်ရဲဂံတက်ကျဲဝဲ တက်စုးခါ လါခူးဆာကတီာ် အဂုာ်နတ်လီ .

တက်မဲလါခူးကံစုမူးစီလ၊ ညါဒီး စီလဲအံအတက်လီဆီ

တက်လုာ်ဒီး တက်ကွဲကလာ တက်မဲလါခူးနတ် ဘတ်ထွဲဒီး တက်ကံစုဘတ် ဆုာ် . တက်ကံစုခဲလါနတ် တဘတ်ပေးဒီး တက်လုာ် . တက်ကွဲဝဲကွဲကလာအတက် မဲလဲလါဘတ် . ၂၁ ယဖျိုင်နတ် မူမဆါတနံအံ ကညီဖဲလံးစာသျှင်သီအိုင် လ၊ ကီဆါ . ကီချ၊ တဖန် မဲလဲလါလါလါခူးကံစုမူးတက်ရဲဂံတက်ကျဲနတ် အတက်ဟံးသး ဆီလဲလါဆီလိာ်အသးဒီး ဖဲပုလ၊ ပျာမဲဝဲနတ် အိုင်တနီလဲလီ . အဝဲနတ် ဒီးသနူထိုင်အသးလ၊ စီလဲခါတက်လဲထိုင်လဲထီ အတက်ဆီတ လဲဒီး စီလဲခါတက်အိုင်သး တက်ယုထိုင်အမိခိုင်အယီ နတ်လီ . မူမဆါတနံအံ ကညီဖဲရုလီအသးအိုင်လ၊ ကီချ၊ တဖန် မဲလဲလါလါ လါခူးကံစုမူးအတက်ရဲဂံ တက်ကျဲနတ် တမူဒ်လ၊ ညါခါတက်ကွဲဝဲကွဲကလာတက်စုာ်တက်နတ် အတက်မဲတခါ အသိးလ၊ ဘတ် . မူတက်ဟံးနတ်တက်အဒိလ၊ ဖဲပုလ၊ ပျာကိးဖျိုင်အမိအလံတနတ် တဘျီမူနတ်ဝဲ လါခူးကံစုဒီး သိုင်ပီသိုင်လံးအတက်ပန်တခါဒီးတက်နတ် တက်ဒုး ကဲထိုင်က့အီဆု ကညီဖဲဒီတကလုာ် အိုင်လီမူပိုင်ဂျီဆု လီာ်ဘူးလီ၊ ယံတဖန် တမဲသ့ဝဲနတ်ထိုင်က့ . “တက်စာဖျိုင်လိာ်က့ ပသးအင်ဂီ မူးတက်ရဲဂံတက်ကျဲ” အတက်ပန်နတ်လီ .

ပျာကွဲာ်အနီ သ၊ ကထံဘျီခါ ဖဲပုတဖန် မဲလါခူးကံစုမူး . ကမူလ၊ သဝီဖဲဆဲးဆဲးဟံပီတဖျိုင်အပူ၊ မူတမူ လ၊ ဘျီအပူသ့ဝဲသ့ဝဲလီ၊ ဖဲနတ် ခါ တက်မဲလါခူးကံစုနတ် သဝီဖဲတဖန် အတက်နာ်ပာ်ကမူဒ်ထံ တက်ကွဲဝဲကွဲ ကလာဒီးဖဲလံး ဟံပီဖဲပီတဖန် တက်အိုင်ဆုာ်အိုင်ချူ ကအိုင်အင်ဂီ တက်မူလီ ကွဲာ်စိ နတ်လီ . မူမူာ် မဲမဆါတနံညါအံ တက်မဲလါခူးကံစုမူးနတ် တမူ လ၊ ထံ သဝီတဖျိုင်စီ . သဝီဖဲတဖျိုင်စီအတက်ဂု . တမူထဲ တက်အိုင်ဆုာ် အိုင်ချူအင်ဂီ တက်ကွဲနာ်ကွဲာ်ဖဲလံးကလာ အတက်တီတက်ရဲဂံတက်ကျဲစီလါ . ဘတ် . ဘတ်တက်မဲဖျိုင်အီလ၊ ထံကီဒီ တဘတ်အပတီာ် တကးဒီးဘတ် . ဘတ်တက်မဲအါ ဂု၊ လ၊ ကီချ၊ ထံကီဒီထိုင်တနီအပူလဲလီ . ထံဂုကီဂါအိုင် နတ်တဖန် . တက်ကရုကရီခိုင်နတ်တဖန် ဟဲဟံပုာ်ပုာ်ဂီ . ကံးယုာ်အစုတပူထိးဒီး ကညီဖဲတဖန် ဒီး မဲလဲလါလါ ဟံပီနီနီဝဲ ကညီထူရှင် . လါခူးကံစုအမူးအံလ၊ အဝဲသ့ဝဲအင်ဂီပူယံပံလဲလါလဲနတ်လီ .

ဖဲ တက်စးထိုင်မ၊ ကညီနီထိုင်သီ အတက်ရဲဂံတက်ကျဲလ၊ ဒီထံဒီ ကီအပတီာ်သီသီဆာကတီာ်တဖန်အခါ နတ် တက်ဘတ်တက်ဘါခိုင်နတ်တနီ ဖဲပေး နီပေးဝဲလ၊ တက်နတ် မူတက်ဘတ်ပေးဒီး မီလုာ်ပဲလုာ်အတက်မ၊ တက်အိုင် လီ၊ ဘု သိခိုင် တက်လုာ်ထိုင်ပတ်ထိုင်ဖဲဟံပီတက်စုာ်တက်နတ် အတက်မဲအယီ တအိုင်ဒီးဆိုင် ထွဲဝဲဘတ် အိုင်တနီလီ . ဘတ်ဆုာ် မူမဆါတနံအံ ကညီဖဲတဖန် မဲနတ်ထိုင် သီနတ် အတက်ဟံးသးဆိတလဲက့အသးလဲ . သ့ဝဲညါဝဲလ၊ တက်မဲကညီနီ ထိုင်သီနတ် မူဟံပုာ်ယုဒ်ဒီး တက်မဲဖျါထိုင် မီလုာ်ပဲလုာ်အတက်မ၊ တက်လုာ်ထိုင် ဟံပီထိုင် ဖဲဟံပီအတက်ပန်ဘတ်ဆုာ် အဝဲနတ် တမူလ၊ ထံ တက်စုာ်တက် နတ်အတက်မဲအတက်ကွဲာ်အိုင်ကီာ်ဖဲတခါအပတီာ်စီလါဘတ် . မူတက်လ၊ အဘတ် ပေးဒီး ကညီဒီတကလုာ်ညါအသးသ့ဝဲလ၊ ကပီ တက်ပန်အယီ လါခဲနတ် ပျာခဲလါတုာ်လိာ်မဲက့အီ ဆဲပံလဲလါလ၊ ယုယုဖိးဖိးလ၊ တက်ဟံးသးတဖျိုင် ယီအပူနတ်လီ .

ဒ်နတ်အသီး တက်မဲလါခူးကံစုမူးလ၊ စီလဲခါခဲအံနတ် တက်ကွဲာ်စိ တမူလ၊ ထံ ဒ်လ၊ ညါခါအသိးတက်အံ မူတက်ဘတ်ပေးဒီး တက်ကွဲဝဲကွဲကလာ တက်စုာ်တက်နတ်အက့အင်ဂီအတက်ကွဲာ်အိုင်အိုင်ကီာ်ဖဲတခါမဲ အပတီာ်အသိး လါဘတ် . စီလဲခါတက်မဲလါခူးကံစုအမူးလ၊ ကီချ၊ မူမဆါတနံအံ အတက်ပညီနတ် တလ၊ ကွဲာ်လဲလါ တက်ကွဲဝဲကွဲကလာ တက်စုာ်တက်နတ်အပ တီာ်လဲ . အခိုင်ခါဒီး အတက်ကွဲာ်စိဖျိုင်ဆုာ် “တက်ကဒးဖျိုင်ကျဲကညီစာသျှင် သီဖဲ ဟဲအိုင်လ၊ ကီချ၊ တဖန် ဒ်သီး အသုတသးပူနီကွဲာ် အတက်ဟဲလီစာ အဂုာ်အကျီတဂုဒီး ကသုအိုင် . ကသုပာ်ယာ်ကျဲကျဲ အတက်ကတီာ်ကျီာ် . အလံာ်အလံာ်ဒီး အတက်ဆဲးတက်လ၊ တဖန်ဖဲ ကီာ်တဘတ်လ၊ ဟဲအိုင်ဝဲ ဆိးဝဲ လ၊ အပူအင်ဂီနတ်လီ” အအံမူတက်မဲလါခူးကံစုမူးလ၊ စီလဲခါခဲအံ ဒီး စီလဲညါခါအတက်ဆဲတလဲလီဆဲလိာ်အသး တဖန်နတ်လီ .

ကယီမူ ကညီဖဲ လီ၊ မူပိုင်ဂျီဆုာ် ဟိုင်ခိုင်ဒီဘတ်ညါတဖန် . ဖဲသုအိုင် တက်လီာ်တပူလုာ်လုာ် မဲသုကပာ်ယာ်ကျဲကျဲ သုပူကလုာ်အတက်စံစီ တဲစီ သုတက်ကတီာ်ကျီာ် . လံာ်လီ . တက်ဆဲးတက်လ၊ တဖန်ဒီး မဲသုကမဲထိုင် ပသီထိုင် ကညီလံာ်လီ ဒ်သီးမူတနံ တက်ကပံပန်ကျဲ ပပျာကညီတကလုာ် အံ ယုဒ်ဒီးပလံာ်လဲလါလ၊ အမူဝဲ ကလုာ်ခိုင်ဖဲဒီးခိုင်တနုာ်လ၊ ဟိုင်ခိုင်ဒီဘတ် ဘီမူစာဖျိုင်ကရုအတက်မဲနီမဲမဲ မူပူကသုအင်ဂီနတ်တက့ .

တက်အံမူဝဲ ၂၁ ယဖျိုင်နတ် . စီလဲခါတက်လိုင်ဘတ် အတက်ယုထိုင်နတ်လီ . လ၊ တက်ကမဲဖျါထိုင်က့ တက်အမိခိုင်မီမီပုာ်တမီ မူဒါခိုင်သ့ဝဲတဖန် ကအိုင် က့ဝဲဒိုင်လ၊ စာသျှင်သီ ကညီဖဲ နူးဒီးယဲအစုစုနတ်လီ . ကညီမီဖဲ မဲကဘတ် တက်သ့ဝဲညါပတ်ဒိုင်ပတ်ကဲအီလ၊ ဟိုင်ခိုင်ဒီဘတ်ညါလ၊ နယူ ပဝဲသ့ဝဲတဖန် အယီနတ်တက့ .

လ - တန် (သဝီတီ)

- လံာ်ဒီးသနူ-
- The Karen of Burma ; A Study in Anthropology and Ethnology (by Harry Ignatius Marshall)
  - ကညီဖဲကျီာ်အဂုာ် (ပုထုမူ-ပုတီအူ)
  - လံာ်ဟံယူ (ပုသရ်ထူလးအု)
  - ကညီတက်စံစိတဲာ်စီ (ပုစီအိုင်လး)

တထံၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဘျီၣ်ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိလီၤ တၢ်လီၤဆဲးဒဲးဘၣ်အဂ့ၢ်ဝီၢ်ရၢၣ်လီၤကဝီၤဖိတဖၣ်စံးဝဲ

လါယုၤလဲၣ် ၁၃ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စီၤမ့ၢ်အူၤသး ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိလီၤ ကဲ ထီၣ်သးဖဲ ဝီၢ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအံၤအဂီၢ် စးထီၣ်လၢအပူၤကွံာ် ပဒိၣ်အစီၤဒီး တုၤလၢ တကီၢ်ခါ ပဒိၣ်အစုၤလၢလံၤ တထံၣ်လၢ တၢ်ဘျီၣ်ရဲၣ်ဝဲ လီၤတၢ်လီၤ ဆဲး တအိၣ်ဒဲးဘၣ်အဂ့ၢ် ဝီၢ်ရၢၣ်လီၤက ဝီၤဖိတဖၣ် စံးလီၤဝဲဖဲ တၢ်ထံၣ်လီၢ် သးဒီး ဘျီၣ်ဒိၣ်ခါတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ ဘၣ်တၢ်မၤဖဲ ချၢၣ်တကူၣ်တၢ်ဟီၣ်က ဝီၤ တီၤထီၣ်ကွီၤ မ့ၢ်ရၢၣ်ပံးဘျီၣ်အပူၤ အံၤအခါ န့ၣ်လီၤ။

ဝီၤ ထံဖိနဲ၊ တကူၣ်တၢ်ဟီၣ်က ဝီၤ ထံဖိနဲ၊ ဒဲးလီၢ်၊ ဖါပြး ဒီး ကျုးသဝီ တဖၣ် ခူသဝီဖိၣ်ဟံၣ် အဂၤ ၁၀၀ ဘျီၣ် လဲၤထီၣ်ဝဲဒီး တီၣ်ဖျါထီၣ်သကိး ဝဲ ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် ဒ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ။ စီၤအိၣ်မ့ၢ်လၢ တကူၣ်တၢ်ဟီၣ်က အံၤ စံးဝဲ “မ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး ကသံၣ်မူၤ ဘျီၣ်န့ၣ် ပတီၣ်ဖျါတၢ်ဘၣ်လၢ အပူၤ ကွံာ်ပဒိၣ် ဘျီၣ်ဒိၣ်ခါတၢ်စးတဖၣ်အအိၣ် လီၤ။ တုၤခဲအံၤဒုၣ်လဲၣ် တထံၣ်ဘၣ် အစၢ ပျီၣ်ရဲၣ်ခဲဒဲးဘၣ်။ ပုၤသးစးဒီး ပုၤသးပုၤသ့တဖၣ် မူၤယုၤဝဲလီၤ။ ဟံၣ် ဖိသီဖိနဲကတုၤ ဟံးမူၤဒါတကဲလၢဘၣ် ပထီၣ်ခါဝဲ တၢ်မၤကၤ ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်လၢ တက့ၤလီၤ” အဂ့ၢ် တၢ်ပိၣ်တဲသကိး ဝဲဖဲ တၢ်ထံၣ်လီၢ်အိၣ်သကိးမူၤအပူၤ န့ၣ်လီၤ။

အတၢ်အိၣ်မူ ကဂ့ၢ်ဝဲအဂီၢ် ကြးဟံး အရူ မၤဝဲ တၢ်တြီၤဆူကသံၣ်မူၤ ဘျီၣ် တၢ်မၤတဖၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤလၢ တၢ် ဘျီၣ်သဲးစးအသိး တကးဘၣ် တၢ်တြီၤ ဆူကသံၣ်မူၤဘျီၣ်တၢ်မၤအကျါ ခူသဝီ ဘၣ်မူၤဘၣ်ဒါတဖၣ်ဒီး ကမ့ၢ်ဖိတဖၣ် ကဘၣ်ပုၤပုၤဟီၣ်ဝဲအဂ့ၢ် လီၤကဝီၤ ဖိတနီၤလၢ လဲၤထီၣ်ဝဲ တၢ်ထံၣ်လီၢ် အိၣ်သကိးမူၤတဖၣ် စံးဝဲလီၤ။ တၢ်စံးဝဲ ဒ်န့ၣ်အဖိခိၣ် နီၣ်တကီၢ် ကီၢ်ဆၢ ကလုာ်ဘျီၣ်ဒိၣ်ခါတၢ်စး စီၤရၢၣ် ဖိၣ်အူၤ စံးဝဲ “ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ကဲထီၣ်သးလၢ ဟီၣ်ကဝီၤ ဒီတဘျီၣ် အပတီၣ်လီၤ။ တဘၣ်ဂီၢ်လီၢ်သးဒီး ခါဆူညါ သးစးတဖၣ်ဘၣ်။ ဟံၣ်ပုၤဝဲ ဖဲစးကိးလၢ ပဒိၣ် အသီ ၁၀၀ တၢ်တီၢ် ကျဲၤအကျါလဲၣ်လီၤ။ ကဘၣ်သံကွၢ်ဖဲ ကီၢ်စံၣ်ပဒိၣ်အအိၣ် မ့ၢ်မၤတဖၣ် ကဘၣ်

တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်အပူၤ ကပုၤပုၤမၤသကိးဝဲ ပၢၢ်လၢတၢ်ဆၢတၢ်အိၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ်ကရူၢ်စံးဝဲ

လါယုၤလဲၣ် ၈ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စီၤထီၣ်လုၤ ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ် တၢ်ကရၢကရီ ကရူၢ် ကတီၣ်ဖျါတၢ်ပိၣ်သကိးဝဲ အဝဲသ့ၣ် အကျဲသန့လၢ ထံၣ်ကီၢ်သး တၢ်အိၣ် သကိးမူၤ (၂၁ယာ်ဖျိၣ်န့ၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ်ကရူၢ် စးတဖၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်) ကိးပတီၣ်ဒဲး

အပူၤ ဒီး ကပုၤပုၤမၤသကိး တၢ်ပာ် လီၤဝဲ တၢ်ဆၢတၢ်အပတီၣ်အိၣ်ထီၣ် အဂီၢ် တီၢ်ဟံၣ်ဝဲအဂ့ၢ် တၢ်ဒုးလိၣ်ထီၣ် ဖးထီၣ် ကမ့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ် ဖိၣ်ရၢၣ် (တၢ် ကူၣ်လီၢ်အိၣ်သကိး) ကမံးတံာ်(ပ တြီၣ်) အံၤ စံးဝဲလီၤ။ တၢ်ကတဲာ်ကတီၤလဲၣ်လၢ တၢ်က

ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ (၂၁) ယာ်ဖျိၣ်န့ၣ် ကီၢ်စၢ ဖျိၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဖိခိၣ် တၢ်ဒုးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် ဖိၣ်ရၢၣ် ကမံး တံာ်ပတြီၣ် မၤဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ် မူၤဖဲ လါယုၤလဲၣ် ၈ သီ၊ ဖဲ ဝုၢ်တကူၣ်၊ ဘီၤတထီၣ်ကီၢ်ဆၢ၊ Orchid Hotel အပူၤအခါ ကမံးတံာ်ဖိ အူၤသ့ၣ်အံၤ

ဆူၤန့ၣ်ဝဲဆူ ကီၢ်စၢဖျိၣ် ဘျီၣ်ဒိၣ်အပူၤ လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ် ဖဲ လါယုၤလဲၣ် အသီ ၁၀ အနံၤန့ၣ် လီၤ။

ဒီဖျိၣ်လၢ ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်အပံၤ ဖဲ ဝီၣ်ရီၣ်ကီၢ်ဆၢ ဝီၣ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ အပူၤ န့ၣ် က့ၤကျဲၤသံဝဲအမိၢ်ဒီး ဖဲဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်၊ တၢ်မၤသံလီၤကစၢသးတၢ်ဂ့ၢ်၊ တၢ်ကျီၤ သံဝဲ ဟံၣ်ဖိဖိဖိဒီး ဖဲဘၣ်တဖၣ် လၢအ မ့ၢ် ကွီၢ်မ့ၢ် အကလုာ်ကလုာ် တဖၣ် ကဲထီၣ်သးအါတက့ၢ် န့ၣ်လီၤ။ ဒီး လီၤကဝီၤဖိလၢ လဲၤတုၤယါဘျီၣ်က့ၤ သးဆူ တပတုာ်ကွံာ် ကသံၣ်မူၤဘျီၣ် လီၤ အိၣ်လၢ အဂၤ ၁၀ ယုၤပုၤပုၤအဂ့ၢ် ပုၤဘၣ်မူၤဘၣ်ဒါ ဘၣ်ထွဲတဖၣ် စံးဝဲ လီၤ။

တကူၣ်တၢ်ဟီၣ်က ဝီၤစီၤအိၣ်ထီၣ် ထံၣ် စံးဝဲ “စးထီၣ်လၢ လါမ့ၢ်ထီၣ်အံၤ ဟးဆူကွံာ်ဟ့ၣ်တၢ်လၢ သဝီပုၤလၢ မ့ၢ်ဆါဒီလီၤ။ မ့ၢ်န့ၣ်စီၤစီၤကိး ဟးဆူ ဝဲလီၤ။ ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၣ် လၢ ဘၣ်ထွဲ ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်ဂ့ၢ်လီၤ။ တၢ် ဘျးလီၢ်သးအိၣ်ဝဲဒီး ကရူၢ်၊ ကရၢ တနီၤအပံၤ ဘၣ်မၤတၢ်အံၤ တၢ်ကီၢ် တၢ်ခဲ အိၣ်ဝဲလီၤ။ မ့ၢ်ပုၤပုၤမၤသကိး ခဲလၢာ်မ့ၢ်ကကဲထီၣ်ဝဲ ဟီၣ်ကဝီၤလၢ ပုၤပုၤဒီး ဒီး ကသံၣ်မူၤဘျီၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။

ဖဲတၢ်ထံၣ်လီၢ်အိၣ်သကိးမူၤ အ ပူၤအံၤ စီၤရၢၣ်ဖိၣ်အူၤဒီး အူၤတုၤမ့ၢ်အူၤသ့ၣ် တဖၣ် တီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဘျီၣ်ဒိၣ်ခါတၢ်လဲၤ ဒီဖျိၣ်အဂ့ၢ်၊ ကီၢ်ဆၢတဘျီၣ်အဂီၢ် ထံ ကီၢ်ပဒိၣ် ပာ်လီၤန့ၢ်ဝဲ ဖု တီၢ်ပာ် အကလီၢ် ၁၀၀၀ အဖိခိၣ် သံကွၢ်က့ၤ ဝဲလၢ ကမၤပုၤန့ၢ်ဝဲ အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဖး ကစၢတဖၣ် အတၢ်လိၣ်ဘၣ် ဒဲလဲၣ်အ ဂ့ၢ် ဒီး လီၤကဝီၤဖိတကဟၤ က့ၤတၢ် ပိၣ်သကိးကဒါက့ၤဝဲလၢ ကသံၣ်မူၤ ဘျီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်၊ ကွီၤ၊ တီၤအတၢ်လိၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။

စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ကစးထီၣ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ (၂၁) ယာ်ဖျိၣ်န့ၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ် ကီၢ်စၢဖျိၣ် တၢ်မုာ် တၢ်ခုၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖဲလါအီၣ်ကလုာ်လၢ ကဟံၣ်ဝဲအတီၢ်ပုၤဒီး ဒ်ဟံၣ်ဖျါဃာ်ဝဲလၢ ကပျဲပုၤပုၤဘၣ်ဝဲ ကမ့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ် တၢ်က ရၢကရီတဖၣ်အသိး ကရဲၣ်ကျဲၤမၤ ယုာ်ဝဲ ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ်ကရူၢ် ဖိၣ်ရၢၣ်(တၢ်ကူၣ် လီၢ်တၢ်ပိၣ်သကိး)လၢ တကတီၢ် ဃီဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်အဝဲန့ၣ်အဂ့ၢ် ပဒိၣ်စံးဟံၣ်ဝဲလီၤ။

တကီၢ်ခါ ဆၢကတီၢ်အဝဲအံၤ တၢ်ဒုးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် ကီၢ်စၢဖျိၣ်တၢ် မုာ်တၢ်ခုၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ် ကရူၢ် ဖိၣ်ရၢၣ်ကမံးတံာ်ပတြီၣ်ကွံး ပာ်လီၤဃာ်ဝဲ တၢ်မၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ ပ တြီၣ်တဘျီၣ် လၢအကူၣ်အိၣ်ဝဲ (၇) ကူၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဒီးတၢ်မၤအကျဲၤ ပတြီၣ် အဝဲန့ၣ်အကျဲၤအံၤ ပာ်ဖျါဃာ်ဝဲ ယုာ် ဒီး တၢ်ကပျဲပုၤပုၤဘၣ်ဝဲ ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ်ဖိၣ်ရၢၣ် ဟံၣ်တုၤလၢတၢ်ဟံၣ်လီၤဝဲ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖးဒိၣ် တၢ်ဆၢတံာ်အပတီၢ်တကးဘၣ် တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ်ဖိၣ်ရၢၣ် အကူၢ်အဂီၢ်၊ တၢ်မၤအကျဲၤအကျဲၤ တ ပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်၊ တၢ်မၤအကျဲၤတၢ် ဆၢကတီၢ်တီၤဃု(အချိန်ဇယား)သ့ၣ် တဖၣ် ပုၤပုၤဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဒုးလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ် ဖိၣ်ရၢၣ် တၢ်မၤကမံးတံာ် (ပတြီၣ်) အံၤ တၢ်စးထီၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဖဲ ၂၀၁၆ နံၣ်၊ လါမ့ၢ် ၂၉ သီအနံၤလၢ ကမ့ၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီၢ်ပုၤဘျီၣ်အပူၤ (၂၀) ဘျီၣ်လီၤ။

မၤထူရၢၣ်ဂီၢ်အၢၣ်လီၤသး

လါအီၣ်ကၢၣ်စံ မူခိၣ်စူၤထံ မ့ၢ်တၢ်သးအုးအမုၢ်န့ၢ် ကညီဖိလီၢ်ဘျးလီၢ်ယံၤ သ့ၣ်နီၣ်ကီၢ်ခိၣ်ဘးအူၤကွံာ်

တဘျီၣ်လၢန့ၣ်ကီၢ်ဆၢ ထီၣ်ကိးကီၢ် သဝီကပာ် ဖဲစံာ်ဒဲတဖျါအပူၤ သတူၢ်ကလၢ ခုၣ်ဒါတုၤ

တချးဖဲ မ့ၢ်ဆူဝါထီၣ် ခုၣ်ဒါပဲကဝီၤန့ၢ်အီၤ ယုာ်ဒီးပသးခိၣ်စံးခုၣ် တပျဲတၢ်သံခိၣ်ဆၢက့ၤ

ခုၣ်ဒါစုပူၤ ဟ့ၣ်လီၤသး လုၤတက့ၤ ကီၢ်ခိၣ်တမၤ စုကဝဲအိၣ်လၢစုပူၤ တြီၣ်ဆၢက့ၤလၢ တၢ်သးခု

ပကီၢ်ခိၣ် စီၤဘးအူၤကွံာ် လုာ်ထီၣ်သးလၢ ပဂီၢ်လံ နံၤအံၤမ့ၢ်ဟံတုၤအိၣ်ပုၤ သ့ၣ်နီၣ်မၤလၢကဝီၤန့ၢ်

တစီၤဝဲဒီး တစီၤဟဲ ဒ်ပကီၢ်ခိၣ် ဒါလီၤကျဲ ကလုာ်ဂီၢ် ယိာ်ကဒါဘီ တဆိမိၣ် ပဝဲ နီၣ်ဘျီ

တၢ်ခွံလွံၢ်ခွံ သးသဟီၣ် အၢၣ်လီၤန့ၢ် ပကသ့ၣ်ထီၣ် မၤထူရၢၣ်အလၢဂီၢ်ထူၣ်လီၤ ယုာ်ဒီးန့ၢ် ကအိၣ်လီၤစီၤ

ခဲအံၤ မၤထူရၢၣ်န့ၢ် အိၣ်ဒီးလၢ ကထီကယၤ တၢ်ဟံၣ်ဆၢ မၤကျဲၤအိၣ်ကျိ ကလီၤမၤက့ၤတဘျီၣ်ဃီ

သ့ၣ်နီၣ်ဒီး နတၢ်ကတီၤ တဘၣ်လဲၤဒီးလီၤပကီၢ် ကညီဖိအတၢ်ဟံၣ်ဆၢ ကမ့ၢ်တၢ်ဒီး အကတၢ်

ကညီဖိ မိာ်ထံးဟံထံး ထွဲလီၢ်သကိး ပမံာ်ထံ ဟံဆူၣ်ထီၣ်သးန့ၢ်ဒီးယၤ မၤထူရၢၣ်ဂီၢ် အၢၣ်လီၤသး

အိၣ်တမ့ၢ် ကီၢ်အိၣ်ထွဲလီၤယါ... သုလုၤနီၣ်မံးဖိ

သတ္တမအကြိမ်မြောက်ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ (၅) ပါတီတွေဆုံဆွေးနွေးပွဲသဘောထား(၃) ချက်ထုတ်ပြန်

ဧပြီလ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောစောသောညက ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ ၅ ပါတီ တို့သည် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံ မြို့၊ ခွဲကဘောင်ဂါးဒင်းတွင် ဧပြီလ ၁၆ ရက်မှ ၁၇ ရက်နေ့အထိ သတ္တမ အကြိမ်မြောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ခဲ့ကြပြီး တွေ့ဆုံပွဲအပြီးတွင် သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက် ၃ ချက်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၁ ရာစုပင်လုံ) သို့ ကရင် နိုင်ငံရေးပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များ အား တက်ရောက်ခွင့်ပြုရေး၊ ကရင် နိုင်ငံရေးပါတီကြီး တပါတီ ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် အခြေခံမူဝါဒ သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ခြင်းနှင့် မြန်မာထိုင်းနယ်စပ်၌ တရားမဝင် မော်တော်ယာဉ် တင်သွင်းမှုကို ပိတ်ပင်ကာ ပြည်နယ်အတွင်း ရောက်ရှိပြီးသော ယာဉ်များကို အရေးယူ ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုရန်နှင့် သင့်တော်သည့် အခွန်နှုန်းထား တစ်ခုဖြင့် တရားဝင် လိုင်စင်များ ထုတ်ပေးရန် စသည့် အချက်တို့ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်

ပါတီ (PSDP) ဥက္ကဋ္ဌ စောခင်မောင် မြင့်က 'တွေ့ဆုံပွဲမှာ ကျနော်တို့ ပြည်သူတွေ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ လိုင်စင်မဲ့ကား ဖမ်းဆီးခံရတဲ့ကိစ္စ၊ ပြီးတော့ ရေရှည်အတွက် နိုင်ငံရေး ပြဿနာတို့နဲ့ ကရင်လူထုဆန္ဒဖြစ်တဲ့ တခုတည်းသော ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ ပေါ်ထွန်းလာဖို့ ကိစ္စတွေကို ဆွေးနွေး ဖြစ်ကြပါတယ်' ဟု ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ ၅ ပါတီ သည် တခုတည်းသော ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ ပြန်လည်စုပေါင်း ဖွဲ့စည်းရန် ကရင်လူထု တောင်းဆိုချက်အရ တွေ့ဆုံပွဲကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအထိ စုစုပေါင်း ၇ ကြိမ် ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကာ ပေါင်းစည်းရေး အတွက် အခြေခံမူဝါဒရေးဆွဲပြီး ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်းလည်း သိရသည်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အထူး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး(KNU)မှ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဌာန တာဝန်ခံ ပဒိုစောအားတိုးနှင့် ခူးပလာယာ ခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောရွှေမောင်းတို့လည်း တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ဆွေးနွေးပွဲ

နှင့်ပတ်သက်၍ နောင်လာမည့် ကရင်အမျိုးသားအရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အလွန်အားရ ကျေနပ် မိကြောင်း ပဒိုစောအားတိုးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

'နောင်တချိန် ကျနော်တို့လူမျိုးများအတွက် အာမခံချက်ရှိတဲ့ အခြေအနေရောက်ဖို့အတွက် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်တွေ ရှိတာတွေရတဲ့အတွက် ကြောင့် KNU အနေနဲ့လည်း ပါတီနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးတော့ ကရင်အမျိုးသားများအတွက် အကျိုးပြုလုပ်ဆောင် သွားကြမယ်လို့တော့ ဒီအစည်းအဝေးမှာ မှတ်တမ်းတင် ထားပါတယ်' ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ပါတီ ပေါင်းစည်းရေးအတွက် ကရင်နိုင်ငံရေးပါတီ ၅ ခုဖြစ်သည့် ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP)၊ ကရင်ပြည်သူ့ပါတီ (KP P)၊ ကရင်အမျိုးသားပါတီ (KNP)၊ ကရင်ပြည်နယ် ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ (KSDDP) နှင့် ကရင် ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီ (KDP) တို့သည် လာမည့် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ထပ်မံတွေ့ဆုံ ရန်ရှိကြောင်း သိရသည်။

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်ရန် အစိုးရနှင့် UNFC ဆက်ဆွေးနွေးမည်

ဧပြီလ ၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောစောသောညက လာမည့် ဩဂုတ်လအတွင်း ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်နေသည့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲ (၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံ) သို့ ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC) တက်ရောက်ရန် အစိုးရနှင့် ဆက်ဆွေးနွေးသွားမည်ဟု UNFC နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (DPN) အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ခူးဦးရယ်က ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ပြောသည်။

အဆိုပါကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ UNFC နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (DPN) နှင့် ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း ဦးဆောင်သည့် အစိုးရ ၂၁ ရာစုပင်လုံညီလာခံ အကြိုပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီတို့ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေလီလမ်း အမှတ် (၁၀) ရှိ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေး နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးစင်တာ၌ နှစ်ဖက် ဆွေးနွေးပွဲအပြီး ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ခူးဦးရယ်က ယခုလို ပြောသည်။

'ကျနော်တို့ကြား သွားရမယ့် လုပ်ငန်းအဆင့်လေးတွေ ရှိပါသေး တယ်။ အဲဒါ လုပ်ငန်းစဉ်မှာ မိုင်ဂျာယန် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တွေလုပ်မယ့် ညီလာခံရှိပါတယ်။ ညီလာခံလုပ်ပြီးမှပဲ ဘယ်လိုတက် ကြမလဲ တဆင့်ချင်း ညှိနှိုင်းပြီးတော့

ဆုံးဖြတ်သွားရမဲ့ကိစ္စ ဖြစ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျနော်တို့ အဖွဲ့အစည်း က တပ်ပေါင်းစုရှိတယ်။ တပ်ပေါင်းစုထဲမှာ မပါဝင်တဲ့အဖွဲ့တွေ လည်းရှိတော့ မိုင်ဂျာယန်မှာ အဖြေရှာဖို့ ရှိတယ်။ ဘယ်လိုတက် မယ် မတက်ဘူးဆိုတာ ပေါ်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် တက် မယ် မတက်ဘူးဆိုတာ ဖြေရာမှာ တိတိပပ မရှိသေးပါဘူး' ဟု DPN ခေါင်းဆောင် ခူးဦးရယ်က ပြော သည်။

ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ (၂၁ ရာစုပင်လုံ) အကြို ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ အနေဖြင့် ဧပြီလအတွင်းပြုလုပ်မည့် တိုင်း ရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန် ရေးအဖွဲ့များ၏ မိုင်ဂျာယန် ညီ လာခံသို့ တရားဝင် စာပေးပို့သွား ရန် ရှိပြီး ညီလာခံ အပြီးတွင် ကော်မတီနှင့် တိုင်းရင်းသားလက် နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ညီလာခံ တက် ရောက်ရေးအတွက် ဆက်ဆွေးနွေး မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များရှိနေ သေး ကြောင်း ကော်မတီဝင် ဦးလှမောင် ရွှေက ပြောသည်။

UNFC နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိ နှိုင်း ဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ်အ ဖွဲ့နှင့် ၂၁ ရာစုပင်လုံ အကြိုပြင်ဆင် ရေးကော်မတီတို့ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့က ၁၀ နာရီမှ နေ့လည် ၁ နာရီခွဲထိ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ကို မည်သို့ ဆက်သွားမည်ကိစ္စ၊ UNFC နှင့်

နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ဧပြီလ လယ်ပိုင်းတွင် တွေ့ဆုံမည့်ကိစ္စနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ကျင်းပသည့် အခါ မည်သို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရမည်ဆိုသည့် အခြေခံမူများကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်ဟု ခူးဦးရယ်က ပြောသည်။

အဆိုပါဆွေးနွေးပွဲသို့ DPN အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ခူးဦးရယ် (KNP P)၊ ဒုအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ် စိုင်းထူး (SSPP)၊ ဒေါက်တာနိုင်ရွှေ သိန်း (NMSPP)၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆော်လ မွန် (LDU)၊ ဗိုလ်မှူးကြီး မင်းထွန်း (ANC)၊ တာ့ညီလူ (WNO) တို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ၂၁ ပင်လုံ အကြို ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီ ဘက်မှ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတင်မျိုး ဝင်း၊ ဦးသိန်းဇော်၊ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်ဇော်ဦး (ငြိမ်း)၊ ဦးနိုင်ငံလင်း၊ ဦး ခက်ထိန်နန်၊ ဒေါ်ဒွေး၊ ဦးမိုးဇော် ဦးနှင့် ဦးလှမောင်ရွှေတို့ တက် ရောက်ခဲ့ကြသည်။

လက်ရှိ အစိုးရလက်ထက် UNFC နှင့် အစိုးရတို့ ဇွန်လဆန်း ပိုင်းတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့၌ ပထမအကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ ပြီး ယင်း၏အဆက်အဖြစ် ယခုကဲ့ သို့ ရန်ကုန်မြို့တွင် ထပ်မံ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း နှစ်ဖက် ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ သိရ သည်။

DKBA ကလိုထူးဘောဗဟိုဌာနချုပ်ရုံးကို ဆုံဆည်းမြိုင်တွင်ဖွင့်လှစ်

ဧပြီလ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စနေနံနက် မြန်မာအစိုးရနှင့် တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်-NCA ကို လက်

မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ဒီမိုကရေစီ အကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် DKBA ကလိုထူးဘောအဖွဲ့၏ ဗဟိုဌာန ချုပ်ရုံးကို ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီ မြို့နယ်အတွင်းရှိ ဆုံဆည်းမြိုင်

ကျေးရွာတွင် ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့ ၌ စတင်ဖွင့်လှစ်လိုက်ပြီ ဖြစ် သည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က အစိုးရနှင့်

DKBA တို့ အချက် ၆ ချက်ပါရှိသည့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ငြိမ်းချမ်း ရေး သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပထမဆုံး ဖွင့်လှစ် သည့် ဗဟိုဌာနချုပ်ရုံးဖြစ်သည်ဟု DKBA ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဒုဗိုလ်ချုပ် ကြီး စောစတိုးက ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ပြောသည်။

'အခုလက်ရှိ ရုံးချုပ်ကိုဆောက် တာ ဖူးလားပွယ် (စစ်ဦးစီးချုပ် ဟောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောလား ပွယ်) မကွယ်လွန်မီက စတင် ဆောက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အရင်က တော့ ဌာနဆိုင်ရာအလိုက် ယာယီ ရုံးချုပ် သဘောမျိုးပဲ။ အခုမှ ရုံး ချုပ်တခုအဖြစ်နဲ့ အခိုင်အမာ ဆောက်ပြီး ဖွင့်လှစ်တာ ဖြစ်ပါ တယ်' ဟု သူက ပြောသည်။

၎င်း အသစ်ဖွင့်လှစ်လိုက်သည့် ရုံးချုပ်မှာ ၂ ထပ်အဆောက်အဦး ဖြစ်ပြီး DKBA ၏ ဌာနဆိုင်ရာ အားလုံး ပါဝင်မည်ဖြစ်ကာ အပေါ် ထပ်တွင် DKBA ၏ သမိုင်းပြတိုက် ဖွင့်လှစ်ထားရှိမည်ဟု ဆိုသည်။

ရုံးချုပ်ဖွင့်ပွဲတွင် အစိုးရ တပ်မ တော်မှ အရာရှိများ၊ KNU စစ်ဖက် ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဌာနဆိုင် ရာများ၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၊ DKBA ခေါင်းဆောင်များနှင့် နယ် စပ်ဒေသရှိ ထိုင်းအရပ်ဖက် စစ် ဖက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဒေသခံ ကျေးရွာသူရွာသားများ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ၅၀၀ ဦးခန့် တက်ရောက် ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ဒီမိုကရေစီ အကျိုးပြု ကရင် တပ်မတော် DKBA သည် ၂၀၁၅

ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက် နေ့က ပြုလုပ်သော NCA လက်မှတ် ရေးထိုးမှုတွင် အခြားသော တိုင်း ရင်းသား လက်နက်ကိုင်တော်လှန် ရေးအဖွဲ့ ၇ ဖွဲ့နှင့်အတူ လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။

လက်ရှိ DKBA စစ်ဦးစီးချုပ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမိုးရှေးဖြစ်ပြီး ဒု စစ်ဦးစီးချုပ်၊ စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ်၊ စစ်ဦးစီးအောက်တွင် စစ်ဦးစီး၊ စစ် ရေး၊ ထောက်ပံ့ရေးလုပ်ငန်းဌာနနှင့် အခြေချစစ်ဗျူဟာ အောက်တွင် တပ်ရင်း ၃ ရင်း၊ စစ်ဆင်ကွပ်ကဲရေး အမှတ်(၁)အောက်တွင် တပ်ရင်း (၃) ရင်း၊ အမှတ်(၂)အောက်တွင် တပ်ရင်း (၃)ရင်းတို့ဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလက ပြန်လည်ပြင်ဆင် ဖွဲ့ စည်းခဲ့သည်။

စပါးပျက်ပိုးတမျိုးကြောင့် ကေအန်ယူလူသောမြို့နယ်တွင် စပါးပျိုးပင်ပျက်စီးနေ

ဇူလိုင် ၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်ခရိုင်အတွင်း ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (ကေအန်ယူ) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ လူသောမြို့နယ်၊ ပေးကေးကျေးရွာ အုပ်စု၊ သေ့ခယ်မုဒဲကျေးရွာ အနီးရှိ လယ်ယာမြေ ၄ ခုတွင် ဇွန် ၂၈ ရက်နေ့မှ ယခုချိန်အထိ စပါးပျက်ပိုးတမျိုးကြောင့် ပျိုးစပါးပင်များ ပျက်စီးလျက်ရှိသည်ဟု သိရှိရသည်။

စပါးစိုက်ရန် ပျိုးထားသော အဆိုပါ ပျိုးစပါးပင်များသည် ပိုးမွှားတို့၏ ကိုက်ဖြတ်ဖျက်ဆီးသဖြင့် နှုတ်ယူပြီး ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန် မရရှိသလို တဖန်ပြန်လည် မျိုးစေ့ပျိုးကြံရန်လည်း အလားတူ ထပ်မံဖြစ်သွားမည်ကို ကာယကံရှင် လယ်သမားများ စိုးရိမ်နေကြသည်ဟု ကေအန်ယူ ဖာပွန်ခရိုင် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး စောလွဲဂေက

ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ 'ဒီစပါးပိုးပျက်စီးမှုတွေ ဖြစ်ပွားတော့ ကျနော်တို့ကို လာတင်ပြတယ်။ ကျနော်တို့ဒေသမှာ ဒီလိုတခါမှ မကြုံခဲ့ဖူးဘူး။ ဒီလိုဖြစ်တော့ လယ်သမားတွေ စိုးရိမ်ကြတာပေါ့။ အခုလိုဖြစ်တာ ဒီဒေသခံမှာ ပိုးမွှားစားတဲ့ ဖားတွေ၊ ဇရက်ငှက်၊ ဘုတ်ငှက်တွေကို ဖမ်းစားကြတာ များလာတဲ့အတွက် ဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်တို့ ဒီကလူတွေ ယူဆကြတယ်' ဟု ပြောသည်။

လုံးခဲထောချောင်းပြန်လည်တူးဖော်မှုကြောင့် လယ်မြေကေ(၂၀၀) ခန့် ရေမရရှိဘဲ အခက်ကြုံနေ

ဇူလိုင် ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ဝင်းရော်ဒေသရှိ ထီးဖိုးနိုင်ရွာ လုံးခဲထောချောင်းကို ကြားအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် ဆည်မြောင်းဌာနမှ ပြန်လည်တူးဖော်မှုများ လုပ်ဆောင်လိုက်သည့်အပေါ် လယ်မြေကေ ရာနှင့်ချီ၍ ရေမရရှိတော့သဖြင့် ထွက်နှုန်းပျက်စီးမှုများ အခက်အခဲကြုံတွေ့နေရသည်ဟု ဒေသခံလယ်သမားများက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့က ပြောသည်။

ထီးဖိုးနိုင်၊ တမိုးဝေါင်းနှင့် ထိမံထို ကျေးရွာများရှိ လယ်မြေများမှာ ရေရရှိရန် ရည်ရွယ်ကာ ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ယခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက ယင်းချောင်းကို ပြန်လည် တူးဖော်ခြင်းကြောင့် ယခုအချိန်တွင် ၎င်းကျေးရွာများမှ လယ်သမား ၂၀ ကျော်၏ လယ်မြေကေ ၂၀၀ ခန့်မှာ ရေမရရှိသည့် ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်ဟု သိရသည်။

တမိုးဝေါင်းကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မန်းခင်လှိုင်ကလည်း 'ဒီလုံးခဲထောချောင်း တူးဖော်ဆိုရင် ရွာနားက လယ်မြေတွေတော့ ပြဿနာ သိပ်မရှိပေမယ့် ချောင်းအောက်ဘက် ရောက်ရင် လယ်သမားမြေတွေ ထိမယ်ဆိုတာ သူတို့ကို ပြောပြတယ်။ လယ်သမားတွေကိုလည်း မိမိတို့လယ်မြေတွေပါရင် သွားပြောဖို့ ပြောတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ မရရှိသေး၍ ထွန်ယက်ခများအတွက် လယ်သမားများ အခက်ကြုံ

ဇူလိုင် ၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ကြားအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ် ဝင်းရော်ဒေသရှိ ကျေးရွာအများစုမှ လယ်ယာများကို ဇွန်လကတည်းက ထွန်ယက်မျိုးကျ စိုက်ပျိုးကြပြီး သော်လည်း လက်ရှိအချိန်ထိ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်ထံမှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ မရရှိသေးအတွက် ထွန်ယက်ခ၊ အလုပ်သမားခများကို ပေးချေရန် အခက်အခဲကြုံတွေ့နေရသည်ဟု ဒေသခံလယ်သမားများက ပြောဆိုကြသည်။

တိုင်ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် တောင်ဒီးကျေးရွာအုပ်စုများရှိ လယ်သမားများသည် စိုက်ပျိုးစရိတ် ချေးငွေ ရရှိရန် ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လဆန်း က တည်းက ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးစရိတ် ထုတ်ချေးငွေကော်မတီထံသို့ တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း လက်ရှိအချိန်ထိ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ မရရှိသည့်အတွက် ယခုလို အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

လယ်သမားများ အနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး စရိတ်ငွေ ထုတ်ချေးနိုင်ရန် ဇွန် ၂၉ ရက်နေ့က တံခွန်တိုင်ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် တောင်ဒီးကျေးရွာအုပ်စု ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူက သွားရောက်လက်မှတ်ထိုးပြီး ဖြစ်သော်လည်း မြို့နယ်မှ ငွေထုတ်

ချေးပေးနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ဇူလိုင်လ ပထမပတ် နောက်ဆုံးရက်မှသာ ငွေထုတ်ချေးပေးသွားမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ခလယ်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး စောဆန်းညွန့် မောင်က ပြောသည်။

ယခုကိစ္စအပေါ် ကြားအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဘဏ် မန်နေဂျာ ဦးမျိုးအောင်က 'ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌရော၊ အတွင်းရေးမှူးတွေရော၊ လူကြီးတွေရော၊ မြေစာရင်းဌာနကရော၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနရော၊ အခုထိ လက်မှတ်မထိုးရသေးဘူး။ လာလည်း မစစ်ရသေးဘူးဆိုတော့ ကျနော်တို့ ဘယ်လိုပေးလို့ရမှာလဲ။ အောက်ခြေကို စာရင်းဇယား မစုံသေးဘူး။ အောက်ခြေမှာပဲ တာဝန်ရှိတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ် အ

နေဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ရကြောင်း ခလယ်ကျေးရွာအုပ်စုရှိ စိုက်ပျိုးစရိတ် ထုတ်ချေးရေးကော်မတီဝင် မန်းကျော်လင်းရီက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံစောလယ်ဒိုဂေနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာဝန်ခံရိုင်ရှိ အုန်းဖျန်နှင့် မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံစောလယ်ဒိုဂေသည် ဆေးရုံဝန်ထမ်းများ အလုပ်မဆင်းဘဲ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့မှုကို သက်ဆိုင်ရာ Aide Medicale Internationale (AMI) ဌာနချုပ်မှ တာဝန်ရှိသူများက လာရောက် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးမှုကြောင့် ပြေလည်သွားပြီး ဧည့်သည်အတွက် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့ရသည့် အခြေခံ အကြောင်းရင်းနှင့် အခြေအနေများကို မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံ စောလယ်ဒိုဂေအား ကရင်သတင်းစဉ်က ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားခဲ့သည်။

အဆိုပါကိစ္စ မည်ကဲ့သို့ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်း ပြေလည်သွားသည်၊ ဆေးရုံဝန်ထမ်းများ၏ မည်သည့်အတွက် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့ရသည့် အခြေခံ အကြောင်းရင်းနှင့် အခြေအနေများကို မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံ စောလယ်ဒိုဂေအား ကရင်သတင်းစဉ်က ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားခဲ့သည်။

မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံစောလယ်ဒိုဂေ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှု ဖြစ်ပွားတဲ့ကိစ္စကို ညှိနှိုင်းမှု ပြေလည်သွားပြီလို့ သိရတယ်။ ဘယ်လို ပြေလည် သွားသလဲ ရှင်းပြပေးပါ။

ပြီးခဲ့တဲ့ တနင်္လာနေ့မှာ ပြင်သစ်က AMI ဌာနချုပ်မှာနေတဲ့ ဆရာမကြီး Sophie က ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေနဲ့ လာတွေ့တယ်။ သူမက လာရင်းပြ တဲ့အခါ အခုလို ပြောပါတယ်။ သူမ ရောက်လာမှ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ခံစားချက်၊ သဘောထားတွေကို သိရတယ်။ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေကို စဉ်းစားနားလည်ပေးဖို့သင့်တယ်။ ဒုက္ခသည်ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေကလည်း အရေးကြီးတဲ့အတွက် စဉ်းစားပေးသင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီတကြိမ် ဖြစ်စဉ်မှာ ကျမတို့က ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမလုပ်တဲ့အတွက် အခုလို ဖြစ်ရ တာပါ။ ဒါက သူတို့ရဲ့ အားနည်းချက်ကို သူမ ဝန်ခံလိုက်တာပါ။ တောင်းဆိုချက်တွေအပေါ်မှာ ကျမတို့ကလည်း စဉ်းစားပေးသင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သူမက ကျနော်တို့အတွက် လုပ်ဆောင်ပေးမယ်လို့ ပြော တယ်။ ဒါကြောင့် လာမယ့် သောကြာ (ဧပြီလ ၁၅ ရက်)နေ့မှာ ကျနော် တို့ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေအားလုံး ပုံမှန် အလုပ်ပြန်ဆင်းတော့မှာ ဖြစ်ပါ တယ်။

စခန်းထဲက ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေ စတင်ဆန္ဒထုတ်ဖော်လာရတဲ့ အကြောင်းအရင်းကို ရှင်းပြပါ။

ဘာကြောင့် ကျနော်တို့ရဲ့ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ရသလဲဆိုရင် ကျနော်တို့ ရဲ့ခံစားချက် ဒီလိုရှိပါတယ်။ အထက်မှာရှိတဲ့သူတွေက အလုပ်လုပ်တာ ထင်သာမြင်သာမှုမရှိတဲ့အတွက် ကျနော်တို့ ဒုက္ခသည်ထဲက ဝန်ထမ်း တွေကို ခွဲခြားဆက်ဆံတယ်။ တန်းတူအခွင့်အရေး မရဘူး။ အထင်သေး (နှိမ်ချ) ခံရတယ်လို့ ခံစားရတဲ့အတွက် အခုလို ဆန္ဒပြခဲ့တာပါ။ သူတို့ ထင်ဟပ်မြင်သာမှု ရှိအောင် မလုပ်တာရယ်၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြမှု မရှိတာတွေကြောင့်ပါပဲ။ သူတို့လုပ်မယ့်အလုပ်ကို ကျနော်တို့ကို ရှင်း ရှင်းလင်းလင်း မပြောဘူး။ အများအားဖြင့် သူတို့ လျှို့ဝှက်ထားတယ်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချင်းချင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မဖော်ပြတဲ့အတွက် ကြောင့် ဖြစ်တယ်။

အခြား ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာ အခြေအနေက ဘယ်လိုအခြေအနေရှိပါလဲ။

ကျနော်သိရသလောက် အုန်းဖျန်က ကျနော်တို့နဲ့ ခံစားချက်၊ သဘောထား အတူတူပဲလို့ သိရတယ်။

ဒုက္ခသည်ကျန်းမာရေးလုပ်သားတွေက AMI ဆီမှာ အချက် ဘယ်နှစ်ချက်ကို

တောင်းဆိုခဲ့ပါသလဲ။

ကျနော်တို့ တောင်းဆိုတာက ခုန ကျနော်ပြောပြသလိုမျိုးပဲ ဖြစ်စေ ချင်တာတွေက ကျနော်တို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြန်လာရှင်းပြပေးဖို့ လိုချင်တယ်။ ကျနော်တို့ ငွေကြေးကို လိုချင်တာမဟုတ်ဘူး။ ကျနော်တို့ မှန်မှန်ကန်ကန်ပဲ လိုချင်တယ်။ သူတို့ တခုခုလုပ်တော့မယ်ဆိုရင် ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ရှေ့မှာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြဖို့ ကျနော်တို့ လိုချင် တယ်။

ဒီကိစ္စကို နှစ်ဘက်ညှိနှိုင်းမှု အခြေအနေတွေက ဘယ်လိုရှိလဲ။

တနင်္လာနေ့ (ဧပြီလ ၄)မှာ တကြိမ် လာရောက်ဖြေရှင်းသွားတယ်။ သောကြာနေ့ (ဧပြီလ ၈)တုန်းကတော့ လာဖြေရှင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ကျနော်တို့ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေ အစည်းအဝေးလုပ်မယ်ကြားလို့ အခြေအ နေကို လာလေ့လာတာပဲ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်း လာရောက်ဖြေရှင်းတာ တနင်္လာနေ့မှာ ဗဟို-အေအမ်အိုင်က ဆရာမ Sophie (Ms. Sophie Benoliel) တခါလာတွေ့ပြီး ဖြေရှင်းတာပဲ။ ဗဟိုက လာတဲ့ ဆရာမကတော့ အခြေအနေအားလုံးကို ပေးသိတယ်။ ပြီးတော့ အင်္ဂါနေ့ တခါ ထပ်တွေ့ ပြန်တယ်။

ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေက ဒီလိုဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုတွေဖြစ်တဲ့အတွက် လူနာတွေအပေါ် ဘယ်လို သက်ရောက်မှုတွေရှိခဲ့သလဲ။ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေ အလုပ်မဆင်းတဲ့ ကာလအတောအတွင်းမှာ ဆေးရုံကို ဘယ်လိုလည်ပတ်ကြသလဲ။

ကျနော်တို့ အလုပ်ရပ်နားတဲ့အချိန်မှာ သူတို့ AMI ကလည်း အစီ အစဉ် ရှိပါတယ်။ ဒုက္ခသည် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေ မရှိတဲ့အတွက် မဲဆောက်က ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေကို လာခိုင်းတယ်။ လာကူညီစေတယ်။ လူနာတွေကို လာကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်စေတယ်။

ဒါပေမယ့် လူနာတွေဘက်က ကြည့်ရင် နစ်နာတာ တော်တော်လေး ရှိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ ဒုက္ခသည်စခန်း ကျန်းမာရေး လုပ်သားတွေကို မတွေ့တော့တဲ့အတွက် ထပ်ပြီး မလာပြတော့တာတွေ ရှိပါတယ်။

မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံစောလယ်ဒိုဂေ ကျန်းမာရေးလုပ်သား ဦးရေ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ပြီးတော့ ဆေးရုံအတွက် AMI ဘက်က ဘယ်လို ထောက်ပံ့ကူညီတွေ ပေး သလဲ။

ဆေးရုံဝန်ထမ်းအားလုံးက ၃၃၀ ဦးရှိပါတယ်။ AMI က ကျန်းမာရေးနဲ့ ကာကွယ်ရေးအပိုင်းမှာ တာဝန်ယူတာပေါ့နော်။ အပြည့်အဝ၊ အလုံအ

လောက်ပဲ ကူညီထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။

ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာ ကျန်းမာရေးအကူအညီပေးနေတဲ့ AMI က ဒီလကုန်ရင် နားတော့မယ်။ နောက်လဆိုရင် အကူအညီပေးတဲ့ အသစ်တဖွဲ့လာမယ်ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ နောက်နောင် ဒီလို အခြေအနေမျိုး မဖြစ်အောင် ဆေးရုံဝန်ထမ်း တာဝန်ရှိသူတိုင်း အနေနဲ့ ဘာပြောချင်သလဲ။

အသစ်ထပ်လာမယ့်အဖွဲ့ကို ကျနော်ဒီလိုပဲ ပြောချင်ပါတယ်။ သူတို့ ဝင်လာတဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းတွေ ဘယ်လိုရှိလဲ။ သူတို့ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဘယ်လိုရှိလဲ။ ဝင်လာမှာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အားလုံးရှေ့မှောက်မှာ တင်ပြစေချင်တယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ဒီအကြောင်းအရာကို အခြေခံပြီး ဘာများ ထပ်ဖြည့်စွက် ပြောချင်ပါသလဲ။

ဒီကိစ္စဖြစ်လာတဲ့အပေါ်မှာ တချို့က ကျနော်တို့ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေ ပိုက်ဆံလိုချင်လို့ ဆန္ဒထုတ်ဖော်တာဖြစ်တယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆကြတာ ရှိတယ်။ ကျနော်တို့ လူနာတွေကို မကြည့်(မငဲ့ညှာ)တော့ဘူး။ ပြည်သူ တွေကို မကြည့်တော့ဘူးလို့ ထင်ကြတယ်။ အဲဒီလိုလည်း ကျနော်တို့ မလုပ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ကျနော် ဒီလိုပြောချင်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စဖြစ်တာ က ကျနော်တို့လူနာကို ကျနော်တို့ ချန်ထားခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ကျနော် တို့ရဲ့ ပြည်သူတွေကို မကြည့်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ကျနော်တို့ လူနာနဲ့ ပြည်သူတွေအတွက်ကိုလည်း စဉ်းစားပါတယ်။ ကျနော်တို့ ဒီလိုခံရတဲ့အတွက် ဒီလိုဖြစ်တာပါဆိုတာကို ကျနော်တို့ရဲ့ ပြည်သူတွေကို နားလည်စေချင်တယ်။

ဒုက္ခသည်စခန်းဆေးရုံဝန်ထမ်းများ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှု ပြေလည်မှုရရှိ၍ ပုံမှန် အလုပ်ပြန်ဆင်းတော့မည်

ဧပြီလ ၁၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ဆူး ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာဝန်ခံရိုင်ရှိ အုန်းဖျန်နှင့် မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံစောလယ်ဒိုဂေသည် ဆေးရုံဝန်ထမ်းများ အလုပ်မဆင်းဘဲ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့မှုကို ဆေးရုံဝန်ထမ်းများ အလုပ်မဆင်းဘဲ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့မှုကို သက်ဆိုင်ရာ Aide Medicale Internationale (AMI) ဌာနချုပ်မှ တာဝန်ရှိသူများက လာရောက် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးမှုကြောင့် ပြေလည်သွားပြီး ဧည့်သည်အတွက် ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့ရသည့် အခြေခံ အကြောင်းရင်းနှင့် အခြေအနေများကို မယ်လဒေးရုံတာဝန်ခံ စောလယ်ဒိုဂေအား ကရင်သတင်းစဉ်က ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားခဲ့သည်။

ပြီးခဲ့တဲ့ တနင်္လာနေ့မှာ ပြင်သစ်က AMI ဌာနချုပ်မှာနေတဲ့ ဆရာမကြီး Sophie က ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေနဲ့ လာတွေ့တယ်။ သူမက လာရင်းပြ တဲ့အခါ အခုလို ပြောပါတယ်။ သူမ ရောက်လာမှ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ခံစားချက်၊ သဘောထားတွေကို သိရတယ်။ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေကို စဉ်းစားနားလည်ပေးဖို့သင့်တယ်။ ဒုက္ခသည်ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေကလည်း အရေးကြီးတဲ့အတွက် စဉ်းစားပေးသင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီတကြိမ် ဖြစ်စဉ်မှာ ကျမတို့က ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမလုပ်တဲ့အတွက် အခုလို ဖြစ်ရ တာပါ။ ဒါက သူတို့ရဲ့ အားနည်းချက်ကို သူမ ဝန်ခံလိုက်တာပါ။ တောင်းဆိုချက်တွေအပေါ်မှာ ကျမတို့ကလည်း စဉ်းစားပေးသင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သူမက ကျနော်တို့အတွက် လုပ်ဆောင်ပေးမယ်လို့ ပြော တယ်။ ဒါကြောင့် လာမယ့် သောကြာ (ဧပြီလ ၁၅ ရက်)နေ့မှာ ကျနော် တို့ ဆေးရုံဝန်ထမ်းတွေအားလုံး ပုံမှန် အလုပ်ပြန်ဆင်းတော့မှာ ဖြစ်ပါ တယ်။

Aide Medicale Internationale (AMI) ဌာနချုပ်မှ Asia Desk Manager (Ms. Sophie Benoliel) ဦးဆောင်သည့်အဖွဲ့သည် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နှင့် ၁၂ ရက်နေ့၌ မယ်လဒေးရုံ နှင့် အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည်စခန်းရှိ ဆေးရုံဝန်ထမ်းများနှင့် လာရောက် တွေ့ဆုံခဲ့ရာ ပြဿနာအားလုံးကို အဆိုပါ နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းမှုအရ

နားလည်မှု လွှဲစေခဲ့သည့် ဒုက္ခသည် စခန်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အထက် ဝန်ထမ်းများကို အရေးယူမှု မပြုဘဲ ဝန်ထမ်းများ အလုပ်မဆင်းခဲ့သည့် ရက်များအတွက်လည်း လစာအပြည့်အဝ ပေးသွားမည်ဖြစ်သလို

Base staff နှင့် Camp Staff အကြား ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မပြုရ ဆို သည့် သဘောတူညီချက်များဖြင့် ပြေလည်မှုရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ အုန်းဖျန် ဒုက္ခသည်စခန်းမှ ဆေးရုံတာဝန်ခံ စောလယ်ဒိုဂေက မှာ ဖြစ်စေ၊ တချို့စာရွက်စာတမ်း လည်း 'အင်္ဂါနေ့က head quarter တွေမှာ သူတို့ရေးထားတဲ့ဟာတွေ ကနေပြီးတော့ လာရှင်းပြသွား က မရှင်းမလင်း ဖြစ်နေတာတို့၊ တယ်။ သူတို့ဘက်က အားနည်း မပြည့်မစုံ ဖြစ်နေတာတို့ကို ပြေပြေ ချက် ရှိတယ်ဆိုတာကိုပေါ့။ သ လည်းလည် ရှင်းပြတယ်။ သူတို့ရဲ့ တင်းအချက်အလက် ပေးတဲ့အပိုင်း

စာမျက်နှာ (၁၇) သို့ ▶▶

ကရင်ပြည်နယ် JMC ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပါတီများနှင့် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်းမရှိဟုဆို

ဇူလိုင် ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစာ

ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့က ပြည်နယ် အဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC-S) ကို ကရင်ပြည်နယ်၌ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပြည်နယ်အခြေစိုက် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်း မရှိဟု ကရင်ပါတီများနှင့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများက ပြောဆိုလိုက်သည်။

ပြည်နယ်အဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ JMC-S အဖွဲ့ကို ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့က ဖားအံမြို့ရှိ တပ်မတော် အမှတ်(၂၂) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်တွင် ကော်မတီဝင် ၁၆ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကရင်ပြည်နယ် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း ကွန်ရက်(KPSN)မှ စောကျော်စွာက 'ကျနော် သိရသလောက် သူတို့အဖွဲ့ကိုဖွဲ့တာ အစိုးရက ဖွဲ့တာ။ CSO တွေကို ဖိတ်လေ့ မရှိဘူး။ သိရတာ။ ဘာဖြစ်လို့ ပြောတယ်ဆိုတော့ ကျနော်တို့ Nominat (အဆိုပြု)ဖို့ ဖိတ်ကြားခြင်း မခံရဘူး။ အခုပါတဲ့လူတွေက ရင်းနှီးမှုအရ ခေါ်ယူတာ ဖြစ်တယ်။ CSO အဖွဲ့ကနေ ဖိတ်ပြီး ကိုယ်စားပြုသွားတာ မဟုတ်ဘူးဟု ပြောသည်။

လက်ရှိ JMC-S တွင် ပါတီများမှ ပါဝင်သူများမှာ ပါတီများကို ကိုယ်စားပြုခေါ်ယူခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ခေါ်ယူခြင်းဖြစ်ပြီး ပါတီကိုယ်စားလှယ်များ ထည့်

သွင်းစေလိုပါက ပါတီအဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသင့်သည်ဟုလည်း ကရင်ပါတီများကလည်း ပြောသည်။

ကရင်ပြည်နယ် JMC-S တွင် အရပ်ဖက်မှ ၄ ဦးပါဝင်ပြီး ကျန် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊ အစိုးရအဖွဲ့နှင့် စစ်တပ်တို့ဘက်မှ ကိုယ်စားပြုသူ ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းသို့ ဖိတ်ခေါ်မှု မရှိခြင်းအပေါ် ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC-U) အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒေါက်တာရွှေခါးရဲက ယခုလို ပြောသည်။

'ပါတီတွေ၊ CSO တွေကို မဖိတ်ရတာ တော်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက အဲဒီမှာရှိတဲ့ စစ်တပ်နဲ့ KNU တို့ စီစဉ်တဲ့အစည်းအဝေးမှာတော့ ဘာတွေကို ဖိတ်မှာလဲ။ ပြီးတော့ နှစ်ဖက်ကနေ ပါဝင်သင့်၊ ပါဝင်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတွေ့ရှိရတယ်။ အစည်းအဝေး ဆိုတော့လည်း တက်သင့်တက်ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ တက်ရမှာပေါ့နော်။ စီစဉ်တဲ့သူတွေက နည်းနည်း အားနည်းသွားတာပဲ ဖြစ်မယ်'ဟု ၎င်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

JMC-S ကော်မတီဖွဲ့ရာတွင် အရပ်သား ကိုယ်စားလှယ်များကို အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တို့က အဆိုတင်သွင်းရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ပြေလည်နိုင်မည့် သူများနှင့် နှစ်ဖက်ပြဿနာ ဖြစ်လျှင် ရှင်းပေးနိုင်မည့် အရပ်သား

ကိုယ်စားလှယ်ကိုသာ ကော်မတီတွင် ထည့်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု (JMC-U) ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာမင်းစောဦးက ပြောသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (State Level Ceasefire Committee) ၏ ဖွဲ့စည်းပုံထဲတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လက်ခံပြီး အများယုံကြည် လေးစားရသည့် ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ပြီး အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ် ၅ ဦးစီနှင့် နှစ်ဖက်မှ အဆိုပြုထားသော အရပ်ဖက် ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးစီ ပါဝင်ရမည် ဖြစ်သည်။

JMC-S ထဲတွင် ပါဝင်သူများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ NCA စာချုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် တပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စ၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်နှင့် သတ်မှတ်ထားသည့် NCA စည်းကမ်းချက်များ လိုက်နာမှုရှိမရှိ စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ နှစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့များအကြား နားလည်မှုလွှဲများ၍ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားလျှင် တွေ့ဆုံအဖြေရှာခြင်း၊ အစိုးရနှင့်ပြုချက်ဖြင့် IDP နှင့် မိုင်းရှင်းလင်းရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများအတွက် NGO, INGO အဖွဲ့များ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ထောက်ပံ့မှု ခံစားရသူများကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်များကို လုပ်ဆောင်ရမည်ဟု NCA အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ကရင်ပြည်နယ်တွင် ပြည်နယ်အဆင့် (၁၆) ဦးပါဝင်သည့် JMC-S ကော်မတီဖွဲ့စည်း

ဇူလိုင် ၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောညွှန်သောင်း

ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကရင်ပြည်နယ်တွင် ၁၆ ဦးပါဝင်သော ပြည်နယ်အဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC-S) ကို ဖားအံမြို့ရှိ အမှတ်(၂၂) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်၌ ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့က ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

အဆိုပါ JMC-S ကော်မတီ၌ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အရှေ့တောင်တိုင်းတိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ်မျိုးဝင်း၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ(၁)အဖြစ် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(ကေအန်ယူ)မှ ပဒိုစောရွှေမောင်၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌ(၂)အဖြစ် ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP)မှ နန်းစေအောင်၊ အတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးစောဖော့ဒို အပါအဝင် ၁၆ ဦးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒုဥက္ကဋ္ဌ(၂)ဖြစ်လာသူ နန်းစေအောင်က ယခုလို ပြောသည်။

နန်းစေအောင်က 'ကျမတို့ ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး ဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေး ကော်မတီကို ပြည်နယ်အဆင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်တယ်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊ အစိုးရအဖွဲ့ရယ်၊ စစ်တပ်နဲ့ အရပ်သားအဖွဲ့တွေ ကိုယ်စားပြုသူတွေ ပါဝင်ပါတယ်'ဟု ပြောသည်။

ပြောသည်။

ထိုသို့ ကရင်ပြည်နယ်တွင် JMC-S ဖွဲ့စည်းသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှ တာဝန်ပေးချက်အရ ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုလို ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် တနိုင်လုံးရှိ ပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး ပိုမို ခိုင်မာလာရန်နှင့် အရပ်သားများ ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိစေရန် စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးစနစ်တရပ် ထူထောင်သွားမည်ဟု ပြည်ထောင်စုအဆင့် (JMC)ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ စောမျိုးဆက်ကျောင်းသား ပွင့်လင်းလူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ ဦးကိုကိုကြီးက ပြောသည်။

'စစ်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကို လေ့လာရာမှာ စစ်ရေးပြဿနာထက် နိုင်ငံရေးပြဿနာပဲ။ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းနဲ့ ဖြေရှင်းဖို့ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းနဲ့ ဖြေရှင်းတဲ့ အတောအတွင်းမှာ အရပ်သားတွေ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးတာတွေကို မဖြေရအောင် သူတို့အတွက် အကာအကွယ် ဖြစ်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ကျနော်တို့ ထိန်းသိမ်းခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွေမှာ အထောက်အကူဖြစ်စေမယ်လို့ ကျနော် ယုံကြည်တယ်'ဟု ပြောသည်။

ယခုဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် (JMC-S) အဖွဲ့၏ အဓိက လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများသည် လက်နက်

ကိုယ်စားလှယ်များ တာဝန်နှင့် တာဝန်စစ်သည်များလိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ၊ နယ်မြေကျူးကျော်မှုများနှင့် အရပ်သားများ ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိစေရန် စသည်တို့ကို စောင့်ကြည့်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြည်ထောင်စုအဆင့် (JMC) ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ ပဒိုစောအောင်ကလည်း ပြောသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ဦးသိန်းစိန် အစိုးရ လက်ထက်က JMC ဖွဲ့စည်းရာတွင် အစိုးရ လက်နက်ကိုင်တပ်များနှင့် ပညာရှင်များသာ ပါဝင်ကြပြီး အရပ်သားကိုယ်စားပြုသူများ ပါဝင်မှုမရှိသဖြင့် ပြောဆိုဝေဖန်မှုများရှိခဲ့သည်။ ယခု NLD အစိုးရ သစ်လက်ထက်တွင် ပြည်နယ်အဆင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC-S) ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းရာမှာ အရပ်သား ကိုယ်စားပြုသူများလည်း ပါဝင်လာခဲ့ကြသည်။

ဖားအံမြို့ရှိ အမှတ်(၂၂)ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်တွင် ပြုလုပ်သော JMC-S ဖွဲ့စည်းခြင်း အခမ်းအနားတွင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များဖြစ်ကြသည့် KNU, KNU/KNLA (PC), KKO, ALP, ABSDF နှင့် တပ်မတော် အပါအဝင် အရပ်သား ကိုယ်စားပြုသူများ စုစုပေါင်း ၆၀ ကျော် တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

တနင်္သာရီတိုင်း၏ JMC-S ဒုဥက္ကဋ္ဌ(၁)ဖြစ်သူ KNLA စစ်ဆင်ရေးမှူး တာဝန်မှနှုတ်ထွက်စာတင်

ဇူလိုင် ၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စဖန်းရောင်း

တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး အဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေး ကော်မတီ JMC-S တွင် ဒုဥက္ကဋ္ဌ (၁) အဖြစ် တာဝန်ယူထားသူ

ကရင် အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်- KNLA စစ်ဆင်ရေးမှူး ဗိုလ်မှူးကြီး စောမူကယ်သည် ၎င်း၏ လက်ရှိတာဝန်မှ နှုတ်ထွက်ကြောင်း ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့က စာတင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

အဆိုပါနှုတ်ထွက်စာကို အစိုးရ၊ KNU နှင့် အရပ်ဘက် ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင် ၁၄ ဦးဖြင့် ယခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့က ဖွဲ့စည်းထားသည့် တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးအဆင့် JMC-S ထံ ပေးပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ထို

သို့နှုတ်ထွက်ရသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်မှူးကြီးစောမူကယ်က ယခုလို ပြောသည်။

'ကျနော်သဘောထားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အားလုံးက ကျနော်နှုတ်ထွက်စာထဲမှာ ပါပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါပဲ ပြည့်စုံတယ်လေ။ အထူးအထွေကတော့ တခြားဘာမှ မရှိပါဘူး'ဟု ဗိုလ်မှူးကြီးစောမူကယ်က အတည်ပြုပြောဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လက ထားဝယ်မြို့နယ်အတွင်းရှိ KNU ဂိတ်တစ်ခုဖြစ်သည့် ထီးခီးဂိတ်အား တပ်မတော်မှ ဗျူဟာမှူးနှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရမှ ဖယ်ရှားပေးရန် ပြောဆိုအကြောင်းကြားမှုများ ရှိခဲ့သည့်အတွက် နှစ်ဖက် မပြေလည်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက် JMC-S တွင်

ပါဝင်သည့် တာဝန်ရှိသူတဦးမှ ယခုလို နှုတ်ထွက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စောမူကယ်၏ နှုတ်ထွက်စာထဲတွင် ၎င်းအနေဖြင့် JMC-S တာဝန် ထမ်းဆောင်နေရခြင်းထက် တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား အနီးကပ် ပြန်လည်ကွပ်ကဲသူအဖြစ်သာ သင့်လျော်ကြောင်း ယူဆသည့် အပြင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် JMC-S ကို ပြဿနာတစ်ခုတည်း ဖြစ်ပွားပါက ဖြေရှင်းရန် အသုံးမပြုသည့်အတွက် ၎င်းကော်မတီတွင် မိမိပါဝင်နေခြင်းသည် နှစ်ဖက်စလုံးအတွက် အကျိုးမဖြစ်လာနိုင်ဟု ယုံကြည်သည့်အတွက် နှုတ်ထွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် JMC-S

ကို တနိုင်လုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခတ်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် NCA တွင် ပါရှိသည့် နှစ်ဖက်တပ်လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းကျင့်ဝတ်များ ထိန်းသိမ်းလိုက်နာမှုအပေါ် စောင့်ကြည့်လေ့လာပြီး အငြင်းပွားမှုများ ဖြစ်လာပါက ဖြေရှင်းပေးရန် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အကူပြုစေရန် ရည်ရွယ် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုဖြစ်ပွားနေသည့် ထီးခီးဂိတ်ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့ မြိတ်မြို့ရှိ ကမ်းရိုးတန်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်တွင် JMC-S အဖွဲ့ဝင်များမှ အရေးပေါ်အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကာ နှစ်ဖက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ

တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶▶

နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကရင်အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း ဖိုရမ်ကျင်းပသွားမည်

ဧပြီလ ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ဆွေးနွေး

တနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာ ဆောင်ရွက်သည့် ကရင်အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ်ကို ကျင်းပသွားရန် ငြိမ်းချမ်းရေး အထောက်အကူပြု ကရင် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကွန်ယက် (KPSN)က ဧပြီလ ၁၅ ရက်မှ ၁၆ ရက်နေ့အထိ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့၌ ပြုလုပ်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ယခုနှစ် ဩဂုတ်လကုန်၌ ကျင်းပသွားရန်ရှိသည့် ၂၀၁၇ ပင်လုံညီလာခံ၌ ကရင်တမျိုးသားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကရင်အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ၏ အသံများ ပါဝင်သွားစေရေးအတွက် အဆိုပါ ဖိုရမ်ကို ကျင်းပသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်ဟု KPSN ၏ ပြောဆိုသူ နော်ကညောဖောက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

သူမက 'မကြာခင် ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေမှာ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်း ဖိုရမ်တွေ လုပ်သွားဖို့ ရှိတယ်။ ပြည်နယ် အနေအထားနဲ့ပဲ သွားမယ်ဆိုရင် ကရင်လူမျိုးက ကရင်ပြည်နယ်ထဲမှာပဲ ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ ကျမတို့ကရင်တွေက တခြားပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသတွေမှာလည်းရှိနေတော့ KPSN အနေနဲ့ ကရင်ပြည်သူလူထု တရပ်လုံးအတွက် ကိုယ်စားပြုဖို့ ကရင်ဖိုရမ် တခု ပြန်ခေါ်သင့်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတာပါ'ဟု ပြောသည်။

၎င်းဖိုရမ်ကို ၂၀၁၇ ပင်လုံ

ညီလာခံမတိုင်ခင် ပြုလုပ်သွားရန် ရှိပြီး ပြုလုပ်သွားမည့် ပုံစံ၊ အချိန်အတိုအကျ၊ နေရာနှင့် ပါဝင်မည့် ကရင်အရပ်ဖက်အဖွဲ့များ စသည့် အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို KPSN မှ ဆက်လက် ဆွေးနွေးသွားရမည်ဟု နော်ကညောဖောက ဖြည့်စွက်ပြောသည်။

KPSN ၏ နှစ်ရက်တာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၌ ၎င်းတို့ကွန်ယက်၏ ယခင် အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများ၊ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည့် အားသာချက်နှင့် အခွင့်အရေးများ၊ အစိုးရသစ်၏ နိုင်ငံရေး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ စသည်တို့အပေါ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဦးဆောင်ကော်မတီ (Steering Committee) တရပ်ကိုပါ ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

ထိုအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် အရပ်ဖက် ၂၃ ဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် ပေါင်း ၃၀ ကျော် တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြကာ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အနေဖြင့် ကရင်အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖိုရမ်ကို ကျင်းပသွားရန်၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ ပူးပေါင်းဖြေရှင်းရန်နှင့် ဒုက္ခသည်များ နေရပ်ပြန်ရေးအပေါ် KPSN ၏ ပါဝင်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍများ စသဖြင့် အဓိက ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်သွားမည့် အချက်များကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူ စောကျော်စွာက 'နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပြောတာက နိုင်ငံရေးနဲ့ အမျိုးသားလုံခြုံရေးကို အရပ်ဖက်တွေ ဆွေးနွေးခွင့် မရှိဘူးဆိုတာကို ကျ

နော်တို့က လက်ခံလို့မရဘူး။ ကျနော်တို့ကတော့ အချက် ၅ ချက် စလုံးကို ဆွေးနွေးသွားမယ်။ ဒါပေမယ့် ၂၀၁၇ ပင်လုံညီလာခံမှာ သွားဆွေးနွေးခွင့် မရသော်လည်း ကျနော်တို့အရပ်ဖက်ရဲ့အမြင် ဆွေးနွေးထားချက်တွေကို တက်ရောက်ပြောဆိုခွင့်ရတဲ့ သူတွေကနေ တဆင့် တင်ပြသွားမယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

၂၀၁၇ ပင်လုံညီလာခံ၌ ဆွေးနွေးရန်အတွက် နိုင်ငံရေး၊ အမျိုးသား လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ မြေယာနဲ့ သယံဇာတ စသည့် ကဏ္ဍကြီး ၅ ရပ်ကို ချမှတ်ထားသည်။ သို့သော် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အဆိုပါကဏ္ဍ ၅ ရပ်ထဲမှ နိုင်ငံရေးနှင့် အမျိုးသား လုံခြုံရေးကို ဆွေးနွေးခွင့်မရှိဘဲ ကျန် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ မြေယာနှင့် သယံဇာတကဏ္ဍများကိုသာ ဆွေးနွေးရန် ကန့်သတ်ထားကြောင်း သိရသည်။

KPSN သည် ကရင် အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၂၉ ဖွဲ့ဖြင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၌ ပေါင်းစပ် ဖွဲ့စည်းထားသော ကရင်အရပ်ဘက် ကွန်ယက်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ပဋိပက္ခဒဏ်ခံနယ်မြေများရှိ ပြည်သူလူထုများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ပေါ်ထွက်လာရန် ရည်ရွယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

(၆၄)ကြိမ်မြောက်စီဒေါအစည်းအဝေးပွဲသို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ လူမှုအဖွဲ့(၅)ဖွဲ့တက်ရောက်

ဧပြီလ ၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းသွားဖောင်

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျီနီဗာမြို့တွင် ဧပြီလ ၄ ရက်မှ ၂၂ ရက်နေ့ထိ ပြုလုပ်မည့် စီဒေါ အစည်းအဝေးပွဲသို့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ တင်ပြပြောဆိုရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၅ ဖွဲ့က တက်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့က သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အစည်းအဝေးသို့ အမျိုးသမီး အဖွဲ့များကွန်ရက် (WON), ကျား မရေးရာ တန်းတူညီမျှရေး ကွန်ရက် (GEN), ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG), အမျိုးသမီးများ အဖွဲ့ချုပ်-မြန်မာနိုင်ငံ (WLB) နှင့် CEDAW Action Myanmar (CAM) စသည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၅ ဖွဲ့တို့မှ စုစုပေါင်း ကိုယ်စားလှယ် ၂၄ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

WLB မှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး Julia Marip က 'အခု သွားရောက်တဲ့ အဖွဲ့တွေကတော့ စီဒေါမှာ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အစိုးရက ဥပဒေနဲ့ အပြင်ချိုးဖောက်နေခဲ့တာတွေ၊ ကျမတို့ အမျိုးသမီးများ

နစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့ရတာတွေကို ပြုပြင်ဖို့ အများကြီး လိုအပ်နေသေးတာ ရယ်။ အစိုးရက တာဝန်ရှိတယ်ဆိုတာ တင်ပြမှာ ဖြစ်ပါတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

စီဒေါအစည်းအဝေး၌ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ အမျိုးသမီးများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေများကို လေ့လာသုံးသပ်ချက်များအရ သွားရောက်မည့်အဖွဲ့များက အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ အတွင်းမှ အမျိုးသမီးများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ဦးဆောင်မှုတွင် ပါဝင်ခွင့်၊ အမျိုးသမီးများအပေါ် ဖိနှိပ်သည့် ဥပဒေများနှင့် ထုံးတမ်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ကျေးလက်ဒေသရှိ အမျိုးသမီးများ အခြေအနေ၊ လူကုန်ကူးမှု စသည်တို့ကို တင်ပြမည်ဟုလည်း ယင်းအဖွဲ့ ၅ ခု၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ပါရှိသည်။

ထိုသို့ တင်ပြမှုများ ပြုလုပ်သည့်အခါ စီဒေါကော်မတီ အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပျက်နေသည့် အမျိုးသမီး အခြေအနေများကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ သို့မှသာ မြန်မာ

နိုင်ငံအပေါ် သုံးသပ် အကြံပေးချက်များ ထုတ်ပြန်သည့် အခါ အကြံပြုချက်များ ထုတ်ပြန်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း CEDAW Action Myanmar မှ ဒေါ်ပြုံးပြုံးမော်က ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ပြောဆိုထားသည်။

ထို့အပြင် စီဒေါအစည်းအဝေး တက်ရောက်သည့် အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကွန်ရက်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့၏ အစီရင်ခံစာ တင်ပြအပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာပြီးနောက် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ အတွေ့အကြုံရှင်းလင်းပွဲတခု ပြုလုပ်သွားရန် ရှိမည်ဟုလည်း ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာအစိုးရသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် စီဒေါစာချုပ်အား လက်မှတ်ထိုးခဲ့ပြီး ၁၉၉၉ နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် စီဒေါကော်မတီထံသို့ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခဲ့သလို ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီတွင် စတုတ္ထအကြိမ်နှင့် ပဉ္စမအကြိမ် အဖြစ် ပူးတွဲအစီရင်ခံစာများ အသီးသီး တင်သွင်းခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

► တဘက်စာမျက်နှာမှ

တွင် ပြောလည်မှု အချို့ရှိခဲ့သည်ဟု JMC-S အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်သူ စဇရာဝင်းက ပြောသည်။

'ထီးခီးပြဿနာ စဖြစ်ခါစတုန်းက လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေနဲ့ အနည်းငယ် လွှဲချော်မှုလေးတွေ ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီအတွက် JMC မှာပါတဲ့ အချက်အလက်တွေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေအတိုင်း နှစ်ဖက်လိုက်နာပြီး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားဖို့ ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး အလားတူ ထီးခီးလိုပြဿနာမျိုး ထပ်မံ မဖြစ်ပွားဖို့ကိုလည်း နှစ်ဖက်

စလုံးကနေ ကတိကဝတ် ပြုထားကြပါတယ်'ဟု ပြောသည်။

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး KNU ဘိတ်-ထားဝယ် တာဝန်ရှိသူများဘက်မှ အဆိုပါ ပြဿနာများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ အဖြေရှာပြီး တဆင့်ချင်း ဖြေရှင်းသွားမည် ဖြစ်သလို တပ်ဖွဲ့ဝင် မိသားစုများ၏ စားဝတ်နေရေးနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အတွက် အဆိုပါဂိတ်အား ဆက်လက်ထားရှိသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုထားသည်။

NCA လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး

နောက် စာချုပ်ပါ အကောင်အထည် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအနက် တခုဖြစ်သည့် တိုင်း (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်အဆင့် JMC-S ဖွဲ့စည်းခြင်းကို KNU ၏ ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင်တွင် ပထမဆုံး စတင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် KNU နယ်မြေနှင့် ဆက်စပ်သော ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်များတွင် ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ ၂၉ ရက် နှင့် ၃၀ ရက်နေ့များက JMC-S ကို အသီးသီး ဆက်လက် ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

► စာမျက်နှာမှ (၁၅) "ဒုက္ခသည်စခန်းဆေးရုံဝန်ထမ်းများ"မှ

များယွင်းမှု အတွက် ကိုလည်း တောင်းပန်ပါတယ်ပေါ့။ ကျနော်တို့ရဲ့ တောင်းဆိုမှုကိုလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားပေးနေပြီပေါ့နော်'ဟု ဆိုသည်။

ယင်းသို့ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းမှု ပြေလည်သွားသည့်အတွက် အုန်းဖျန်ဆေးရုံဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် လာမည့် ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ညပိုင်းတာဝန်များကို စတင် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဧပြီလ ၁၈ နေ့ကျမှသာ အချိန်ပြည့် တာဝန်ယူသွားမည်ဟုလည်း စောစောက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

အုန်းဖျန်၊ မယ်လနှင့် နို့ဖိုးဒုက္ခသည် စခန်းများတွင် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ နှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ယူသွားရန် American Refugee Committee -ARC အဖွဲ့က ဩဂုတ်လမှစ၍ စောလျင်စွာ ဝင်ရောက် တာဝန်ယူမည် ဖြစ်သ

ဖြင့် AMI က ဧပြီလကုန်တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာများကို ရပ်ဆိုင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝန်ထမ်းများ အနေဖြင့် ဩဂုတ်လကုန်အထိ လုပ်ငန်းစာချုပ် (ကွန်ထရက်) ဖြင့် လုပ်ကိုင်နေကြခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် ထောက်ပံ့ပေးရမည်ဟု ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့သူများက နားလည်ထားကာ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့များ အပြောင်းအလဲကာလတွင် AMI တာဝန်ရှိသူအနေဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် ဇွန်လ ၁၄ ရက်၊ ၁၇ ရက်နှင့် ၂၉ ရက်နေ့များက အဆိုပါစခန်းများသို့ သွားရောက်၍ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများ၏ နစ်နာကြေးဆိုင်ရာများကို ရှင်းပြပြောဆိုခဲ့သော်လည်း အချို့အချက်များမှာ Base staff နှင့် Camp staff များအကြားတွင်

အခွင့်အရေး ကွဲပြားမှုများအပေါ် တစုံတရာ ဖြေရှင်းပေးရန် ဆေးရုံဝန်ထမ်းများက လိုလား တောင်းဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခင်လအထိ စာရင်းအရ မယ်လစခန်းတွင် ဆေးဝန်ထမ်း ၃၃၀ ဦး၊ အုန်းဖျန်စခန်းတွင် ဆေးဝန်ထမ်း ၁၀၂ ဦးရှိပြီး အားလုံးမှာ အလုပ်မဆင်းသည့်အတွက် ထိုရက်ပိုင်းအတွင်း ၎င်းစခန်းများရှိ ဆေးရုံများ၌ ဆေးကုသမှုပံ့ပိုးမှု ပြင်ပနှင့် အတွင်းလူနာများ လျော့နည်းသွားခဲ့သည်။

Premiere Urgence - Aide Medicale Internationale (PU-AMI) သည် နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတခု ဖြစ်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာ့ခါခရိုင်တွင်းရှိ မယ်လ၊ အုန်းဖျန်နှင့် နို့ဖိုး ဒုက္ခသည်စခန်းများ၌ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ကရင်ဒုက္ခသည်ကော်မတီ၏ဘဏ္ဍာရေးမှူး

နော်ဘလူးမင်းနိုက်ရန် နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများကို စားနပ်ရိက္ခာများ ကူညီထောက်ပံ့ ပေးနေသည့် (The border consortium-TBC) အဖွဲ့မှ ယခု ဇူလိုင်လကုန်ပိုင်းမှစ၍ အကူအညီဖြန့်ဝေရေး စနစ်သစ်တစ်ခုအဖြစ် ရိက္ခာကဒ်စနစ်ကို စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ရန် ပြင်ဆင်လျှက်ရှိသည်။ အဆိုပါ စားနပ်ရိက္ခာကဒ်စနစ်ဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းအစား ပေးဝေ သော စားနပ်ရိက္ခာ၏ တန်ဖိုးနှင့်ညီမျှသည့်ငွေကို ကဒ်ထဲတွင် ထည့်ထားပြီး စခန်းသူ စခန်းသားများမှ ၎င်းတို့၏စားသုံးကုန်များကို သတ်မှတ်ထားသည့်ဆိုင်များ၌ ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင် သွားရောက်ဝယ်ယူရမည့် စနစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေသူ ကရင်ဒုက္ခသည်ကော်မတီ (KRC)၏ ဘဏ္ဍာရေးမှူး နော်ဘလူးမင်းနိုက်ရန်ကို ကရင်သတင်းစဉ်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားသည်။

ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာ စားနပ်ရိက္ခာကို ကဒ်စနစ်နဲ့ ထုတ်ပေးသွားမယ့် ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒုက္ခသည်ပြည်သူတွေကို ဘာများ အသိပေးချင်ပါသလဲ။

ဒီ Cash Transfer System နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒုက္ခသည်တွေအတွက် ကြည့်မယ်ဆိုရင် တကယ့်အသစ်စက်စက်ပါ။ တကြိမ်တစ်ခါမှ အတွေ့အကြုံ မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ သို့သော်လည်း ဒီအပြောင်းအလဲအပေါ်မှာ ကျမတို့ သေသေချာချာ လုပ်ကြည့် မယ်ဆိုရင် ကောင်းမကောင်းဆိုတာ ကျမတို့ ဖြတ်သန်းမှုအပေါ် သိလာရလိမ့်မယ်။ အရင်အနှစ် ၃၀ အတွင်းမှာ ရိက္ခာသွားထုတ်တာ သူတို့ကိုယ်တိုင်ပဲ သွားထုတ်ကြတယ်။

တလမှာ နှစ်ကြိမ်ထုတ်ပေးတဲ့နေရာမှာ ဆန်၊ ဆား၊ ငါးပိ၊ မီးသွေး ဒါတွေပဲ ရှိတယ်။ အခုက ပြောင်းလဲပေးလိုက်တာ တလကို နှစ်ကြိမ် သွားပြီး တန်းစီဖို့ မလိုအပ်တော့ဘူး။ ကဒ်တခုပေးပြီးတော့ ကဒ်ထဲမှာ သင့်တော်လုံလောက်တဲ့ငွေကို ဖြည့်ထည့်ထားပေးမယ်။ သူတို့မှာ အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရှိတယ်။ ဈေးဆိုင်ဖွင့်တဲ့အချိန်မှာ သူတို့ သွားထုတ်ချင်တဲ့အခါ သွားထုတ်ယူလို့ ရတယ်။ ရိက္ခာသွားထုတ်ဖို့ ခွင့်တောင်းစရာ မလိုအပ်တော့ဘူး။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားရမယ်။ အဲဒီမှာ ရှိတဲ့ စားနပ်ရိက္ခာတွေကတော့ အသား၊ ကြက်ဥ၊ သူတို့ တခါမှ မရဖူးတဲ့ဟာတွေ ရမယ်။ သူတို့မိသားစုအတွက် လိုအပ်တဲ့အပေါ်မှာပဲ ထုတ်ယူနိုင်ဖို့ အတွက် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အရင်က ရိက္ခာပေးဝေမှုနဲ့ အခုပြောင်းလဲလိုက်တဲ့ အခြေအနေက တော်တော်လေးကို ကွာခြားသွားတယ်။ ဒါတွေက သူတို့ဘဝရဲ့ အတွေ့အကြုံအသစ်တခုအတွက် သင်ယူရလိမ့်မယ်လို့ ကျမတို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

ဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ဒီလို စားနပ်ရိက္ခာကဒ်စနစ် ကျင့်သုံးသွားမယ့် အပေါ်မှာ ဒုက္ခသည်တွေအတွက် ဖြစ်လာမယ့် အကျိုးကျေးဇူးနဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေက ဘာတွေဖြစ်နိုင်မလဲ။

ဒီအစီအစဉ်က ပြုန်းကန် စတင်တဲ့အစီအစဉ်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့နော်။ လုပ်နိုင်ဖို့က အချိန်တော်တော်ယူရတယ်။ နှစ်နဲ့ချီ စတင် လုပ်ဆောင်ရပါတယ်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေက တထပ်တည်းမကျတဲ့ အတွက် အခုမှ စတင်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စတင် လုပ်ဆောင်ပေးမယ့်လည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်တဲ့အနေနဲ့ သင်တန်း ၂ လတောင် လုပ်ပေးရတယ်။ ပြီးတော့ ဈေးဆိုင်ရောင်းတဲ့လူနဲ့ ဝယ်ယူလူတွေကို စကားပြောရတယ်။ ဒါကြောင့် နှစ်ဖက်စလုံး အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမယ်လို့ ကျမ မြင်တယ်။ ရောင်းတဲ့လူက သူတို့ရောင်းချင်တဲ့အရာကို အဲဒီမှာရောင်းပြီး ပိုက်ဆံတခါတည်း ရရှိလိမ့်မယ်။

ပြီးတော့ ဝယ်တဲ့လူကလည်း သူတို့ ဝယ်ချင်၊ စားချင်တဲ့ အစားအစာကို ပိုက်ဆံမရှိသော်လည်းပဲ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ နောက်တချက်က သူတို့ရဲ့မိသားစုအတွက် သူတို့ကိုယ်တိုင် စီမံခန့်ခွဲလို့ ရတယ်။ တလစာငွေနဲ့ မိသားစုအတွက် ဘယ်လောက်လုံလောက်မလဲ၊ ဘယ်လိုစီမံခန့်ခွဲရမလဲဆိုတာ နားလည်လာလိမ့်မယ်။ တခါမှ မဖြတ်သန်းဖူးသေးတဲ့အတွက် စစ်ချင်းကတော့ အခက်အခဲရှိပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် နို့ဖိုးဒုက္ခသည်စခန်းမှာ လုပ်ကြည့်တဲ့ နှစ်ရက်တာအတွင်းမှာ ဈေးဆိုင်ရောင်းတဲ့လူက စိတ်ပျော်သလို ဈေးဝယ်တဲ့လူဘက်ကလည်းပဲ ဝမ်းသာကြတယ်။ ကျမအနေနဲ့ မြင်တာက အကျိုးကျေးဇူးတခု ဖြစ်စေပါတယ်။ အခက်အခဲမရှိဘူးရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကြီးမားတဲ့ အခက်အခဲကိုတော့ မရှိနိုင်ဘူးလို့ မြင်ပါတယ်။

အခု ကျင့်သုံးသွားမယ့် စားနပ်ရိက္ခာကဒ်စနစ်ကို ကရင်ဒုက္ခသည်ကော်မတီ တာဝန်ရှိသူတဦးအနေနဲ့ ဘယ်လိုမြင်ပါသလဲ။

ကျမအနေနဲ့မြင်တာက ဒီကဒ်ကို အသုံးမပြုခင်က အနှစ်သုံးဆယ်လောက်မှာ တလ၊ တလမရောက်ခင်မှာ ထောက်ပံ့မှု အစီအစဉ်လုပ်ဆောင်ပေးတဲ့သူတွေက ရိက္ခာသယ်ဖို့အတွက် မော်တော်ကားတွေကို အသုံးပြုရတယ်။ အဲသလိုပဲ ရိက္ခာထုတ်တဲ့နေရာမှာ လမ်းမှာ ဖိတ်ကျတာ၊ ပျောက်ရှာသွားတာတွေ ရှိခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ သယ်ယူပို့ဆောင်ခ ဆိုတာလည်း နည်းနည်းပါးပါးကုန်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒုတိယ တချက်က သိုလှောင်ရုံဒေါင်ထဲကို ပြန်ပြီးထည့်ဖို့ဆိုလည်း ကုန်တင်၊ ကုန်ချခက ကုန်ကျစရိတ် အများကြီးကုန်တယ်။ တတိယတချက်က တာဝန်ရှိသူတွေသွားပြီး ရိက္ခာပေးဝေနေရတယ်။ အဆင့် တဆင့်၊ နှစ်ဆင့်၊ သုံးဆင့်တောင် သွားရတယ်။ လွယ်ကူတဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူး။ အခုက အိမ်ထောင်စုတိုင်းရဲ့ လက်ထဲမှာ ကဒ်ရှိတဲ့အတွက် အိမ်ထောင်စုကိုယ်စီက

သူတို့ကိုယ်တိုင် သွားထုတ်ကြတဲ့အပေါ်မှာ စီစဉ်ပေးတဲ့သူတွေက ရောင်းတဲ့လူတွေပဲဖြစ်တယ်။ ရောင်းတဲ့လူတွေက ရောင်းချင်တဲ့ပစ္စည်း စုပြီးတော့ ရောင်းကြတယ်။ ဒါကြောင့် တဖက်က ပြန်ကြည့်ရင် TBC ရဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စရိတ်က အကုန်အကျ အများကြီး သက်သာပါတယ်။

နောက်တခုက အချိန်လည်း မကုန်တော့ဘူး။ တယောက်ပြီး တယောက်၊ တစုပြီးတစု သွားရောက်တန်းစီရတာမျိုးလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဖိတ်တာ၊ ကျတာ၊ ပျောက်ရှာတာတွေ လျော့နည်းလာမယ်။ မရှိတော့ဘူးလို့လည်း ပြောရင်လည်း ပြောလို့ရတယ်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်၊ ကုန်တင်၊ ကုန်ချစရိတ်တွေ မကုန်တော့တဲ့အပေါ်မှာ လိုအပ်မှုရှိတဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေအတွက် ပြန်ပြီး အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေတယ်လို့ ကျမတို့ ယုံကြည်တယ်။ ဒါကြောင့် စခန်းတခု၊ နှစ်ခု၊ အစမ်းလုပ်ဆောင်မှု သုံးလလုပ်ပြီးတဲ့အခါ ရိက္ခာထုတ်လို့ အဆင်ပြေတယ်ဆိုရင် ဒုက္ခသည်စခန်းအားလုံး အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်စေတာကြောင့် လုပ်သွားမယ်လို့ပဲ မြင်တယ်။ ကျမတို့ သွားမြင်တွေ့ရတဲ့ အချို့နိုင်ငံတွေဆိုရင် အနှစ် ၂၀ ကျော် လုပ်ဆောင်တဲ့အတွက် သူတို့ ဝမ်းသာတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဝယ်တဲ့သူအတွက်ရော၊ ရောင်းတဲ့လူအတွက်ရော အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်စေတယ်။ ကျမတို့က အခုမှ စတင်လုပ်ဆောင်တဲ့အတွက် ချောမွေ့မှု မရှိဘူး။ အခက်အခဲတွေ ရှိကောင်းရှိနိုင်မယ်။ ဒါပေမယ့် လွယ်ကူလာမယ်ဆိုရင် ဒီအခက်အခဲတွေက ရှိလာမှာမဟုတ်သလို ကုန်ကျစရိတ်နည်းလာမယ်။ အကျိုးကျေးဇူးတော့ ဖြစ်လာမှာလို့ပဲ ကျမအနေနဲ့ အဲလို မြင်ပါတယ်။

ဒီစားနပ်ရိက္ခာကဒ်ကို အသုံးပြုသွားရမယ့် ဒုက္ခသည်ပြည်သူတွေအနေနဲ့ အသုံးပြုပုံ အသုံးပြုနည်းကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဘယ်လို အကြံပြုချင်ပါသလဲ။

အရင်က အိမ်ထောင်စုတစုက သူတို့မှာ ရွေးချယ်စရာ ဘာမှမရှိခဲ့ဘူး။ အခုက စားစရာရိက္ခာက အမျိုးမျိုးရှိထားတဲ့အတွက်ကြောင့် သူတို့ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်နိုင်တယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း စဉ်းစားချိန်နိုင်မယ်။ ဥပမာ- ပိုက်ဆံသုံးရာပဲ သူများက ပေးတယ်။ လေးရာလောက် သွားသုံးတယ်ဆိုရင် ဒါက မဖြစ်သင့်ဘူးလေ။ သေသေချာချာ တွက်ချက်ပြီး တော့ ပိုက်ဆံကျန်မယ် ဆိုရင်လည်း ကျန်တဲ့ပိုက်ဆံက ကိုယ့်အတွက် ပါပဲ။ ထို့အတူပဲ ဘာအခက်အခဲတွေ ဖြစ်လာနိုင်သလဲဆိုရင်တော့ ဥပမာ- အချို့ လူတွေက စာမသင်ဖူးတဲ့အပေါ်မှာ စာဖတ်မတတ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်မယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း သူတို့တွေအတွက်ကိုတော့ သီးသန့် လုပ်ပေးမယ်။ ဥပမာ ကိန်းဂဏန်း မသိပေးမယ့်လည်း အရောင်အားဖြင့် သတ်မှတ်ပေးမယ်။ သူ့အတွက် သွားပြီးထုတ်ယူနိုင်ဖို့ အမှတ်အသား တခုအနေနဲ့ ဖြစ်မယ်။

နောက်တခုက ဘာအခက်အခဲ ဖြစ်လာနိုင်မလဲဆိုတော့ ဥပမာ အိမ်ထောင်ဦးစီးတယောက်က မအားလပ်ရင် အဲဒီအိမ်ထောင်စုရဲ့ မိသားစုဝင်က သွားပြီး ထုတ်ယူမယ်ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ အကယ်၍ သူ့ကိုယ်သူ နားမလည်ဘူးဆိုရင် သူ့ကိုယ်တိုင် သွားထုတ်ပြီး သူ့စိတ်ကြိုက် လုပ်သွားလို့ရနိုင်တယ်လို့ တွေးမိပြီး လုပ်ကောင်းလုပ်သွားနိုင်တယ်။ ဒါကတော့ သူ့ကို သေသေချာချာ နားလည်အောင် ရှင်းပြမယ်ဆိုရင် ဒါတွေက ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး။

နောက်အခက်အခဲတခုက လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားထုတ်ယူလို့ရတယ်ဆိုတဲ့အခါ အရင်ကလို စီစဉ်ပေးဖို့ မလိုအပ်တော့တဲ့အတွက် ကြောင့် စခန်းခေါင်းဆောင်၊ စခန်းကော်မတီတွေက သူတို့အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးဖို့ မလိုအပ်တော့ဘူးလို့ ယူဆသွားရင် စခန်းရဲ့ အုပ်ချုပ်မှု စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို မလိုက်နာတော့တဲ့ အခြေအနေ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

သို့သော်လည်းပဲ ဒုက္ခသည်တွေကို ပြန်ပြီး အသိပေးလိုတာက ဒီအစီအစဉ် လုပ်ဆောင်ချက်တွေက စခန်းအားလုံးရဲ့ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်မှု၊ KRC ရဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်တဲ့အတွက်ပဲ ဖြစ်လာတာဖြစ်တယ်။ စခန်းတာဝန်ရှိသူနဲ့ KRC တို့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုသာ မလုပ်ရင် ဘယ်သူမှ ဒီအစီအစဉ်ကို လာလုပ်လို့ မရပါဘူး။ သူတို့အတွက် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်လာဖို့အကြောင်းလည်း ရှိမလာနိုင်ပါဘူး။ သူတို့ သိထားသင့်တာက ဒီကဒ်တခုကို ရပြီး စားနပ်ရိက္ခာကို တိုက်ရိုက်သွားပြီး ထုတ်ယူလို့ရတယ် ဆိုပေးမယ့်လည်း စခန်းတာဝန်ရှိသူနဲ့ ကေအာရီစီတို့

ရဲ့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာပဲရှိတယ်ဆိုတာ ပြန်လည်သတိရ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုလက်ရှိအခြေအနေမှာ ဒုက္ခသည်တွေနေရပ်ပြန်ရေးက အမျိုးမျိုးပြောဆိုသံတွေ၊ တိုက်တွန်း ဝေဖန်သံတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ KRC အနေနဲ့ ဖြစ်စေ ဒုက္ခသည်တွေကို ဘယ်လိုပြောဆိုပေးချင်ပါသလဲ။

အခုလက်ရှိ ဒုက္ခသည်ပြည်သူတွေကို ဒီလိုအသိပေးချင်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ရက်သတ္တပတ်ကျော်က မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံတော် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်က ထိုင်းနိုင်ငံကိုရောက်လာပြီး ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်နဲ့တွေ့ဆုံပြီးပါပြီ။ သူတို့ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုအထဲမှာ ဒုက္ခသည်တွေ နေရပ်ပြန်ရေးကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာအစိုးရဘက်ကပြောဆိုချက်က နေရပ်ပြန်ရေးက အခက်အခဲ မရှိပါဘူး။ သို့သော်လည်းပဲ ပြန်လို့ရရင် စားနပ်ရိက္ခာ၊ နေရာ၊ ဆေးဝါး၊ ပညာရေး၊ ရေရှည်တည်တံ့တဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုတွေကို ပြင်ဆင်ရတာတွေ၊ ဒုက္ခသည်တွေ ပြန်တဲ့အချိန်ကျရင် ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ ဘယ်ကိုမှ သွားစရာမလိုတော့တဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်မှ ပြန်သင့်တယ်။

အခုအချိန်မှာက သူတို့ကိုယ်တိုင်က ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု မလုပ်ရသေးဘူး။ ပြန်လို့မရသေးတဲ့အပေါ်မှာ ထိုင်းအစိုးရဘက်ကလည်း လက်ခံတယ်။ မြန်မာအစိုးရဘက်က ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု မရှိသေးတဲ့အတွက် ကြောင့် သူတို့အနေနဲ့ ဒုက္ခသည်တွေကို ပေးမပြန်သေးဘူး။ ပြန်မပို့သေးဘူး။ ဒါကို ကျမတို့က ကောင်းကောင်းလက်ခံတယ်။ ဒီနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံက နားလည်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ကြမယ်။ ဒါကြောင့် ဒုက္ခသည်ပြည်သူတွေကို ပြောချင်တာက စိတ်မယောင်ပါနဲ့ ဦးဆောင်မှုအဆင့်ဆင့် ရှိတယ်။ အချိန်တန်ရင် ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ် ရပ်တည်နိုင်တဲ့အထိ ထောက်ပံ့မှုအကူအညီတွေရမှ နေရပ်ကို ပြန်ရရှိဖို့ စီစဉ်ပေးမယ်။

ဒုက္ခသည်တွေကို ထောက်ပံ့မှု အကူအညီတွေလည်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လျော့နည်းလာတဲ့အပေါ်မှာ ဘဝရပ်တည်နိုင်ရေး က ခက်ခဲလာတယ်။ ဒီအပေါ်မှာ အကူအညီပေးတဲ့ အလှူရှင်တွေကို ဆရာမအနေနဲ့ ဘာများပြောချင်ပါသလဲ။

အကူအညီပေးတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကို အသိပေးချင်တာက ဒုက္ခသည်တွေ ပြန်လို့မရသေးတဲ့အချိန်မှာ အရင်တုန်းက စာနာစိတ် ထားရှိတဲ့အတိုင်း ဒုက္ခသည်တွေကို ဆက်လက်ပြီး ကူညီပေးဖို့၊ သူများနိုင်ငံမှာ ရှိနေတုန်း အတောအတွင်းမှာပေါ့။ တဖက်မှာလည်းပဲ ဒုက္ခသည်တွေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအနေနဲ့ ပညာရေးအပိုင်းမှာဖြစ်စေ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုပညာဖြစ်စေ ဆက်လက် ထောက်ပံ့ပေးစေချင်သေးတယ်။ ပြီးတော့ ဘယ်နိုင်ငံမှာပဲနေနေ ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲတွေကြောင့် နာမကျန်းတဲ့ရောဂါတွေ ဖြစ်ပွားလာနိုင်တယ်။ အခု မိုးတွင်းမှာဆို ငှက်ဖျားရောဂါတို့၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါတို့၊ ဝမ်းရောဂါတို့ ဖြစ်ပွားလာနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆေးဝါးတွေကို အကူအညီပေးတဲ့ အဖွဲ့တွေအနေနဲ့ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်၊ နားလည်မှုစိတ်ဖြင့် အကူအညီတွေ မလျှော့ပဲ အရင်ကလိုပဲ ကူညီပေးဖို့၊ ပြီးတော့ ဒုက္ခသည်တွေနေရပ်ပြန်ပြီး အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ရတဲ့အချိန်ထိ ဆက်လက်ကူညီပေးဖို့ ကျမတို့ မျှော်လင့်တယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ စားနပ်ရိက္ခာကဒ်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသွားမယ့် ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာများပြောချင်ပါသလဲ။

Food Card နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျမအနေနဲ့မြင်တာက တတိယနိုင်ငံကို ရောက်ရှိသွားတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေကိုလည်း သူတို့ ရောက်ရှိနေတဲ့နေရာမှာ ဒီလို Food Card လိုမျိုးပဲ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးတယ်။ ဆိုတော့ နိုင်ငံခြားရောက်ရင် သုံးရမှာ။ အခုက တခါမှ မသုံးဖူးသေးဘူး။ အခုမှ စတင် အသုံးပြုသွားမယ့်အပေါ်မှာ ဒုက္ခသည်အနေနဲ့ စိတ်ကို ရဲရဲတင်းတင်း ထားပြီး စမ်းကြည့်စေချင်တယ်။ ကြိုးစားကြည့်ပြီးတော့ သူတို့လည်း အတွေ့အကြုံရလာမယ်။ စိတ်တွေလည်း ပျော်လာမယ်။ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ထုတ်နိုင်တယ်။ ရွေးချယ်နိုင်တယ်။ သူတို့ စားချင်တဲ့အရာကိုဖြစ်စေ၊ သူတို့မိသားစုကို စီမံခန့်ခွဲတဲ့နေရာမှာ အခက်အခဲ မရှိလာစေဖို့ ရရှိလာတဲ့ စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ငွေတွေကို ဆုံးဖြတ်ပြီးတော့ သူတို့အတွက် သင်ယူမှုတခုဖြစ်မယ်။ ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု ကိစ္စရပ်တွေကို သင်တန်းပေးရမယ်။ အခုက သူတို့စပြီး လုပ်ရမယ်ဆိုတော့ အကောင်းကို သင်ယူခွင့်ရမယ်ဆိုတာ ကျမပြောချင်တယ်။

လူငယ်အသံ

“အမျိုးသားရေးကို မမေ့ဖို့လိုတယ်”

မြို့ကြီးပြကြီးတွေမှာ မိမိရဲ့ ပညာရေးတစ်ခုအတွက်နဲ့သာ အချိန်ကုန်ခဲ့ပြီး ကရင်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှု မရှိခဲ့တဲ့ အသက် ၂၈ နှစ်အရွယ် နန်းသိုက်သိုက်ဝင်းကျော်ဆိုသူ ကရင်အမျိုးသမီးငယ်လေးဟာ ယခုအခါမှာတော့ ကရင်အမျိုးသားရေးရာတွေမှာ လူငယ်တစ်ဦးအနေနဲ့ တက်ကြွစွာ ပါဝင်လာခဲ့ပါတယ်။

သူမအနေနဲ့ ကျောင်းနဲ့အိမ်၊ အိမ်နဲ့ကျောင်းဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ခဲ့ပြီး အပြင်လောကနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု အားနည်းခဲ့သော်လည်း အခုပညာကို ဝါသနာပါသူအနေနဲ့ ကရင်ယဉ်ကျေးမှုအပိုင်းတွေမှာ

ပါဝင်လာခဲ့တာကနေစပြီး အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်နိုးကြားလာတာနဲ့အမျှ ကရင်အမျိုးသားရေးကို ကျရာအခန်းကဏ္ဍကနေ လုပ်ဖြစ်လာတာပါလို့ သူမက အခုလို ပြောပြပါတယ်။

‘ကျမအနေနဲ့ ကရင်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေကြားမှာ ဒီလိုအမျိုးသားရေးတွေကို လုပ်ဖြစ်မယ်လို့ ကျမတခါမှ မတွေးထားခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ယဉ်ကျေးမှု အခန်းကဏ္ဍတွေမှာ လုပ်လာရင်းနဲ့ပဲ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ရိုက်ခတ်တွန်းပို့မှုကြောင့် အမျိုးသားရေးကို ပိုပြီးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိချင်လာတာကနေစပြီး စိတ်ဝင်စားရင်းနဲ့ပဲ လုပ်ဖြစ်လာတယ်’ဟု သူမက ဆိုပါတယ်။

ကရင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြို့တော် ဖားအံမြို့မှာ နေထိုင်တဲ့ ဖခင် စောကြည်ဝင်းနဲ့ မိခင် နန်းဖြူဖြူဝင်းတို့ရဲ့ နန်းထက်ထက်ဝင်းကျော်၊ နန်းမို့မို့ဝင်းကျော်၊ နန်းသိုက်သိုက်ဝင်းကျော်၊ နန်းအိအိဝင်းကျော်နဲ့ နန်းသက်သက်ဝင်းကျော်ဆိုပြီး သမီးငါးဦးအနက် နန်းသိုက်သိုက်ဝင်းကျော်က တတိယမြောက်သမီး ဖြစ်ပါတယ်။

ကျောင်းနေအရွယ်ကစပြီး ဖားအံမြို့အမှတ်(၁၁) အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းမှာ သူငယ်တန်းကနေ စတုတ္ထတန်းအထိ နေခဲ့ပြီး အထက်တန်းပညာကို အမှတ်(၁) အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်းမှာ နေခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှာ ဆယ်တန်းအောင်မြင်ခဲ့ပြီး မကွေးမြို့က အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်ကို ဆက်လက် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး တော့ ကျန်းမာရေးသိပ္ပံဘွဲ့နဲ့ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ ဘွဲ့ရရှိခဲ့ပါတယ်။

ကျောင်းနေအရွယ်မှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေးနဲ့ စီးပွားရေးတွေမှာ ပြေပြေလည်လည်ရှိတဲ့ သူမရဲ့မိဘတွေအနေနဲ့ ပညာရေးကို အားပေးတာကြောင့် ကျောင်းနေစဉ်က ကြီးမားတဲ့ အခက်အခဲတွေ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဆိုးရွားတဲ့ မြန်မာ့ပညာရေးစနစ် ပုံစံခွက်အောက်မှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရတာကြောင့် သူမအနေနဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ လမ်းပျောက်ခဲ့ဖူးတယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

‘ဆယ်တန်းအောင်တော့ တက္ကသိုလ်ဆက်တက်ဖို့ ကျမတို့မှာ ဘဝအတွက် ဘာကို ရွေးချယ်သင့်လဲ ဆိုတာက အဲဒါချိန်က မသိမြင်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် တက္ကသိုလ်လည်းတက်ရော မေးစရာဖြစ်လာတာက လူငယ်တယောက်ရဲ့ တက်လမ်းပေါ်နော်။ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ တက္ကသိုလ်ရဲ့ သင်ကြားရေးစနစ်က အများကြီး လစ်ဟမှုတွေရှိတယ်။

သွားနေတဲ့ ပညာရေးလမ်းကြောင်းက ဦးတည်ချက်မရှိတာကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို လမ်းပျောက်နေသလို ဖြစ်သွားတယ်လို့ သူမက ပြန်လည် ပြောပြပါတယ်။

ကျောင်းပြီးသွားတဲ့နောက် သူမအနေနဲ့ ကရင်အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုတွေမှာ ပါဝင်လာခဲ့သလို မိခင်ဖြစ်သူ အနေနဲ့ကလည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ဖလုံ-စဝေါ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီကနေ အရွေးကောက်ခံရန် မဲဆွယ်စည်းရုံးရာ၌ ပါဝင်ကူညီခဲ့ရာကနေ ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေအပေါ် စိတ်ဝင်စားလာပြီး အမျိုးသားလူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင်လာခဲ့ကာ လက်ရှိမှာ ကရင်လူငယ်ကွန်ရက်-KYN တွင် ကရင်ပြည်နယ်၏ တွဲဖက်ချိတ်ဆက်ရေးနှင့် ညှိနှိုင်းရေးတာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

‘ကျမမြင်မိတာက ကျမတို့လူငယ်တွေ ကြီးပြင်းလာကြရတာက ခေတ်စနစ်အရ ပုံစံခွက်ထဲမှာလို ဖြစ်နေတယ်။ သင်ကြားခဲ့ရတဲ့ ပညာရေးစနစ်ကလည်း နိမ့်ကျနေတော့ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်တွေမှာလည်း အများကြီး မရှင်သန်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း လူငယ်တော်တော်များများမှာ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကြီးမားမား ထားရှိတာမျိုး မတွေ့ရဘူး’ဟု ယနေ့ခေတ်လူငယ်တွေအပေါ် သူမရဲ့အမြင်ကို ပြောပြပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဒီလိုခေတ်စနစ်နဲ့ သမိုင်းကြောင်းတွေရဲ့ ဆိုးရွားတဲ့ အခြေအနေ ရိုက်ခတ်မှုတွေအောက်မှာ သူမအနေနဲ့ ကရင်လူငယ်တွေကို မှန်ကန်တဲ့အတွေးအခေါ်နဲ့အတူ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်ချက်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေနဲ့ ဦးဆောင်နိုင်တဲ့ လူငယ်ခေါင်းဆောင်အများကြီးကို မြင်တွေ့ချင်တယ်လို့ သူမက ဆိုပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ယနေ့ခေတ် ကရင်လူငယ်တွေကို သူမတိုက်တွန်းလိုတာက ‘ကျမတို့ မွေးဖွားလာကတည်းက ကျမတို့နဲ့အတူ လူမျိုး၊ စာပေ၊ သမိုင်းနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေဆိုတာ ပါလာပြီးသားပဲ။ ဆိုတော့ ကျမတို့မှာ ကိုယ့်လူမျိုးကို မချစ်ဘူး၊ တန်ဖိုးမထားဘူးဆိုရင် ဘယ်သူကမှ လာပြီးတန်ဖိုးထား ချစ်မြတ်နိုးနေမှာ မဟုတ်ဘူး။ လူမျိုးတယောက်နိမ့်ကျတယ်ဆိုရင် တမျိုးသားလုံးနိမ့်ကျနေတာနဲ့ အတူတူပဲ။ ဒါကြောင့် ကျမတို့ရဲ့ အမျိုးသားရေးကို မမေ့ဖို့လိုတယ်’ လို့ ပြောဆိုသွားပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

လူငယ်မူဝါဒရေးဆွဲနိုင်ရန် ဇူလိုင် (၂၅) ရက်နေ့မှစတင်ကာ ပြည်နယ်အတွင်းစစ်တမ်းစကောက်ယူမည်

ဇူလိုင် ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းသွားဖောင် ကရင်ပြည်နယ် လူငယ်မူဝါဒ ချမှတ်ရေးဆွဲနိုင်ရေးအတွက် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်များနှင့် ဒေသအလိုက် စစ်တမ်းစကောက်ယူခြင်း လုပ်ငန်းများကို ပြည်နယ် လူမှုအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ လူငယ်များ ဦးဆောင်ပြီး ဇူလိုင် ၂၅ ရက်နေ့စ၍ စတင်စကောက်ယူသွားမည်ဟု ဇူလိုင် ၁၇ ရက်မှ ၁၈ ရက်နေ့အထိ ဖားအံမြို့၊ ကန်သာဦးခန်းမ၌ ပြုလုပ်သည့် လူငယ်တွေ့ဆုံပွဲတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

စစ်တမ်းစကောက်ယူရန် ပြုလုပ်သည့် ၎င်းတွေ့ဆုံပွဲတွင် အဓိကအားဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အလုပ်ကိုင် အခွင့်အလမ်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား အရေး စသည့်ဖြင့် အချက် ၁၇ ချက်ကို အခြေခံပြီး မေးခွန်း ၉၀ ခန့် မေးမြန်းစကောက်ယူသွားမည်ဟု ကရင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ကွန်

ရက် KSCN မှ စောစိန်ထွေးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

‘အဓိကကတော့ ကျနော်တို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအတွက် အချိန်ကလည်း နည်းတယ်လေ။ အချက် ၁၇ ချက်ကို ကျနော်တို့ မေးတဲ့ လူတွေကိုယ်တိုင် နားလည်အောင် လုပ်ဖို့ ကျနော်တို့ဘက်မှာ အခက်အခဲတွေ ရှိနေပါတယ်။ အခုကောင်းမယ်ထင်လို့ လူငယ်တွေလည်း ဝိုင်းလုပ်ကြတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လူငယ်တွေကလည်း လူငယ် မူဝါဒဖြစ်လာဖို့ ဆန္ဒရှိနေကြတာပါ’ဟု စောစိန်ထွေးက ပြောသည်။

အဆိုပါ နှစ်ရက်တာ တွေ့ဆုံပွဲသို့ ကရင်၊ မွန်၊ ပအိုဝ်း၊ ဗမာ စသည့် လူငယ် ၈၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး စစ်တမ်းစကောက်ယူရာတွင် တဦးချင်း သို့မဟုတ် အုပ်စုဖွဲ့၍ စကောက်ယူမည်ဖြစ်ကာ ဖားအံမြို့နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ လှိုင်ဘွဲ့မြို့နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၊ ဖာပွန်မြို့နယ်၊ သံတောင်

ကြီးမြို့နယ်နှင့် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသတလျှောက် ရက် ၂၀ ကြာ စကောက်ယူမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းတွေ့ဆုံပွဲ တက်ရောက်သူ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ကျုံးမြို့နယ်၊ ကိုရန်နိုင်လင်းက ‘ကျနော်တို့ ဒီမူဝါဒဖြစ်လာရင် ကျနော်တို့အတွက် ပဲ မဟုတ်ဘူး။ နောင်လာမယ့် လူငယ်တွေအတွက်ပါ ဖြစ်တဲ့အတွက် အခြားတံဆိပ်တွေ မကပ်ဘဲ လူကို လူလိုမြင်ဖို့ လူမျိုးစုံ၊ အဖွဲ့အစည်းစုံတဲ့အတွက် အဓိက ကျနော် အဲဒါတွေ ဆွေးနွေးဖြစ်ပါတယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကရင်ပြည်နယ် လူငယ်မူဝါဒ ချမှတ်ရေးဆွဲနိုင်ရန် အစပြု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတရပ်ကို ကရင်ပြည်နယ် လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ကွန်ရက် (KSCN)မှ ဦးဆောင်၍ ဇူလိုင် ၉ ရက်မှ ၁၀ ရက်နေ့အထိ ဖားအံမြို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယခု ဒုတိယအကြိမ်ပြုလုပ်သည့် ဆွေးနွေးပွဲတွင် စစ်တမ်းစကောက်ရန် ယခုလို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်လူငယ်မူဝါဒရေးဆွဲရန် ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ခဲ့

ဇူလိုင် ၁၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းသွားဖောင် ကရင်ပြည်နယ် လူငယ်မူဝါဒ ချမှတ်ရေးဆွဲနိုင်ရေးအတွက် အစပြု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တရပ်ကို ကရင်လူမှုအဖွဲ့ အစည်းများကွန်ရက် (KSCN)က ဦးဆောင်ပြီး ဖားအံမြို့ အမှတ်(၉) ရပ်ကွက်၊ မိဘမေတ္တာဟိုတယ်၌ ဇူလိုင် ၉ ရက်မှ ၁၀ ရက်နေ့ထိ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကရင်၊ မွန်၊ ပအိုဝ်း လူငယ်ကိုယ်စားလှယ် ၃၀ ဦးကျော် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ လူငယ်ရေးရာမူဝါဒ ရေးဆွဲသည့်အခါတွင် ကရင်ပြည်နယ် လူငယ်မူဝါဒ တင်သွင်းနိုင်ရေးအတွက် စစ်တမ်းစကောက်ယူရန် ပြုလုပ်သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်ကြောင်း KSCN ကွန်ရက်မှ စောစိန်ထွေးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

‘စစ်တမ်းစကောက်မယ့် လူငယ်တွေကို ဆရာတွေနဲ့ ပေးတွေ့တာ

ပါ။ ကရင်ပြည်နယ် အတိုင်းအတာအနေနဲ့ လူငယ် အသံ တွေစုပြီး KYO (ဗဟို) ပြည်တွင်းကိုယ်စား Policy တခုရဖို့ အခြားဒေသတွေ လို ဖိုရမ်တစ်ခုတည်း မလုပ်ဘဲ အခုဆွေးနွေးပွဲလာတက်တဲ့ လူငယ်တွေနဲ့ ကျနော်တို့ မြို့နယ်အလိုက် စစ်တမ်းစကောက်ယူပြီးတော့ မူကြမ်းရလာမှပဲ ဖိုရမ် ပြန်လုပ်မယ်။ အဓိကက ကျနော်တို့ ကရင်ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ လူငယ်တွေ အကျိုးရှိဖို့ပါ’ဟု ပြောသည်။

နှစ်ရက်ကြာ ပြုလုပ်သည့် ယင်းဆွေးနွေးပွဲတွင် လူငယ်မူဝါဒ မူကြမ်းရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၌ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသားရင်ကြားစေရေး၊ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး စသည့်အချက် ၁၉ ချက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်ဟု KSCN ကွန်ရက် ညှိနှိုင်းရေးမှူးတာဝန်ခံ စောစိန်ထွေးက ဆက်ပြောသည်။

ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်လာ

သူ ကရင် လူငယ် အစည်းအရုံး လှယ် စောဆန်းထွန်းကလည်း ‘ကျနော်တို့အနေနဲ့ တိုင်းပြည်ကဏ္ဍ ဖြစ်ဖြစ်၊ အမျိုးသားရေးကဏ္ဍမှာ ဖြစ်ဖြစ် နောက်ကျမကျန်အောင် လူငယ်တွေ တွဲလက်ညီညီနဲ့ လုပ်ဆောင်သွားဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့ လူငယ်မူဝါဒ ရေးဆွဲတဲ့ နေရာမှာ ပါဝင်ဖို့ ဒီဆွေးနွေးပွဲကို လာတက်တာပါ’ဟု ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဇွန် ၁၁ ရက်နှင့် ၁၃ ရက်နေ့က စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး၊ မုံရွာမြို့၌ နိုင်ငံတဝန်းလုံးရှိ လူငယ် ၄၀၀ ကျော် တက်ရောက်သည့် ဖိုရမ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ လူငယ်ရေးရာမူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးခဲ့ရာ ကရင်ပြည်နယ် လူငယ် မူဝါဒ မူကြမ်းအတွက် ဇွန်လမှစပြီး သုံးလအတွင်း တင်သွင်းရန် အဆိုပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ယခု အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲကို စတင်လုပ်ဆောင် လာခြင်း ဖြစ်သည်။

စီဒေါအစည်းအဝေးတက်ရောက်ခဲ့သူကရင်လူငယ်အမျိုးသမီး

နော်ဆဲဆဲ နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျနီဗာမြို့တွင် ဇူလိုင် ၄ ရက်မှ ၂၂ ရက်နေ့ထိ ပြုလုပ်သည့် ၆၄ ကြိမ်မြောက် စီဒေါ အစည်းအဝေးပွဲသို့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ တင်ပြပြောဆိုရာအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှ လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၅ ဖွဲ့ဖြစ်ကြသည့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့များကွန်ရက်(WON)၊ ကျားမရေးရာ တန်းတူညီမျှရေး ကွန်ယက်(GEN)၊ ကရင် လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့(KHRG)၊ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်-မြန်မာနိုင်ငံ(WLB)နှင့် CEDAW Action Myanmar (CAM) စသည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၅ ဖွဲ့တို့မှ စုစုပေါင်း ကိုယ်စားလှယ် ၂၆ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

စီဒေါ အစည်းအဝေးမှာ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာများကို တင်ပြရန် သွားခဲ့သည့် အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်-မြန်မာ နိုင်ငံ (WLB)ကိုယ်စားအဖြစ် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး(KWO)မှ ကရင်လူငယ်အမျိုးသမီး နော်ဆဲဆဲကို ကရင်သတင်းစဉ် က တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားပါသည်။ နော်ဆဲဆဲသည် KWO ၌ Creating Peace Project Coordinator တာဝန်ယူထားပြီး WLB တွင် Advocacy Team Member တာဝန် ယူထားလျက်ရှိသည်။

၆၄ကြိမ်မြောက်စီဒေါအစည်းအဝေးကိုမသွားရခင်ဘာတွေကြိုတင်ပြင်မှုတွေ လုပ်ခဲ့ကြလဲ။

ကျမတို့ ဂျနီဗာကို မသွားခင် ကျမတို့ အဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ဟာ ရန်ကုန်မှာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု နှစ်ရက် လုပ်ခဲ့သေးတယ်။ ဇွန်လ ၂၄ နဲ့ ၂၅ ရက်နေ့မှာ လုပ်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီမှာ ကျမတို့ပြင်ဆင်ထားတာက ဘယ်သူက Oral Statement (တင်ပြကြေညာချက်) ပြောမလဲ။ အဲဒီ statement ထဲမှာ ထည့်ဖို့အတွက် အနည်းဆုံး စာမျက်နှာ နှစ်မျက်နှာလောက် ကျမတို့ Issue တွေ ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။ ပြီးတဲ့နောက်မှာ ဇွန် ၂၉ ရက်မှာတဖွဲ့၊ ဇူလိုင် ၁ ရက်နေ့မှာ တဖွဲ့။ ၂၉ ရက်နေ့အဖွဲ့မှာ ကျမပါတာပေါ့နော်။ အဲဒီနေ့မှာပဲ ကျမတို့ ဂျနီဗာကို သွားတယ်။

ဂျနီဗာကိုရောက်တော့ တဆင့်ချင်း ဘာတွေ လုပ်ခဲ့ကြရလဲ။

ဂျနီဗာမှာ ရောက်တော့ Global to Local ခေါ်တဲ့ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခု လုပ်တယ်။ မိမိတို့အဖွဲ့တွေ ဘယ်လို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု လုပ်သွား ရမလဲ။ ပြီးတော့ စီဒေါကော်မတီဟာ ဘယ် Issue ကို စိတ်ဝင်စားလဲ။ UN(ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ)ကို သွားရင် ဘာတွေတင်ပြမလဲ။ Oral Statement စတာတွေကို ကျမတို့ သင်ယူတယ်။ ဇူလိုင် ၁ ရက်ကနေ ၃ ရက်နေ့ အထိ သင်ယူခဲ့တာပေါ့။

ဇူလိုင် ၄ ရက်နေ့ ၇ ရက်နေ့အထိကတော့ ကျမတို့ရဲ့ အစီအစဉ်က UN ကို နေ့တိုင်း သွားရတယ်။ ဇူလိုင် ၄ ရက်နေ့၊ မနက်မှာ ၆၄ ကြိမ် မြောက် စီဒေါ အစည်းအဝေးပွဲပွင့်ပွဲ စတင်ဖွင့်လှစ်တာပေါ့။ အဲဒီနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းမှာကျတော့ နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ ပြင်သစ်၊ ဖိလစ်ပိုင်နဲ့ မြန်မာတို့တွေဟာ စီဒေါကော်မတီကို Oral Statement တင်ပြဖတ်ပြတယ်။ အဲဒါတင်ပြဖို့ ကျမတို့ ၁၀ မိနစ် အချိန်ရတယ်။ ဖိလစ်ပိုင်က သူတို့လူ တွေများတဲ့အတွက် ၁၅ မိနစ်ရတယ်။ ကျမတို့ မြန်မာကတော့ ၁၂ မိနစ် ရတာပေါ့။ အဲဒီ ရခိုင် project က တခုပါတယ်။ သူတို့က ရီဟင်ဂျာနယ် ပတ်သက်ပြီး တင်ပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က သီးသန့်ပေါ့နော်။ ကျမ တို့နဲ့ မချိတ်ထားဘူး။

အဲဒီ ဇူလိုင် ၄ ရက်နေ့ ညနေမှာ ကျမတို့ Oral Statement တဲ့အခါ အဓိကအချက် ၅ ချက်ကို တင်ပြခဲ့တယ်။ စီဒေါ Article အပေါ် ကြည့်ရင် ကျမတို့ တင်ပြရမယ့် အကြောင်းအရာတွေ အများကြီးပါ။ WLB က တော့ အများဆုံး ရေးတာပေါ့။ Article ကော၊ အထွေထွေအကြံပြုချက် တွေပေါ့။ ဒါပေမယ့် အကြောင်းအရာများတဲ့ အပေါ်မှာ ကျမတို့ Oral Statement ထဲမှာ အချက် ၅ ချက်နဲ့ အကျဉ်းချုပ်လိုက်တယ်။ ပထမအ ချက်ကတော့ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု၊ တရားမျှတမှု လက်လှမ်းမီခြင်း၊ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူတွေကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရပ်တန့်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒုတိယအချက်ကတော့ အမျိုးသမီးတွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ကိစ္စ၊ နောက်အသစ်တခုက လိင်ခွဲခြားဆက်ဆံမှု အပေါ် တန်းတူရေးအတွက် အစိုးရရဲ့ ငွေသုံးစွဲမှု ဘတ်ဂျက် မချပေး တာ၊ နောက်တခုက ကျေးလက်ဒေသမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ၊ နောက်ဆုံးအချက်က ဖွဲ့စည်းပုံကိစ္စ။ ဆိုလိုတာက အမျိုးသမီးတွေကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေတဲ့ စည်းမျဉ်းဥပဒေတွေပေါ့။ ဒီ ၅ ချက်ကို ကျမ တို့ ဖတ်ပြတင်ပြခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးမှာတင်ပြလိုက်တဲ့အချက်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီးစီဒေါကော်မတီက ဘာတွေ ပြန်ပြောလဲ။

ကျမတို့ ဖတ်ပြတင်ပြလိုက်တဲ့အပေါ်မှာ စီဒေါကော်မတီက ကျမတို့ ကို မေးခွန်းတွေ မေးတယ်။ သတ်မှတ်ချက်အရ တနိုင်ငံကို သူတို့က မိနစ် ၃၀ အချိန်ပေးတာပေါ့။ ကျမတို့က Oral Statement ကို ဖတ်ပြ တင်ပြလိုက်တော့ ကျန် မိနစ် ၂၀ မှာ သူတို့က ကျမတို့ကို မေးခွန်းပြန် မေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ မေးမြန်းတဲ့အထဲမှာ အများဆုံးက ဥပဒေနဲ့ ပတ်သက်တာ များတယ်။ မျိုးစောင့်ဥပဒေတို့လို၊ နောက်ပြီး အမျိုးသမီး တွေကို အဟန့်အတားဖြစ်စေတဲ့ ဥပဒေတွေလို မေးခွန်းတွေပေါ့။ နောက် ပြီး စစ်တပ်တွေကို လွတ်ငြိမ်းမှုရစေတဲ့အရာတွေအပေါ်မှာ ဘယ်လို အဟန့်အတားတွေ ရှိလဲ။ ကျမတို့ ဖြေကြားတာက ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဟာ စစ်တပ်ကို ကာကွယ်တဲ့ ဥပဒေဖြစ်တယ်။ သူတို့တွေ နိုင်ငံတကာ ခုံရုံးတွေ မသွားရဖို့ပေါ့။ ဥပဒေတွေက အဲလိုရှိတယ်ဆိုတာ

ပြောပြတယ်။ ပုဒ်မ ၄၄၅၊ ပုဒ်မ ၃၅၂ တို့လို အမျိုးသမီးတွေကို အဟန့် အတား ဖြစ်စေတဲ့အရာတွေ ပုဒ်မအတိအကျနဲ့ ကျမတို့ ပြောပြခဲ့ပါ တယ်။

စီဒေါ ကော်မတီနဲ့ သီးသန့်တွေဆုံခဲ့တယ်လို့လည်း သိရတယ်။ တွေ့တဲ့အခါ ဘာတွေ ပြောဆိုဆွေးနွေးခဲ့ကြလဲ။

ဇူလိုင် ၅ ရက်နေ့မှာ စီဒေါကော်မတီနဲ့ ကျမတို့မြန်မာက အဖွဲ့တွေ သီးသန့်တွေ ဆုံခဲ့တာပေါ့နော်။ စီဒေါကော်မတီနဲ့ မတွေ့ဆုံခင် ကတည်းက ကျမတို့ Lobby လုပ်တယ်။ (မိမိ တင်ပြချက်တွေကို ထောက်ခံပေးဖို့ လိုက်ပြောတယ်။) ကျမတို့ အဲလိုလုပ်တဲ့အခါမှာ သူတို့ တွေ ကျမတို့နိုင်ငံကို စိတ်ဝင်စားတာကို တွေ့ရတယ်။ စိတ်ဝင်စားလို့ အဲဒီနေ့ နေ့လည်မှာ KHRG ကနေ ကျန်းမာရေးနဲ့ ပညာရေးကိစ္စ နည်း နည်းတင်ပြတယ်။ ကျမတို့ တာဝန်ခွဲကြတာပေါ့။ GEN ကတော့ မူဝါဒတွေ၊ ဥပဒေတွေ၊ WLB ကတော့ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တဲ့သူတွေကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတာ ရပ်တန့်ဖို့နဲ့ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ စတဲ့တွေ အကျဉ်းချုပ်တင်ပြတယ်။ အဲဒါပေါ် သူတို့က ကျမတို့ကို ပြန်လည် အမေးအဖြေလုပ်တယ်။ အမေးအဖြေကဏ္ဍမှာတော့ အကြီးမားဆုံး ပြဿနာတခု တွေ့ရတာကတော့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေထဲမှာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားတာကို တွေ့ရတယ်။ အမျိုးသမီးအတွက် တန်းတူညီမျှမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထင် ထင်ရှားရှား မဖော်ပြထားဘူးပေါ့။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က စီဒေါကော်မတီက ဒီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြောင်းလဲဖို့ အကြံဉာဏ်တွေ ပေးခဲ့ဖူးတယ်။ ပြီးတော့ စီဒေါ မှာ သူတို့ရဲ့ အဓိက စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ၃ ချက် ချမှတ်ထားတာပေါ့နော်။ တန်းတူညီမျှမှု အပြည့်အဝရှိရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မပြုရေးနဲ့ အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန် အဲဒါတွေ ဖြစ်တယ်။ အခု ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မပြုရေးနဲ့ တန်းတူညီမျှမှု အပြည့်အဝရှိရေးတို့ကို ရေးသားဖော်ပြထားတာ မရှိဘူး။ အရင်တခါက အကြံဉာဏ်တွေ ပေးခဲ့ပေးမယ့် ပြုပြင်ပြောင်း လဲမှု မလုပ်ခဲ့ဘူး။ ကနေ့ထိ အဲဒီတားဆီးပိတ်ပင်မှုတွေ ရှိနေတုန်းပေါ့ နော်။ နောက်ပြီး လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှု၊ အဓမ္မပြုကျင့်မှု ကျူးလွန် တဲ့ စစ်တပ်တွေကို လွတ်ပေးမှုတွေအပေါ် စီဒေါအနေနဲ့ အစိုးရကို မေး မြန်းပြီး အစိုးရကနေ ဖော်ထုတ်ဖြေရှင်းပေးဖို့ ကျမတို့ လိုလားတယ်လေ။ အဲဒါကြောင့် ကျမတို့ တင်ပြချက် အကြောင်းအရာနဲ့ အပြန်အလှန် မေး မြန်းမှု အချက်အလက်တွေကို သူတို့က မှတ်သားထားပါတယ်။

အစည်းအဝေးမှာအရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့၅ ခုရဲ့တင်ပြချက်အပေါ်စီဒေါကော်မတီ အနေနဲ့မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ပြန်တွေ့ဆုံတဲ့အခါဘာတွေ ပြောဆို ခဲ့ကြလဲ။

ဇူလိုင် ၇ ရက်နေ့မှာတော့ စီဒေါကော်မတီဟာ မြန်မာအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံကြခဲ့ပါတယ်။ အစိုးရဘက်က တင်ပြ ချက်တွေကို သူတို့က ပြန်လည်မေးမြန်းတယ်။ အခု မတိုင်ခင် WLB က အစီရင်ခံစာ နှစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ အတွေ့အကြုံအရ အစိုးရဟာ အစီရင်ခံစာပေါ် လိမ်ပြီး ဖြေကြားမှုတွေ လုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီတခါတော့ သူတို့ မလိမ်တော့ဘူး။ မရှိရင် မရှိဘူး။ မဖြေနိုင်ရင် မဖြေနိုင်ဘူး ရိုးရိုးသားသားပဲ ဖြေကြားတယ်။ အများအားဖြင့်တော့ ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူတို့ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် မပြောရဘူး။ တခု သူတို့ပြောတာက ဖွဲ့စည်းပုံထဲမှာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးအားလုံးကို အခွင့်အရေး ပေးထားတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း အခန်း(၈)က အချက်တွေ ရည်ညွှန်းပြီး ပြောလေ့ပြောထ ရှိပါတယ်။

လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျမတို့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ စစ်တပ်ရဲ့ ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုတွေကို သူတို့ မပြောတတ်ဘူး။ တချို့က လူကုန်ကူးမှုနဲ့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းတဲ့အခါမှာ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေ မပါလာတဲ့အတွက် နောက်မှ စာရေးပြီး ပြန်လည် ဖြေကြားမယ်လို့ သိရပါတယ်။ တချို့အကြောင်းအရာတွေ သူတို့ပြောတာ က အစိုးရသစ်တက်လာတာကို ဂုဏ်ယူတယ်ပေါ့။ အစိုးရဆိုတာ အသစ် စက်စက် သုံးလတာပဲ ရှိသေးတယ်ပေါ့။ လွတ်တော်အတွင်းမှာလည်း အမျိုးသမီး ပါဝင်လာမှုများလာပြီ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဆိုရင်လည်း

သမ္မတရဲ့ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လာတဲ့အကြောင်း သူတို့တင်ပြတာပေါ့။ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ထဲမှာဆိုရင် အမျိုးသမီးတွေ UPDJC ထဲမှာ သုံးဦး ပါဝင်လာတယ်။ EAO ထဲမှာဆိုရင်လည်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတွေ ရှိ ကြောင်း သူတို့က အဲလိုထောက်ပြကြတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကျမတို့ဘက် မှာကျတော့ ပြန်ထောက်ပြတာက အဲဒီ ပါဝင်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေက ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်တဲ့ သူတွေ မပါဘူးပေါ့။

စီဒေါကော်မတီတွေ အစိုးရကိုယ်စားလှယ်တွေကို မေးမြန်းတာတွေ ဟာ ကျမတို့ တင်ပြတဲ့ Oral Statement ဖြစ်စေ၊ ဇူလိုင် ၅ ရက်နေ့က စီဒေါကော်မတီနဲ့ ကျမတို့အဖွဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့မှုအပေါ် အခြေခံပြီး ကျမတို့ တင်ပြတဲ့ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်တွေကို ယူပြီး သူတို့ မေးမြန်း တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကို ကျမတို့ ပြန်ရလိုက်တဲ့ အကျိုးသက် ရောက်မှု အဖြေတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့ အစိုးရကို မေးမြန်းချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေလည်း သူတို့ မေးပေးတာပေါ့နော်။

စီဒေါကော်မတီနဲ့ မြန်မာအစိုးရ တွေ့ပြီးနောက်မှာ ကျမတို့ဘက်က အဖွဲ့နဲ့ မြန်မာအစိုးရနဲ့ ပြင်ပဆွေးနွေးမှု တခုလုပ်ပြီး စကားပြောခဲ့ကြတယ်။ သူတို့က သူတို့လုပ်ခဲ့တဲ့အရာတွေ အားလုံးကို ပြန်ကြည့်ပြီးတော့ လာ မယ့် အနာဂတ်မှာ မဖြစ်အောင် အားလုံးပြန်သုံးသပ်ပြီး ပြင်ဆင်မှာပေါ့။ အဲလို ပြန်လည်ပြင်ဆင်တဲ့နေရာမှာ အမျိုးသမီးအဖွဲ့တွေ အားလုံးကို ခေါ်ပြီးတော့ ရှေ့ဆက်အလုပ်တွေ တွဲလုပ်ကြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ မှာတော့ ဘယ်လိုဖြစ်လာဦးမလဲတော့ မသိသေးဘူးပေါ့။ ကျမတို့ရဲ့ ခရီးအစီအစဉ်ကတော့ ဇူလိုင် ၇ ရက်နေ့မှာပဲ ပြီးဆုံးသွားပါတယ်။ ၈ ရက်နေ့မှာတော့ စီဒေါကော၊ အစိုးရနဲ့ကော ကျမတို့ တွေ့ဆုံခဲ့မှုတွေကို ပြန်သုံးသပ်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ကျမတို့ အစိုးရကို မေးမြန်းချင်တဲ့ အရာ အားလုံးကို စီဒေါက မေးပေးအတွက် ကျမတို့ သွားခဲ့ရတဲ့ ခရီးစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်ကျေနပ်မှု အများကြီး ရှိခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒီအစည်းအဝေးအပြီးမှာ စီဒေါကော်မတီကနေ နှစ်ပတ်ပြည့်တဲ့ နောက်ပိုင်း အစိုးရကို တစုံတရာ အကြံပြုချက် ပို့ပေးလိမ့်မယ်။ အဲဒီ အကြံပြုချက်တွေ ၂ နှစ်အတောအတွင်းမှာ အစိုးရကို လုပ်စေချင်တဲ့ အရာတွေ လုပ်မလုပ် သူတို့ ပြန်ကြည့်မယ်။ ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် ၂ နှစ် ပြည့်ရင် နောက်ထပ် အစီရင်ခံစာတခုကို အစိုးရက ရေးရမယ်လေ။ တကယ်လို့ အစိုးရက မလုပ်ဘူးဆိုရင် ကျမတို့က အစီရင်ခံ တင်ပြလို့ ရတယ်။

လူငယ်အမျိုးသမီးတယောက်အနေနဲ့စီဒေါအစည်းအဝေးတက်ခွင့်ရတဲ့အပေါ် ရရှိခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာပြောချင်လဲ။

ဒီလို ခရီးစဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး တခါမှ ကျမ အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ဘူး။ ဒါကတော့ ပထမဦးဆုံး အကြိမ်ပဲ။ နောက်တခုက ကရင်လူငယ်တွေထဲမှာ အရေးကြီးတဲ့ ကဏ္ဍတွေမှာဆိုရင် ကျမလို လူငယ်ကို စီဒေါအစည်းအဝေး မှာ စကားပြောခွင့်ကော၊ အမေးအဖြေကော ပါဝင်နိုင်ဖို့ လူကြီးတွေ ပံ့ပိုးပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့ ကျမရဲ့ ဖြတ်သန်းမှုတွေ အခုလို မရှိခဲ့ဖူးပေမယ့် တတ်နိုင်သလောက် ကျမ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ တတ်နိုင်သလောက်လည်း ကျမတို့ လိုချင်သမျှ စီဒေါကော်မတီကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြောဆိုနိုင်ခဲ့တယ်။ ကျမတို့ရဲ့ တင်ပြချက်တွေကိုလည်း သူတို့ နားထောင်တဲ့အတွက် ဝမ်းသာမိတယ်။ ဝမ်းသာတယ်ဆိုတာက စီဒေါကော်မတီဆိုတာ လူ့အခွင့်အရေးရော၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးတွေမှာရော အင်မတန်တော်တဲ့ အဖွဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ခံစားခဲ့ရတဲ့အရာတွေကို သူတို့ နားလည် တယ်။ ဒီလို နားလည်တာကလည်း သူတို့တွေဟာ အမျိုးသမီးတွေ ဖြစ် လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ အကြောင်းအရာတွေကို နှစ်ဘက် ကြည့်ကြ တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ လုပ်ရမယ့် အရာတွေမှန်သမျှ ပြတ်ပြတ်သားသား ပဲ အစိုးရကို ပြောဆိုမေးမြန်းပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ဒီနှစ်အတောအတွင်းမှာ ပြည်တွင်းနဲ့ နယ်စပ်မှာနေတဲ့ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ ပူးပေါင်းပြီး အစီရင်ခံစာ ပေါင်းရေးခဲ့ကြတယ်။ အစည်းအဝေးသွားခဲ့တာကတော့ ၂၆ ယောက်ပေါ့။ အဲမှာ အင်အားလည်း တောင့်တင်းသလို အချက်အလက်ကလည်း အားကောင်းတယ်။ နောက် ပြီး အမေးအဖြေမှာလည်း လိုရင်းတိုရှင်းပဲ ကျမတို့ လုပ်ခဲ့တယ်။ အချိန်

တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶▶

ဘာသာရေး - လူမျိုးရေးသွေးခွဲရန်တိုက်ပေးမှု မှန်သမျှကိုပြတ်သားစွာ အရေးယူပါ

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက် နေ့စွဲဖြင့် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာ နာယကအဖွဲ့ 'ကြေညာချက်' ပေါ်ထွက်ပါပြီ။ ကြေညာချက်ရဲ့ အဓိက ဦးတည်ချက်မှာ 'မာသ' အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (ဗဟို)ရဲ့ ၇-၇-၂၀၁၆ ရက်စွဲပါ သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက် ဆိုသည် ကို တိုက်ရိုက် တုန့်ပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ သက်တမ်းတလျှောက် ထုတ်ပြန် ခဲ့တဲ့ ကြေညာချက်များအနက် အတိုဆုံး၊ အရှင်းလင်းဆုံး အတိကျဆုံးနဲ့ အပြတ်သားဆုံး ကြေညာချက် ဖြစ်မယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ အဓိကအချက် များကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။

- မာသ ဗဟို၏ ၇-၇-၂၀၁၆ ရက်နေ့တွင် စာအမှတ်၊ ၀၀၀၉ /စီမံ-မာသ/ ၂၀၁၆ ဖြင့် ထုတ်ပြန်သည့် သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက် ကို နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ အနေဖြင့် လုံးဝ (လုံးဝ) ကန့် ကွက်ပါသည်။

- မာသ အဖွဲ့သည် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ညီလာခံကြီးမှ ပေါက် ဖွားလာခြင်း လုံးဝ(လုံးဝ) မဟုတ်ပါ။

- မည်သည့် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ အစည်းအဝေးကြီးကမျှ မာသအဖွဲ့ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ သန္ဓေတည်ပေါက်ဖွားစေခြင်း မရှိခဲ့သည့် အပြင် မာသဟူသော အသုံးအနှုန်းကိုပင် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့ခြင်း အလျဉ်းမရှိ ခဲ့ပါ။

- မာသ အဖွဲ့သည် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း၊ လုပ် ထုံးလုပ်နည်း၊ သံဃနာယကလက်စွဲ၊ ညွှန်ကြားလွှာများ၌ ဖော်ပြပါရှိ ခြင်း မရှိသည့်အပြင် အဆိုပါညွှန်ကြားလွှာ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှင့် အညီ ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ မဟုတ်ပါကြောင်း အများပြည်သူများ ယုံမှားသံသယ မရှိစေရန် ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည်။

အဆိုပါကောက်နုတ်ချက်များကို ဖတ်ရှုဖွဲ့ဖြင့် မာသအဖွဲ့ ဘာလဲ ဆိုတာ ရှင်းလင်းကြည့်လင်သွားပါလိမ့်မယ်။

'အသိအမှတ်ပြုခြင်းလည်း မရှိ၊ သန္ဓေတည်ပေါက်ဖွားခြင်းလည်း မရှိ၊ အသုံးအနှုန်းကိုပင် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့ခြင်း အလျဉ်းမရှိခဲ့ပါ' တဲ့ ဘယ် လောက်ပြတ်သား ရှင်းလင်းတဲ့ စကားလုံးတွေဖြစ်ပါသလဲ။ ဘာသာရေး နဲ့ လားလားမျှ မသက်ဆိုင်ဘူးဆိုတာ သေချာသွားပြီ။ ဒါဆိုရင် မာသ ဟာ ဘယ်လိုအဖွဲ့အစည်းလဲ။ မာသ ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ။ မာသ လုပ်ရပ်တွေက ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အဖြေပေးထားပြီးသား ဖြစ်ပါ တယ်။

ပထမအချက်က ဘာသာရေးအခြေခံထားပြီး လူမျိုးရေး ဗန်းပြထား တယ်။

ဒုတိယအချက်က တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ အချင်းချင်းအကြား ဘာသာရေး/ လူမျိုးရေးအရ သွေးခွဲရန်တိုက်ပေးတယ်။

အုပ်စိုးသူအစိုးရအဆက်ဆက်ရဲ့ မှားယွင်းဖောက်ပြန်တဲ့ ပေါ်လစီ များကြောင့် အုပ်စိုးသူလူတစ်စုသာ ကျိကျိတက်ချမ်းသာကြွယ်ဝနေပြီး လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများဘဝဟာ ဘက်ပေါင်းစုံကနေ ဆင်းရဲနိမ့်ကျပြီး ရင်း နိမ့်ကျနေခဲ့ရတယ်။ မဆလ တပါတီအုပ်စိုးသူများက အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံဘဝ (LDC) ထိုးချခဲ့ပြီး နဝတ-နအဖ စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ ပိုလို့ ဆင်းရဲမွဲပြာကျခဲ့ရတယ်။ ယနေ့အထိလည်း ဆင်းရဲတွင်းနွံအိုင်ထဲက မတက်နိုင်သေးဘူး။ အာဆီယံမှာ အောက်ဆုံးက ဘဝ။ အဲဒီလို ဥစ္စာဓန၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ဘက်စုံ နိမ့်ကျနေမှုတွေဟာ လူမျိုးရေး/ ဘာသာ ရေး ရန်တိုက်မိပေးမှု၊ အကောင်းဆုံးလောင်စာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါတွေကို အုပ်စိုးသူတွေက သူတို့အုပ်စိုးမှု သက်ဆိုးရှည်စေရေး၊ သူတို့အုပ်စိုးမှုကို ဦးတည်ဆန့်ကျင် တော်လှန်လာတဲ့/ လာမယ့် လူထု ဆန္ဒပြမှု၊ တော်လှန်အုံကြွမှုတွေကနေ လမ်းလွှဲပစ်ရေးအတွက် လူမျိုးရေး / ဘာသာရေး သွေးခွဲရန်တိုက်ပေးမှုတွေကို လက်သုံးနည်းအဖြစ် အသုံး ချလေ့ရှိတယ်။ ဒီလုပ်ရပ်ဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ သွေးတွေနဲ့ ခြေဆေးတဲ့ အုပ်စိုးသူတွေရဲ့ မိုက်မဲယုတ်ညွှတ် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေထဲက မရိုး နိုင်တဲ့ လုပ်နည်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် သမ္မတဦးသိန်းစိန် ကြံ့ဖွဲ့အစိုးရလက်ထက်မှာ တရား ဝင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလို အာဏာကျောထောက် နောက်ခံရှိ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလို မာသဟာ လူမျိုးရေး/ ဘာသာရေး သွေးခွဲရန်တိုက်ပေးမှုတွေကို လက်ရိုက်ရဲ့ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

အဆိုပါလုပ်ရပ်များ၊ ပြောဆိုဟောပြောချက်များကို သမ္မတ ဦး သိန်းစိန်ကြံ့ဖွဲ့အစိုးရ အရေးယူဖို့ဝေးစွ၊ တရားဝင် ဟန့်တားမှုပင် မပြု လုပ်ခဲ့ပါဘူး။ ဆရာဒကာညီညွတ်မှုကို အပြည့်အဝ ပြသခဲ့ကြပါ တယ်။

ဒီလိုညီညွတ်မှုရဲ့အကျိုးဆက်ကတော့ အခြားဘာသာ သာသနာ ကိုးကွယ်ကြတဲ့ ပြည်သူတွေနဲ့ ဒီလိုအဓိကရုဏ်းတွေမှာ လှည့်စား သိမ်းသွင်း ရန်တိုက်ပေးခြင်းခံရတဲ့သူတွေပဲ အဓိကအားဖြင့် ထိခိုက် နစ်နာခဲ့ကြရတယ်။ တောင်ကုတ်၊ မိတ္ထီလာ၊ လားရှိုး၊ ဥက္ကံ၊ ထန်းကုန်း စတဲ့ လူမျိုးဘာသာရေး အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်မှုကြီးတွေ ဖြစ်ပွားလာ ခဲ့တာပါပဲ။

သတ္တမအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ၄၇ ပါးစုံညီ ကောဒသမ အစည်းအဝေး ပထမနေ့ သာသနာရေးဝန်ကြီးရဲ့ လျှောက် ထားချက်မှာ ရဟန်းသာမဏေပေါင်း ၅၃၅၃၂၇ ရှိလာတယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။ ဒီအရေအတွက်ဟာ လက်ရှိ စစ်တပ်အင်အားထက် ပိုများပါတယ်။ ဒီအရေအတွက်ပမာဏထဲမှာ ရဟန်းသိက္ခာ၊ သာမဏေသိက္ခာ စောင့် ထိန်းလိုက်နာတဲ့ အရေအတွက်က ဘယ်လောက် ရှိမှာမို့လဲ။

သာသနာရေးဝန်ကြီး လျှောက်ထားချက်ထဲမှာ 'လစဉ်ထုတ် ဘာ

သာရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်စာစောင်များ၊ မဂ္ဂဇင်းများမှာ ထေရဝါဒ ပိဋကတ် တော်လာ ကျမ်းဂန်များနှင့်ညီညွတ်မှုမရှိဘဲ မိမိတို့ယူဆထားသည့် အတ္တနောမတိအတိုင်း ရေးသားထားသည့် အဓမ္မဝါဒများ ပါဝင်နေ သည်ကို ကြားသိတွေ့မြင်နေရပါကြောင်း။

ထို့အပြင် 'အချို့သော ရဟန်း၊ သာမဏေများအနေဖြင့် သမဏ သာရပု မဖြစ်သည့် ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကို ရဲရဲတင်းတင်း ပြုလုပ် နေကြသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ကြားသိနေရသဖြင့် - ထိထိရောက်ရောက် နှိမ်နင်းသင့်ပါကြောင်း။

'မလျော်ကန်သော ကာလဒေသများနှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင် လူမှုကွန်ယက် တို့တွင် အကျိုးမဲ့အချိန်ဖြန့်ဖြူးနေသည့် ရဟန်း၊ သာမဏေ အချို့ကို ပဓာ န နာယက ဆရာတော်ကြီးများအနေဖြင့် ညွှန်ကြားလွှာ (၇၂)နှင့်အညီ တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ဆုံးမပေးရန် လိုအပ်လာပါကြောင်း။

'အချို့သော လူပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း မိမိတို့ဦးတည်ယောက်၏ အလို ဆန္ဒဖြင့် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီး ပြိုကွဲပျက်စီးစေရန် ရည်ရွယ်၍ သံဃာ့ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပယ်ဖျက်ရေးအတွက် လွှတ်တော်အသီးသီးသို့ တင်ပြလာသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါကြောင်း' စသဖြင့် ဖတ်ရှုကြားသိရပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သာသနာရေးဝန်ကြီး လျှောက်ထားချက်ထဲမှာ မပါဝင်တဲ့ အချက်တချက်ကို အလျဉ်းသင့်လို့ တင်ပြချင်ပါတယ်။ ဒါကတော့ 'ယဉ် ကျေး လိမ္မာသင်တန်း' နာမည်နဲ့ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားတဲ့ သင်တန်းပဲ ဖြစ် ပါတယ်။ ဒီသင်တန်းကို မူလက ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ စတင်ခဲ့တာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သို့သော်လည်း ကြားသိတွေ့မြင် နေတာတွေကတော့ နုနယ်တဲ့ ကလေးသူငယ်အရွယ်တွေရဲ့ ဦးနှောက်နဲ့ နှလုံးသားထဲကို ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး အမှန်းတရားတွေ၊ အဆိပ်တွေ သွတ်သွင်း ပေးနေတာတွေပါပဲ။ ဒါတွေကို ထိထိရောက်ရောက်၊ တင်း တင်းကြပ်ကြပ် စိစစ်အရေးယူဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ရရင် မာသအဖွဲ့ဟာ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ နဲ့ လားလားမျှ မသက်ဆိုင်ကြောင်း ရှင်းလင်းပေါ်လွင်နေပါပြီ။ သို့ပါ၍ မာသအဖွဲ့မှာ ပါဝင်နေကြတဲ့ ရဟန်းသာမဏေများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကို 'အထူးသဖြင့် ထိပ်ပိုင်းက အဓိနဲ့ပေးစေခိုင်းသူ/ လက်တွေ့ လုပ်ဆောင်သူ များကို' သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနဲ့အညီ အရေးယူဖို့လိုသလို ဖြစ်မှု ကျူးလွန်သူများကိုလည်း အရပ်ဘက်ဥပဒေ များနဲ့အညီ ထိထိရောက်ရောက် ဟန့်တား၊ အရေးယူ၊ အပြစ်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

မောင်ကျော်စွာ

► တဘက်စာမျက်နှာမှ

ကန့်သတ်ချက်အတွင်းမှာလည်း ကွက်တိဖြစ်အောင် ကျမတို့ တင်ပြ ပြောဆိုနိုင်ခဲ့တယ်။ အထူးသဖြင့် တင်ပြချက်ထဲက အချက်အလက်တွေကို စီဒေါက အစိုးရကို ပြန်မေးတဲ့အခါ ကျမတို့ အားအရဆုံး တခုရှိတယ်။ အဲဒါကတော့ အစိုးရက သူ့ရဲ့ ရဲဝန်ထမ်းနဲ့ စစ်တပ်အင်အား ၉၉၀၀၀ ကျော်ကို အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ကျားမဆိုင်ရာ တန်းတူအခွင့်အရေးတို့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သင်တန်းအကြိမ် ၆ ထောင် ကျော် ပေးတယ်လို့ စီဒေါကော်မတီကို တင်ပြထားတယ်။ စီဒေါက အဲဒီအပေါ် အစိုးရကို ပြန်မေးတာပေါ့။ ဒီလောက် သင်တန်းတွေပေးတာ ဘာဖြစ်လို့ ချိုးဖောက်မှု၊ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ရှိသေးတာလဲပေါ့။ သူတို့ က အဲဒါကို ပြန်ထောက်ပြထားတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီခရီးစဉ်ကို ပြန်ကြည့် ရင် အစိုးရနဲ့ ကျမတို့ ပိုအဆင်ပြေလာတယ်။

ခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး နောက်ထပ် ဘာတွေ ဖြည့်စွက်ပြောချင်လဲ။

ပထမဦးဆုံး ကျမပြောချင်တာက ဒီခရီးစဉ်သွားခွင့်ရအောင် ပံ့ပိုး ပေးတဲ့ ကျမအဖွဲ့အစည်းကို ကျမကျေးဇူးတင်တယ်လို့ ပြောချင်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၄-၅ နှစ်တုန်းကဆိုရင် အောက်ခြေမှာပဲ ကျမလှုပ်ရှားခဲ့တယ် လေ။ ဒါပေမယ့် ဒီ ၂ နှစ်၊ ၃ နှစ်ကစပြီး နိုင်ငံတကာတွေမှာ ကျမ သွားလာခွင့်တွေ ပိုရလာခဲ့တယ်။ အထူးသဖြင့် ဒီတကြိမ်မှာ ကျမတို့ မြန်မာတနိုင်ငံလုံးရဲ့ အမျိုးသမီးတွေအတွက် အင်မတန် အရေးပါတာ

ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တက်ကြွတဲ့သူ၊ အကြောင်းအရာတွေကို ပိုင်နိုင် တဲ့သူ ဖြစ်ရမယ်။ ကျမကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တော်တဲ့သူတယောက်လို တော့ မမြင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အကောင်းဆုံးတော့ ကြိုးစားခဲ့တာ ပေါ့။

ဒီလို သွားပြီး စကားပြောခွင့်ရတဲ့အပေါ်လည်း ကရင်အမျိုးသမီးတွေ အတွက် ကျမ ဂုဏ်ယူတယ်။ ဒါ့အပြင် ကရင်အမျိုးသမီးအပြင် အခြား တိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးတွေအတွက်ပါ အလားတူ လူငယ်တွေ အများ ကြီး လိုအပ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲလိုမဟုတ်ဘဲ လူကြီးတွေပဲ ဆက် လုပ်ပြီး လူငယ်တွေ တွေ့ဆုံဆွဲဆော်တာ မလုပ်ဘူးဆိုရင် ကျမတို့အနာဂတ် အတွက် အခက်အခဲတခု ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ကျမရဲ့ ဖြတ်သန်းမှုကို ကြည့်ရင် အများအားဖြင့် ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကျမတို့ကို တွေ့ဆုံဆွဲ ဆော်တာ လုပ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျမမိခင်အဖွဲ့ KWO ဆိုရင် ကျမကို တဖြည်းဖြည်း တွေ့ဆုံဆွဲဆော်တာ တွေ့ရပါတယ်။ ကျမတို့ တွေ့သင့်တွေထိုက်တဲ့ သူတွေကိုလည်း ပေးတွေ့တယ်။ အဲဒီကနေ တဆင့်ပြီးတဆင့် နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ ကျမကို ဆွဲဆော်တာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာဖို့ ကျမတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဒါကို ကြိုးစားရ မယ်။

အခု ခရီးစဉ်မှာ လူငယ်တယောက်ဆိုပေမယ့် ကျမ တာဝန်ယူရတဲ့ ကဏ္ဍက အရေးကြီးတဲ့အတွက် တခြား အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ လူကြီးတွေ ထက် ပိုကြိုးစားအားထုတ်ရပါတယ်။ ကျမတို့ Speaker ပြောဆိုတင်ပြသူ

သုံးယောက်ထဲမှာ ကျန်နှစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ လူကြီး တွေပါ။ သူတို့ တနာရီပြင်ဆင်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ရင် ကျမက သုံး၊ လေး နာရီလောက် လေ့ကျင့်ရတယ်။ တခါတလေ သူများတွေ အိပ်ပြီ၊ ကိုယ် က မအိပ်ရသေးဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပိုယုံကြည်မှုရှိအောင် ပိုလည်း ကြိုးစားရတာပေါ့။ အကြောင်းအရာ ရှင်းအောင် တင်ပြပြီး အချိန်လည်း သတ်မှတ်တဲ့ ဘောင်ထဲဝင်အောင် ကွက်တိ လုပ်ခဲ့တာပေါ့။ အဲဒါအ ပြင် သူများမေးတာ ဖြေကြားနိုင်အောင် စာလည်း အများကြီးဖတ်ရတယ်။ နောက်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို သင်ယူရသလို တခြားတတ်သိ နားလည်တဲ့ လူကြီးတွေ သင်ပေးခဲ့တာပေါ့နော်။ ဒါကြောင့် ဒီခရီးစဉ်ဟာ ကျမအ တွက် နောက်ထပ်တလှမ်း တက်လှမ်းဖို့အတွက် ယုံကြည်မှုတခု ဖြစ်ပါ တယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ လူငယ်အမျိုးသမီးတွေကို ကျမတိုက်တွန်း ပြော ချင်တာက လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု လုပ်ချင်တယ်ဆိုရင် အခွင့်အရေးဆိုတာ ရှိလာမှာပဲ။ အထူးသဖြင့် ဘယ်အရာမဆို ကြိုးစား အားထုတ်ပြီး သတင်းတွေ၊ စာတွေ များများဖတ်ဖို့လိုတယ်။ တက်ကြွဖို့ လည်း လိုတယ်။ အထက်က လူကြီးတွေ ကိုယ့်ကို တွေ့ဆုံဆွဲဆော်သလို အောက်က ကိုယ့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တွေကိုလည်း တွေ့ဆုံဆွဲဆော်ရပါမယ်။ ဖြတ်သန်းမှု၊ လုပ်ကိုင်မှုတွေ မတူတာတောင်မှ အချိတ်အဆက်မိမိနဲ့ အလုပ်တွဲလုပ်ကြံမှ လွယ်ကူမှာပေါ့နော်။ အဲဒါကတော့ ကျမရဲ့ အကြံပြုချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် ကမ္ဘာ့ပူဇွန်လောကခြင်းအကြောင်း

ကမ္ဘာ့ပူဇွန်လောကခြင်းအခြေအနေ (Global Warming) သို့မဟုတ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အခြေအနေ (Climate Change) သည် ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာ၏ မျက်မှောက်ပြဿနာကြီးဖြစ်ကြောင်း အပူရှိန် တစ်ထက်တစ် မြင့်တက်လာခြင်းမှ အကဲဖြတ်သိရှိရသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်ပွားခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းမှာ စက်မှုဇုန် အလုပ် ရုံများ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားစက်ရုံများ၊ ယဉ်များ၊ သစ်တော ဖျက်ဆီး မှုများ၊ ကျောက်မီးသွေးနှင့် လောင်စာများလောင်မြိုက်ခြင်းမှ ထွက် လာသည့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၊ မီသိန်းနိုက်ထရပ် အောက်ဆိုဒ်၊

အိုဇုန်နှင့် ကလိုရို ဖလူယိုရိုကာဗွန်များ ဖြစ်ကြသည့် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ် ငွေ့များ (Greenhouse gases) ၏ ဖန်လုံအိမ် အာနိသင် (greenhouse effect) သက်ရောက်မှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုဓာတ်ငွေ့များသည် အာကာသ အတွင်းတွင် သဘာဝမျှတမှုကို ကျော်လွန်စေဆောင်မိကြ သောအခါ ကမ္ဘာမြေပြင်မှ အပူရှိန်များကို ကာဆီးစုဆောင်းထား သည့် မှန်သားပြင်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်လျက် နေ့ပူ ညချမ်းရာသီဥတု အနေအထားကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။

သစ်တောမီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရခြင်း၊ လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း၊ အားမြင့်

လျှပ်စစ်ကြိုးတိုင်ကြီးများ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းအတွက် တောရှင်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ခြင်းစသည့် ဆောင်ရွက်မှုအားလုံးမှာ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုဖြစ်စေသည်သာ ဖြစ်သည်။

သစ်ပင်ခုတ် သစ်တောဖျက်ဆီးခြင်းသည် ကာဗွန်ဒိုင် အောက် ဆိုဒ်ကို စစ်ထုတ်ပေးသည့် ကမ္ဘာကြီး၏ အဆုတ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ သစ်တောသည် အီကောလောဂျီ သံသရာအတွင်းမှာ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၊ ရေနှင့် တခြားဓာတ်ငွေ့ များ၏ လည်ပတ်မှုကို ထိန်းသိမ်းပေးသောအရာဖြစ်သည်။ ထို့ ကြောင့် သစ်တောခုတ်ထွင် ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရခြင်းဖြင့် လေထုအတွင်း တွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ထုထွက်များပြားလာခါ အပူချိန် မြင့်တက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကြောင့် ကမ္ဘာ ပူဇွန်လောကခြင်းကျိုးကို သစ်တောများနည်းပါးလာသော အခါတွင် တွေ့ကြရသည်။ မြေ၊ ရေ၊ လေထုနှင့် တောတိရစ္ဆာန်တို့၏ ရူပ နှင့်ဇီဝကို ပြောင်းလဲစေသည်။ သဘာဝ သယံဇာတ အားလုံးသည် တိုက် ရိုက်သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက် ဆက်စပ်နေကြသည်။

တောင်ပေါ်တွင် သစ်ပင်များမရှိလျှင် မြေကြီးကို ချုပ်ကိုင်ထားပေး သည့် သစ်မြစ်များ မရှိသဖြင့် မိုးသည်ထန်သောအခါ တောင်ကျရေ များ စီးဆင်းမှုပြင်းထန်ကာ ကျေးရွာလူနေအိမ်များကို တိုက်စားပစ်ပြီး လယ်ယာကင်းကျွန်းများကိုလည်း ပျက်စီးစေသည်။ သစ်တောပြုန်းတီး မှုသည် လေထု၏ စိုထိုင်းဆကို နိမ့်ကျသွားစေသဖြင့် မိုးတိမ်ဖြစ် ထွန်းမှုကို ကျဆင်းစေကာ ဒေသများစွာတွင် မိုးအရွာနည်းခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားကာ မိုးခေါင်ခြင်း ဘေးဒဏ်ကျရောက်သည်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအပြင် နေ့စဉ်သောက်သုံးရေပြတ်လပ်ခြင်း၊ အသက်မွေးမှု၊ စက်မှုလက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့ကိုလည်း ထိခိုက်သည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ လက်ရှိကာလ ကမ္ဘာ့ပူဇွန်လောက ခြင်းကျိုးများအား လျှော့ချနိုင်ရန် သဘာဝသစ်တောထိန်းသိမ်းရေးကို အရေးကြီးသော ကိစ္စအဖြစ် အလေးထားစိတ်ဝင်စားကာ သစ်တောကျိုးကျော် ခုတ် ထွင်ခြင်းကို ရပ်တန့်ပြီး အိမ်တိုင်း နေရာတိုင်းတွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးကြ ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ လူသားများအား ခွင့်လွှတ်ကာ မျက်မှောက် ကာလကဲ့သို့ တုံ့ပြန်ဒဏ်ခတ်ခြင်းများသည်လည်း တကျော့ပြန်လာ တော့မည် မဟုတ်ပါတည်း။

စောအယ်ကော်

► ကျော့ဖုံး "မိုင်ဂျာယန်စုံညီအစည်းအဝေး" မှ

စည်းနိုင်ခဲ့ပြီး ကျန်ရှိသည့် အချက် များကို ဆက်လက် ဆွေးနွေး စု စည်းရန် အလုပ်အဖွဲ့ကိုလည်း တ တိယနေ့ အစည်းအဝေးတွင် ဖွဲ့ စည်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

လေးရက်ကြာ ပြုလုပ်မည့် ၎င်းအစည်းအဝေးတွင် ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံ ကျင်းပရေးအတွက် အကြံပြု ညှိနှိုင်းရေး နှင့် အနာဂတ် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင် စု တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံ ရေး ဘုံသဘောထားတို့အပေါ် အ ခြေခံပြီး ခေါင်းစဉ်ကြီး လေးခုဖြစ် သည့် ပင်လုံလက်စွဲစာတမ်း ဆွေး နွေးခြင်း၊ ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ များအတွက် အခြေခံမူများ၊ လုံခြုံ ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ အ ခြေခံမူများနှင့် နိုင်ငံရေး ဆွေး နွေးမှုဆိုင်ရာ မူဘောင် ပြန်လည်

ပြင်ဆင်ရေးတို့ကို ဆွေးနွေးကြမည် ဟု အစည်းအဝေး တတိယနေ့ မြောက် ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည်။

ထို့အပြင် ပြည်ထောင်စု တပ်မ တော်အား အရပ်ဘက်အုပ်ချုပ်မှု အောက်တွင် ထားရှိရေးကိစ္စကို လည်း အစည်းအဝေး၌ ဆွေးနွေးခဲ့ ကြပြီး အစည်းအဝေးဆွေးနွေးမှုအရ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ များအတွင်း တင်သွင်းလာသည့် စာတမ်းများအပေါ် ဘုံသဘောထား များ ပိုမိုစုစည်းနိုင်ရန် ဆက်လက် ဆွေးနွေးကြမည် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အစည်းအဝေး တတိ ယနေ့တွင် သဘာပတိအဖြစ် CNF ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာဆလိုင်းလျန် မှုန်းဆာခေါင်း၊ တွဲဖက်သဘာပတိ (၁)အဖြစ် ANC ဥက္ကဋ္ဌဒေါက်တာ ခင်မောင်၊ UNA အဖွဲ့ဝင် မန်းကျော် ငြိမ်းတို့မှ တွဲဖက် သဘာပတိ(၂)

အဖြစ် တာဝန်ယူပြီး အစည်းအ ဝေး၏ နောက်ထပ် ဇူလိုင် ၂၉ ရက် နေ့တွင် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးမှု ဆိုင် ရာမူဘောင်ပြန်လည် သုံးသပ်ကြ မည် ဖြစ်သည်။

မိုင်ဂျာယန် စုံညီ အစည်းအ ဝေးတွင် တိုင်းရင်းသား လက်နက် ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ ၁၈ ဖွဲ့၊ ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသား လူ မျိုးများ မဟာမိတ်အဖွဲ့၊ တိုင်းရင်း သား ညီနောင်များ ဖက်ဒရေးရှင်း၊ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာ နိုင်ငံ)တို့အပြင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အထူး ကိုယ် စားလှယ် Vijay Nambiar နှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ အာ ရုရေးရာ အထူး ကိုယ်စားလှယ် Sun Guoxing နှင့် လေ့လာသူများ စုစုပေါင်း ၂၁၆ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ ကြသည်။

► ကျော့ဖုံး "မဲဆောက်ဒေသအတွင်းမြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား" မှ

နေ့ဆိုရင် သုံးရာနီးပါးလောက် ရှိ နေပြီ၊ ဒီမဲဆောက်မှာ။ အဖမ်းခံရတဲ့ နေရာတွေက မယ်တော်၊ လောစု ရပ်ကွက်တွေမှာ၊ ဟွေးမှတ်ကျေး ရွာက လေ့ဂိတ်တွေမှာ ဖမ်းတယ်။ နောက် မယ်ကု တိုက်နယ်ဘက်က

ရွာတွေမှာလည်း ကားတွေနဲ့ ဖမ်း တယ်' ဟု ဦးမိုးကြိုးက ပြော သည်။

ဖမ်းဆီးခံရသော အလုပ်သ မားများကို ထိုင်းရဲအချုပ်ကား များဖြင့် မြန်မာဘက်ခြမ်းသို့ နာရီ

ပိုင်းအတွင်း ပြန်လည် ပို့ဆောင်ပြီး ယခုဖမ်းဆီးမှုသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး ကမောက်ကမ အခြေအ နေကြောင့်ဖြစ်သလို ဇူလိုင် ၂၉ ရက်နေ့သည် ယာယီနေထိုင်အလုပ် လုပ်ကိုင်ခွင့်(ပန်းရောင်ကဒ်)ထုတ် ပေးမည့် နောက်ဆုံးနေ့ဖြစ်သည့်

► ရှေ့ဖုံး "တိုင်းရင်းသားလူငယ်ညီလာခံ" မှ

ထိုသို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ပအိုဝ်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ ချုပ် (PNLO) နာယက ဗိုလ်မှူးကြီး ခွန်ဥက္ကာ၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ ဦး သိန်းဦး၊ မြန်မာနိုင်ငံရေးပညာရှင် ဒေါ်ခင်မမမျိုးနှင့် ရှမ်းတိုင်းရင်း သား ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ စိုင်းလင်းမြင့်တို့က ဦးဆောင်ဆွေး နွေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ညီလာခံ တက်ရောက်သည့် ထားဝယ်လူငယ် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ကိုကျော်မင်း ထိုက် က "ဒီနေ့ကတော့ Panel Discussion (အကြောင်းအရာ လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း)နဲ့ပဲ ပြီးဖို့ရှိ တယ်။ မနက်ပိုင်းကျတော့ ငြိမ်း ချမ်းရေး တည်ဆောက်ခြင်း အ ကြောင်းအရာပေါ့၊ ညနေပိုင်း ကျ တော့ ဖက်ဒရယ်တည်ဆောက်ခြင်း အကြောင်းအရာပေါ့။ အဲလိုခွဲပြီး ဆွေးနွေးကြတယ်'ဟု ကရင်သ တင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

၎င်းအပြင် ဒုတိယနေ့အဖြစ် ဆွေးနွေးကြသည့် အကြောင်းအ

ရာများကို အခြေခံကာ တက်ရောက် လာသော လူငယ်ကိုယ်စားလှယ် များ၏ အမေးအဖြေကဏ္ဍများ အပြင် ဆက်လက်ကျင်းပမည့် တတိယမြောက်နေ့ညီလာခံတွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု တခုစီမှ စာတမ်းများ ဖတ်ကြားသွားကြ မည်ဟု ကိုကျော်မင်းထိုက် က ဆက်ပြောသည်။

ကရင်လူငယ် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် တက်ရောက်နေသူ စောကျက် ပစ်ကလည်း 'ကျနော်တို့ဘက်က အဓိကကတော့ ကရင်လူငယ် စာ တမ်းပေါ့နော်။ အဲဒီစာတမ်းပေါ်မှာ ပဲ ပြင်ဆင်ပြီးတော့ ကျနော်တို့ လာခဲ့တယ်။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍဆို ဘယ်သူပြောမလဲ။ ဖက်ဒရယ်ကဏ္ဍ ဆို ဘယ်သူက တာဝန်ယူပြီးတော့ ပြောမလဲ။ ပြီးတော့ လူမှုရေးကဏ္ဍ လား၊ အားကစားကဏ္ဍလား၊ ပညာရေး ကဏ္ဍလား၊ ဘယ်သူပြော မလဲဆိုတာ ကျနော်တို့ ပြင်ဆင် ထားပါတယ်'ဟု ပြောသည်။

ငါးရက်ကြာ ပြုလုပ်မည့် ၎င်း

လူငယ်ညီလာခံတွင် အကြောင်းအ ရာများ အလိုက်ဆွေးနွေးခြင်း၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုတခုစီမှ စာတမ်းဖတ်ကြားခြင်း၊ တင်သွင်း လာသည့် စာတမ်းများနှင့် ဆွေး နွေးချက်များကို ပြန်လည်တင်ပြ ဆွေးနွေးခြင်း၊ အနာဂတ်တွင် မြန် မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု လူငယ်များ လုပ်ဆောင်နိုင်အောင် စီမံကိန်းအမြင် သဘောထားများကို အဆုံးသတ် ဆွေးနွေးခြင်း အ ကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေးသွား ကြမည်ဟု သိရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တိုင်း ရင်းသားလူငယ်များ ညီလာခံ ဖြစ် မြောက်ရေး ကော်မတီ- CCNEYC (ဦးဆောင်ကျင်းပသည့်) အဆိုပါ တိုင်းရင်းသားလူငယ် ညီလာခံကို လူမျိုးနှင့် မျိုးနွယ်စုကို အခြေ ခံသော မြန်မာနိုင်ငံ တဝှမ်းလုံးရှိ တိုင်းရင်းသား လူငယ်များနှင့် ဖိတ် ကြားထားသော ဧည့်သည်များ အပါအဝင် ကိုယ်စားလှယ် ၆၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ ကြသည်ဟု သိရသည်။

အတွက် ထိုင်းအလုပ်ရှင်များအား ဖိအားပေးသည့် သဘောလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဦးမိုးကြိုးက ဆက် ပြောသည်။

ယခုဖမ်းဆီးမှုတွင် ထိုင်းစစ် တပ်မှ ဦးဆောင်ပြီး ထိုင်းနယ်ခြား စောင့်တပ်ဖွဲ့၊ ထိုင်းလူဝင်မှု ကြီး ကြပ်ရေး၊ ယာဉ်ထိန်းရုံ၊ မှုခင်းရုံ၊ ပြည်သူ့စစ်၊ ကျေးလက်နှင့် ဒေသန္တ ရဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် အလုပ်သမား ဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ ပါဝင်သည့် ပူးပေါင်းအဖွဲ့စုံမှ ဖမ်းဆီးခြင်း ဖြစ် ပြီး တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ဖမ်းဆီးနေသည်ဟုလည်း JACBA က ဆိုသည်။

မဲဆောက်မြို့ ရွှေ့ပြောင်းအ လုပ်သမားတဦးဖြစ်သူ မစိမ့်မိမ့် အေးက မနေ့က ကျမတို့ ဟွေးမှတ် ရပ်ကွက်မှာ လာဖမ်းတယ်။ လက် မှတ်မရှိတဲ့သူ ၈၀ ကျော်လောက် ပါသွားတယ်။ ထိုင်းအစိုးရက သတ်မှတ်ထားတဲ့ လုပ်ခ လစာ လည်း အပြည့်မရကြတော့ ဝင်ငွေ က နည်းတယ်။ မိသားစု စားဝတ် ရှားနည်းကန့်နေရ တော့ ဒီအလုပ်သမားကဒ် မလုပ် နိုင်ကြဘူး။ အလုပ်ရှင်တွေဘက်က လည်း တာဝန်ယူပေးတာမျိုး အား နည်းတော့ အရမ်းနစ်နာတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် မြန်မာ ရွှေ့ ပြောင်းအလုပ်သမား ၃ သန်းခန့်ရှိ သည့်အနက် ပန်းရောင်ကဒ် ကိုင် ဆောင်သူဦးရေ ၆ သိန်းကျော် ရှိသည်ဟု မြန်မာအလုပ်သမား အ ရေး ဆောင်ရွက်နေသူများက ပြော သည်။ မဲဆောက်မြို့တွင် မြန်မာ နိုင်ငံမှ လာရောက်ရွှေ့ပြောင်း နေ ထိုင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသည့် အ လုပ်သမားစုစုပေါင်း တသိန်းကျော် ခန့်ရှိပြီး အများစုမှာ ဆောက် လုပ်ရေး၊ အထည်ချုပ်၊ ဈေးရောင်း ဈေးဝယ်၊ ညစောင့်အလုပ်သမား များ ဖြစ်ကြသည်။

ဖားအံမြို့တွင် (၆၉) ကြိမ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ ယခင်နှစ်များထက် တက်ရောက် ဂါရဝပြုသူများ ပြား

ဇူလိုင် ၁၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစော ယနေ့ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျရောက်သည့် ၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့တွင် ကျဆုံးသွားသည့် အာဇာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား ဖားအံမြို့ရှိ အာဇာနည်ကျောက်တိုင်သို့ တက်ရောက်ဂါရဝပြုသည့် ပြည်သူလူထု ၃ ထောင်ကျော်ရှိပြီး ယခင်နှစ်များထက် များပြားလျက်ရှိသည်။

သည့် ဖလုံစတော် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (PSDP) နှစ်ဆယ်ကျော် အာဇာနည်နေ့အတွက် ဖားအံမြို့ရှိ အာဇာနည်ကျောက်တိုင်သို့ တက်ရောက်ဂါရဝပြုသည့် ပြည်သူလူထု ၃ ထောင်ကျော်ရှိပြီး ယခင်နှစ်များထက် များပြားလျက်ရှိသည်။

ပြောင်းလဲလာတာ တွေ့ရပါတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။ အဆိုပါ အခမ်းအနားတွင် ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကရင်အပါအဝင် နိုင်ငံရေးပါတီများ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျောင်းသားအဖွဲ့များနှင့် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့များ စုစုပေါင်း အဖွဲ့ ၅၀ ကျော်နှင့် ပြည်သူလူထုများ တက်ရောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

‘အရင်နှစ်က ဒီကျောက်တိုင် ဆိုရင် ခြောက်ကပ်ကပ်ပဲ။ ကျနော်တို့ ကျောင်းသားလူငယ် တက်ရောက် အလေးပြုတာတောင်မှ အမိန့်ပေးတဲ့သူ မရှိဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အမိန့်ပေး အလေးပြုပြီး ပြန်ရတာပဲ။ အခုတော့ ဦးဆောင် အမိန့်ပေးတာတွေ ရှိလာတယ်။ ပြီးတော့ အကုန်လုံး တက်ရောက်ပါဝင်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးတဲ့ အစိုးရသစ်ကို ကျနော်တို့ လူငယ်တွေ ကျေးဇူးတင်တယ်’ ဟု အာဇာနည် ကျောက်တိုင်သို့ တက်ရောက်ဂါရဝပြုသည့် ကျောင်းသားလူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ စောအောင်သူက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယခင်နှစ်များ၌ အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနား တက်ရောက်လျှင် ကြောက်ရွံ့မှုများရှိခဲ့ပြီး ယခုအချိန်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိလာသည့် အတွက် ဖားအံမြို့တွင်းရှိ ဒေသခံ လူထုမကဘဲ အနီးအနားရှိ ကျေးရွာဒေသခံများလည်း တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံခံခဲ့ရသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၊ ဦးဘဝင်း၊ ဦးရာဇော်၊ သခင်မြ၊ မန်းဘခိုင်၊ ရဲဘော်ကိုထွေး၊ ဦးအုန်းမောင်နှင့် မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စဝ်စံထွန်း တို့ကို အဖွဲ့ပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံ အာဇာနည်နေ့ဟု သတ်မှတ်ကာ ယခုဆိုလျှင် ၆၉ နှစ်ပြည့်ပြီ ဖြစ်သည်။

ဓလေ့ဘာသာကျပြားစေ

ဓလေ့ရိုးရာနဲ့ ဘာသာ ကွဲပြားစွာမြင်နိုင်ကြရင် နင်နင် ငါငါ စကောပိုး ခေါက်ရိုးကျိုးလာတဲ့ ချည်ဖြူဖွဲ့ခြင်း ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင် ချစ်ကြည်ကြသမို့ ဘာလို့ ပြန်မဆံ့နိုင်ရမှာလည်း ညီကိုတို့။

ဓလေ့ရိုးရာ အလာအသွား နတ်စားခြင်းမဟုတ်ဘူးနော် မတော်လောဘာသမားတွေ အထင်တွေနဲ့ ကောက်ချက်ဆွဲထားတဲ့ ယူစွဲတဲ့ အလေ့အထလည်း မဟုတ်ဘူး ပြန်လည်ပူးပေါင်းခြင်း ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခြင်း ညီရင်းအကို မောင်ရင်းနှမ မမေ့ကြတဲ့ ကရင်သင်္ကေတတွေဖြစ်တယ်။

သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့တရား နတ်စားခြင်းသော်လည်းကောင်း ရာရာပေါင်းဟာ ဖန်ဆင်းရှင်မှသော်လည်းကောင်း ရုပ်ပေါင်း နာမ်ပေါင်းဟာ အစိုးမရ အနတ္တသဘောရှိတဲ့ တရားသည်လည်းကောင်း သင်နှစ်ထောင်းအားကျတဲ့ အဘယ်ကဲ့သို့သော သက်ဝင်ယုံကြည်မှုဟာ သင့်ဘာသာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုဖြစ်တာမို့ ကျုပ်တို့လူမျိုး တန်ဖိုးထားသင့်တဲ့ ချည်ဖြူဖွဲ့အလေ့အထဖြစ်သည့် မိရိုးဖလာ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် မရောပစ်လိုက်ကြပါနဲ့နော်။

ခက်တာက ထိပ်တန်းက စိတ်လမ်းပြတဲ့သူတွေက နိမ့်ကျတဲ့သဘောဆောင်နေလေသဖြင့် တင့်တယ် လန်းဆန်းတည်တံ့တဲ့ ချည်ဖြူဖွဲ့အလေ့အစဉ်အလာ မှေးမှိန်ကာ ထည်ဝါမှုတွေလျော့ကျ ဘဝတွေဟာ ကင်းကွာလာကြတယ်။

အဖြူရောင်သံယောဇဉ်ကြီး နဲ့ကြိုင်ဖြိုး နဲ့မွှေးလွန်းပါတဲ့ပန်း မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားတတ်မှု ဂရုပြုလေးစားလိုက်နာမှု ညီညွတ်မှု ပေါင်းစပ်ထားဓလေ့တွေ ပြန်လာလေ ပလူးလာ ပလူးလာ ဂယ့်ထိုင်(ဟုယ့်ထိုင်) ငေးမိုင်တွေဝေခြင်း ကင်းကြပါစေ ကိုယ့်မြေ ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်ဌာနေ ပြန်လည်နေထိုင်နိုင်ကြပါစေ ညီကိုတွေအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ခြင်း အဖြစ်မခံကြရပါစေနဲ့ မြေပေါ်နဲ့မြေအောက်သယံဇာတ မြစ်တစ်စင်း ချောင်းတစ်လက်မှ ရောင်းစားမခံပါရစေနဲ့ဗျာ ပလူးလာ ပလူးလာ ဂယ့်ထိုင်(ဟုယ့်ထိုင်)။

လင်္ကာဒီပ ၂၄ ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၆

အာဇာနည်နေ့ကို ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့တွင် ပထမဦးဆုံး အကြိမ် စုပေါင်းကျင်းပခဲ့

ဇူလိုင် ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်နေ့၌ ကျရောက်သည့် ၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ကို ပြည်သူလူထု အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီတို့ စုပေါင်းပြီး ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့ အမှတ်(၁)ရပ်ကွက်၊ အာဇာနည်ကုန်းတွင် ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကျင်းပခဲ့ရာ လူဦးရေ ၁၀၀၀ ခန့် တက်ရောက် အလေးပြုခဲ့ကြသည်။

ကျင်းပတာပေါ့နော်။ အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားတစ်ခု မလုပ်ဖူးတဲ့အတွက် ဒီနှစ်တော့အခက်အခဲ ဖြစ်တယ်ပေါ့နော်။ အလေးပြုတဲ့နေရာကလည်း ကျဉ်းတယ်။ လက်ရှိနေရာထက် ကျယ်ဝန်းတဲ့နေရာ တခု ပြန်ဖြစ်လာအောင် သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့် နှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်သွားမယ်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အများပြည်သူအတွက် အနစ်နာခံခဲ့သော အာဇာနည်သူရဲကောင်းများကို နောင်လာနောက်သား လူငယ်များက သိရှိနားလည်ပြီး အတုယူတတ်လာစေရန် အာဇာနည်နေ့ကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် စောရှုဖောင် အွာက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

အခမ်းအနားကို နံနက် ၉ နာရီအချိန်တွင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများအလိုက် အာဇာနည်ကျောက်တိုင်သို့ လာရောက်စုရုံးကြပြီး လွမ်းသူ့ပန်းခွေချ အလေးပြုခြင်းနှင့် နံနက် ၁၀း၃၇ မိနစ်တွင် ဥဩသံများ ဆွဲကာ ၂ မိနစ်ငြိမ်သက် စုပေါင်းအလေးပြုခဲ့ကြသည်။

အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည့် ခလယ်ရွာမှ စောတေဇာလင်းက ‘တမြို့နယ်လုံး စုပေါင်းပြီး ကျင်းပတဲ့ အာဇာနည်

မြဝတီမြို့အာဇာနည်နေ့အသင်းအဖွဲ့အလွှာပေါင်းစုံ တက်ရောက်ဂါဝရပြု

ဇူလိုင် ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့၊ အာဇာနည်ပန်းခြံတွင် ကျင်းပသည့် ၆၉ နှစ်မြောက် ဇူလိုင် ၁၉ ရက်နေ့၊ အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားကို မြဝတီမြို့ရှိ အစိုးရနှင့် အဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် မြို့ခံလူထုများ စသည့် အလွှာပေါင်းစုံ တက်ရောက်ဂါဝရပြုခဲ့ကြသည်။

အခမ်းအနားသို့ မြဝတီမြို့၊ မြဝတီခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး-ABSDF၊ ကရင် ငြိမ်းချမ်းရေး ကောင်စီ(KNU/KNLA-PC)၊ နိုင်ငံရေးပါတီ၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူမှုကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ စသည့်အဖွဲ့ပေါင်းစုံနှင့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် မန်းဘခိုင် မိသားစုဝင်များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း ပရိသတ် ၅၀၀ ခန့် သာဂုဏ်ယူမိပါတယ်။ လုပ်ရကျိုးလည်း နပ်ပါတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော် နာယက မန်းဝင်းခိုင်သန်းနှင့် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်တို့၏ လွှမ်းမိုးသည့် အလွှာပေါင်းစုံ ချီးမြှင့်ခြင်း၊ ဒေသခံ အာဏာပိုင်၊ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ၊ အသင်းအဖွဲ့၊ အပစ်အရပ်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင် မန်းဘခိုင်၏ မိသားစုဝင်များ၏ လွှမ်းမိုးသည့် ချီးမြှင့်ခြင်း၊ ဥဩသံဆွဲခြင်း စသဖြင့် အပိုင်း ၂ ပိုင်းခွဲပြီး ကျင်းပခဲ့သည်။

ABSDF တွဲဘက် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ရဲဘော်မြင့်ဦးက 'တိုင်းပြည်အခြေအနေ မတည်မငြိမ်မှု ကြားထဲမှာ ကျနော်တို့ကို လေးလေးစားစား တန်ဖိုးထားပြီး ဖိတ်တဲအတွက်လည်း ကျနော်တို့ အနေ

ခဲ့ဘူး။ နိုင်ငံအတွက် အင်မတန်မှ ကြီးမားတဲ့ နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ မိုလ်ချုပ် မရှိတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ တိုင်းရင်းသားတွေအားလုံး စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ တွေ့ရတော့ ဝမ်းနည်းတဲ့ကြားကပဲ ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်မိပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

မြဝတီမြို့ အာဇာနည်ပန်းခြံသည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် တိုင်း၏ ပိုင်ဆိုင်သည့်မြေဟုဆိုကာ ခြံစည်းရိုး ခတ်ထား၍ အာဇာနည်နေ့ကို ကျင်းပခွင့်မရဘဲ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာသာ ပြန်လည် ကျင်းပနိုင်ခြင်းဖြစ်ပြီး အုပ်ချုပ်သူ အာဏာပိုင်နှင့် အသင်းအဖွဲ့အလွှာပေါင်းစုံတက်ရောက် ဂါဝရပြုမှုမှာလည်း ယခုနှစ်မှာ အစည်ကားဆုံး ဖြစ်သည်ဟု တက်ရောက်လာသူများက ပြောသည်။

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဒီး

မဲဆောက်ဒေသအတွင်းမြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ ဖမ်းဆီးခံရမှု ရာချီရှိနေ

ဇူလိုင် ၂၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး သူများက ပြောသည်။

ထိုင်းစစ်တပ် ဦးဆောင်သည့် ပူးပေါင်းအဖွဲ့စုံမှ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တာ့ခီခရိုင်၊ မဲဆောက်ဒေသအတွင်း မြန်မာရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများကို ဇူလိုင် ၂၇ ရက်နေ့မှစပြီး စီမံချက် ၅ ခုဖြင့် လိုက်လံဖမ်းဆီးရာ ယနေ့ အချိန်အထိ လူဦးရေ ၃၀၀ နီးပါး ဖမ်းဆီးခံရမှုရှိသည်ဟု မြန်မာ အလုပ်သမားအရေး ဆောင်ရွက်နေသူများက ပြောသည်။

ကနဦးသတင်းအရ ဇူလိုင် ၂၉ ရက်နေ့နောက်ပိုင်းမှစ၍ အထောက်အထား မရှိသူ၊ အလုပ်ရှင် အလုပ်သမား အထောက်အထားလွှဲနေသူ၊ တရားမဝင် ဈေးရောင်းသူ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ ကြက်၊ ချဲ့ လောင်းကစား စသည့် ရာဇဝတ်မှုပြုသူ၊ တရားမဝင် အလုပ်သမားပွဲစားများစသည့် စီမံချက် ၅ ခုဖြင့် ထိုင်းအာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီးမည် ဖြစ်သော်လည်း

၂၇ ရက်နေ့ညတွင် ထိုင်းစစ်တပ်က ဖမ်းဆီးနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြန်မာပြည်သားများအရေး ပူးတွဲလှုပ်ရှားမှု ကော်မတီ-JACBA ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမိုးကြီးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

'မနေ့ကဆိုရင် ခန့်မှန်းခြေ အယောက် ကိုးဆယ်လောက် ဖမ်းတယ်။ ဒီနေ့ဆိုရင် တရာနီးပါး လောက်ရှိပြီ။ ၂၇ ရက်နေ့ကနေ ဒီစာမျက်နှာ (၂၂) သို့ >>>

မိုင်ဂျာယန် စုံညီအစည်းအဝေးတွင် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာအပါအဝင် အခြေခံအချက် (၁၀) ချက် ဘုံသဘောထားရရှိ

ဇူလိုင် ၂၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကချင်ပြည်နယ် မိုင်ဂျာယန် တွင် ပြုလုပ်သည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေး တတိယနေ့ဖြစ်သည့် ဇူလိုင် ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု၏ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အခြေခံရမည့် မူများထဲမှ အချက် ၁၀ ချက်ကို ဘုံသဘောထားအဖြစ် စည်းရုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းကိစ္စအပေါ် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောကွယ် ထူးဝင်းက 'တင်သွင်းတဲ့ စာတမ်း ၂ ခုအပေါ်မှာ တူတဲ့ဟာတွေ ပေါင်းလိုက်တယ်။ မတူတဲ့ဟာတွေကို ဆက်လက် ဆွေးနွေးမယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားရှိတယ်။ အဓိကကတော့ ဒီနေ့ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူတွေကိုပဲ စုစည်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်ဟု ပြောသည်။

အစည်းအဝေး၏ တတိယနေ့တွင် ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ UNFC နှင့် NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့တို့မှ ပြုစုထားသည့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု၏ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပတ်သက်ပြီး တင်သွင်းသည့် စာတမ်း ၂ စောင်အပေါ်တွင် အခြေခံဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးတွင် ဖက်ဒရယ် တပ်မတော်အား အရပ်ဘက် အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိရေး၊ ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် နိုင်ငံသားများအား ကာကွယ်ရေးအပါအဝင် ၁၀ ချက်ကို ဘုံသဘောထားအဖြစ် စုစည်းရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ (၂၂) သို့ >>>

တက်ရောက် ဂါဝရပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မြို့ခံ ရပ်မိရပ်ဖ ဥက္ကဋ္ဌဦးသန်းရွှေက 'အခု တက်တဲ့ကလေးတွေက အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီး ဆိုတာ ဘာမှန်းတော့မသိပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ရာဇဝင်လည်းမသိ။ ဒါတွေကို နောက်လာမယ့်ကလေးတွေ အာဇာနည်တွေရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေသိအောင် ပြခန်းတွေအားလုံး ကျနော်တို့ ပြသထားတာ ဖြစ်တယ်။ ကျနော်စီစဉ်တဲ့ပွဲမှာ ပါတီတွေ၊ အာဏာပိုင်တွေ၊ အသင်းအဖွဲ့တွေ အခုတွေ့ရတဲ့အတွက် ကျနော် ရင်ထဲမှာ ဝမ်းနဲ့ ကျေးဇူးတင်တယ်။ ဂုဏ်လည်း ရုဏ်ယူတယ်။ အဖွဲ့ပေါင်းစုံလာပြီး ဂါဝရပြုတာ တွေ့ရတော့လည်း ဝမ်းသာပီတိဖြစ်မိတယ်'ဟု ပြောသည်။

မြဝတီမြို့နယ်အသင်း စာရင်းစစ်ဖြစ်သူ ဦးအညာသားကလည်း 'ဒီနှစ်မှာ ပိုပြီးတော့ စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ အဖွဲ့ပေါင်းမြောက်များစွာ တက်လာတဲ့ အပေါ်မှာ အများကြီး ဝမ်းမြောက်ပီတိ ဖြစ်မိပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဒီနေ့အခမ်းအနားသည် ဝမ်းသာစရာ အခမ်းအနား မဟုတ်ဘဲ ဦးဘချို၊ ဦးဘဝင်း၊ ဦးရာဇော်၊ သခင်မြ၊ မန်းဘခိုင်၊ ရဲဘော်ကိုထွေး၊ ဦးအုန်းမောင်နှင့် မိုင်းပွန်စော်ဘွားကြီး စစ်ထွန်းတို့ လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၁၉ ရက်နေ့ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဇာနည်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်လာခဲ့သည်။ ၆၉ နှစ်မြောက် အာဇာနည်နေ့ကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ အာဇာနည်ဗိမာန်တွင် နိုင်ငံတော်အဆင့် ကျင်းပသကဲ့သို့ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံ၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီး၊ ကော့ကရိတ်နှင့် မြဝတီမြို့တို့တွင်လည်း အသီးသီး ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

ကရင်သတင်းစဉ် ပရိသတ်များ အား အသိပေးခြင်း

လစဉ် ကရင်သတင်းစဉ်ကို အားပေးဖတ်ရှုကြသော စာဖတ်ပရိသတ်များအနေဖြင့် ကရင်တိုင်းရင်းသားဘာသာ ရုပ်သံအစီအစဉ် ၁၅ မိနစ်စာကို DVB ရုပ်သံလွှင့်လိုင်းမှ အပတ်စဉ်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မြန်မာစံတော်ချိန် နံနက် ၇:၁၅ နာရီနှင့် ည ၉:၄၅ နာရီတို့တွင် စောင့်စားကြည့်ရှုနိုင်ပြီး အလားတူအချိန် ကျန်နေ့ရက်များတွင်လည်း အခြား တိုင်းရင်းသားဘာသာရုပ်သံများကို ကြည့်ရှုနိုင်ပါကြောင်း လေးစားစွာဖြင့် အသိပေးအပ်ပါသည်။

ထို့အပြင် စကောကရင်ဘာသာ အပတ်စဉ် ဆောင်းပါးနှင့် သတင်းများကို တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေတိုင်း www.kicnews.org နှင့် www.karennews.org တွင် အွန်လိုင်းရေဒီယိုအဖြစ် အသံလွှင့် တင်ဆက်လျက်ရှိရာ မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကွန်ပျူတာဖြင့်ဖြစ်စေ ဖမ်းယူနားဆင်နိုင်ကြောင်းလည်း အသိပေးအပ်ပါသည်။

ကြည့်ရှု၊ နားဆင်ကြသော ပရိသတ်အားလုံးထံမှ အဆိုးအကောင်း ဝေဖန်၊ အကြံပေးမှုများကို လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုအပ်ပါသည်။